

## Bundel – Algemeen Bestuur ODZOB van 3 juli 2024

- 1 Opening, vaststelling agenda  
Agenda AB ODZOB 3 juli 2024
- 2 Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten
- 3 Bespreekpunten (discussie en besluitvorming)
- 3.a Startnotitie evaluatie stemverhouding GR ODZOB – de heer Van Bree  
Bijlage 3.a.1 AB-voorstel Startnotitie evaluatie stemverhouding GR ODZOB  
Bijlage 3.a.2 Startnotitie evaluatie stemverhouding GR ODZOB
- 3.b ROK VTH – de heer Van den Berkmortel  
Bijlage 3.b.1 AB-voorstel ROK VTH  
Bijlage 3.b.2 ROK VTH  
Bijlage 3.b.3 Leidraad ROK VTH
- 3.c Jaarstukken 2023 – de heer Geldens  
Bijlage 3.c.1 AB-voorstel Jaarstukken 2023  
Bijlage 3.c.2.a Jaarrekening ODZOB 2023  
Bijlage 3.c.2.b Controleverklaring ODZOB 2023  
Bijlage 3.c.3 Accountantsverslag ODZOB 2023  
Bijlage 3.c.4 Verslag vergadering Auditcommissie 5 juni 2024
- 4 Ter informatie
- 4.a Zienswijzen begroting 2025 en meerjarenraming 2026–2028, mondelinge toelichting de heer Geldens/de heer Van Daal
- 5 Rondvraag
- 6 Sluiting
- 7 Ter informatie
- 7.a AB-vergadering 7 maart 2024 verslag, besluitenlijst en actielijst  
Bijlage a AB 7 maart 2024 verslag besluitenlijst actielijst
- 7.b DB-vergadering 14 maart 2024 verslag, besluitenlijst en actielijst  
Bijlage b DB 14 maart 2024 verslag besluitenlijst actielijst
- 7.c DB-vergadering 18 maart 2024 verslag, besluitenlijst en actielijst  
Bijlage c DB 18 april 2024 verslag besluitenlijst actielijst
- 7.d Vergaderschema DB en AB ODZOB 2025  
Bijlage d AB-voorstel Vergaderschema DB en AB ODZOB 2025



## Agenda AB-vergadering

3 juli 2024

10.00 - 12.00 uur: AB-vergadering

gemeente Bladel, Markt 21, Bladel raadzaal

Aan: leden algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

1. **Opening, vaststelling agenda 10.00 uur**
2. **Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten 10.05 uur**
3. **Bespreekstukken (discussie en besluitvorming)**
  - 3a. Startnotitie evaluatie stemverhouding GR ODZOB (bijlagen 3.a.1 en 3.a.2), de heer Van Bree, 10.10 uur
  - 3b. ROK VTH (bijlagen 3.b.1-3.b.3), de heer Van den Berkmortel, 10.30 uur
  - 3c. Jaarstukken 2023 (bijlagen 3.c.1-3.c.4), de heer Geldens, 10.50 uur
4. **Ter informatie**
  - 4a. Zienswijzen begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028, mondelinge toelichting door de heer Geldens/de heer Van Daal, 11.05 uur
5. **Rondvraag 11.35 uur**
6. **Sluiting 11.45 uur**

### Ter informatie

- AB-vergadering 7 maart 2024, verslag, besluitenlijst en actielijst (bijlage a)
- DB-vergadering 14 maart 2024, verslag, besluitenlijst en actielijst (bijlage b)
- DB-vergadering 18 april 2024, verslag, besluitenlijst en actielijst (bijlage c)
- Vergaderdata DB en AB 2025 (bijlage d)

Vergadering algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 3 juli 2024

Agendapunt : 3.a

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Startnotitie evaluatie stemverhouding GR ODZOB

Beslispunten : 1) In te stemmen met de aanpak voor een evaluatie van de stemverhouding van de GR ODZOB conform de bijgevoegde startnotitie.

### Aanleiding

In het kader van de wetwijziging in 2022 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is een wijziging van de GR ODZOB in procedure gebracht bij de deelnemers van de ODZOB. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Eindhoven een zienswijze ingediend en verzocht om de stemverhouding in de nieuwe GR ODZOB te wijzigen. Uw AB heeft op 7 maart 2024 besloten om de voorgestelde wijziging van de stemverhouding niet op te nemen in de wijziging van de GR ODZOB die nu in procedure is gebracht voor vaststelling, maar om hiervoor een apart traject op te starten.

Uw AB heeft in diezelfde vergadering de opdracht gegeven een startdocument te agenderen voor de vergadering van 3 juli 2024. Op basis van dit startdocument moet uw AB een besluit kunnen nemen, op welke wijze de stemverhouding moet worden geëvalueerd en hoe dat proces wordt vormgegeven.

### Toelichting

De startnotitie volgt een aantal stappen. De eerste stap betreft het evalueren van de huidige stemverhouding. Op basis van deze evaluatie neemt uw AB een besluit of een vervolgaanpak nodig is voor het verder onderzoeken van een aanpassing van de stemverhouding.

Voor dit traject worden de volgende producten opgeleverd:

1. Evaluatie met een voorstel en de overwegingen om de stemverhouding wel of niet aan te passen. Wanneer uw AB op basis van dit voorstel aanleiding ziet om de stemverhouding aan te passen:
2. Voorstel met een voorkeursvariant en enkele alternatieven voor een aanpassing van de stemverhouding.



Het is vervolgens aan het DB van de volgende bestuursperiode om het besluit over de aangepaste stemverhouding te verwerken in een ontwerpregeling GR ODZOB en de procedure op te starten voor vaststelling van de nieuwe GR.

Bij de aanpak zal een analyse worden uitgevoerd van de huidige stemverhouding – is deze nog steeds passend – en wordt een overzicht gemaakt van de stemverhoudingen van alle omgevingsdiensten met de bestuurlijke uitgangspunten. Bij dit traject wordt voorzien in een consulterende bijeenkomst met uw AB en raden/Staten.

De startnotitie gaat in op de volgende punten:

- Aanleiding traject;
- Doelstelling;
- Resultaat;
- Aanpak;
- Fasering en planning;
- Inzet capaciteit;
- Afbakening.

#### **Argumenten en onderbouwing** (corresponderen met nummering beslispunten)

*1.1 De startnotitie geeft richting aan de reikwijdte van de evaluatie van de stemverhouding van de GR ODZOB en het eventuele vervolgproces indien de uitkomst van de evaluatie aanleiding geeft voor een aanpassing van de stemverhouding.*

Het is belangrijk dat aan de voorkant duidelijk is waar naar gekeken wordt (reikwijdte), wie in het proces betrokken wordt, welk resultaat het traject moet opleveren en hoe het tijdspad eruit ziet. Met de instemming van de aanpak van de startnotitie zijn de verwachtingen duidelijk en worden de randvoorwaarden gecreëerd voor een zorgvuldig besluitvormingsproces. De startnotitie is opgesteld in samenwerking met een GPO-afvaardiging en bestaat uit de volgende deelnemers: provincie Noord-Brabant en de gemeenten Eindhoven, Valkenswaard en Gemert-Bakel.

*1.2 Hiermee is uitvoering gegeven aan de opdracht die uw AB hiertoe heeft gegeven bij de vergadering van 7 maart 2024.*

Uw AB heeft de opdracht gegeven een startdocument te agenderen op basis waarvan uw AB een besluit kan nemen op welke wijze de stemverhouding moet worden geëvalueerd en hoe dat proces wordt vormgegeven. Met het startdocument wordt ingegaan op de “hoe-vraag”: de wijze waarop het proces wordt vormgegeven.

#### **Kanttekeningen en onderbouwing** (corresponderen met nummering beslispunten)

*1.1 Voor een wijziging van de stemverhouding is een eensluidend besluit van alle deelnemers met instemming van alle raden en Staten benodigd.*

Het resultaat van dit traject kan leiden tot het besluit van uw AB tot aanpassing van de stemverhouding. Indien uw AB dit inderdaad besluit, zal er een GR-wijzigingsprocedure moeten worden gestart. De deelnemers moeten eensluidend besluiten tot wijziging en hebben hiervoor de instemming nodig van hun raden en Staten.



De haalbaarheid ervan staat ter discussie. Eerder hebben namelijk de Staten van de provincie Noord-Brabant verzocht om de stemverhouding te wijzigen van de Brabantse omgevingsdiensten. Dat is toen een onbegaanbaar pad gebleken, vanwege de vereiste dat alle deelnemers hiertoe moeten besluiten. Het DB heeft destijds als zodanig aan Provinciale Staten geantwoord en uw AB hierover geïnformeerd.

*1.2 Het doorlopen van dit proces vraagt een integrale weging van de stemverhoudingen en is een bewerkelijk proces dat veel capaciteit vraagt.*

Het doorlopen van dit proces moet zorgvuldig gebeuren en vraagt de nodige tijdsinzet (zie financiën/personeel). De uitkomst van dit traject blijft ongewis. Het maakt alleen kans van slagen wanneer alle deelnemers instemmen met een aangepaste stemverhouding in de gewijzigde GR.

### Financiën / Personeel

De beoogde inzet (uren) ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- ODZOB: coördinatie proces, voorbereiding/afstemmen met GPO-werkgroep (5 bijeenkomsten), analyseren huidige stemverhouding/landelijk overzicht, organiseren/voorbereiden/communicatie consulterende bijeenkomsten AB en raden/Staten, opstellen evaluatiedocument en AB-voorstel met voorkeursvariant en alternatieven (wanneer de evaluatie daartoe aanleiding geeft).  
Totaal circa 400 uur.
- GPO-afvaardiging: deelname werkgroep (5 bijeenkomsten), voorbereiding/leveren inbreng.  
Circa 80 uur per GPO-lid.
- Raden/Staten: voorbereiden en deelname aan consulterende bijeenkomst.  
Circa 10 uur per raads-/Statenlid.

De extra kosten van de beoogde ureninzet proberen we op te vangen binnen de reguliere begroting, maar een overschrijding hiervan kan niet worden uitgesloten. Verantwoording hierover vindt plaats via de bestuursrapportage.

### Vervolg / Communicatie

De fasering en planning ziet er als volgt uit:

Datum/tijdsbestek	Activiteit/besluitvorming
6 juni 2024	DB bereidt AB-besluitvorming voor over startnotitie
3 juli 2024	AB neemt een besluit over de startnotitie
3 <sup>e</sup> en 4 <sup>e</sup> kwartaal 2024/ 1 <sup>e</sup> kwartaal 2025	Analyseren van de huidige stemverhouding/landelijk overzicht stemverhoudingen
13 maart 2025	DB bespreekt de analyse en opzet van de consulterende bijeenkomst AB
10 april 2025	Consulterende bijeenkomst met het AB:



	Analyse huidige stemverhouding en overwegingen om aan te passen/haalbaarheid traject
April/mei 2025	Verwerken resultaten consulterende bijeenkomst
5 juni 2025	DB bereidt AB-besluitvorming voor
3 juli 2025	AB neemt een besluit over een aanpassing van de stemverhouding op basis van de evaluatie. De raden/Staten worden geïnformeerd over het AB-besluit. Over de wijze van informeren kan in overleg redelijkerwijs maatwerk worden geleverd.

Wanneer het AB besluit om de stemverhouding wel aan te passen:

Datum/tijdsbestek	Activiteit
11 september 2025	Consulterende bijeenkomst met het AB: Onderzoeken voorkeursvariant/alternatieven stemverhouding
Eind september/ Begin oktober 2025	Consulterende bijeenkomst met raden/Staten: Onderzoeken voorkeursvariant/alternatieven stemverhouding
September/oktober 2025	Verwerken resultaten consulterende bijeenkomst
20 november 2025	DB bereidt AB-besluitvorming voor
18 december 2025	AB neemt een besluit over de stemverhouding. Het is vervolgens aan het DB van de volgende bestuursperiode om de GR hierop aan te passen en vervolgens in procedure te brengen (medio 2026).

De planning is erop gericht om een zorgvuldig proces met elkaar te doorlopen waarbij het huidige AB een standpunt inneemt over het wel of niet aanpassen van de stemverhouding, en zo ja, over de gewenste stemverhouding voordat de nieuwe bestuursperiode (gemeenteraadsverkiezingen maart 2026) plaatsvindt. Het is vervolgens aan het DB van de volgende bestuursperiode om de GR hierop aan te passen en vervolgens in procedure te brengen.

#### Bijlagen

- Startnotitie onderzoek stemverhouding GR ODZOB



# OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

## BESLUIT

1. In te stemmen met de aanpak voor een evaluatie van de stemverhouding van de GR ODZOB conform de bijgevoegde startnotitie.

Zo vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 3 juli 2024.

J.C.J. van Bree  
voorzitter

F.A.H. Piepers  
secretaris

# Startnotitie

## Evaluatie stemverhouding GR ODZOB

Versie: 0.3
Bestandsnaam:
Datum opgesteld: 15-05-2024



## 1. Betrokkenen

### **Bestuurlijk opdrachtgever**

Voorzitter DB/AB – portefeuillehouder governance/Wgr

### **Ambtelijk opdrachtgever**

Interim-directeur ODZOB

### **Opdrachtnemer**

Directiesecretaris ODZOB

### **Betrokkenen intern**

Bij de voorbereiding en uitwerking van dit traject zijn de volgende medewerkers betrokken:

- Concernjurist ODZOB
- Interim-concerncontroller ODZOB
- Communicatieadviseur ODZOB

### **Betrokkenen extern**

Een afvaardiging van het GPO is betrokken en wordt in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren bij de voorbereiding en uitwerking van dit traject.

Deze afvaardiging bestaat uit medewerkers van:

- Provincie Noord-Brabant
- Gemeente Eindhoven
- Gemeente Valkenswaard
- Gemeente Gemert-Bakel

## 2. Aanleiding

In het kader van de wetwijziging in 2022 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), is een wijziging van de GR ODZOB in procedure gebracht bij de deelnemers van de ODZOB. Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente Eindhoven een zienswijze ingediend en verzocht om de stemverhouding in de nieuwe GR ODZOB te wijzigen. Voor besluitvorming over het vaststellen van begroting, begrotingswijziging en jaarstukken geldt een gekwalificeerde meerderheid, waarbij de meerderheid van stemmen tevens ten minste de helft van de omzet vertegenwoordigt welke de ODZOB in het voorgaande jaar heeft gerealiseerd. Eindhoven heeft in de zienswijze een voorkeur uitgesproken voor een aanpassing van de stemverhouding.

Het AB heeft op 7 maart 2024 besloten om de voorgestelde wijziging van de stemverhouding niet op te nemen in de wijziging van de GR ODZOB die nu in procedure is gebracht voor vaststelling, maar om hiervoor een apart traject op te starten. Het AB heeft in diezelfde vergadering de opdracht gegeven een startdocument te agenderen voor zijn vergadering van 3 juli 2024. Op basis van dit startdocument moet het AB een besluit kunnen nemen, op welke wijze de stemverhouding moet worden geëvalueerd en hoe dat proces wordt vormgegeven.

### 3. Doelstelling

Doelstelling van dit traject is dat de deelnemers van de GR ODZOB meer inzicht krijgen in nut en noodzaak voor een aanpassing van de stemverhouding, evenals de haalbaarheid van dit traject. Op basis hiervan kan het AB een gemeenschappelijk standpunt innemen over een (mogelijke) aanpassing van de stemverhouding.

### 4. Resultaat

Voor dit traject worden de volgende producten opgeleverd:

1. Evaluatie met een voorstel en de overwegingen om de stemverhouding wel of niet aan te passen. Wanneer het AB op basis van dit voorstel aanleiding ziet om de stemverhouding aan te passen:
2. Voorstel met een voorkeursvariant en enkele alternatieven voor een aanpassing.

Het is vervolgens aan het DB van de volgende bestuursperiode om het besluit over de aangepaste stemverhouding te verwerken in een ontwerpregeling GR ODZOB en de procedure op te starten voor vaststelling van de nieuwe GR.

De evaluatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- *Nut en noodzaak - haalbaarheid*  
De overwegingen om de huidige stemverhouding aan te passen worden in beeld gebracht. Wat zijn daarbij de voor- en nadelen, en de randvoorwaarden om tot een gemeenschappelijk standpunt te komen. Alle deelnemers moeten besluiten tot een wijziging van de GR, met instemming van hun raden en Staten.
- *Analyse huidige stemverhouding*  
De context en bestuurlijke uitgangspunten van de huidige stemverhouding worden beschreven. Daarbij wordt dieper in gegaan op de historische context en de motieven voor een gewogen stemverhouding. Zijn de bestuurlijke uitgangspunten die destijds zijn geformuleerd bij de oprichting van de GR ODZOB nog steeds passend? Werkt het nog steeds of is een aanpassing nodig? Er volgt ook een analyse van de gekwalificeerde besluiten in de afgelopen vijf jaar: wat is de impact van de stemverhouding geweest op de besluitvorming?
- *Analyse landelijk overzicht stemverhoudingen GR'en omgevingsdiensten*  
Een overzicht wordt gemaakt van de stemverhoudingen van de gemeenschappelijke regelingen van de omgevingsdiensten en de onderliggende bestuurlijke uitgangspunten. Hiermee is een vergelijking mogelijk met de GR ODZOB en ontstaan er nieuwe inzichten voor een mogelijke aanpassing van de stemverhouding.

Het voorstel met een voorkeursvariant en enkele alternatieven ziet er als volgt uit:

- *Samenvattend beeld evaluatie*  
Er wordt een samenvattend beeld van de evaluatie geschetst als introductie op de voorkeursvariant en alternatieven.
- *Voorkeursvariant en alternatieven met effecten - uitkomst consultatie*  
Op basis van een consultatie met achtereenvolgend AB-leden en raads- en Statenleden volgt een voorkeursvariant voor een stemverhouding met enkele alternatieven, gebaseerd op een aantal bestuurlijke

uitgangspunten. Bij deze uitgangspunten spelen overwegingen een rol zoals vertrouwen, gelijkwaardigheid in inbreng (one-man-one-vote principe) en financiële belangen/risico's. Bij alle varianten zullen de voor- en nadelen worden benoemd en de effecten hiervan voor de afzonderlijke deelnemers. Ook wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de voorkeursvariant en alternatieven in vergelijking met de huidige stemverhouding tot een ander besluit zou hebben geleid in de afgelopen vijf jaar.

## 5. Aanpak

De eerste stap betreft het evalueren van de huidige stemverhouding. Op basis van deze evaluatie neemt het AB een besluit of een vervolgaanpak nodig is voor het verder onderzoeken van een aanpassing van de stemverhouding.

### Evaluatie

- *Nut en noodzaak – analyse huidige stemverhouding - haalbaarheid aanpassing GR*  
De overwegingen om de huidige stemverhouding aan te passen (nut en noodzaak) worden in samenhang gezien met een analyse van de huidige situatie. Voor een beschrijving van de huidige stemverhouding wordt terug gegaan naar de toelichting van de GR ODZOB 2013. Hierin is uitgebreid de context beschreven van de huidige stemverhouding. Daarbij wordt ingegaan op zowel het “one-man-one-vote” principe als de gewogen stemverhouding. Bij het aangaan van de GR ODZOB is het de bedoeling geweest iedere deelnemer één gelijke stem in het algemeen bestuur te geven (one-man-one vote). Tevens is de gemeenschappelijk bestuurlijke wens vertaald om deelnemers die een grote financiële inbreng in de dienst hebben, en hierdoor een groter financieel eigenaarsrisico lopen, meer gewicht te geven bij de genoemde financiële besluiten om het eigenaarsrisico enigszins te mitigeren.  
In een consulterende bijeenkomst met de AB-leden zullen de bestuurlijke uitgangspunten die destijds zijn geformuleerd bij de oprichting van de GR ODZOB opnieuw worden getoetst. Werkt het nog steeds of is een aanpassing nodig? En wat is impact van de stemverhouding geweest op de besluitvorming in de afgelopen vijf jaar? Zijn er redenen om de verhouding tussen het eigenaarsrisico en de daaraan gekoppelde stemverhouding te wijzigen?
- *Analyse landelijk overzicht stemverhoudingen GR'en omgevingsdiensten*  
Een overzicht wordt gemaakt van de stemverhoudingen van alle GR'en van de omgevingsdiensten met de daarbij horende bestuurlijke uitgangspunten. Voor een actueel overzicht zullen de regelingen die nu in procedure zijn gebracht worden geraadpleegd (bijvoorbeeld via de raadsinformatiesystemen). Dit overzicht is bedoeld als inspiratie voor een mogelijke aanpassing van de stemverhouding waarbij nieuwe inzichten kunnen ontstaan.

### Onderzoeken aanpassen stemverhouding

- *Voorkeursvariant en alternatieven met effecten – uitkomst consultatie*  
De AB-leden en raden/Staten worden in afzonderlijke sessies geconsulteerd op de volgende punten:
  - Een aantal varianten voor de stemverhouding, inclusief de bestaande, wordt voorgelegd. Welke variant heeft daarbij de voorkeur? En op basis van welke bestuurlijke uitgangspunten wordt deze voorkeur uitgesproken?
  - Ook wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de voorkeursvariant en alternatieven in vergelijking met de huidige stemverhouding tot een ander besluit zou hebben geleid in de afgelopen vijf jaar.

Van de bijeenkomst wordt een verslag gemaakt. De input wordt meegenomen in een voorstel voor het AB. Een voorkeursvariant voor een stemverhouding met enkele alternatieven, gebaseerd op een aantal bestuurlijke uitgangspunten, wordt ter besluitvorming aan het AB van december 2025 voorgelegd. Bij alle varianten zullen de voor- en nadelen worden benoemd en de effecten hiervan voor de afzonderlijke deelnemers.

## 6. Fasering en planning

De fasering en planning ziet er als volgt uit:

Datum/tijdsbestek	Activiteit/besluitvorming
6 juni 2024	DB bereidt AB-besluitvorming voor over startnotitie
3 juli 2024	AB neemt een besluit over de startnotitie
3 <sup>e</sup> en 4 <sup>e</sup> kwartaal 2024/ 1 <sup>e</sup> kwartaal 2025	Analyseren van de huidige stemverhouding/landelijk overzicht stemverhoudingen
13 maart 2025	DB bespreekt de analyse en opzet van de consulterende bijeenkomst AB
10 april 2025	Consulterende bijeenkomst met het AB: Analyse huidige stemverhouding en overwegingen om aan te passen/haalbaarheid traject
April/mei 2025	Verwerken resultaten consulterende bijeenkomst
5 juni 2025	DB bereidt AB-besluitvorming voor
3 juli 2025	AB neemt een besluit over een aanpassing van de stemverhouding op basis van de evaluatie. De raden/Staten worden geïnformeerd over het AB-besluit. Over de wijze van informeren kan in overleg redelijkerwijs maatwerk worden geleverd.

Wanneer het AB besluit om de stemverhouding wel aan te passen:

Datum/tijdsbestek	Activiteit
11 september 2025	Consulterende bijeenkomst met het AB: Onderzoeken voorkeursvariant/alternatieven stemverhouding
Eind september/ Begin oktober 2025	Consulterende bijeenkomst met raden/Staten: Onderzoeken voorkeursvariant/alternatieven stemverhouding
September/oktober 2025	Verwerken resultaten consulterende bijeenkomst
20 november 2025	DB bereidt AB-besluitvorming voor
18 december 2025	AB neemt een besluit over de stemverhouding. Het is vervolgens aan het DB van de volgende bestuursperiode om de GR hierop aan te passen en vervolgens in procedure te brengen (medio 2026).

## 7. Inzet capaciteit

De beoogde inzet (uren) ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- ODZOB: coördinatie proces, voorbereiding/afstemmen met GPO-werkgroep (5 bijeenkomsten), analyseren huidige stemverhouding/landelijk overzicht, organiseren/voorbereiden/communicatie consulterende bijeenkomsten AB en raden/Staten, opstellen evaluatiedocument en AB-voorstel met voorkeursvariant en alternatieven (wanneer de evaluatie daartoe aanleiding geeft).  
Totaal circa 400 uur.
- GPO-afvaardiging: deelname werkgroep (5 bijeenkomsten), voorbereiding/leveren inbreng.  
Circa 80 uur per GPO-lid.
- Raden/Staten: voorbereiden en deelname aan consulterende bijeenkomst.  
Circa 10 uur per raads-/Statenlid.

De extra kosten van de beoogde ureninzet proberen we op te vangen binnen de reguliere begroting, maar een overschrijding hiervan kan niet worden uitgesloten. Verantwoording hierover vindt plaats via de bestuursrapportage.

## 8. Afbakening

Het resultaat van dit traject met een mogelijke aanpassing van de stemverhouding kan leiden tot een wijziging van de GR ODZOB wanneer de deelnemers hierover eensluidend besluiten op basis van de huidige gemeenschappelijke regeling. Een mogelijke wijziging van de GR ODZOB is geen onderdeel van dit traject.

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 3 juli 2024

Agendapunt : 3.b

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Regionaal Operationeel Kader VTH

**Beslispunten** : 

1. Het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening, Milieutoezicht en Handhaving (ROK VTH) voor de periode 2025-2028 ter vaststelling aan de colleges van B&W aan te bieden.
2. Kennis te nemen van de verdere uitwerking van de doelen voor milieutoezicht.

### **Aanleiding**

Op basis van art. 13.5 van het Omgevingsbesluit stellen de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst gezamenlijk een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie vast. Met het vaststellen van het voorliggende Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening, Milieutoezicht en Handhaving (ROK VTH) door de colleges van B&W wordt invulling gegeven aan deze wettelijke verplichting.

De ODZOB werkt al een aantal jaren met afzonderlijke kaders voor vergunningverlening en toezicht & handhaving waarvan de looptijd eind dit jaar verstrijkt. Deze worden nu, met de nieuwste inzichten, geïntegreerd in het nieuwe kader.

Het ROK VTH is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met een afvaardiging van het GPO. Hun inbreng is opgenomen in het kader wat nu ter vaststelling wordt aangeboden.

### **Toelichting**

#### Proces

Het nieuwe ROK VTH is op een zorgvuldige, systematische en communicatieve wijze ontwikkeld. Voor het opstellen en ontwikkelen van het ROK VTH heeft in eerste instantie een klankbordgroep met een afvaardiging van het GPO gereflecteerd op de verschillende “tussenproducten”. Later is de klankbordgroep omgedoopt tot een werkgroep waarbij in coproductie met de ODZOB het ROK VTH

verder is verrijkt en aangescherpt. Hiermee werd tegemoet gekomen aan het advies van het GPO om de geplande besluitvorming voor het AB van 30 november uit te stellen, en meer tijd te nemen voor het goed doordenken van de impact van het ROK VTH.

De ODZOB heeft daarna een ronde gemaakt langs de deelnemers voor vragen en opmerkingen en heeft de werkgroep in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren. In een aantal sessies is met de werkgroep gesproken over thema's, ambities en prioriteiten in relatie tot toezicht. Dat heeft onder andere geleid tot een verdere uitwerking van de doelen voor milieutoezicht.

Het voorliggende ROK VTH is in nauwe samenwerking met een GPO-afvaardiging (werkgroep) ontwikkeld, dat het mandaat heeft van het GPO.

#### Kaders en toepassingsbereik

De missie/visie en meerjarenvisie ODZOB 2023-2027 zijn richtinggevend geweest voor het opstellen van het ROK VTH. Vanuit de meerjarenvisie is richting gegeven aan het fundament op orde en aan de pijlers veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en omgeving. Voor wat betreft het fundament op orde is invulling gegeven aan onder andere: level playing field (alle bedrijven gelijk behandelen), risicogericht/informatiegestuurd werken (inzet plegen daar waar het toe doet op basis van gegevens) en planmatig werken.

Het ROK VTH vormt de concrete basis voor de gezamenlijke uitvoering van VTH-taken in de regio. Het toepassingsbereik van het ROK VTH zijn de basis- en verzoektaken voor de milieubelastende activiteiten die door de ODZOB worden uitgevoerd. Het ROK VTH is het vervolg op het huidige ROK vergunningverlening en ROK toezicht & handhaving. Hierop wordt verder voortgeborduurd.

Er zijn verschillende analyses (omgevingsanalyse, risicoanalyse, klachtenanalyse, evaluatie projecten) uitgevoerd om tot een goede probleemanalyse te komen, zodat scherpe toezichtdoelen geformuleerd konden worden. Vanuit een goede toezichtstrategie kunnen we dan prioriteren en programmeren aan de hand van de bekende ROK-systematiek.

Voor het vergunningengedeelte is uit een analyse gebleken dat de implementatie van het kader bij de deelnemers en bij de vergunningenteams niet optimaal is geweest. In een bijeenkomst met een GPO-afvaardiging is een betere inzet van het kader en randvoorwaarden tot implementatie verkend. Onderwerpen zoals actief actualiseren en intrekken van vergunningen en risicogericht aanvragen afhandelen zijn nader bekeken en aangescherpt. De recent ontwikkelde Landelijke vergunningenstrategie is een belangrijk element voor het nieuwe ROK die geïmplementeerd zal worden.

#### **Argumenten en onderbouwing** (corresponderen met nummering beslispunten)

##### *1.1 Met de vaststelling van het ROK VTH door de colleges van B&W wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om regionaal uitvoeringsbeleid af te stemmen.*

Het ROK VTH geeft invulling aan het Omgevingsbesluit (art. 13.5) waarin wordt gesteld dat de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst, gezamenlijk een uniforme uitvoerings- en handhavingstrategie vaststellen. Het ROK VTH bevat een omgevingsanalyse, risicoanalyse, een beschrijving van het uitvoeringsniveau, de wijze van programmeren en een beschrijving van de ketenaanpak.



Het vaststellen van het ROK VTH door GS van de provincie Noord-Brabant is niet aan de orde. De VTH-uitvoering van de provincie is belegd bij de drie Brabantse omgevingsdiensten en is breder dan alleen het milieudeel. De bedrijven zijn complexer en er is meer samenloop qua bedrijfsactiviteiten en benodigde vergunningvereisten. Het werkgebied (de 'regio') van de provincie Noord-Brabant is de gehele provincie. Als bevoegd gezag heeft GS de rechtsgelijkheid te dienen, en een gelijk speelveld te hanteren. Er zijn verschillen tussen de regio's van de omgevingsdiensten, en daarom ook in het uitvoeringskader van elke regio. De risicomethodiek die wordt gehanteerd is wel eenduidig. Provincie Noord-Brabant kan deze onderschrijven.

#### *1.2 Het ROK VTH dient het belang van een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie.*

Een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie zorgt voor een gelijk speelveld voor de uitvoering van VTH-taken.

#### *2.1 De uitwerking van de doelen voor milieutoezicht geeft meer inzicht en verdieping van de doelen die we samen willen bereiken.*

De doelstellingen zijn per thema verder uitgewerkt en concreet gemaakt in een leidraad. Deze leidraad is een uitwerking van de doelen voor milieutoezicht die in hoofdstuk 4 van het ROK VTH zijn opgenomen, en wordt onderdeel van het implementatieplan.

### **Financiën / Personeel**

We gaan er in beginsel van uit dat de bestaande budgetten volstaan (incl. indexering, inflatiecorrectie) en blijven tegelijkertijd de gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet goed monitoren om tijdig te kunnen bijstellen.

Voor wat betreft de uitvoering van de meerjarenvisie 2023-2028 heeft het AB eerder ingestemd met de randvoorwaarde: budgetneutraal en daar waar het niet mogelijk blijkt, een concreet financieringsvoorstel aan het algemeen bestuur voorleggen.

### **Vervolg / Communicatie**

- Na besluitvorming in het AB zijn de stappen als volgt:
  - Het DB legt het ROK VTH ter vaststelling voor aan de colleges van B&W;
  - Colleges van B&W stellen vóór 1 januari 2025 het ROK VTH vast;
  - Het ROK VTH wordt verder uitgewerkt in een implementatieplan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met een GPO-afvaardiging.

### **Bijlagen**

- ROK VTH
- Leidraad ROK VTH (toelichting doelen)





# OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant

## BESLUIT

1. Het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening, Milieutoezicht en Handhaving (ROK VTH) voor de periode 2025-2028 ter vaststelling aan de colleges van B&W aan te bieden.
2. Kennis te nemen van de verdere uitwerking van de doelen voor milieutoezicht.

Zo vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant d.d. 3 juli 2024.

J.C.J. van Bree  
voorzitter

F.A.H. Piepers  
secretaris

**REGIONAAL OPERATIONEEL KADER  
MILIEUTOEZICHT & HANDHAVING  
ROK VTH 2025-2028**

**OMGEVINGSDIENST  
ZUIDOOST-BRABANT**



## Regionaal Operationeel Kader Milieutoezicht & Handhaving

ROK VTH 2025-2028

In opdracht van

Ron van den Berkmortel  
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant  
Postbus 8035  
5601 KA Eindhoven

Auteur

ODZOB

Projectnummer

301118

Datum

14 mei 2024

Status

versie 2.1

## Inhoudsopgave

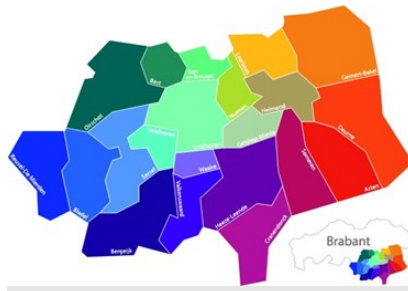
<b>1</b>	<b>Waarom een operationeel kader?</b> .....	<b>5</b>
1.1	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).....	5
1.2	Taken van vergunningverlening en toezicht.....	5
1.3	Wettelijk kader en positie in de beleidscyclus.....	6
1.4	De uitgangspunten bij de ontwikkeling van dit ROK VTH.....	6
<b>2</b>	<b>Waar staan we in Zuidoost-Brabant?</b> .....	<b>8</b>
2.1	Terugblik.....	8
2.2	Analyses.....	8
<b>3</b>	<b>Doelen voor vergunningverlening in Zuidoost-Brabant</b> .....	<b>10</b>
3.1	Veranderingen die voortvloeien uit de Omgevingswet.....	10
3.2	Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar voor vergunningverlening?.....	11
3.2.1	Zorgen voor focus op milieurisico's, die ertoe doen.....	11
3.2.2	Zorg voor actuele vergunningen .....	11
3.2.3	Afstemming tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving .....	12
3.2.4	Integrale afstemming met regionale bevoegde gezagen en partners .....	12
3.3	Op welke manier plannen en programmeren wij?	13
3.3.1	Actuele voorschriften.....	13
3.3.2	Gebruiksruimte .....	13
<b>4</b>	<b>Doelen voor milieutoezicht in Zuidoost-Brabant</b> .....	<b>14</b>
4.1	Welke toezichtsdoelen voor de komende 4 jaar?.....	14
4.2	Welke strategie hanteren we om de toezichtdoelen te kunnen realiseren?.....	16
4.2.1	Preventiestrategie.....	16
4.2.2	Toezichtstrategie.....	16
4.2.3	Gedooagstrategie.....	17
4.2.4	Sanctiestrategie.....	17
4.3	Op welke manier plannen en programmeren we milieutoezicht?.....	18
<b>5</b>	<b>Regionale financiële opgave</b> .....	<b>22</b>
<b>6</b>	<b>Randvoorwaarden</b> .....	<b>23</b>
<b>7</b>	<b>Monitoring en evaluatie</b> .....	<b>24</b>
Bijlage 1	Beleid en coalitieakkoorden	
Bijlage 2	Resultaat risicoanalyse TH	
Bijlage 3	Aanpak actualisatie voorschriften en intrekken vergunningen(gebruiksruimte)	
Bijlage 4	De Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO)	

Bijlage 5 De Landelijke Vergunningenstrategie

# 1 Waarom een operationeel kader?

## 1.1 Omgevingsdienst Zuidooost-Brabant (ODZOB)

Er zijn verschillende wetten en regels die het milieu en onze leefomgeving beschermen. De 21 gemeenten in Zuidooost-Brabant en provincie Noord-Brabant zijn het bevoegde gezag voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en hebben deze taken samengebracht in een omgevingsdienst. De ODZOB is een omgevingsdienst op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering in het fysieke domein (milieu, ruimtelijke ordening en bouw). Het is een gemeenschappelijke regeling van 21 gemeenten in Zuidooost-Brabant en provincie Noord-Brabant. De ODZOB wordt bestuurd door een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur.



*Figuur: deelnemende gemeenten en provincie*

Het doel van de ODZOB is samen zorgen voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. De dienst is daarbij complementair aan de andere twee Brabantse omgevingsdiensten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, GGD Brabant-Zuidoost, Metropool Regio Eindhoven, Inspectie Leefomgeving & Transport, Functioneel Parket, de waterschappen en de gemeenten.

*De missie van de ODZOB: Wij werken samen met gemeenten, provincie en samenwerkingspartners aan het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving.*

*De visie van de ODZOB: Dagelijks werken wij samen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving waarin het goed toeven is. Dit doen wij met inzet van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering over het omgevingsrecht. Onze deskundigheid en gedrevenheid maken ons tot een aantrekkelijke partner en werkgever.*

Het Regionaal Operationeel Kader Milieu Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (= ROK VTH) vormt de concrete basis voor de gezamenlijke uitvoering in de regio. Het toepassingsbereik van het ROK VTH zijn de basis- en verzoektaken met betrekking tot milieubelastende activiteiten die door de ODZOB worden uitgevoerd.

## 1.2 Taken van vergunningverlening en toezicht

Vergunningverlening is een officiële (noodzakelijke) toestemming van de overheid om een bepaalde activiteit uit te voeren. De wet kan bepalen dat iets verboden is zonder vergunning. De wet kan ook bepalen dat iets meldings- of informatieplichtig is.

Toezicht is het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan ingrijpen.

Toezicht houden betekent beeld vormen, informeren over ontwikkelingen in de praktijk/de effecten van beleid richting vergunningverlener en beleidsmedewerker en bevordering naleving van regels.

We verlenen vergunningen en houden toezicht op basis van:

- De Omgevingswet,
- het Besluit activiteiten leefomgeving (het besluit geeft duiding welke activiteiten meldings- en vergunningsplichtig zijn),
- de provinciale Omgevingsverordening,
- lokaal beleid zoals de omgevingsplannen (met beleid op het gebied van geur, geluid gezondheid of fijnstof) en Bibob-beleid, etc.
- de individuele vergunningen/ meldingen, klachtenmeldingen en metingen.

### 1.3 Wettelijk kader en positie in de beleidscyclus

De Omgevingswet staat voor het beschermen, voorkomen en bevorderen van een goede leefomgeving. In het Omgevingsbesluit wordt gesteld dat het volgende geregeld moet zijn:

1. Regionale samenwerking
2. Regionale probleem/risicoanalyse
3. Regionaal uitvoerings- en handhavingsbeleid (uitvoerings- en handhavingsstrategie in het Omgevingsbesluit)
4. Regionaal uitvoeringsprogramma
5. Jaarrapportage
6. Afstemming met andere (handhavings)partners

Het ROK VTH geeft invulling aan de bovengenoemde punten 2 en 3. Het bevat een omgevingsanalyse, risicoanalyse, een beschrijving van het uitvoeringsniveau, de wijze van programmeren en een beschrijving van de ketenaanpak. Het ROK VTH beschrijft het kader zowel voor vergunningverlening als toezicht & handhaving, omdat het dezelfde locaties en milieubelastende activiteiten (MBA's) betreft.

### 1.4 De uitgangspunten bij de ontwikkeling van dit ROK VTH

#### *Commissie van Aartsen*

Commissie van Aartsen heeft 10 adviezen gegeven ter verbetering van de kwaliteit en robuustheid van omgevingsdiensten (rapport "Om de Leefomgeving"). Het Interbestuurlijk Programma Verbetering VTH-stelsel geeft invulling aan deze adviezen:

- Pijler 1: robuustheid en kwaliteit omgevingsdiensten (criteria, advisering op Omgevingsplannen)
- Pijler 2: Bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging (Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht)
- Pijler 3: Informatievoorziening (informatie gestuurd werken en uitwisseling data)
- Pijler 4: Kennisinfrastructuur (arbeidsmarkt en gekwalificeerd personeel)
- Pijler 5: Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving (uniformering risicoanalyses en planning, mandaten)
- Pijler 6: Monitoring kwaliteit milieutoezicht (waaronder visitatie)

Het ROK VTH sluit waar mogelijk aan bij deze ontwikkelingen.

#### *Uitvoeringsniveau*

Het ROK VTH is het vervolg op het huidige ROK VV en het huidige ROK TH, zie ook paragraaf 2.1. Op de gelegde basis wordt verder voortgeborduurd. In het ROK VTH wordt het regionale uitvoeringskader vastgelegd, zodat aan de wettelijke vereisten van het Omgevingsbesluit wordt voldaan. Het is voor elke deelnemer mogelijk dat zij (op basis van lokaal beleid) extra inzet vraagt voor lokale prioriteiten en doelen. Dit zijn aanvullende opdrachten boven op het ROK VTH.

### *Kwaliteitscriteria*

Er gelden kwaliteitscriteria voor VTH. De kwaliteitscriteria voor de kritische massa (deskundigheid en ervaring) zijn verplicht voor VTH-taken van het basistakenpakket van de omgevingsdiensten. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben hiertoe een modelverordening opgesteld. Een van de doelstellingen voor het bundelen van omgevingsrecht regels in de Omgevingswet is om de dienstverlening door overheden te verbeteren. Het realiseren van de verbeter- en maatschappelijke doelen van de Omgevingswet is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheden. Het vraagt om een goede en uniforme borging van de uitvoeringskwaliteit. Afdeling 18.3 van de Omgevingswet biedt de grondslag voor de kwaliteitsbevordering van de uitvoering en handhaving. Er zijn regels over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken. Belangrijke instrumenten voor de borging ervan:

- Verordening kwaliteitscriteria: modelverordening kwaliteit VTH (eind 2021 geactualiseerd);
- omschrijving Kwaliteitscriteria VTH: Kwaliteitscriteria 2.3, Deel B (2022);
- competentieprofielen VTH: Kwaliteitscriteria 2.3 Deel D (2022);
- inzake monitoring en rapportage is het van belang om:
  - a. relevante prestatie-indicatoren te definiëren;
  - b. de wijze van registratie en terugkoppeling vast te leggen;
  - c. periodieke rapportages over activiteiten en het bereiken van doelen te overleggen;
  - d. de rapportage te evalueren en bijstellen van beleid.

Deze instrumenten zijn onderdelen van de PDCA-cyclus (plan-do-check-act) en de big-8 gedachte. Het ROK VTH is ook een onderdeel van de gezamenlijke PDCA-cyclus voor de regio. Ten aanzien van de inhoudelijke kwaliteit hanteren we een aantal uitgangspunten. Wij werken aan een level playing field en we werken risicogericht en informatiegestuurd in een context van vergunningen- en handhavingsbeleid. We prioriteren en programmeren vanuit branchegebonden risico's, beleidsmatige speerpunten en landelijke problematieken. Dit op een uniforme wijze voor alle gemeenten.



## 2 Waar staan we in Zuidoost-Brabant?

### 2.1 Terugblik

Dit ROK VTH is een opvolger van

- Het ROK TH dat is vastgesteld d.d. 22 november 2018
- Het ROK VV dat is vastgesteld d.d. 26 september 2019

Beide beleidsdocumenten en de implementatie zijn in 2022 beoordeeld, om hieruit lering te trekken voor de komende periode.

#### *Terugblik vorige ROK TH en projecten*

Het vorige ROK TH is bestuurlijk en op bedrijfsvoering geëvalueerd. Een belangrijk signaal was daarbij dat scherpe doelen werden gemist en dat de ROK-systematiek als zodanig mag blijven bestaan.

Op basis van de prioritering van branches en een interpretatie van benoemde thema's zijn projecten uitgevoerd. Daarvoor zijn projectplannen opgesteld, waarin onder meer de projectdoelen zijn geformuleerd. De gecontroleerde branches en bestuurlijke onderwerpen liepen zeer uiteen, evenals de geconstateerde naleving van regels. Opvallende onderwerpen waren energie, legionella, vuurwerk, e-waste, propaanopslag, branche transport, branche productie levensmiddelen.

De ambitie was om de (milieu)doelen en de uiteindelijke resultaten, outcome gericht te formuleren. Dat bleek geen gemakkelijke opgave. Het ROK TH gaf geen richting aan de gezamenlijke doelen en er was geen beginsituatie beschreven. Het benoemen van een meetbaar effect van het toezicht op de kwaliteit van de leefomgeving bleek lastig, zo niet onmogelijk.

#### *Quickscan vorige ROK VV*

Vanwege de beperkte wettelijke ruimte en minimale financiële impact van het ROK VV is gekozen voor een quickscan om de realisatie te bekijken. (Gezien de bevindingen was er geen noodzaak om alsnog een uitgebreide evaluatie te houden). De quickscan heeft duidelijk gemaakt dat implementatie van het kader bij de deelnemers en bij de vergunningenteams niet optimaal is geweest. De belangrijkste bevindingen zijn:

- De risicogerichte beoordeling van vergunningen is gerealiseerd bij industriële vergunningverlening en kan zowel bij agrarische als industriële vergunningen nog verbeterd worden. Hiervoor moet een (implementatie)plan gemaakt worden.
- Het planmatig toetsen, actualiseren en intrekken van vergunningen is niet van de grond gekomen.

### 2.2 Analyses

Hoe staat Zuidoost-Brabant ervoor en welke bijdrage kunnen we vanuit het VTH-instrumentarium leveren om tot een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving te komen? Een probleemanalyse en een risicoanalyse geven ons een beeld van de huidige situatie in Zuidoost-Brabant. Vanuit deze "foto" kan worden bekeken wat onze regio nodig heeft met betrekking tot het uitvoeringsniveau.

Daartoe zijn:

- een omgevingsanalyse uitgevoerd;
- een klachtenanalyse uitgevoerd;
- een (theoretische) risicoanalyse opgesteld.

### *Omgevingsanalyse*

Het bureau PON & Telos verzorgt maatschappelijke onderzoeken en heeft voor de ODZOB een uitgebreide omgevingsanalyse uitgevoerd op basis van openbare bestaande gegevens (o.a. CBS, Atlas fysieke leefomgeving, etc.). Daarbij is gekeken naar demografie, economie, sociaal, technologie, ecologie en politiek (DESTEP-methode).

Zuidoost-Brabant heeft een oppervlakte van 1.457,81 km<sup>2</sup> en heeft in 2020 780.800 inwoners. De gemeenten Eindhoven en Helmond hebben de meeste inwoners. De economische hoofdsectoren zijn bouw, industrie en landbouw. Er is een duidelijk verschil tussen stedelijk en landelijk gebied, waarbij ook verschillen zijn tussen sub regio's (De Peel, de Kempen, A2-gebieden, Eindhoven, randgemeenten en Helmond). De stikstofproblematiek (en de ontwikkelde jurisprudentie) en verduurzaming van de landbouw speelt in de regio een grote rol. Het aantal risicobedrijven in Zuidoost Brabant is relatief laag. Het energiegebruik (elektriciteit en gas) bij bedrijven en huishoudens is per gemeente verschillend. Wel is er een trend naar boven, beïnvloed door de oorlog in de Oekraïne. De inzet van duurzame energie (wind, zonnestroom) neemt toe. De concentratie van fijnstof is duidelijk in het stedelijk gebied aanwezig en stikstofdepositie is duidelijk in het landelijk gebied aanwezig. In het stedelijk gebied wordt meer kooldioxide, methaan, vluchtige organische stoffen (VOS) uitgestoten dan in het landelijk gebied, in het landelijk gebied wordt meer stikstofdioxiden en ammoniak uitgestoten. In het stedelijk gebied komt geluidbelasting meer naar voren en in het landelijk gebied de lichtbelasting. Ten aanzien van zeer zorgwekkende stoffen is in onze regio (met name Helmond) ook de PFAS-problematiek aanwezig.

Op verschillende niveaus (Europees, landelijk, provinciaal en lokaal) is beleid en regelgeving geformuleerd voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in Zuidoost-Brabant. In bijlage 1 is het meest relevante beleid beschreven, dat mogelijk relevant kan zijn voor de uitvoering. Voor de komende 4 jaar spelen de stikstofproblematiek en de verduurzaming van de landbouw, klimaat, duurzaamheid (circulaire economie en energietransitie), gezondheid (schone lucht, zeer zorgwekkende stoffen=ZZS) een grote rol.

### *Klachtenanalyse*

Klachten over bedrijven en mogelijke veroorzakers van overlast worden geregistreerd. Van klachtenpatronen is een analyse gemaakt. Alle meldingen komen van burgers, deze wonen voor het overgrote deel allemaal in de kernen. De meeste klachten gaan over geur en (horeca)geluid. Daarbij springen duidelijk bepaalde bedrijven uit, zowel in het stedelijk als in het landelijk gebied. Deze klachtenpatronen geven input voor dit nieuwe uitvoeringskader en gebiedsgericht toezicht. Klachten die bij gemeenten binnenkomen moeten door de gemeente in MKA systeem gezet worden.

### *(Theoretische) Risicoanalyse toezicht*

Bedrijven brengen intrinsiek risico's met zich mee voor de fysieke leefomgeving. Nagenoeg alle omgevingsdiensten clusteren de milieubelastende activiteiten (MBA's) in branches en voeren daar vervolgens een risicoanalyse op uit. We sluiten aan bij de definities en model die door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB en andere omgevingsdiensten) wordt gehanteerd. De risicoanalyse geeft aan de ene kant scherpte aan doelen, anderzijds is de risicoanalyse de basis voor prioritering gekoppeld aan de toezicht/ handavingsstrategie. Het model gaat uit van het principe risico=kans x effect, gebaseerd op risico's van een gemiddeld bedrijf in een bepaalde branche. Hoe hoger de score, hoe groter de risico's. In de effectscore zijn de milieu- en beleidseffect-scores verwerkt. De kans scores zijn opgebouwd uit controlekans en sanctiekans. De resultaten uit de analyse zijn in bijlage 2 weergegeven.

### 3 Doelen voor vergunningverlening in Zuidoost-Brabant

De Omgevingswet heeft tot doel het beschermen en verbeteren van onze leefomgeving. We willen een veilige, gezonde en een duurzame leefomgeving. De Meerjarenvisie d.d. 30 maart 2023 heeft gezondheid en duurzaamheid als accent meegegeven.

Eén van de instrumenten om het doel te kunnen bereiken is vergunningverlening (aanvragen, meldingen, milieueffectrapportages, maatwerkvoorschriften). De problematiek rondom stikstof en verduurzaming van de landbouw speelt in deze regio een grote rol en heeft direct invloed op de behandeling van vergunningaanvragen. Daarnaast gaat onder de Omgevingswet de invulling van het onderwerp gezondheid bij vergunningverlening een rol spelen. De beleidsonderwerpen ZZS, Schone Lucht Akkoord, circulaire economie en energie werken de komende jaren door in de vergunningverlening en afhandeling van meldingen.

#### 3.1 Veranderingen die voortvloeien uit de Omgevingswet

Om ervoor te zorgen dat vergunningverlening bij deze grote transitie daadwerkelijk een bijdrage kan leveren aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving onder de nieuwe Omgevingswet is een aantal doelen voor de komende 4 jaar gesteld. De Omgevingswet heeft 3 principes die daarbij van belang zijn:

**a. Het initiatief staat centraal: van “nee, tenzij”, naar “ja, mits”.**

Dit gaat dus niet over versoepelen van regels voorschriften en grenswaarden blijven ‘beleidsneutraal’. Dit principe gaat over een andere werkwijze (hoe doen we de dingen). De Omgevingswet vraagt een open houding voor initiatieven (competenties van vergunningverlener) en het kunnen combineren van belangen (samenwerken en zo mogelijk toevoegen van beleidsbelangen). Het is aan de ODZOB om te zorgen voor behandelaars met de juiste competenties. Bij een gemeentelijke casemanager dient de betreffende gemeente hiervoor te zorgen.

**b. De initiatiefnemer heeft een (grotere) eigen verantwoordelijkheid.**

De zorg voor milieu en veiligheid is primair een verantwoordelijkheid van bedrijven en instellingen. Dat geldt ook voor het tijdig en volledig melden of aanvragen van activiteiten. De ODZOB ziet toe of de initiatiefnemer zijn verantwoordelijkheid voldoende oppakt en onderneemt acties op basis van wettelijke voorschriften, geschat risico en bestuurlijke prioriteit. Vanuit onze visie/missie hanteren we in de omgang met initiatiefnemers voor een **zakelijke stijl**: “een zakelijke uitvoering van de publieke taak met als vertrekpunt de behartiging van de te beschermen omgevingsbelangen”.

**c. De initiatiefnemer betreft de burger(beter): participatie bij besluitvorming.**

De omgeving vroeg bij een project betrekken, vergroot het draagvlak en voorkomt vaak bezwaren in een later stadium. Participatie is het inwinnen van meningen over het voorgenomen project. De initiatiefnemer moet bij het aanvragen van een omgevingsvergunning aangeven of hij aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn (op basis art 7.4 van de Omgevingsregeling).

De beoordeling of de initiatiefnemer voldoende aan participatie heeft gedaan, is aan het bevoegd gezag en hangt af van de situatie (risico's zoals klachten, grote impact, bezorgde burgers etc.). De concrete invulling van gemeenten en de samenwerking met de ODZOB op dit onderwerp moeten nog ingevuld worden na ingang van de Omgevingswet.

### 3.2 Wat zijn onze doelen voor de komende 4 jaar voor vergunningverlening?

Het behandelen van vergunningaanvragen en afhandelen van meldingen is een wettelijke taak met beperkte vrijheden. Alle relevante inhoudelijke milieuaspecten van de activiteiten worden bij een vergunning betrokken (om zo de leefomgeving te beschermen). Ook de behandeltermijn, resultaat en wijze van communiceren met de initiatiefnemer en omwonenden zijn aan regels gebonden. De doelen sluiten aan bij die van het voorgaande ROK VV.

De doelen voor de komende 4 jaar zijn:

1. Zorgen voor focus op milieurisico's, die ertoe doen;
2. zorgen voor actuele vergunningen, waar nodig;
3. integrale afstemming tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving;
4. integrale afstemming met regionale bevoegde gezagen en partners.

#### 3.2.1 Zorgen voor focus op milieurisico's, die ertoe doen

Vergunningverlening is bij uitstek het instrument om maatwerk te leveren voor de juiste balans tussen het benutten van de omgeving bij het verrichten van activiteiten en het beschermen van die omgeving. Dit doen we door:

- Uniforme criteria: meldingen worden getoetst aan de indieningsvereisten. Vergunningaanvragen worden tevens inhoudelijk getoetst aan uniforme (landelijke provinciale of lokale) criteria/wetgeving. De normering voor diverse milieuaspecten zijn hiervoor verwerkt in standaarden die worden gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag en de inhoudelijke voorschriften in de vergunning.
- Risicogericht maatwerk: vergunningaanvragen milieu worden afgehandeld op basis van de risico-inschatting. De **Landelijke Vergunningen Strategie** (LVS) is daarbij de leidraad en een tool voor de uitvoering door Omgevingsdiensten. Deze landelijke tool wordt momenteel ontwikkeld op basis de aanpak die is gebaseerd op ons huidige ROK-VV. De LVS gaat uit van een intrinsieke risico van een milieubelastende activiteit, welke verzaamd kan worden vanwege lokale omgevingsfactoren, maatschappelijk complexe situatie of naleefgedrag. Hoe groter het risico, hoe diepgaander de toets. Een ICT-tool wordt hierbij als ondersteuning ingezet. Zie ook bijlage 5.
- Integrale afweging: De deelactiviteit milieu dient integraal samen te komen met de andere onderdelen van de Omgevingsvergunning. De (gemeentelijke) casemanager heeft hier een centrale rol in. Bij volledig mandaat verzorgt de ODZOB deze afweging, anders levert de ODZOB een advies.

#### 3.2.2 Zorg voor actuele vergunningen

##### *Actuele voorschriften*

Het toetsen en actualiseren van vergunningen is een basistaak. In de Omgevingswet is aangegeven dat het bevoegde gezag "regelmatig" beziet of de aan een vergunning verbonden voorschriften nog toereikend zijn. Ook wordt aangegeven dat technische ontwikkelingen of de kwaliteit van het milieu hiervoor aanleiding kan geven. Er zijn meerdere redenen om vergunningen te toetsen op actuele voorschriften en deze eventueel ook aan te passen:

- Als wetgeving of beleid wijzigt: Europese of landelijke normstelling, jurisprudentie of beste beschikbare technieken schrijven aanscherping van de voorschriften voor bij bepaalde MBA's (binnen 1-4 jaar).
- Als vanuit toezicht een ernstige tekortkoming of een acute situatie wordt vastgesteld op een locatie.

Daarnaast kunnen ook regionale of lokale doelen worden nagestreefd: voorkomen van rechtsongelijkheid (door verouderde voorschriften), aanscherpen van voorschriften vanwege gemeentelijke beleidsthema's of het verbeteren van het vergunningenbestand.

#### *Gebruiksruimte*

Toets op gebruiksruimte (intrekken vergunning): In de Omgevingswet zijn regels opgenomen voor het intrekken van vergunningen om te voorkomen dat er onnodig milieugebruiksruimte vergund blijft. In praktijk blijkt dat vooral interessant als een gemeente een eigen ambitie heeft op gebied van ruimtelijke ontwikkeling (in het buitengebied). Een vergunning kan voor intrekking in aanmerking komen als:

- Aantoonbaar gedurende drie jaren geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van het milieudeel van de vergunning en intrekken milieutechnisch meerwaarde heeft.
- Als een MBA niet kan voldoen aan de eisen van Best Beschikbare Technieken (BBT) en als daardoor (onherstelbare) milieuschade ontstaat.

#### 3.2.3 Afstemming tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving

Samenwerking met toezicht en handhaving: een inhoudelijk correcte afhandeling van een melding of vergunning kan inzet op toezicht en handhaving beperken. Als er sprake is van een aanvraag of melding n.a.v. een controle vraagt de vergunningverlener de toezichthouder om informatie over de aangetroffen situatie en aandachtspunten op de locatie. De toezichthouder krijgt een rol bij het toetsen op de mogelijkheid tot handhaving van kritische en/of 'maatwerk' vergunningvoorschriften (**handhaafbaarheidstoets**). Er wordt een "warme overdacht" tussen vergunningverlener en toezichthouder georganiseerd, zeker bij complexe vergunningen. Hierbij wordt ook afgestemd met de betreffende gemeente.

#### 3.2.4 Integrale afstemming met regionale bevoegde gezagen en partners.

In de regio zijn **Samenwerkingsafspraken** opgesteld over vergunningverlening onder de Omgevingswet, met als onderdeel de Omgevingstafel. Deze afspraken tussen gemeenten, veiligheidsregio, GGD en de ODZOB hebben als doel op een snelle, adequate en integrale manier een initiatief te beoordelen vanuit "ja, mits". Een adviseur, dan wel een vergunningverlener vanuit de ODZOB (afhankelijk wat zich aandient), sluit aan bij de **Omgevingstafel**.

Daarnaast wordt er ook afgestemd met de provincie Noord-Brabant en/of andere Omgevingsdiensten als het gaat over meervoudige vergunningaanvragen waar de behandeling en inhoud moet worden afgestemd.

### 3.3 Op welke manier plannen en programmeren wij?

#### 3.3.1 Actuele voorschriften

De werkwijze blijft vergelijkbaar met het ROK VV van 2019. Bij de aanpak is aangesloten bij de werkwijze, die wordt voorgesteld in het rapport 'Systematiek Programmatisch actualiseren: systematiek en werkafspraken van de zes BRZO Omgevingsdiensten' versie 1.4 d.d. 1 januari 2022. Het IPO heeft hiermee een basis willen geven voor een landelijk geharmoniseerde werkwijze voor bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijk of milieuverontreinigende stoffen werken.

In dit rapport is een prioriteitenladder opgenomen: we leggen de focus op de prioriteiten 1, 2 en 3. In de bijlage 3 is de aanpak verder uitgeschreven. In het implementatieplan zal dit ook verder worden uitgewerkt.

- Wij stellen een regionaal jaarplan op bij aanpassing van wetgeving of normen en/of geven advies bij andere aanleidingen voor toetsen en/of actualiseren van vergunningen.
- We beoordelen regelmatig (in het reguliere werk) of de voorschriften nog actueel zijn: bij vergunningaanvragen beoordelen we of de overige voorschriften nog actueel zijn. In principe worden de voorschriften (met prioriteit 1, 2 en 3 zoals omschreven in bijlage 3) in dezelfde procedure geactualiseerd.
- We hanteren een vangnet: vergunningen van risicorelevante bedrijven worden de van toepassing zijnde MBA eenmaal per vijf (5) jaar getoetst op actualiteit.
- Bij incidentele ernstige tekortkomingen die vragen om aanpassing van voorschriften is het (ambtshalve) aanpassen van voorschriften een kwestie van maatwerk.

Heeft een gemeente aanvullende ambities dan is dat altijd maatwerk.

#### 3.3.2 Gebruiksruimte

Als een MBA niet kan voldoen aan de eisen van BBT en als daardoor (onherstelbare) milieuschade ontstaat wordt dat met betreffende gemeente afgestemd.

Het onderzoeken en zo mogelijk intrekken van (agrarische) vergunningen / gebruiksruimte is een gemeentelijke ambitie. Ook hiervoor geldt dat dit maatwerk is, waarvoor middelen, capaciteit en randvoorwaarden onderzocht moeten worden.

## 4 Doelen voor milieutoezicht in Zuidoost-Brabant

De Omgevingswet heeft tot doel het beschermen en verbeteren van onze leefomgeving. We willen een veilige, gezonde en een duurzame leefomgeving. Eén van de instrumenten om aan dit doel te bouwen is toezicht en handhaving. Duidelijke toezichtsdoelen en -strategieën, op basis van een goede probleemanalyse, geven richting aan het prioriteren en programmeren van toezicht.

### 4.1 Welke toezichtsdoelen voor de komende 4 jaar?

Om milieutoezicht goed te kunnen plannen en programmeren is het belangrijk om risicogericht te werken en daarnaast duidelijke accenten te hebben. Deze komen voort uit de analyse van de huidige situatie van Zuidoost-Brabant. In een aantal bijeenkomsten met klankbordgroep en experts zijn er verkenningen geweest en de volgende doelen zijn bepaald voor de komende 4 jaar:

AMBITIE	DOELSTELLING: Wij willen als inspanningsverplichting (in 2028)
<b>VEILIGHEID</b>	
<p><b>1. Omgevingsveiligheid (EV)</b></p> <p>We willen door toezicht de omgevingsveiligheid verbeteren en de kans op incidenten met gevaarlijke stoffen en overlast beperken.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. De komende 4 jaar naleving van regels af te dwingen bij alle bezochte <b>bedrijven met de opslag van gevaarlijke stoffen</b>:               <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Het meldgedrag van incidenten door alle bezochte bedrijven te optimaliseren</li> <li>b. Informatie op te vragen om het register externe veiligheid (REV) daarmee te vullen.</li> </ol> </li> <li>2. De komende 4 jaar in samenwerking met VRBZO en/of Waterschap alle (28) <b>risicorelevantie bedrijven</b> jaarlijks te bezoeken op basis van de methodiek interventie-toezicht.</li> <li>3. De komende 4 jaar (jaarlijks) de <b>aandachtsbedrijven</b> bezoeken op basis van een maatwerk-aanpak.</li> </ol>
<p><b>2. Ondernijning &amp; milieucriminaliteit</b></p> <p>Ondernijnde activiteiten in specifieke branches te bestrijden en in de toekomst tegengaan door toezicht.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ondernijning samen met de andere overheidspartners zoveel mogelijk aan het licht brengen, aanpakken en barrières opleggen. In de regionale samenwerking van interventieteams leveren we een bijdrage door:               <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Signalen van ondernijning in te brengen in de regionale structuur voor ondernijning (PIT, DIT, KIT)</li> <li>b. Deel te nemen aan gezamenlijke acties;</li> </ol> </li> </ol>
<b>GEZONDHEID</b>	
<p><b>3. Luchtkwaliteit: fijnstof &amp; stikstof (NOx)</b></p> <p>Wij willen met toezicht op de regels de schade aan gezondheid en natuurwaarde door emissie van fijnstof en stikstof (NOx) beperken.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Risicogericht toezicht bij veehouderijen blijven uitvoeren (BLOK 3): de prioriteit is gericht op een goede werking van systemen die een grote hoeveelheid ammoniak van veehouderijen reduceren dichtbij stikstofgevoelige natuurgebieden.</li> <li>2. Toezien op regels voor fijnstof als bijdrage aan de huidige EU-grenswaarden voor fijnstof in 2030:               <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Alle stookinstallaties (met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 100 kW.) voldoen aan de wettelijke norm.</li> <li>b. Toezien dat de bedrijven met meer dan 100 werknemers maatregelen treffen voor personenmobiliteit.</li> </ol> </li> </ol>
<p><b>4. Zeer zorgwekkende stoffen</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bij vergunningplichtige bedrijven die ZZS emitteren (lucht en water) toezien op Vermijdings- en reductieprogramma's (VRP):</li> </ol>

<p>We willen op basis van meer kennis en toezicht de schade aan gezondheid van mens en dier door de emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) te beperken.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>a. Een beeld hebben verkregen van de emissies van ZZS bij de bedrijven die het grootste risico leveren.</li> <li>b. Bij alle bedrijven die we bezoeken informatie ophalen ten aanzien van mogelijke emissies van ZZS.</li> </ol>
<b>DUURZAAMHEID</b>	
<p><b>5. Energiebesparing</b> Wij willen de CO2-emissie verminderen door toe te zien energiebesparing bij bedrijven</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. De naleving op de informatieplicht, de energiebesparingsplicht en de onderzoeksplicht het doorvoeren van de verplichte maatregelen bij energieverbruikers middels toezicht stimuleren en waar nodig (risicogericht) handhaven.             <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Met (administratief) toezicht 80% van de middel- en groot gebruikers in beeld hebben.</li> <li>b. De verplichte energierapportages en -onderzoeken hebben ontvangen en beoordeeld.</li> <li>c. Toezien dat de bedrijven met meer dan 100 werknemers maatregelen treffen voor personenmobiliteit.</li> </ol> </li> </ol>
<p><b>6. Circulaire economie</b> Wij willen de circulaire economie bevorderen door het vergroten van kennis hierover.</p>	<p>Indien wetgeving komt over circulaire economie (zoals hoogwaardiger verwerken en toepassen van grondstoffen) hierop toezien bij betreffende bedrijven.</p>
<b>LEEFBAARHEID</b>	
<p><b>7. Geluid- en geurhinder</b> Wij willen komende jaren nieuwe hindersituaties zoveel mogelijk voorkomen. Bij bestaande situatie bijdragen aan vermindering van klachten.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. In bestaande situaties een afname zien van 50% geur- en geluidklachten t.o.v. elk voorgaande jaar.</li> <li>2. Bij nieuwe situaties escaleren voorkomen door snelle overdracht van piket naar toezicht zo nodig gevolgd door de systematiek van aandachtsbedrijven.</li> </ol>
<b>BASIS OP ORDE (randvoorwaardelijk)</b>	
<p><b>8. Bedrijvenbestand verbeteren</b> Wij willen vanuit toezicht bijdragen aan een actueel bedrijvenbestand.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eind 2026 een actueel bedrijvenbestand van alle milieubelastende activiteiten die vallen binnen de branche met een risicoscore hoger dan 25 en/of in het REV horen.</li> <li>2. Eind 2026 een methodiek om het bedrijvenbestand actueel te houden.</li> </ol>

De doelen zijn met vertegenwoordigers van alle deelnemers verkend, aangescherpt en uitgewerkt in een leidraad. Bij het opstellen van het implementatieplan wordt de leidraad gebruikt voor verbeteracties.



## 4.2 Welke strategie hanteren we om de toezichtdoelen te kunnen realiseren?

De strategie gaat in op de wijze van bevorderen of afdwingen van naleving van wet- en regelgeving: de zogenoemde **nalevingsstrategie**. De nalevingsstrategie bestaat uit een preventiestrategie, vergunningenstrategie, toezichtstrategie, sanctiestrategie en een gedoogstrategie.



In deze onderliggende strategieën worden de diverse procesmatige en interventiemogelijkheden behandeld die voor de uitvoeringsorganisatie beschikbaar zijn. Het doel is dat bewoners en bedrijven wet- en regelgeving naleven en dat handhaving wordt toegepast als dit niet gebeurt.

Het ROK VTH zorgt ervoor dat de ODZOB en haar deelnemers vanuit eenzelfde referentiekader de toezicht- en handhavingsbevoegdheden uitvoeren. De strategieën vullen elkaar aan: dit zorgt voor een multidisciplinaire benadering bij naleving van het omgevingsrecht binnen het werkgebied van de ODZOB.

### 4.2.1 Preventiestrategie

De preventiestrategie richt zich op de **vergroting van bewustwording** bij burgers, bedrijven en instellingen dat er bepaalde regels gelden en dat de ODZOB toeziet op de naleving daarvan. Voor veel bewoners en bedrijven draagt bekendheid met regels bij tot het gewenste naleefgedrag. Deze groep valt binnen de nalevingspiramide onder de categorie 'spontaan en bewust naleven' en 'onbewust overtreden'. Een mix van instrumenten kan worden ingezet om de bewustwording te vergroten, gericht op communicatie en (naleef)ondersteuning. Door de ODZOB worden deze instrumenten vooral ingezet bij nieuwe ontwikkelingen of wanneer naleefgedrag beperkt is door onwetendheid. De acties kunnen bijvoorbeeld bestaan uit het aanschrijven van een bepaalde doelgroep van bedrijfsactiviteiten (zoals bij kantoorgebouwen met energielabel C is gedaan).

### 4.2.2 Toezichtstrategie

De toezichtstrategie is gericht op het **verkrijgen van inzicht in de mate van naleving** en beschrijft de wijze waarop het toezicht op naleving door de ODZOB wordt uitgevoerd.

Toezicht houden betekent dat actief binnen een doelgroep wordt beoordeeld of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Ook bij de inzet van toezichtinstrumenten geldt dat inzicht in de redenen van het niet naleven van belang zijn. Het toezichtproces is te verdelen in drie opeenvolgende stappen: **waarnemen, oordelen en interveniëren**.

De ODZOB hanteert binnen de uitvoering van het toezicht de volgende vijf hoofduitgangspunten:

1. Het toezicht is risicogericht en informatie gestuurd.
2. Het toezicht is maatwerk. De intensiteit van het toezicht is gerelateerd aan het risico en de prestatie van de bedrijven. Deze feitelijke risicoanalyse gaat verder dan de theoretische risicoanalyse ten behoeve van het uitvoeringskader. De ODZOB baseert de keuze van het toezichtinstrument op het te verwachten effect op regelnaleving en overlastreductie.
3. De branche- en themaplannen beschrijven hoe het maatwerk binnen het toezicht wordt vormgegeven.
4. De verantwoordelijkheid voor het naleven van wet- en regelgeving ligt primair bij het bedrijf.
5. Bij het toezicht wordt gebruik gemaakt van een breed palet aan toezichtinstrumenten en oplossingsrichtingen. We kennen verschillende toezichtinstrumenten zoals het administratieve toezicht, het nalevingstoezicht (hierbij kun je nog onderscheid maken uit verschillende vormen van toezicht. Denk aan: gevelcontroles, opleveringscontroles en aspectcontroles) en het systeemgericht toezicht (Systeemgericht toezicht is mogelijk bij bedrijven met een systeem van beheersing en controle, zoals een milieumanagementsysteem. Dit systeem moet tijdig signaleren wanneer er een (dreigende) overtreding is. Het bedrijf kan de overtreding dan zelf voorkomen en schade aan het milieu beperken. Voorwaarde voor systeemgericht toezicht is dat er werkafspraken zijn tussen het bevoegd gezag en het bedrijf). Maar ook kan het gaan om het geven van voorlichting (bijvoorbeeld bij energiebesparing) en informatie.

Daarnaast maken we een strikt onderscheid tussen toezicht en handhaving. In paragraaf 4.3 wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkelde ROK-systematiek binnen de ODZOB.

#### 4.2.3 Gedoogstrategie

De gedoogstrategie legt vast **onder welke voorwaarden handhavend optreden tegen overtreders tijdelijk achterwege kan blijven**. Handhaven blijft het uitgangspunt en gedogen is uitzonderlijk en tijdelijk dus eindig. De algemene landelijke nota 'Grenzen aan gedogen' is het landelijk kader voor gedogen. Bij gedogen hanteert de ODZOB de volgende uitgangspunten:

- Handhaven moet, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. Gedogen dient zoveel mogelijk beperkt te blijven in omvang en tijd.
- Gedogen gebeurt expliciet en na een zorgvuldige en transparante afweging van belangen;
- Gedogen vindt enkel plaats in die gevallen dat het betreffende verantwoordelijke bestuur hierover is geïnformeerd en daarmee instemt
- In het geval van een gedoogsituatie vindt actief toezicht plaats. Dit toezicht richt zich op de vraag of de redenen om te gedogen nog steeds gegrond zijn en of er sprake is van naleving van de opgelegde beperkingen en voorschriften.

Op grond van jurisprudentie van de bestuursrechter en op basis van het landelijk gedoogbeleid is gedogen alleen gerechtvaardigd in uitzonderlijke omstandigheden.

#### 4.2.4 Sanctiestrategie

De sanctiestrategie beschrijft **de wijze van handhaven bij geconstateerde overtredingen**. De Omgevingswet gaat uit van vertrouwen. Bij vertrouwen hoort het nemen van verantwoordelijkheid. De overheid wil erop kunnen vertrouwen dat burgers en bedrijven zich houden aan de voor hen geldende regels. Burgers en bedrijven mogen erop vertrouwen dat de overheid degenen aanspreekt die de regels overtreden. Dat draagt bij aan een gelijk speelveld en doet recht aan het rechtsgevoel van de samenleving. Handhaving is dan ook één van de instrumenten waarmee de overheid het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit nastreeft. Handhaving is een essentieel element van de werking van de rechtsstaat.

De ODZOB sluit aan bij [de Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht \(LHSO\)](#), zie bijlage 4. De LHSO is bedoeld als strategisch instrument voor de organisaties belast met de handhaving van de Omgevingswet en daarop gebaseerde regels. Om effectief te kunnen handhaven, moeten deze organisaties intensief en loyaal samenwerken. Dat geldt voor bestuurlijke overheden en instanties binnen de strafrechtketen onderling en voor deze organisaties met elkaar. Vrijwel alle omgevingsrechtelijke regels worden immers zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk gehandhaafd.

Uit oogpunt van rechtsgelijkheid behoren interventies in vergelijkbare situaties op eenzelfde wijze te worden toegepast. Intervenieren is daarbij breder dan het opleggen van sancties; ook aanspreken, waarschuwen en informeren kunnen in een concreet geval passende interventies zijn. De LHSO biedt een afwegingsinstrument om in concrete gevallen afgestemd, eenduidig, effectief en evenredig te kunnen intervenieren. De LHSO dient als hulpmiddel voor een effectieve en rechtmatige handhaving.

### 4.3 Op welke manier plannen en programmeren we milieutoezicht?

Het bestand van bedrijven en activiteiten (geclusterd in branches) en het risiconiveau vormen de basis voor het prioriteren. Deze prioritering bepaalt dan met name de intensiteit en diepgang van het toezicht. Branchetoezicht- en projectplannen geven uitvoering aan de (meerjarige) doelstellingen en de aandacht die de individuele bedrijven nodig hebben. Om een zo actueel mogelijk inrichtingenbestand te houden wordt met ingang van 2024 een doorlopend project (gevelcontroles) gestart. Verder wordt in regioverband samen met de VRBZO en leverancier Genetics vorm gegevens aan een gezamenlijk locatiedossier dat toegang biedt aan de ketenpartners en deelnemers.

Voor het plannen en programmeren van milieutoezicht is een systematiek ontwikkeld, die bestaat uit 5 blokken.



#### Blok 1 signalen, klachten en meldingen

Achterblijvende naleving van wet- en regelgeving kan leiden tot klachten, meldingen, ongewone voorvallen of overige signalen. Een toezichthouder voert in dat geval een gericht onderzoek uit. In de meeste gevallen beoordeelt hij de situatie ter plekke en neemt hij, zo nodig, maatregelen die leiden tot spoedig herstel van de situatie. De benodigde inzet van mensen en middelen laat zich op voorhand niet voorspellen.

De controles binnen dit blok vloeien voort uit individuele behoefte van een gemeente (maatwerk), het opvolgen van klachten en ongewone voorvallen. Daarnaast krijgen we signalen van diverse partijen (zowel in als extern). Deze signalen worden gewogen en als blijkt dat het nodig is wordt een controle uitgevoerd.

### Blok 2 projectmatige aanpak van bestuurlijke prioriteiten en thema's

Vanuit de probleemanalyse en inventarisatie van maatschappelijke opgaven en relevante bestuurlijke prioriteiten zijn doelstellingen voor toezicht geformuleerd. Zie tabel onder 4.1). Indien deze doelstellingen niet (enkel) kunnen worden gerealiseerd vanuit programmatisch toezicht (blok 3), dan kan worden overwogen om (over branches heen) een thema projectmatig aan te pakken. Met een gericht projectplan worden doelen en beoogde resultaten met elkaar verbonden en vertaald naar concrete toezichthoudende taken en/of interventies. Opkomende thema's als circulariteit, energietransitie, gezondheid etc. kunnen op deze manier (meerjarig) stevig op de kaart worden gezet. Binnen dit blok wordt ook het jaarlijkse toezicht bij risicorelevante en de gemeentelijke aandachtsbedrijven gepland.

### Blok 3 programmatisch toezicht

Programmatisch handhaven stimuleert een bredere, probleemgerichte benadering waarbij alle facetten die bij het probleem een rol spelen in het proces aan bod komen en worden voorzien van een ruim palet aan interventiemogelijkheden. Een interventie is een doelbewuste ingreep om een bepaalde zaak te verbeteren. Met andere woorden 'hoe kunnen we gedrag van de doelgroep effectief beïnvloeden?'. Het gaat erom de interventie te kiezen die het beste aansluit op motieven van de doelgroep om regels te overtreden. De onderstaande interventiepiramide kan daarbij helpen.



Het overgrote deel van de doelgroep wil het graag goed doen. Deze groep reageert beter op ondersteuning en preventieve interventies versus controles en sancties.

Het toezicht op bedrijven en milieubelastende activiteiten is en blijft maatwerk. De intensiteit van het toezicht is gerelateerd aan het risico, de complexiteit en het (naleef)gedrag van de bedrijven. De uitgevoerde branchegerichte risicoanalyse vormt een belangrijk uitgangspunt voor het meerjarig programmatisch toezicht, dat wordt uitgevoerd vanuit een **branchegerichte benadering**. In het implementatieplan dat bij dit ROK VTH hoort, wordt gewerkt met jaarschijven zodat per jaar aangegeven kan worden welke onderwerpen in dat jaar worden opgepakt.

Op brancheniveau bepaalt de ODZOB aan de hand van nadere (branche)analyses hoe de aandacht over zowel individuele als clusters van bedrijven wordt verdeeld. De koppeling tussen het risiconiveau en de inzet van toezicht komt als volgt tot stand:

1. De ODZOB analyseert het bedrijvenbestand op basis van het risiconiveau volgens de uitkomsten van het risico-analysemodel.
2. De ODZOB deelt de branches op basis van de risicoanalyse in naar hun zogenoemde toezichtintensiteit: hoog (risicoscore  $\geq 25$ ), gemiddeld (risicoscore  $< 25$  en  $\geq$  aan 20) of laag (risicoscore  $< 20$ ).

Op brancheniveau bepaalt de ODZOB aan de hand van nadere (branche)analyses hoe de beschikbare inzet over zowel individuele als clusters van bedrijven wordt verdeeld. Hiermee moet worden voorkomen dat:

- individuele, risicovolle bedrijven (b.v. grootschalig, met veel klachtmeldingen of dicht bij woningen gesitueerd), die zijn ingedeeld in een branche met een gemiddelde of lage toezichtintensiteit, onvoldoende toezicht ontvangen;
- geen blinde vlekken ontstaan van bedrijven die (onterecht) aan de aandacht van de ODZOB ontsnappen. Met deelnemers wordt gekeken of we een methode kunnen ontwikkelen om zicht te krijgen op bedrijven die niet regelmatig bezocht worden teneinde de risico's voor de fysieke leefomgeving in beeld te kunnen krijgen.

De ODZOB stelt op basis van de beschikbare middelen en de benoemde uitgangspunten (binnen blok 3) een "meer jaren branchetoezichtprogramma" op.

Deze 'aanpak op maat' kent dus meerdere toezichtintensiteiten voor branches en bedrijven met daarbinnen verschillende differentiatiemogelijkheden.

Per branche/bedrijf vindt een afweging plaats om te komen tot een juiste mix van de beschikbare instrumenten en vormen van interventie. Ter ondersteuning daarvan gebruiken we o.a. het zogenaamde Interventiekompas, ontwikkeld door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Hierbij is het wel van belang dat er vooraf steeds een duidelijke probleemanalyse plaatsvindt.

#### Blok 4

In dit blok worden de aan de uitvoering van het ROK gerelateerde werkzaamheden (coördinatie, projectleiding, monitoring, programmering etc.) geborgd.

#### Blok 5

Binnen toezicht wordt onderscheid gemaakt tussen toezicht en handhaving. Handhaving omvat dwang door handhavers en of boa's om af te dwingen dat mensen zich (alsnog) aan wetten en regels houden of onderzoek doen naar klachten of incidenten. Het (repressieve) handhavingproces begint als de inzet van (preventief) toezicht niet heeft geleid tot de gewenste naleving van wet- en regelgeving.

De naleving kan met behulp van bestuursrechtelijke dwangmiddelen (b.v. last onder dwangsom, bestuursdwang) alsnog worden afgedwongen in de lijn van de [landelijke handhaving strategie omgevingsrecht \(LHSO\)](#). Tegelijkertijd kan er sprake zijn van een strafbaar feit op basis van de Wet op de economische delicten (WED) en volgt een strafrechtelijk (voor)onderzoek. Dit laatste wordt onder regie van het Functioneel Parket (FP) uitgevoerd door de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) van de ODZOB. In de meer complexe gevallen wordt afgestemd en samengewerkt met de milieurecherche van de politie en/of de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T). Denk hierbij aan zaken met meerdere verdachten, de noodzaak voor de inzet van bijzondere opsporingsmiddelen of als de geschatte tijdbesteding van de boa simpelweg niet meer als proportioneel wordt gezien.

In dit blok worden de middelen en capaciteit geborgd voor de noodzakelijke handhavingstrajecten en de bijdrage die wordt geleverd aan de aanpak van milieucriminaliteit. Het gaat daarbij om de

bestuursrechtelijke inzet van juristen en handhavers en de strafrechtelijke inzet en opsporingscapaciteit van boa's.

## 5 Regionale financiële opgave

### *Vergunningverlening*

Ter voorbereiding op de besluitvorming van het ROK VV in 2019, is een financiële raming gemaakt op basis van het aantal milieu-relevante bedrijven per gemeente. Hierin zijn de realisatie van de kosten voor meldingen en vergunningen Wabo milieu als uitgangspunt genomen voor de begroting. Voor de ontwikkelingen binnen de agrarische sector is via het provinciale project Taskforce Veehouderij een apart traject gestart om een raming van de verwachte inzet voor de toekomst te maken. Deze stappen zijn de afgelopen jaren doorlopen en hebben tot een realistische raming van het benodigde budget voor vergunningverlening geleid.

De veranderingen die de Omgevingswet gaat geven voor de inzet rondom vergunningverlening zijn nog niet concreet te voorzien. De verwachting is dat de eerste procedures onder de Omgevingswet extra inzet gaan vragen, vanwege de nieuwe samenwerking en veranderingen in de wetgeving, met aandacht voor de lokale situatie. Maar wat betreft de effecten van de Omgevingswet is nog veel onduidelijkheid wat dit betekent voor de budgetten van vergunningverlening.

Daarnaast is vergunningverlening vraag-gestuurd. Veranderingen in conjunctuur of overheidsbeleid geven impulsen aan meer of minder vergunningaanvragen.

### *Toezicht*

Bij de vaststelling van het ROK toezicht en handhaving zijn afspraken gemaakt om tot het benodigde budget, passend bij het bedrijvenbestand per gemeente, te komen. Inmiddels is het budget conform het afgesproken groeimodel opgenomen in de begroting 2023 en verder. Als uitgangspunt voor het nieuwe uitvoeringskader is de intentie uitgesproken om geen extra financiële claims neer te leggen voor de uitvoering, maar het huidige plafond aan te houden, behoudens indexatie en inflatiecorrectie. **Het nieuwe regionaal operationeel kader heeft daarmee geen financiële consequenties.**

Voor de gemeentelijke werkprogramma's zijn vanaf 2024 de huidige budgetten als uitgangspunt genomen. Afgesproken is om na invoering van de Omgevingswet de financiële voortgang met elkaar goed te monitoren en, indien nodig, voor de komende jaren bij te sturen.

## 6 Randvoorwaarden

Aan het behalen van de doelen zijn een aantal voorwaarden verbonden. Daarbij ligt de verantwoordelijkheid om deze te regelen zowel bij de ODZOB als de betreffende gemeente. Beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerd personeel blijft komende jaren punt van aandacht. De onderstreepte voorwaarden zijn voor *verantwoordelijkheid van de gemeente(n)*.

### *Vergunningen:*

- Risicogericht behandelen vergunningaanvragen: Goede communicatie tussen deelnemer en vergunningverlener; samenwerking met toezicht, goede borging van de werkwijze, waarbij milieurisico's leidend zijn; kennis en kunde van de vergunningverlener (LVS-is een tool, geen dictaat)
- Actief intrekken vergunningen: aanwezigheid duidelijk gemeentelijk beleid of aanspreekpunt; samenwerking tussen milieuvergunningverlening en ruimtelijke ordening; motivering van intrekking moet sluitend zijn (met input van ODZOB); capaciteit en middelen aanwezig zijn; goed en actueel vergunningenbestand
- Actief actualiseren vergunningen: voldoende capaciteit en middelen aanwezig zijn, duidelijkheid over opdracht; goede communicatie met aanvrager; branchegericht aanpakken, compleet en actueel vergunningenbestand.

### *Toezicht:*

- Actueel bedrijvenbestand en opsporen onbekende bedrijven, compleet locatiedossier, compleet en actueel bedrijvenbestand.
- Het bewaken van de integraliteit van toezicht waaronder de afstemming met andere gemeentelijke diensten (Ruimtelijke Ordening, Veiligheid) en ketenpartners als waterschap, Inspectie LM, IND, FIOD etc.



## 7 Monitoring en evaluatie

We monitoren jaarlijks via de jaarrapportages de voortgang en op de gestelde doelen in de werkprogramma's. Voorafgaand aan het opstellen van dit ROK zijn de doelen met een werkgroep aangescherpt. Bij toezicht worden de projecten en de resultaten daarvan digitaal gedeeld met de deelnemers.

Er is een monitorings-tool in ontwikkeling waarbij in toenemende mate wordt gekeken naar outcomegericht werken (welk effect heeft het toezicht gehad) in plaats van enkel outputgericht werken (hoeveel controles zijn er uitgevoerd). De resultaten kunnen aanleiding geven voor het verleggen van de focus voor een volgend jaar.

Op de helft en op het einde van de duur van dit kader wordt het kader geëvalueerd op bereikte doelen en op functioneren.

## Bijlage 1    **Beleid en coalitieakkoorden**

### *Europees*

Europees beleid en wetgeving wordt doorvertaald in landelijk beleid en wetgeving. Duidelijke voorbeelden zijn de derogatie stikstof en beleid en wetgeving met betrekking tot afvalpreventie en -verwerking. Europees beleid en wetgeving heeft daarmee invloed op de werkzaamheden van de ODZOB.

### *Landelijk*

Het Nationaal Milieubeleidskader en de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geven richting aan het beschermen en behouden van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Landelijk spelen grote complexe transitieën een grote rol: verduurzaming energie, klimaatverandering, circulaire economie, stikstofproblematiek en verduurzaming veehouderij.

Gezondheid wordt een belangrijk onderwerp onder de Omgevingswet. Zeer Zorgwekkende Stoffen hebben de volle aandacht naar aanleiding van o.a. de PFAS-problematiek. Recente rapportages over de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in onze dagelijkse leefomgeving zal de volgende worden. Door toezicht op regelgeving ten aanzien van uitstoot naar de lucht en bodem (is in de maak) kunnen we een bijdrage leveren. Gezondheid in relatie tot intensieve veehouderij (geur, fijnstof, ammoniak, endotoxinen, zoönose, antibiotica resistentie) heeft eveneens de volle aandacht.

Het beleid en de wet- en regelgeving rondom de stikstofproblematiek zijn op dit moment niet stabiel door recente uitspraken van de Raad van State en de Europese Commissie. Deze problemen bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming (Wnb) werken door naar vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van de Omgevingswet. (Agrarische) vergunningverlening heeft zelfs een periode deels op slot gezeten en toezicht vanuit Wnb is nog steeds problematisch. Dit zijn echter uitzonderlijke situaties, waarmee bij het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes nauwelijks rekening is te houden.

Het Schone Lucht Akkoord (SLA) stimuleert projecten om de luchtkwaliteit te verbeteren. Een aantal gemeentes en de provincie heeft het SLA ondertekend. Een uitwerking hiervan wordt op dit moment concreet vormgegeven in actieplannen. Een doorvertaling voor vergunningverlening, toezicht en handhaving zal vervolgens opgesteld moeten worden. Aanvullend heeft een aantal gemeentes het ondertekenen van het SLA nog in overweging.

Het Klimaatakkoord geeft richting aan de beperking van CO<sub>2</sub>-uitstoot en aan de verduurzaming van energieopwekking en -verbruik. Toezicht op het treffen van energiebesparende maatregelen wordt belangrijk gevonden. Extra middelen worden ingezet om omgevingsdiensten extra toezicht te laten uitvoeren. Het toepassen van andersoortige energietechnieken (bodemenergiesystemen e.d.) heeft eveneens impact op (de wijze van) toezicht.

Bij Circulaire Economie gaat het vooral om barrières weghalen bij vergunningverlening in de experiment/pilot-fase. De bijdrage vanuit toezicht ligt op het vlak van het tegengaan van misbruik van stoffen in het kader van Zeer Zorgwekkende Stoffen.

Voor externe veiligheid bij bedrijven is een heel stelsel van regelgeving. Veelal gaat het om opslag of verwerking van gevaarlijke stoffen. Bijvoorbeeld opslag in propaantanks en grote ammoniakkoelinstallaties. Voor veel risicovolle activiteiten is er een registratieplicht. Toezicht door de ODZOB richt zich op de risicorelevante bedrijven en activiteiten. Complexe bedrijven die onder de

SEVESO-richtlijn vallen (nu nog BRZO-bedrijven), worden door de OMWB gecontroleerd. Onder de Omgevingswet verandert er instrumenteel veel.

#### *Provinciaal*

De provincie heeft een energieagenda, een uitvoeringsagenda circulaire economie, een beleidskader leefomgeving, een beleidskader gezondheid en beleidskader landbouw en voedsel. Het bestuursakkoord wordt opgesteld en is ten tijde van deze rapportage nog niet definitief. Het is daarom nog niet duidelijk of en hoe VTH een plek krijgt in het bestuursakkoord.

Voor toezicht en handhaving is de doorwerking van dit beleid o.a. in de provinciale verordening, waarin concrete instructieregels zijn opgenomen voor bepaalde gebieden of omstandigheden, het meest belangrijke.

#### *Regionaal*

In MRE-verband (MRE = Metropool Regio Eindhoven) is een samenwerkingsakkoord opgesteld. Dit richt zich op economie, bouwen, mobiliteit en landelijk gebied. Regionaal speelt de Regionale Energiestrategie (RES) een grote rol. Daarnaast is er een gebiedssamenwerking De Peel als één van de uitwerkingen van de NOVI. In MRE-verband is een regionaal streefbeeld Landelijk gebied opgesteld. De ODZOB heeft in nauwe samenwerking met het MRE een Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving. Regionaal is ook een programma opgezet rondom een luchtkwaliteitsmeetnet.

Voor toezicht is de samenwerking binnen het MRE alleen relevant op die onderdelen waar een doorvertaling in het gemeentelijk beleid plaatsvindt. Dit is vooralsnog niet aan de orde.

#### *Lokaal*

VNG heeft de coalitieakkoorden en de samenstelling colleges geanalyseerd. In het rapport van de VNG zijn de coalitieakkoorden geanalyseerd op het aantal keer dat een thema voorkomt in het akkoord. Voor de gemeentes Heeze-Leende, Someren, Gemert-Bakel is geen coalitieakkoord geanalyseerd aangezien deze niet beschikbaar was op het moment van rapportage.

*Tabel: Voorkomen van de thema's in de coalitieakkoorden*

Thema	Gemeenten (thema komt één of meerdere keren voor in coalitieakkoord)
Bestuurskracht	Best, Bladel, Waalre
Ondermijning	Best, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Laarbeek, Valkenswaard
Woningnood	Eersel, Eindhoven, Helmond, Valkenswaard, Veldhoven
Hittestress	Best, Deurne, Waalre
Luchtkwaliteit	Eersel, Eindhoven, Waalre
Stikstof	Best, Cranendonck, Eersel, Oirschot, Valkenswaard
Verkeersveiligheid	Asten, Bergeijk, Bladel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Gerwen en Nederwetten, Oirschot
Internationaal	Asten, Best, Bladel, Deurne, Eindhoven

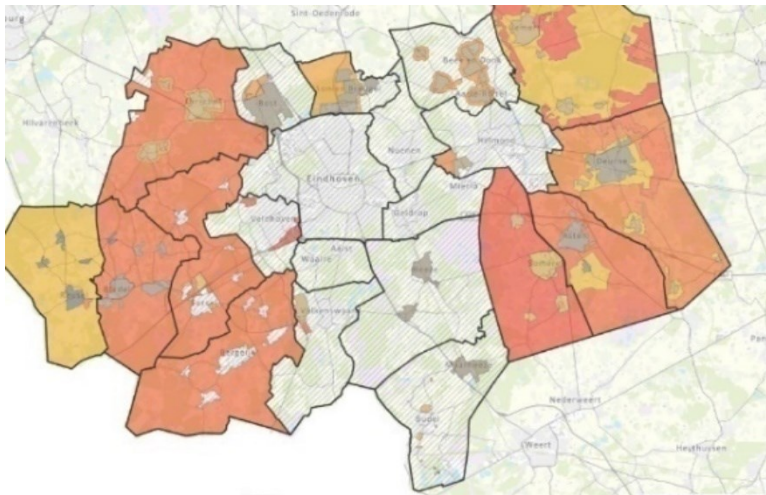
De uitkomsten uit de analyse laten zien dat gemeentes in Zuidoost-Brabant in de coalitieakkoorden veel aandacht hebben voor de fysieke leefomgeving. Dit wordt verwoord in ambities als 'vitaal buitengebied', 'een gezonde leefomgeving' en 'klimaat & duurzaamheid', met ruimte voor bedrijvigheid en ondernemen. Naast een tekort aan woningen liggen er grote opgaven op het gebied van de energietransitie, klimaatadaptatie en duurzaamheid. Dit is een uitdaging en vraagt om met een integrale blik naar de verschillende opgaven te kijken, om zo de balans tussen wonen, werken en natuur in de omgeving te behouden of te verbeteren.

Eigenlijk hebben alle gemeentes een Transitie Visie Warmte opgesteld of zijn daar nog mee bezig (procedureel). Als vervolg hierop gaan gemeentes wijkuitvoeringsplannen maken en/of een (gemeentebrede) isolatieaanpak maken en uitvoeren. Sommige gemeentes maken hierbij apart onderscheid naar bedrijven. In het kader van het goede voorbeeld geven, zijn of gaan gemeentes aan de slag met het verduurzamen van hun eigen vastgoed. Verder is er natuurlijk een gezamenlijk RES bod vanuit de regio gedaan over duurzame opwekking met behulp van zon en wind. Een deel van de gemeentes heeft een beleidsvisie voor zon- en windenergie. De provincie Noord-Brabant en meer dan de helft van de gemeentes in onze regio heeft het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen medeondertekend en een actieplan MVI gemaakt. Dit jaar komt er een vernieuwd Manifest. Het is nog niet duidelijk welke gemeentes uit onze regio daaraan gaan meedoen. Voor toezicht zijn het minder relevante onderwerpen.

Voor een toezichthouder (en ook vergunningverlener) is het wel belangrijk te weten welke gemeenten er beleid en regels hebben voor geur- en geluidsoverlast en externe veiligheid. Hier is wellicht een (afwijkende) norm van kracht waarmee rekening moet worden gehouden.

Thema	Gemeenten die beleid hebben
Geur Industrieel	Bergeijk, Helmond, Deurne (gemeente Eindhoven in de maak) bron: team Omgevingskwaliteit ODZOB, geurspecialist)
Geur Landelijk	Zie figuur Geur landelijk gebied (bron: GIS-viewer ODZOB)
Geluid	Zie tabel Geluid (bron: team geluid ODZOB, GIS-viewer ODZOB)
Externe Veiligheid	Allen (alle gemeenten hebben ook een programma, behalve de Kempengemeenten) (bron: team Omgevingskwaliteit ODZOB)

Figuur Geur Landelijk gebied



Daar waar het gekleurd is, zijn de normen anders dan de reguliere waarden. Deze afwijkende waarden zijn opgenomen in verordeningen.

(bron GIS-viewer ODZOB, 8-2-2023)

Tabel Geluid (indicatief)

Nr.	Gemeente	Nota Industrielawaai	gezoneerde terreinen (vrijwillige of wettelijk)	Beleid Hogere Waarden	Evenementenbeleid	Horecabeleid
1	<b>Asten</b>	nee	JA	nee	JA	JA
2	<b>Bergeijk</b>	nee	nee	JA	JA	JA
3	<b>Best</b>	nee	JA	JA	JA	JA
4	<b>Bladel</b>	nee	JA	JA	JA	JA
5	<b>Cranendonck</b>	JA	JA	JA	JA	niet bekend
6	<b>Deurne</b>	nee	nee	JA	JA	niet bekend
7	<b>Eersel</b>	JA	JA	JA	JA	JA
8	<b>Eindhoven</b>	niet bekend	JA	nee	JA	JA
9	<b>Geldrop-Mierlo</b>	nee	JA	JA	JA	niet bekend
10	<b>Gemert-Bakel</b>	JA	JA	niet bekend	JA	niet bekend
11	<b>Heeze-Leende</b>	nee	nee	JA	niet bekend	niet bekend
12	<b>Helmond</b>	nee	JA	JA	JA	JA
13	<b>Laarbeek (ONDER VOORBEHOUD)</b>	niet bekend	JA	niet bekend	niet bekend	niet bekend
14	<b>Nuenen</b>	nee	nee	JA	JA	niet bekend
15	<b>Oirschot</b>	JA	nee	JA	JA	JA
16	<b>Reusel-De Mierden</b>	JA	nee	JA	JA	JA
17	<b>Someren</b>	JA	JA	JA	JA	JA
18	<b>Son en Breugel</b>	nee	JA	nee	JA	niet bekend
19	<b>Valkenswaard</b>	nee	JA	JA	JA	JA
20	<b>Veldhoven</b>	nee	JA	JA	JA	niet bekend
21	<b>Waalre</b>	nee	nee	JA	JA	JA

(bron: team geluid, GIS-viewer ODZOB 8-2-2023)

## Bijlage 2 Resultaat risicoanalyse TH

Voor de risicoanalyse is gebruik gemaakt van een model dat uitgaat van het principe: RISICO = KANS x EFFECT. Het resultaat is een risicoscore per branche, zie de tabel hieronder.

Op basis van 'expert judgement' is voor elke branche een effectscore (de potentiële impact op het milieu) bepaald aan de hand van de milieuthema's: afval, afvalwater, bodem, externe veiligheid, geluid/trillingen, geur en lucht.

Op vergelijkbare wijze is vervolgens per branche de kansscore (de kans dat een milieu-incident kan plaatsvinden) waarbij gebruik is gemaakt van de laatste inzichten die zijn opgedaan bij het gebruik van het zogenaamde *Interventiekompas* van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Daarmee is door onze experts een beeld gevormd van de door hen ervaren nalevingsproblematiek binnen de diverse branches.

Branche	Risicoscore
Agrarisch - Veehouderij (IPPC)	33,8
Agrarisch - Veehouderij	31,4
Industrie - Chemische producten	31,3
Transport Logistiek - Reinigen tanks / verpakking / voertuig / container	29,4
Afvalbeheer - Zuiveringstechnisch werk	28,2
Afvalbeheer - Recycling Metaal	27,8
Industrie - Minerale producten	26,8
Transport Logistiek - Bunkerstation / Tankplaats schepen	26,8
Afvalbeheer - Recycling Rubber / Kunststof	26,3
Agrarisch - Telen in gebouw	26,1
Industrie - Leerlooierij	25,9
Afvalbeheer - Demontage gemotoriseerde voertuigen	25,9
Afvalbeheer - Grondbank / Grondreiniging	25,8
Industrie - Metaalproducten	25,8
Industrie - Rubber / Kunststof	25,8
Transport Logistiek - Brandstoffenhandel / Tankopslag	25,2
Industrie - Voedingsmiddelen	25,0
Transport Logistiek - Spoorwegemplacement	24,7
Agrarisch - Glastuinbouw	24,6
Agrarisch - Telen in openlucht	24,6
Industrie - Papier / Karton	24,4
Dienstverlening - Laboratorium	24,2
Nutssector	24,1
Transport Logistiek - Onderhoud bus / trein / tram / metro	23,9
Transport Logistiek - Overig	23,7
Dienstverlening - Chemische wasserij	23,6
Agrarisch - Telen kweken water- planten/dieren	23,3
Transport Logistiek - Tankstation LPG	23,2
Transport Logistiek - Opslag / Transport / Groothandel / Containerterminal	23,2

Transport Logistiek - Tankstation	23,2
Agrarisch - Loonwerk / Landbouwmecanisatie	23,1
Industrie - Scheepswerf	23,0
Industrie - Hout	22,6
Transport Logistiek - Onderhoud vliegtuig / Vliegveld	22,6
Industrie - Overig	22,2
Transport Logistiek - Garage / Autoschadeherstel / Motorrevisie	22,0
Industrie - Mengvoeder	21,6
Afvalbeheer - Recycling overig	21,4
Sport en recreatie - Schietbaan	20,9
Dienstverlening - Repareren / verhuren gemotoriseerde werktuigen	20,7
Dienstverlening - Datacentrum	20,6
Afvalbeheer - Milieustraat	20,6
Industrie - Textiel / Leer	20,6
Dienstverlening - Crematorium	20,0
Zorg - Ziekenhuis	19,8
Sport en recreatie - Jachthaven	19,8
Sport en recreatie - Sneeuwbaan / Ijsbaan	19,8
Bijeenkomstfunctie - Horecabedrijven	19,6
Sport en recreatie - Auto / Motorsport	19,2
Industrie - Grafisch	18,8
Dienstverlening - Overig	18,5
Transport Logistiek - Autoberging / pechhulp	18,5
Dienstverlening - Ambachtsbedrijven	18,5
Sport en recreatie - Zwembad	17,0
Vuurwerk- en munitieopslag en/of verkooppunt	16,5
Afvalbeheer - Kringloopbedrijf / reparatie gebruikte producten	16,1
Dienstverlening - Supermarkten	16,0
Zorg - Verzorgingstehuizen (incl. GGZ, PI)	16,0
Sport en recreatie - Overig (o.a. sportvelden en -hallen)	15,9
Onderwijs	15,9
Voorzieningen en installaties	15,5
Agrarisch - Overig (o.a. fokken/trainen dieren, dierentuin)	14,3
Dienstverlening - Grootwinkelbedrijf	14,3
Woon- en verblijfsgebouwen	13,8
Dienstverlening - Detailhandel	13,5
Zorg - Overig (o.a. praktijkruimtes, kinderdagverblijven)	13,4

De vertaling van de risicomatrix naar de doelen pakken we op bij de sessies die gepland zijn om de doelstellingen te concretiseren.

## Bijlage 3 Aanpak actualisatie voorschriften en intrekken vergunningen(gebruiksruimte)

De werkwijze blijft vergelijkbaar met de het ROK-VV van 2019. Bij de aanpak is aangesloten bij de werkwijze, die wordt voorgesteld in het rapport ‘**Systematiek Programmatisch actualiseren: systematiek en werkafspraken van de zes BRZO Omgevingsdiensten**’ versie 1.4 d.d. 1 januari 2022. Het IPO heeft hiermee een basis willen geven voor een landelijk geharmoniseerde werkwijze voor bedrijven die met grote hoeveelheden gevaarlijk of milieuverontreinigende stoffen werken. Deze aanpak is (in afgeslankte vorm) ook toepasbaar voor gemeentelijke bedrijven.

In voorgenoemd rapport is een landelijke prioriteitslader opgesteld. Hierin is de prioriteit van aanleidingen opgenomen.

### *Prioriteitsladder*

Voor de selectie van te toetsen vergunningen houden we rekening met de volgende prioriteiten:

1. Actualisaties naar aanleiding van (Europese) BBT-conclusies of BREF's.
2. Actualisaties naar aanleiding van nieuwe Nederlandse BBT documenten op het gebied van externe veiligheid.
3. Actualisaties naar aanleiding van:
  - a. tijdens het toezicht geconstateerde ernstige tekortkoming of bij een acute situatie
  - b. (overige) nieuwe Nederlandse BBT documenten.
4. Uitkomsten uit een actualisatie toets voor zover deze geen relatie hebben met punt 1 tot en met 3b.
5. Actualisatie naar aanleiding van jurisprudentie of bevindingen tijdens toezicht (niet zijnde een ernstige tekortkoming of acute situatie).
6. Projectmatige onderwerpen die een lokaal karakter hebben, landelijk de aandacht hebben of voortvloeien uit regionaal beleid.

### *Toepassing*

- In de (reguliere) afhandeling van veranderingsvergunningen worden de actualiteit van de voorschriften getoetst en aangepast (bij prioriteit 1, 2 of 3).
- Voor de risicorelevante bedrijven regelen we een vangnet: deze worden via toezicht of handhaving minimaal eens per 5 jaar getoetst op actuele voorschriften.
- Bij actualisatie (bij prioriteit 1 t/m 3) of een planologische ontwikkeling kan een projectmatige aanpak nodig zijn.

### *Basisaanpak projectmatige toetsing en actualisatie*

De aanpak is op basis van 4 stappen, Dit is een jaarlijkse uitvoeringscyclus:

1. Selectie doelgroep voor toetsen actuele voorschriften en voorleggen regionaal of lokaal voorstel;
2. Toetsen en beoordelen relevante vergunningen en advies over intrekken/actualiseren aan deelnemers, uitvoering conform regionaal voorstel;
3. Plannen van tempo en inhoud. Zo mogelijk wordt een natuurlijk moment (met een aanvraag) benut. De gemeente bepaalt op basis van advies ODZOB.
4. Actualiseren of (gedeeltelijk) intrekken, uitvoering ODZOB conform lokaal werkprogramma.

### *Aandachtspunten*

- De omvang is vooraf niet in te schatten en kan van jaar tot jaar anders zijn. Bij grote doelgroepen (zoals de IPPC-veehouderijen) kunnen kosten of beperkte capaciteit beperkende factoren zijn en kan een projectvoorstel volgen.



- Voor intrekken wordt op basis van een goede belangenafweging bekeken of een verzoek om intrekken door het bedrijf realistisch is. Pas daarna wordt ambtshave intrekken geadviseerd.
- Bij intrekking van een omgevingsvergunning (vooral bij veehouderijen) is ook afstemming over de Wet natuurbeschermingsvergunning van belang. Het intrekken van een omgevingsvergunning heeft met betrekking tot stikstofemissie alleen zin als ook een voor een locatie verleende vergunning Wet natuurbescherming wordt aangepast aan de gewijzigde situatie. Hoe deze aanpassing van de vergunning Wet natuurbescherming vorm moet krijgen dient te worden afgestemd met de ODBN.

## Bijlage 4 De Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO)

Het proces van toezicht en handhaving binnen de ODZOB ziet er als volgt uit:

### *Aanleiding*

De Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), de opvolger van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) uit 2014, is vastgesteld in het Bestuurlijk Omgevingsberaad. Aanleiding is de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De LHSO heeft betrekking op deze wet en de daarop gebaseerde regels en is daarmee breder dan de LHS. De LHSO is onderdeel van o.a. het gemeentelijk en provinciaal handhavingsbeleid voor de uitvoering van de VTH-taken.

Het Omgevingsbesluit stelt eisen aan de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Ook zijn alle organisaties die betrokken zijn bij handhaving verplicht een uitvoerings- en handhavingsstrategie vast te stellen in een of meer documenten. Daarin wordt gemotiveerd aangegeven welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en welke werkzaamheden met het oog op die doelen zullen worden verricht. Voor het handhavingsdeel wordt door gemeenten bij voorkeur de LHSO gebruikt. Voor de omgevingsdiensten is dit verplicht.

### *Bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaven*

De LHSO is bedoeld als instrument voor de organisaties belast met de handhaving van de Omgevingswet en daarop gebaseerde regels. Om effectief te kunnen handhaven, moeten deze organisaties intensief en loyaal samenwerken. Dat geldt voor bestuurlijke overheden en instanties binnen de strafrechtsketen onderling en voor deze organisaties met elkaar. Vrijwel alle omgevingsrechtelijke regels worden immers zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk gehandhaafd.

### *Afwegingsinstrument*

Uit oogpunt van rechtsgelijkheid behoren interventies in vergelijkbare situaties op eenzelfde wijze te worden toegepast. Interveniëren is daarbij breder dan het opleggen van sancties; ook aanspreken, waarschuwen en informeren kunnen in een concreet geval passende interventies zijn. De LHSO biedt een afwegingsinstrument om in concrete gevallen afgestemd, eenduidig, effectief en evenredig te kunnen interveniëren. De LHSO dient als hulpmiddel voor een effectieve en rechtmatige handhaving.

### *Toepassing voor basistaken en breder*

Een deel van de taken, het basistakenpakket, moet worden uitgevoerd door de regionale omgevingsdiensten. Daarvoor moeten de bestuursorganen die in een omgevingsdienst deelnemen, gezamenlijk een uniforme handhavingsstrategie vaststellen. Toepassing van de LHSO leidt tot afgestemd en effectief bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk optreden. Het is in dat kader van belang dat de LHSO zo spoedig mogelijk (bij voorkeur vóór 1 januari 2024) door elke individuele gemeente bestuurlijk wordt vastgesteld.

Gemeentes kunnen de LHSO ook vaststellen voor andere taken dan de verplichte basistaken. Het gaat dan bijvoorbeeld om taken die burgemeester en wethouders 'in eigen huis' verrichten of als verzoektaak uitbesteden aan de omgevingsdienst. De uiteindelijke werkingsfeer hangt dus af van de mate waarin bestuursorganen de LHSO toepassen en in hun handhavingsbeleid overnemen.

## Bijlage 5 De Landelijke Vergunningenstrategie

De Landelijke Vergunningen Strategie (LVS) is een methode om milieuaanvragen risicogericht te beoordelen. Dit is een doorontwikkeling van de risico-gerichte aanpak uit het ROK-VTH 2018 en gaat uit van de milieubelastende activiteiten (MBA's) uit de Omgevingswet. Het is een eerste stap naar een landelijk level-playing-field voor het toetsen van milieuaanvragen. Daarnaast is de tool ingericht op de Omgevingswet. De LVS wordt ontsloten via een ICT-tool die voor alle 29 Omgevingsdiensten in Nederland gratis beschikbaar komt. De LVS-tool is gevuld en geverifieerd door experts van acht verschillende omgevingsdiensten. De eerste versie van de tool is opgeleverd het voorjaar 2023. Met de ingang van het ROK-VTH in 2025 verwachten we een goede tool ter beschikking te hebben.

**Berekening**  
**D4**

Standaard score: meer dan 50 vleesvarkens van 25 kg en meer, opfokberen van 25 kg en ...  
**D4**

A B B B B B D A D

**Berekende score**  
**D4**

4	A4	B4	C4	D4
3	A3	B3	C3	D3
2	A2	B2	C2	D2
1	A1	B1	C1	D1
	A	B	C	D

**Instructie**  
**D4**

Er is een groot risico voor nadelige gevolgen voor het milieu bij deze aanvraag.

**Aanvraag**  
De risico's zijn beschreven in de aanvraag en zijn voor het betreffende thema uitgewerkt in een rapport. Voor de rapportage wordt gebruik gemaakt van bedrijfsspecifieke metingen en/of gegevens.

**Toetsing**  
Diepgaande, inhoudelijke controle, ook in relatie tot de andere thema's. Beoordeling rapporten door specialist. Externe adviseurs zoals de VR, Waterschap worden betrokken bij de toetsing. Ontwerpbesluit wordt getoetst door Toezicht en door jurist.

# LEIDRAAD ROK VTH 2025-2028

## Toelichting doelen



## Leidraad ROK VTH 2025-2028

Toelichting 8 doelen

In opdracht van

Ron van den Berkmortel  
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant  
Postbus 8035  
5601 KA Eindhoven

Auteur

ODZOB

Projectnummer

301118

Datum

14 mei 2024

Status

versie 2.1

## Inhoudsopgave

<b>1</b>	<b>Veiligheid</b>	<b>4</b>
1.1	Omgevingsveiligheid	4
1.2	Ondermijning en milieucriminaliteit	6
<b>2</b>	<b>Gezondheid</b>	<b>8</b>
2.1	Luchtkwaliteit: fijnstof en stikstof (NOx)	8
2.2	Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	10
<b>3</b>	<b>Duurzaamheid</b>	<b>12</b>
3.1	Energiebesparing	12
3.2	Circulaire economie	14
<b>4</b>	<b>Leefbaarheid</b>	<b>17</b>
4.1	Geluid- en geurhinder	17
<b>5</b>	<b>Basis op orde</b>	<b>19</b>
5.1	Actueel bedrijvenbestand	19

# 1 Veiligheid

## 1.1 Omgevingsveiligheid

### Inleiding

Binnen de regio Zuidoost-Brabant zijn 28 bedrijven aanwezig die zijn geclassificeerd als *risicorelevant bedrijf* (RRB). Deze bedrijven kenmerken zich door de grootschalige opslag van gevaarlijke stoffen net onder de drempelwaarde van de Seveso-richtlijn.

Daarnaast zijn er per gemeente zg. *aandachtsbedrijven*. Dit zijn bedrijven met een bovengemiddelde milieu-impact die zich kenmerkt door:

- Meer dan 25 klachten van meerdere omwonenden per jaar
- bestuurlijke gevoeligheid al dan niet i.c.m. mediagevoeligheid;
- grootschalige opslag van gevaarlijke stoffen (risicorelevant maar hebben niet de beschikking over een systeem waardoor interventie-toezicht niet kan worden uitgevoerd).

Dit kunnen dus RRB zijn maar het hoeft niet. Wij vinden het belangrijk beide soorten bedrijven in beeld te hebben en te inspecteren, om op deze wijze de risico's voor de omgeving in te perken.

Als er zich bij voornoemde bedrijven incidenten voordoen is het belangrijk daarvan te weten, te leren en terug te koppelen. Als we dit structureren zijn we in staat een beeld te krijgen van de risico's en hoe die te beperken.

Daarbij is het van belang dat bedrijven met MBA met een extern veiligheidsrisico in beeld zijn. Het *Register Externe Veiligheid* (REV) vereist namelijk dat deze activiteiten daarin zijn opgenomen. Door die systematisch te inspecteren zijn we in staat om hier enerzijds de risico's in te perken en anderzijds het REV te actualiseren.

### Thema

Veiligheid

### Gebiedssoort

Bedrijven waar omgevingsveiligheid een relevant issue is, bevinden zich meestal in het industriële gebied. Maar gelet op de potentieel grote effecten, kunnen veiligheidsrisico's tot in de woonomgeving reiken, binnen of buiten de bebouwde kom.

### Doelgroep/Scope

- Risicorelevante bedrijven
- Aandachtsbedrijven
- Opslagvoorzieningen gevaarlijke stoffen

### Incidenten

Incidenten kunnen zich voordoen binnen de verschillende domeinen, zowel in het industriële als het agrarische domein.

### Gelet op

- de aanpak van risico relevante bedrijven (RRB);
- de Omgevingswet en de significante effecten op de leefomgeving;
- de hoeveelheid risico relevantie activiteiten (ihkv het REV) in onze regio;
- het feit dat het aspect veiligheid onder de Omgevingswet is aangescherpt (o.a. aandachtsgebieden en zeer kwetsbare gebouwen en locaties).

### **Ambitie**

We willen door toezicht de omgevingsveiligheid verbeteren en de kans op incidenten met gevaarlijke stoffen en overlast beperken.

### **Doelstelling(en)**

1. De komende 4 jaar naleving van regels afdwingen bij alle bezochte **bedrijven met de opslag van gevaarlijke stoffen**:
  - a. Het meldgedrag van incidenten door alle bezochte bedrijven optimaliseren;
  - b. Incidentinformatie op een toegankelijk en goed ontsluitbare manier vastleggen en benutten om te leren van incidenten.
  - c. Informatie opvragen om het register externe veiligheid (REV) daarmee te vullen.
2. De komende 4 jaar in samenwerking met VRBZO en/of Waterschap alle (28) **risicorelevante bedrijven** jaarlijks te bezoeken op basis van de methodiek interventie-toezicht.
3. De komende 4 jaar (jaarlijks) de **aandachtsbedrijven** bezoeken op basis van een maatwerk-aanpak.

We monitoren jaarlijks de effecten van onze toezichtacties en passen daarop onze prioriteiten aan.

## **Aanpak**

### **A. Vergunningverlening**

- Wij passen vergunningen aan de laatste versies van de PGS-richtlijnen aan.
- Wij beoordelen milieumeldingen en -vergunningen extra op de indieningsvereisten m.b.t. externe veiligheid

### **B. Toezicht en handhaving**

#### *Risicorelevante bedrijven*

- Alle 28 Risicorelevante bedrijven worden jaarlijks bezocht
- De bedrijven die deze methodiek 'niet aankunnen' worden ook jaarlijks bezocht maar dan via het spoor van de aandachtsbedrijven.

#### *Aandachtsbedrijven*

- De aandachtsbedrijven zullen jaarlijks worden bezocht op basis van een, met de deelnemer, afgestemde aanpak die ziet op het beheersbaar maken van de situatie.

#### *Incidenten (ongewone voorvallen)*

- Bij alle bezochte bedrijven de meldingsverplichting ingevolge een ongewoon voorval (OVV) onder de aandacht te brengen.
- Een jaarlijkse analyse maken van gemelde incidenten (met conclusie) en zo nodig met bedrijf in maatwerk oplossen.
- Deze analyse inbrengen in de jaarlijkse programmering

- *MBA's met extern veiligheidsrisico*

Wij houden verscherpt toezicht op de naleving van de PGS 15-29-13 en 37 door:



- in brancheprojecten de beoordeling van de opslag van gevaarlijke stoffen als standaard mee te nemen;
- jaarlijks de overtredingen te monitoren en te evalueren;
- audit aanpak in geval van RRB-bedrijven (interventie toezicht);
- informeren van de bedrijven over de effecten van hun activiteiten en hoe te handelen bij incidenten;
- uniform incident-informatie vastleggen;
- Register Externe Veiligheid actualiseren met de opgehaalde informatie.

#### **Indicatoren**

- Aantal inspecties en resultaten van de uitgevoerde controles bij RRB, aandachtsbedrijven en MBA's met EV risico's
- Aantal meldingen ongewoon voorval inclusief oorzaak en gevolg;
- Aantal overtredingen vastgesteld ten aanzien van de opslag van gevaarlijke stoffen.
- Aantal uitgevoerde handhavingsacties/sancties.
- Actualiteit REV (2x per jaar toets)

## **1.2 Ondernijning en milieucriminaliteit**

### **Inleiding**

De aanpak van **ondernijning** staat hoog op de agenda, zowel landelijk als bij de gemeenten in ons werkgebied. Bedrijven zijn steeds vaker een dekmantel voor criminele activiteiten. Wij zien deze vermenging in een aantal branches terug: garagebedrijven, agrarische bedrijven, horeca en afvalverwijderingsbedrijven. Van een groot deel van de bedrijfspanden, opslagboxen, stallen en loodsen in de regio is het feitelijke gebruik onbekend. Zicht van de overheid ontbreekt of is versnipperd over verschillende organisaties, waarmee het risico op ondernijning toeneemt. In de aanpak van ondernijning trekken we op met de diverse interventieteams.

### **Thema**

Veiligheid en leefbaarheid

### **Gebiedssoort**

De focus ligt op de gehele regio. Waarbij de signalen vanuit de regionale structuur leidend zullen zijn.

### **Doelgroep/Scope**

Het thema haakt aan op de processen van toezicht en handhaving. Inzet vindt plaats binnen een breed scala aan branches. Leidend is altijd de inbreng en aanpak vanuit de regionale structuur (PIT, DIT, KIT). (transporteurs en verwerkers van afval en grond).

### **Gelet op**

- de ontwrichtende effecten van ondernijning (milieu)criminaliteit op onze samenleving;
- de gezondheids- en milieuschade die illegale activiteiten met zich mee kunnen brengen.
- de oneerlijke concurrentieverhoudingen (financieel gewin) die het overtredders oplevert door het niet naleven van belangrijke milieuregels.

**Ambitie**

Ondermijnende activiteiten in specifieke branches bestrijden en in de toekomst tegengaan door toezicht.

**Doelstelling(en)**

Wij willen in 2028:

- 1 Ondermijning samen met de andere overheidspartners zoveel mogelijk aan het licht brengen, aanpakken en barrières opleggen. In de regionale samenwerking van interventieteams leveren we een bijdrage door:
  - a. Signalen van ondermijning in te brengen in de regionale structuur voor ondermijning (PIT, DIT, KIT);
  - b. deel te nemen aan gezamenlijke acties.

**Aanpak****A. Vergunningverlening**

Vergunningverlening is volgens op basis van het reguliere toezichts- en handhavingproces.

**B. Toezicht en handhaving**

Proactieve bijdrage aan ondermijningsacties van de gemeenten binnen meerdere branches:

- deelname aan de gezamenlijke inspecties met regionale interventieteams, inclusief het delen van informatie en data-analyses;
- het (blijven) opleiden van toezichthouders in het herkennen van signalen van ondermijnende activiteiten.

**Indicatoren**

- Aantal keren dat ondermijning in samenwerking met ketenpartners effectief bestreden werd.
- Aantal ondermijningsacties waaraan door ons is deelgenomen.
- Aantal integraal gecontroleerde bedrijfspanden samen met de interventieteams per gemeente.

## 2 Gezondheid

### 2.1 Luchtkwaliteit: fijnstof en stikstof (NO<sub>x</sub>)

#### Inleiding

Fijnstof en stikstof leidt tot verslechtering van gezondheid en de natuurwaarden. Het gaat hier met name om de vermindering van de uitstoot van fijnstof (PM<sub>10</sub> en PM<sub>2.5</sub>) en stikstofverbindingen (stikstofdioxide (NO<sub>x</sub>), ammoniak (NH<sub>3</sub>)). Fijnstof komt vrij bij verbrandingsprocessen en bij veehouderijen en heeft een negatieve invloed op de gezondheid (o.a. longproblemen), ook bij lage concentraties. Daarnaast draagt NO<sub>x</sub>, samen met NH<sub>3</sub>, bij aan de stikstofdepositie op kwetsbare natuurgebieden.

Het terugdringen van stikstofemissie is noodzakelijk voor het beschermen van kwetsbare natuur maar ook om nieuwe ontwikkelingen zoals bouwplannen en industriële uitbreidingen mogelijk te maken. De maatregelen vanuit het klimaatakkoord leiden ook tot een verminderde uitstoot van emissies van fijnstof maar vooral NO<sub>x</sub>.

Bij het terugdringen van de emissie zijn de eisen uit het BAL en de vergunningvoorschriften leidend. Er ligt een relatie met geurhinder waarvoor het omgevingsplan regels stelt.

#### Thema

Gezondheid en leefbaarheid

#### Gebiedssoort

De bron van het probleem ligt bij industrie en veehouderijen. Verkeer is voor fijnstof en stikstofdioxiden een nog grotere bron, alleen valt die niet onder de scope van het ROK-VTH. Hetzelfde geldt voor particuliere houtstook alsook het uitrijden van mest op landbouwgronden.

Stikstofverbindingen zijn, blijkens rapportages van het Regionaal Meetnet, vooral in stedelijk gebied een probleem, ammoniak vooral in landelijk gebied. Fijn stof is in beide gebieden een ongeveer even groot probleem. Lokale pieken voor stikstofdioxiden vinden vooral plaats bij drukke verkeersverbindingen, Eindhoven Airport en dichtbij pluimveehouderijen.

Overschrijdingen van de EU-grenswaarden van fijnstof vinden volgens de meest recente luchtrapportages enkel nog bij pluimveehouderijen plaats.

#### Doelgroep/Scope

##### *Veehouderijen:*

Wat betreft ammoniak: een goede werking van emissiearme stalsystemen.

Wat betreft fijnstof zijn met name de pluimveehouderijen een bron.

##### *Industrie:*

Wat betreft fijn stof:

- goede werking/keuring stookinstallaties
- mobiliteit: transportbewegingen, woon-werkverkeer medewerkers (vervoersmanagement)

Voor de aanpak gaat het om de processen van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

### Gelet op

- De fijnstofproblematiek in de regio (zie omgevingsanalyse)
- De resultaten die het regionaal meetnet laat zien (zie meerjarenvisie)
- Het Schone Luchtakkoord (voor de gemeenten die hierbij zijn aangesloten)
- Het eindrapport van de Brabantse GGD'en (mei 2022) over de luchtkwaliteit en gezondheid in de provincie Noord-Brabant

#### **Ambitie**

Wij willen met toezicht op de regels de schade aan gezondheid en natuurwaarde door emissie van fijnstof en stikstof (NOx) beperken.

#### **Doelstellingen**

Wij willen (in 2028)

1. Risicogericht toezicht bij veehouderijen blijven uitvoeren (BLOK 3): de prioriteit is gericht op een goede werking van systemen die een grote hoeveelheid ammoniak van veehouderijen reduceren dichtbij stikstofgevoelige natuurgebieden.
2. Toezien op regels voor fijnstof als bijdrage aan de huidige EU-grenswaarden voor fijnstof in 2030:
  - A. Alle stookinstallaties (met een nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 100 kW.) voldoen aan de wettelijke norm.
  - B. Toezien dat de bedrijven met meer dan 100 werknemers maatregelen treffen voor personenmobiliteit.

### Aanpak

#### **A. Vergunningverlening**

- Handelen volgens het door de provincie NB en andere omgevingsdiensten vastgestelde Handelingsperspectief.
- Het opnemen van uitstootbeperkende voorschriften en mogelijk scherp vergunnen zoals bedoeld in het SLA (grenswaarde = onderkant BBT-range)
- Deelname aan pilotprojecten waarin gemeten wordt aan huisvestings-systemen en innovatieve stallen (oa. vergunnen proefstallen).
- Toetsen aanvragen aan de Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderijen (BZV)

#### **B. Toezicht en handhaving**

- Bij veehouderijen vooral controleren op de goede werking van emissiearme stalsystemen (m.n. luchtwassystemen, emissiearme vloeren etc.) (risicogericht BLOK 3).
- Toezien of de Best Beschikbare Technieken (BBT) worden toegepast.
- Een goede monitoring van vergunde emissies.
- Betere afstemming met de provincie oer natuurwetgeving.
- Installatie gerichte aanpak bij stookinstallaties.
- Het door vergunningen en toezicht jaarlijks bijhouden van een dashboard met de uitgevoerde controles en vergunde emissiegegevens.
- Deelname aan pilotprojecten waarin gemeten wordt aan huisvestings-systemen en innovatieve stallen.

### **Indicatoren**

- Aantal beoordeelde verkeervoersplannen
- Percentage gecontroleerde bedrijven
- Oplevering van een dashboard voor veehouderijen
- Het doorlopend actualiseren van de Kernregistratie Dieren
- Jaarlijks overzicht vergunde emissiegegevens
- Aantallen overschrijdingsdagen van de fijnstofnormen in de regio (per jaar)
- Percentage stookinstallaties in Scios-register opgenomen

## **2.2 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)**

### **Inleiding**

De verspreiding van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), zoals PFAS, is een ernstige bedreiging voor het milieu en voor mensen en dieren. Deze stoffen zijn gevaarlijk voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld de voortplanting belemmeren, kankerverwekkend zijn of slecht afbreekbaar zijn en zich daardoor in de voedselketen ophopen.

ZZS komen in het milieu (lucht, water of bodem) terecht via fabrieken die uitstoten naar de lucht of afvalwater lozen in riolering. Zelfs als we producten met deze stoffen (impregneer en/of smeermiddelen) gebruiken, kunnen ze in het milieu belanden.

Via wetgeving proberen we de uitstoot van ZZS te verminderen en bestaande verontreinigingen te beheersen. Er komen echter steeds weer nieuwe stoffen bij. Hierdoor moeten we proactief maatregelen blijven nemen om te voorkomen dat ZZS schade aanricht aan het milieu en gezondheidsproblemen veroorzaakt voor mens en dier.

### **Thema**

Gezondheid

### **Gebiedssoort**

Bedrijven die ZZS uitstoten of lozen, bevinden zich veelal binnen het industriële domein. Deze bedrijven zijn in hoofdzaak gevestigd op industrieterreinen maar zijn evengoed daarbuiten vertegenwoordigd.

### **Doelgroep/Scope**

Alle bedrijven die ZZS uitstoten naar de lucht, water of bodem.

### **Gelet op**

- De actuele wetgeving ten aanzien van de emissie van ZZS.
- Het feit dat er regelmatig nieuwe stoffen bijkomen.

**Ambitie**

We willen op basis van meer kennis en toezicht de schade aan gezondheid van mens en dier door de emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) te beperken.

**Doelstellingen**

1. Bij vergunningplichtige bedrijven die ZZS emitteren (lucht en water) toezien op Vermijdings- en reductieprogramma's (VRP):
  - a. Een beeld hebben verkregen van de emissies van ZZS bij de bedrijven die het grootste risico leveren.
  - b. Bij alle bedrijven die we bezoeken informatie ophalen ten aanzien van mogelijke emissies van ZZS.

**Aanpak**

**A. Vergunningverlening**

- Bij ingediende meldingen ingevolge het Bal willen we een beoordeling van potentiële emissies van ZZS.
- Daar waar mogelijk 'Scherp vergunnen' bij zowel industriële als agrarische bedrijven.
- In geval van vergunningplichtige bedrijven willen we ingediende vermijdings- en reductieprogramma's beoordelen en borgen in de vergunning(en).

**B. Toezicht en handhaving**

- Toezicht en handhaving bij hoog risico en risico bedrijven, op basis van de resultaten van de inventarisatie ZZS 2023.
- We gaan op basis van een jaarlijkse inventarisatie van branches de meest risicovolle bedrijven bevragen, beoordelen en inspecteren.
- We gaan bij alle controles die we uitvoeren informatie verzamelen over bedrijven die ZZS blijken te emitteren.
- In die gevallen dat bij meldingen ingevolge het Bal blijkt dat het bedrijf mogelijk ZZS emitteert een *opleveringscontrole* uitvoeren en informatie ophalen.
- We willen in geval regionaal van 4 bedrijven jaarlijks zelf metingen uitvoeren zodanig dat kan worden bevestigd dat het bedrijf 'in controle is' wanneer het gaat om de emissie van ZZS. (project meten is weten).
- In geval van vergunningplichtige bedrijven willen we toezien op indiening en implementatie van Vermijdings- en reductieprogramma's (VRP).

**Indicatoren**

- Aantal bezochte bedrijven in het kader van de branchebenadering/ jaarlijkse inventarisatie;
- Aantal bedrijven met tekortkoming en uitgevoerde hercontroles en/of opgelegde bestuurlijke maatregelen.
- Aantal bedrijven die een melding ingevolge het Bal hebben ingediend en waar van emissie van ZZS sprake is.
- Aantal ontvangen meldingen en aantal opleveringscontroles m.b.t. ZZS.
- Aantal vergunningen die zijn aangescherpt met een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP).

## 3 Duurzaamheid

### 3.1 Energiebesparing

#### Inleiding

Energiebesparing is een belangrijk onderdeel van de landelijke en lokale klimaataanpak waarin de klimaatdoelen staan. Energiebesparing is daarnaast aantrekkelijk voor de energiegebruiker omdat het tot kostenbesparing leidt. Ook gaan we hernieuwbare bronnen benutten zoals zon en wind en zal de mobiliteit worden teruggedrongen door mobiliteitsmanagement. Het betekent minder inzet van fossiele brandstoffen.

Bedrijven met een energiegebruik vanaf 50.000 kWh elektra of 25.000 m<sup>3</sup> aardgas(equivalent) per kalenderjaar hebben een energiebesparings- en informatieplicht. Deze verplichtingen zijn vastgelegd in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

De bedrijven kunnen invulling geven aan de energiebesparingsplicht door gebruik te maken van de lijst met erkende maatregelen (EML). Deze maakt onderscheid tussen gebouw-, proces- en faciliteitgebonden maatregelen.

Toezicht op de energiebesparing gebeurt in samenwerking met de andere Brabantse omgevingsdiensten. Deze samenwerking is gericht op het zo efficiënt en eenduidig mogelijk uitvoeren van onze taken.

Voor de periode 2022 t/m 2026 heeft de Rijksoverheid een specifieke uitkering (SPUK THE) beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het energietoezicht. Momenteel wordt ongeveer 10% van het energietoezicht bekostigd via het ROK. Het overige toezicht wordt tot en met 2026 opgepakt vanuit SPUK THE.

Bijna de helft van de uitstoot door personenmobiliteit komt door woon- werkmobiliteit en zakelijke mobiliteit. Het klimaat akkoord legt afspraken vast voor het verduurzamen van werkgebonden personenmobiliteit. In het Bal zijn regels opgenomen die vanaf 1 juli 2024 in werking treden. Hiermee wordt de CO<sub>2</sub>-emissie door werkgebonden personenmobiliteit landelijk in 2030 met 1,5 Mton verminderd.

#### Thema

Duurzaamheid

#### Gebiedssoort

Energiegebruik en -besparing is gebiedsonafhankelijk. In elk individueel bedrijf of instelling wordt energie gebruikt en zijn er mogelijkheden tot besparing.

#### Doelgroep/Scope

##### Energiebesparingsplicht Bal en Bbl

De wettelijke verplichtingen gelden alleen voor doelgroepen met een minimaal energieverbruik. We maken onderscheid tussen 2 groepen:

- bedrijven en instellingen met informatieplicht (energieverbruik boven 50.000 kWh elektra en/of 25.000 m<sup>3</sup> aardgas (equivalent)).
- bedrijven en instellingen met informatie- EN onderzoeksplicht (energieverbruik boven 10 miljoen kWh elektra en/of 170.000 m<sup>3</sup> aardgas (equivalent)).

Voor beide doelgroepen wordt toezicht gehouden op het voldoen aan de informatie-, onderzoeksplicht en het realiseren van de erkende maatregelen.

De ontvangen rapportages en onderzoeken geven steeds meer inzicht in het energiegebruik van bedrijven en instellingen.

#### Werkgebonden personenmobiliteit

De regeling in het Bal (afdeling 18.1) richt zich op ondernemingen en publieke rechtspersonen met 100 of meer werknemers. Voor hen gelden regels voor het laten reizen van een werknemer tussen woon- of verblijfplaats en de locatie van het werk (woon-werkmobiliteit).

Ook gelden regels voor de zakelijke mobiliteit waaronder het laten reizen

van een werknemer tijdens het werk. Het gaat daarbij om reizen binnen Nederland en over land. Er dient jaarlijks een rapportage te worden ingediend met gegevens over o.a. de vervoersbewegingen, gebruikt transportmiddel en brandstof.

#### **Gelet op**

- De opgave om in 2030 49% CO<sub>2</sub>-reductie te hebben bereikt t.o.v. 1990;
- De ambitie om in 2030 de landelijke CO<sub>2</sub>-emissie door werkgebonden personenmobiliteit met 1,5 Mton te hebben verminderd;
- Het hoge energiegebruik in de regio;
- De informatie- en energiebesparingsplicht;

De rapportageverplichting voor werkgebonden personenvervoer;

#### **Ambitie**

Wij willen de CO<sub>2</sub>-emissie verminderen door toe te zien energiebesparing bij bedrijven

#### **Doelstelling(en)**

Wij willen in 2028:

1. De naleving op de informatieplicht, de energiebesparingsplicht en de onderzoeksplicht het doorvoeren van de verplichte maatregelen bij energieverbruikers middels toezicht stimuleren en waar nodig (risicogericht) handhaven.
  - a. Met (administratief) toezicht 80% van de middel- en groot gebruikers in beeld hebben.
  - b. De verplichte energierapportages en -onderzoeken hebben ontvangen en beoordeeld.
  - c. Toezien dat de bedrijven met meer dan 100 werknemers maatregelen treffen voor personenmobiliteit.

#### **Aanpak**

##### **A. Vergunningverlening**

- In vergunningen nemen we relevante voorschriften op t.a.v. informatie-, onderzoeks-, en rapportageplicht

##### **B. Toezicht en handhaving**

- We controleren of bedrijven uitvoering geven aan de energiebesparings- en verduurzamingsmaatregelen;



- Jaarlijks controleren we een selecte groep bedrijven waarvan we uit beschikbare informatie weten dat hun gebruik boven de grenswaarde ligt (> 25.000 m<sup>3</sup> gas of 50.000 kWh stroom)
- We controleren bedrijven op:
  - de informatie- en onderzoeksplicht;
  - de energiegegevens;
  - het aantal werknemers;
- We nemen de beoordeling van de energieonderzoeken mee in de jaarplanning van het toezicht (SPUK THE);
- We ontwikkelen een dashboard dat inzicht geeft in de uitvoering van de EML bij bedrijven (SPUK THE);
- We geven inzicht in de CO<sub>2</sub> reductie (mede) als gevolg van toezicht.
- We schrijven de bedrijven aan die niet hebben voldaan aan de rapportageplicht voor personenmobiliteit;

#### **Indicatoren monitoring**

- Aantal bezochte bedrijven.
- Aantal vastgestelde overtredingen:
  - Proces gebonden
  - Gebouw gebonden
  - Faciliteit gebonden
- Het gemiddeld aantal overtredingen per bedrijfscontrole.
- Aantal ontvangen en beoordeelde energieonderzoeken.
- Aantal ontvangen rapportages informatieplicht.
- Beschikbaar dashboard.
- Inzicht in behaalde CO<sub>2</sub> reductie als gevolg van toezicht
- Aantal ingediende rapportages personenmobiliteit.

## **3.2 Circulaire economie**

### **Inleiding**

In 2030 moet Nederland 50% minder grondstoffen verbruiken en in 2050 moet Nederland een volledige circulaire economie hebben. In deze circulaire economie bestaat geen afval en gebruiken we grondstoffen steeds opnieuw. Zowel nieuwe als bestaande bedrijven zijn bezig met het ontwikkelen van circulaire initiatieven. Ze waarderen reststromen zodat ze het als product of als grondstof kunnen gebruiken.

Deze landelijke doelstelling is deels uitgewerkt via het Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP) en zal in 2025 vervangen worden door het Circulair Materialen Plan. De ODZOB voert nu nog in beperkte mate taken uit op het gebied van circulaire economie. Door de opgave vanuit omgevingsvisies en plannen van provincie en gemeenten en door ontwikkelingen in de markt, verwachten we een sterker beroep op toezicht en vergunningverlening. Voor toezicht betekent dit bv. extra toezicht op afvalstromen, besparing en hergebruik van grondstoffen. Vergunningverlening krijgt onder andere te maken met bedrijven die willen experimenteren en afval als grondstof willen inzetten. Afgewogen moet worden of daar milieurisico's aan kleven (einde afval). Ook kunnen via vergunningverlening voorschriften voor afvalscheiding en afvalpreventie worden opgenomen.

Als de ODZOB niets doet, zijn er risico's zoals:

- bedrijven die onvoldoende hun afval scheiden en/of het niet op de juiste wijze afvoeren en laten verwerken
- bedrijven die afval inzetten als grondstof en dus eigenlijk afval verwerken zonder dat ze dat mogen (einde-afvalstatus nodig)
- bedrijven die experimenteren met afval als grondstof zonder dat dat is toegestaan, met mogelijke milieurisico's als gevolg (bijvoorbeeld ZZS in de keten)
- laagwaardige verwerking van afval, terwijl hoger op de R-ladder van circulariteit mogelijk is.

Het MT van de ODZOB heeft 27 februari 2024 ingestemd met het instellen van een multidisciplinaire werkgroep circulaire economie die een uitvoeringsagenda maakt en uitvoert. Relevante hoofdprocessen binnen de aanpak zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving waaronder ook ketentoezicht, advisering/beleid en ruimtelijke advisering.

### **Thema**

Duurzaamheid

### **Gebiedssoort**

Het gaat om alle gebiedssoorten in het werkgebied van de ODZOB.

### **Doelgroep/Scope**

- Het betreft alle werkgebieden van de ODZOB, waarbij vooral de maakindustrie en de afvalsector relevant zijn.
- Daarbij is aandacht nodig voor de ketens van materiaalstromen, waarbij we jaarlijks op 1 of enkele ketens focussen.
- Voor toezicht op de afvalketen is vaak samenwerking met ketenpartners (m.n. andere omgevingsdiensten en IL&T) nodig. Dit is elders al geregeld.

### **Gelet op**

- De ambitie om in 2030 50% minder grondstoffen te verbruiken;
- de ambitie om in 2050 een volledig circulaire economie te hebben;
- de te verwachten initiatieven en pilots van bedrijven om nieuwe circulaire initiatieven te ontwikkelen;
- de opwaardering van reststromen (nu vaak nog afval) om deze als product of grondstof te gaan gebruiken;
- de toenemende kans op onverantwoorde en ongewenste verwerking van reststoffen;
- de wet- en regelgeving voorziet nog niet goed in de transitie naar een circulaire economie, maar er zijn of komen wel mogelijkheden: Het Besluit Omgevingswet maakt het mogelijk om een afvalpreventie-onderzoek in de vergunning voor te schrijven;
- Met het nieuwe Circulair Materialen Plan dat het Landelijk Afvalbeheer Plan vervangt en dat naar verwachting in 2025 in werking treedt komen er meer mogelijkheden voor hoogwaardiger afvalverwerking;
- Door Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) voor verschillende stromen, is er een markt voor recycling en verwerking;
- De taak van de ODZOB om toe te zien op de juiste verwerking.

**Ambitie**

Wij willen de circulaire economie bevorderen door het vergroten van kennis hierover.

**Doelstelling**

Wij willen indien wetgeving komt over circulaire economie (zoals hoogwaardiger verwerken en toepassen van grondstoffen) hierop toezien bij betreffende bedrijven.

**Aanpak**

**A. Vergunningverlening**

- Gebruik maken van de ruimte in de huidige regelgeving als het gaat om:
  - Keuze voor grondstoffen (preventie)
  - Verantwoord opwaarderen en hergebruiken van afvalstoffen
  - De aanpak van belemmeringen

**B. Toezicht en handhaving**

- We blijven (risicogericht) controleren of bedrijven hun afvalstromen gescheiden houden
- Waar mogelijk & zinvol bedrijven informeren over verantwoord gebruik maken van (secundaire) grondstoffen. Hiervoor definiëren we een aantal concrete uitvoeringsprojecten.
- Jaarlijks maken we ook minimaal één circulaire keten inzichtelijk aan de hand van een project. De keuze van de keten(s) baseren we op de geschatte te behalen milieuwinst. Hiervoor gebruiken we o.a. LMA data.

*ODZOB breed*

- Kennis ontwikkeling
- Kennis en ervaringen uitwisselen via multidisciplinaire werkgroep
- Initiatieven en issues bespreken in het AWM-overleg

**Indicatoren**

- Aantal behandelde aanvragen met circulaire elementen.
- Aantal adviesvragen bij het Circulaire Economieadviesloket (alleen indien in opdracht provincie).
- Aantal uitgevoerde pilots en ketenprojecten.
- Opgesteld en uitgevoerd opleidingsprogramma Circulaire Economie.
- Aantal einde-afvalbesluiten.
- Aantal uitgevoerde controles en ketenanalyses.
- Aantal ingezette handhavings-trajecten.
- Aantal nieuwe instrumenten ingezet (naast de wettelijke uitvoeringstaken ontstaan er taken als stimulering, advisering, verbinding, opheffen belemmeringen).

## 4 Leefbaarheid

### 4.1 Geluid- en geurhinder

#### Inleiding

Geluid- en geurhinder van milieubelastende activiteiten (MBA's) hebben een negatief effect op de gezondheid, de leefbaarheid en de natuur. Tegelijk worden er steeds meer woningen gebouwd nabij geluids- en geurbronnen, waarmee het risico op hinder verder toeneemt. We moeten de balans tussen leefbaarheid en het ruimtegebruik dus goed in de gaten houden.

De focus ligt op:

- Snel en effectief optreden bij klachtsituaties
- Het verminderen van geluid- en geurhinder bij MBA's

#### Thema

Leefbaarheid en gezondheid

#### Gebiedssoort

Geluid en geurhinder speelt met name in het stedelijk gebied en in mindere mate in het landelijk gebied.

#### Doelgroep/Scope

##### *Geluidsaspecten*

- Procesindustrie: metaalbewerking, houtbewerking, transportbedrijven, op- en overslagbedrijven
- Horeca (cafés, clubs en discotheken)
- Detailhandel in woongebieden (laden en lossen)

##### *Geuraspecten*

- Veehouderijen
- Mestbewerking en -verwerkingsbedrijven
- Mengvoederbedrijven
- Slachterijen
- Voedingsmiddelenindustrie
- Asphalt en afvalbedrijven
- Schadeherstelbedrijven (spuiterijen), kunststofverwerkende industrie
- Horeca (Restaurants, cafetarias e.d.)

#### Gelet op

Geur- en geluidhinder zijn geen aspecten die bij reguliere controles naar voren komen. De aanpak is dus enerzijds preventief en anderzijds gebaseerd op de inzet bij klachten en naar aanleiding van klachtenanalyses.

**Ambitie**

Wij willen komende jaren nieuwe hindersituaties zoveel mogelijk voorkomen. Bij bestaande situatie bijdragen aan vermindering van klachten.

**Doelstellingen**

1. In bestaande situaties een afname zien van 50% geur- en geluidklachten t.o.v. elk voorgaande jaar.
2. Bij nieuwe situaties escaleren voorkomen door snelle overdracht van piket naar toezicht zo nodig gevolgd door de systematiek van aandachtsbedrijven.

**Aanpak****A Vergunningverlening**

- Toetsen aan geur- of geluidsregels in het (tijdelijk) omgevingsplan.
- Geur- en geluidvoorschriften uit de Bruidsschat in het omgevingsplan aanpassen aan het Bkl.

**B Toezicht en handhaving**

- Toezicht organiseren op geluid- en geuraspecten bij geselecteerde bedrijven aan de hand van klachtenanalyses.
- Preventief geluid- en/of geurmetingen uitvoeren (planbaar).
- Zorgdragen voor een adequate verbinding tussen de consignatiedienst en het toezicht.
- In geval van hardnekkige klachtsituaties willen we de situatie aanpakken op basis van de systematiek van aandachtsbedrijven. (specifiek met de deelnemer afgestemd bedrijfstoezichtsplan).

**Indicatoren**

- Aantal klachten geur- en geluidhinder per gemeente per jaar (bedrijfsgebonden) en de vergelijking met voorgaande jaren (patroon)
- Aantal handhavingsbesluiten in geval van overtredingen op het vlak van geur of geluidsnormoverschrijding
- Aantal maatwerkbesluiten genomen om geur of geluid verder in te perken.

## 5 Basis op orde

### 5.1 Actueel bedrijvenbestand

#### Inleiding

Bedrijven zijn voortdurend in beweging. Elk jaar beginnen en stoppen er veel bedrijven, of ze veranderen hun activiteiten. Dit wordt niet altijd bij ons gemeld.

Hierdoor raakt ons bedrijvenbestand verouderd: zowel welke bedrijven er per gemeente zijn gevestigd als wat ze precies doen. Dit maakt het lastig om risico gericht te selecteren welke bedrijven relevant zijn.

Daarnaast zorgt de Omgevingswet ervoor dat we werken met milieubelastende activiteiten op een locatie. Daarom is een andere ordening van informatie nodig.

Weten welke informatie je per milieubelastende activiteit (MBA) hebt en hoe deze te gebruiken en delen met anderen, noemen we onze informatiepositie. Op dit moment kunnen we geen goede bedrijvenlijst op basis van een MBA maken. Hierdoor is onze informatiepositie onvoldoende. We kunnen risico's niet goed identificeren en daar zijn waar we moeten zijn.

Toezicht heeft veel belang bij een goed bedrijvenbestand. Daarnaast kan toezicht maar deels bijdragen aan een oplossing, omdat ook vergunningverlening en data-analyse onontbeerlijk zijn

#### Thema

Basis op orde

#### Gebiedssoort

De basis op orde rondom onze informatiepositie speelt in het hele werkgebied van de ODZOB.

#### Doelgroep/Scope

De focus om de basis op orde te krijgen ligt bij de bedrijven

- in de ranches die binnen het risicoanalyse tabel (bijlage 2 van het ROK-VTH) een score van 25 of meer hebben.
- die activiteiten die in Risicoregister Externe Veiligheid (REV) vastgelegd moeten worden.

#### Gelet op

- De Omgevingswet die een goed geïnformeerde besluitvorming benadrukt.
- De uitkomst van onze risicoanalyse uit het ROK beleid.
- Onze wettelijke verplichting met de basis taken zoals gedelegeerd aan de omgevingsdiensten.

**Ambitie**

Wij willen vanuit toezicht bijdragen aan een actueel bedrijvenbestand.

**Doelstelling(en)**

1. Wij willen eind 2026 een actueel bedrijvenbestand van alle activiteiten milieubelastende activiteiten die vallen binnen de branche met een risicoscore hoger dan 25 en/ of in het REV horen.
2. We hebben eind 2026 een methodiek om het bedrijven-bestand actueel te houden.

**Aanpak****A. Vergunningverlening**

- De registratie van het locatiedossier actueel houden conform afspraak.

**B. Toezicht en handhaving**

- De registratie van het locatiedossier actueel houden conform afspraak.
- Het inrichten en op orde brengen van onze systemen op basis van de risicoanalyse-tabel ROK.
- Registreren, bijwerken en ontsluiten informatie in het systeem vanuit gebiedsgerichte projecten (gevelcontroles) en brancheplannen.

**C. In samenwerking met ICT**

- Data- analyse inrichten en uitvoeren.
- Het locatiedossier (Brl) in Powerbrowser inrichten
- Samenwerken met gemeenten en andere partners om een gezamenlijk inzicht te krijgen.

**Indicatoren**

- Het aantal bedrijven in het systeem.
- Het aantal activiteiten in het systeem.
- De mate van gevuld zijn van het landelijke MBA-register (nog in de maak)
- Aantal wijzigingen bedrijfsgegevens Kamer van koophandel?



# OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 3 juli 2024

Agendapunt : 3.c

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Jaarstukken 2023

## Beslispunten :

1. Kennisnemen van de bevindingen van de accountant, zoals vastgelegd in het *Accountantsverslag Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant – boekjaar 2023*;
2. Kennisnemen van de bevindingen van de auditcommissie;
3. Kennisnemen van de nieuw ingestelde voorziening *transitievergoedingen*;
4. Vaststellen van de jaarstukken 2023 inclusief het jaarverslag en jaarrekening van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;
5. Vaststellen van het resultaat over 2023 van €532.056 en dit als volgt te bestemmen:
  - a. €300.000 te storten in de algemene reserve ter versterking weerstandsvermogen;
  - b. €232.056 naar rato uit te keren aan de deelnemers van de ODZOB;
6. Instemmen met het oprichten van een nieuwe bestemmingsreserve *voormalige ISV-middelen* per 1/1/2024;
7. Vaststellen van het beleid tot egaliseren van de hoogte van de (bestaande) reserve verlofkosten met ingang van 1/1/2024.

## Aanleiding

De ODZOB heeft de jaarstukken over boekjaar 2023 opgesteld. De accountant is voornemens om, voor het onderdeel getrouwheid, een goedkeurende verklaring af te geven. Dit oordeel geldt eveneens voor de rechtmatigheid van de SiSa-bijlagen (verantwoording specifieke uitkeringen).

## Toelichting

De jaarstukken 2023 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant worden ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur. De bevindingen van de accountant worden ter kennisname aangereikt. Het is de bevoegdheid van het algemeen bestuur om de jaarstukken en het resultaat vast te stellen.

## Beoogd effect

Door het vaststellen van de jaarstukken 2023 verleent het algemeen bestuur decharge aan het dagelijks bestuur over het gevoerde beleid in 2023.





## Argumenten en onderbouwing

### 1.1 *Bevindingen accountant*

De belangrijkste constatering is als volgt:

De controlewerkzaamheden zijn afgerond. Er zijn geen fouten of onzekerheden aan het licht gekomen die het verstrekken van een goedkeurende verklaring in de weg staan. Dat betekent dat de accountant zal overgaan tot het verstrekken van een goedkeurende verklaring.

Het doorlopen controleproces was, voor alle betrokkenen, intensiever en langer dan was verwacht. De voorbereiding aan de zijde van de ODZOB was deze keer minder gedegen dan de afgelopen jaren het geval was. Dit is voornamelijk veroorzaakt door de implementatie van het nieuwe financieel systeem bij de ODZOB, dat gelijktijdig plaatsvond met het opstellen van de jaarstukken (in het oude financieel systeem) en de daarmee samenhangende accountantscontrole. Het beeld dat de accountant hierover schetst sluit op onderdelen niet aan bij de eigen ervaringen van (medewerkers van) de ODZOB.

De rechtmatigheidsverantwoording toont een onrechtmatigheid ten aanzien van het naleven van de aanbestedingsregels voor een totaal van €521.392. In strikte zin is er sprake van een begrotings-onrechtmatigheid van €1.057.147. Deze is echter wel geduid als acceptabel.

### 2.1 *Bevindingen Auditcommissie*

Volgens artikel 7 lid 4 van de controleverordening bespreekt de accountant, voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken in het algemeen bestuur, het verslag van bevindingen met de portefeuillehouder financiën, de auditcommissie, de directeur en de controller. Deze bespreking heeft plaatsgevonden op 5 juni 2024 in een vergadering van de auditcommissie. Het verslag van deze bespreking is bijgevoegd. Uit deze bespreking zijn geen wezenlijke zaken naar voren gekomen.

### 3.1 *Nieuw ingestelde voorziening transitievergoedingen*

Het is in beginsel een bevoegdheid van het algemeen bestuur om nieuwe voorzieningen in te stellen. De door het algemeen bestuur vastgestelde *Nota reserves en voorzieningen* (december 2022) kent echter een uitzondering hierop. Dit betreft namelijk een situatie waarop er op balansdatum verplichtingen of verliezen bekend zijn die redelijkerwijs zijn in te schatten. Indien hiervoor op grond van het Bbv een voorziening gevormd moet worden, dan is hier geen specifiek AB-besluit voor nodig. Wel dient het algemeen bestuur hier zo spoedig mogelijk van op de hoogte te worden gebracht.

In 2023 bleek het noodzakelijk te zijn om deze nieuwe voorziening in het leven te roepen. Aanleiding hiervoor was een arbeidsrechtelijk geschil met een medewerker van de ODZOB. Hoewel de rechter in december 2023 al een uitspraak deed in dit geschil, was deze uitspraak nog niet onherroepelijk geworden te tijde van het opstellen van de jaarstukken 2023. Vandaar dat voor de 'zekere' kosten een voorziening is gevormd. De storting in deze voorziening is als last in 2023 verantwoord.



#### 4.1 Jaarstukken 2023

##### Jaarrekening

De indeling van de jaarstukken is identiek aan die van de begroting. De jaarrekening 2023 is conform de begroting ingericht en bestaat uit de balans, het overzicht van baten en lasten en de toelichtingen daarop. Het overzicht van baten en lasten geeft inzicht in de baten en lasten op bovengenoemde programma's en verplichte overzichten. Daarnaast geeft de jaarrekening inzicht in de bij elke deelnemer in rekening gebrachte bijdragen.

##### Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, de verplichte paragrafen en enkele (verplichte) overzichten, te weten:

- programma Dienstverlening;
- programma Regionale Samenwerking;
- paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement;
- paragraaf Financiering;
- paragraaf Bedrijfsvoering;
- paragraaf Verbonden partijen.
- algemene dekkingsmiddelen;
- kosten van de overhead;
- heffing vennootschapsbelasting;
- post onvoorzien.

##### Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening 2023 verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, zijn niet (volledig) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen. Er zijn afwijkingen geconstateerd die betrekking hebben op het zogeheten *voorwaardencriterium*. Deze afwijkingen betreffen de naleving van de Europese aanbestedingswet- en regelgeving. Bij 3 verstrekte opdrachten voor de inzet van externe inhuur is geen gebruik gemaakt van het inhuurportaal Werken in Zuidoost-Brabant, terwijl dit wel had moeten gebeuren. De hieruit voortvloeiende onrechtmatige bestedingen in 2023 bedragen €325.854. De hieraan gekoppelde verwachte bestedingen voor 2024 zijn geraamd op €195.538. De totale rechtmatigheidsfout in de jaarrekening 2023 komt uit op €521.392.

Een ander aspect van de rechtmatigheidsverantwoording betreft het begrotingscriterium. Vastgesteld is dat er in strikte zin sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid. Het totaal van de baten en lasten dat afwijkt van de (herziene) begroting 2023 komt uit op €1.057.147. Zowel bij de baten als de lasten is er sprake van een onderschrijding ten opzichte van de ramingen. Hoewel er in strikte zin sprake is van een begrotingsonrechtmatigheid wordt deze wel als acceptabel geïdentificeerd. Reden hiervan is dat het algemeen bestuur via de Bestuursrapportage 2023 al eerder op de hoogte is gebracht over de oorzaken van deze ontwikkelingen.

##### Financiële positie ODZOB

Door een eenmalige storting van bijna € 0,7 miljoen in de algemene reserve voldoet de ODZOB voor wat betreft het weerstandsvermogen aan de afspraken die in de regio Zuidoost-Brabant zijn gemaakt over de hoogte hiervan. Het weerstandsvermogen bedraagt per 31-12-2023 €1,2 miljoen. Daarmee wordt voldoende tegengewicht geboden aan de risico's die de ODZOB in beeld heeft gebracht.



De meest actuele risico-inventarisatie sluit op een waarde van bijna €1,1 miljoen. De weerstandsratio (verhouding tussen de geïnventariseerde risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit) bedraagt per ultimo 2023 1,09. De streefwaarde van deze ratio is vastgesteld op  $\geq 1,0$ .

De ontwikkeling van de algemene reserve was als volgt:

Stand 01-01-2023	€530.774
Storting 2023	€669.226
Stand per 31-12-2023	€1.200.000

### 5.1 Resultaat over 2023

#### Financieel resultaat

Het resultaat over 2023 is uitgekomen op €532.056. Hierbij is al rekening gehouden met de versterking van het weerstandsvermogen door middel van een eenmalige storting in de algemene reserve van €669.226. Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld om aan dit resultaat een bestemming te geven.

#### Resultaatsbestemming

Voorgesteld wordt om het resultaat van €532.056 als volgt te bestemmen:

- i. €300.000 te storten in de algemene reserve ter versterking weerstandsvermogen;
- ii. €232.056 naar rato uit te keren aan de deelnemers van de ODZOB;

Dit bestemmingsvoorstel is in lijn met het advies dat de financiële werkgroep verstrekte over de ontwerpbegroting 2025. Bij het verzenden van deze ontwerpbegroting was de controle op de jaarrekening 2023 echter nog niet zodanig ver gevorderd, dat deze aanpak door de ODZOB kon worden voorgesteld. Bij het tweede deel van de voorgestelde resultaatsbestemming moet overigens rekening worden gehouden met nog te factureren deelnemersbijdragen voor het programma Regionale Samenwerking in 2023. Zoals in de jaarstukken is toegelicht is een bedrag van €92.959 nog niet in rekening gebracht. Gevolg hiervan is dat er per saldo een bedrag van €139.097 aan de deelnemers wordt uitgekeerd.

### 6.1 Nieuwe bestemmingsreserve: voormalige ISV-middelen

Tijdens de controlewerkzaamheden op de jaarrekening 2023 is met de accountant gesproken over de (voormalige) ISV-middelen die de ODZOB al jarenlang (als onderdeel van de *overlopende passiva*) op de balans heeft staan. Dit sluit niet aan bij de definitie van overlopende passiva, zoals die onder andere door *Findo (Data Financien Decentrale Overheden)* wordt gehanteerd. Overlopende passiva zijn verplichtingen die gedurende het jaar zijn opgebouwd en pas in een volgend jaar tot realisatie c.q. uitbetaling leiden. Deze verplichtingen kunnen ook vooruit ontvangen bedragen zijn.

Omdat de voormalige ISV-middelen al vele jaren onderdeel uitmaken van de ODZOB-balans, horen deze niet thuis onder de vlottende (kortere tijd, maximaal één jaar) passiva, maar onder de vaste passiva (langere looptijd, meer dan één jaar). Zowel reserves als voorzieningen maken onderdeel uit van de vaste passiva. Bij voorzieningen is er doorgaans sprake van een redelijkerwijs in te schatten verplichting, verlies of risico. Bij een reserve gaat het voornamelijk om het afzonderen van middelen waarmee het algemeen bestuur een bepaalde bestemming voor ogen heeft.



In het geval van de voormalige ISV-middelen is het bestemmingsaspect doorslaggevend. Dat wordt hieronder toegelicht. Al voor de oprichting van de ODZOB werkten gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant samen in het kader van de geluidsanering van woningen die een te hoge belasting kennen als gevolg van verkeerslawaaï. De uitvoering van de ISV-3 regeling was door de regiogemeenten (exclusief Helmond en Eindhoven) ondergebracht bij de SRE-Milieudienst.

De ISV-3 regeling liep van 2010 tot en met 2014. In deze periode is met de betrokken gemeenten en met de provincie (als subsidie-verstrekker) afgesproken dat de ODZOB deze werkzaamheden zou overnemen van de SRE-Milieudienst. Na het verstrijken van de ISV-3 periode bleek enerzijds dat niet alle geluidsisolatieprojecten waren gerealiseerd en dat er anderzijds nog ongebruikte middelen resteerden bij de ODZOB. Vandaar dat de ODZOB in 2014 aan de provincie voorstelde om de resterende ISV-3 middelen die zouden resteren vanaf 2015 te besteden aan andere, geluid-gerelateerde projecten. De provincie Noord-Brabant heeft, als subsidieverstrekker voor de ISV-middelen aan gemeenten, laten weten hiermee akkoord te gaan.

De besteding van de ISV-middelen bleef de afgelopen jaren achter bij de verwachtingen. Per ultimo 2023 is er nog een bedrag van €1.562.180 beschikbaar. Naar verwachting lopen de werkzaamheden voor de regionale geluidsanering nog door tot 2030/2035. Een exact beeld hierover is nu nog niet te geven. Het bedrag van €1.562.180 kent een tweetal posten:

- |                                           |            |
|-------------------------------------------|------------|
| 1. Gemeenschappelijk budget regio (ISV-3) | €1.445.401 |
| 2. Budget individuele gemeenten (ISV-1)   | € 116.779  |

Het bedrag van €116.779 komt toe aan één gemeente en komt nog voort uit de regeling ISV-1. Anders dan bij ISV-3 het geval is, bestaan er ISV-1 geen concrete plannen die de ODZOB in uitvoering gaat nemen. Vandaar dat deze middelen inmiddels zijn overgeheveld aan de betreffende gemeente.

In de (door het algemeen bestuur vastgestelde) *Nota reserves en voorzieningen ODZOB 2023* is bepaald onder welke voorwaarden nieuwe reserves mogen worden ingesteld. Hierbij gaat het onder andere over het doel, motief, dekking en de looptijd.

Voorgesteld wordt om per 1/1/2024 een bestemmingsreserve voormalige ISV-middelen in te stellen. Deze reserve wordt eenmalig gevoed door de inbreng van de post 'gemeenschappelijk budget regio' die per ultimo 2023, ter waarde van €1.445.401, onderdeel uitmaakt van de overlopende passiva. De kosten die de afgelopen jaren ten laste van de genoemde post overlopende passiva werden gebracht, worden vanaf 1/1/2024 onttrokken aan deze bestemmingsreserve. Hierbij gaat het, net zoals de afgelopen jaren het geval was, om de voortzetting van de werkzaamheden voor de regionale geluidsanering. Deze bestemmingsreserve loopt tot minimaal 2030, rekening houdend met een mogelijke uitloop naar 2035.

#### 7.1 *Egalisatiefunctie bestemmingsreserve verlofkosten*

Tijdens de controlewerkzaamheden op de jaarrekening 2023 is met de accountant eveneens gesproken over de wijze waarop de egalisatiefunctie van de reserve verlofkosten wordt ingezet.

Deze reserve is ingesteld in juni 2014, bij het vaststellen van de jaarstukken 2013 van de ODZOB. Daarbij is destijds aangegeven dat: *"reserves kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen."*



*Extreme pieken en dalen in de exploitatiebegroting kunnen zo worden vermeden. Zo ook kunnen ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht middels een egalisatiereserve worden opgevangen". De minimale waarde van deze reserve is op nul gesteld en de maximale waarde op "waarde van het vakantiedagentegoed van de medewerkers (van de ODZOB)".*

*Tevens is destijds bepaald dat: "jaarlijks zal de mutatie van de verplichting die de organisatie heeft in verband met de vakantierechten van het personeel gewaardeerd worden. Bij toename van de verplichting (t.o.v. het voorgaande jaar) zal indien en voor zover de omvang van het exploitatiesaldo dit toelaat de reserve aangevuld (dotatie) worden met een bedrag ter grootte van deze stijging. Mocht ultimo van enig jaar de berekende waarde van de verplichting gedaald zijn dan zal deze daling leiden tot een onttrekking aan de reserve".*

De praktijk rondom verlofrechten van medewerkers heeft de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt, bijvoorbeeld door de recente Cao-bepalingen over de aan- en verkoopmogelijkheden van verlofrechten. Dit leidt er toe dat de wijze waarop de egalisatiefunctie van deze reserve kan worden ingezet eveneens herijkt moet worden. Daar wordt nu een voorstel toe gedaan. Uitgangspunt hierbij is dat enerzijds invulling wordt gegeven aan de egalisatiefunctie van deze reserve, maar dat anderzijds de hieruit voortvloeiende mutaties beperkt van omvang zijn.

De totale waarde van de verlofuren van de ODZOB-medewerkers is in de periode 2019 t/m 2023 gestegen van bijna €575.000 naar ruim €1.107.000. Sinds enkele jaren beschikt de ODZOB over een tweetal voorzieningen ter dekking van bovenmatig, niet wettelijk verlof. Met de accountant zijn afspraken gemaakt over de wijze hoe deze verlofonderdelen cijfermatig worden bepaald.

Van de totale waarde van de verlofuren van de ODZOB-medewerkers (€1.107.000) wordt een bedrag van ruim €202.000 afgedekt door de voorzieningen spaarverlof en bovenmatig verlofsaldo. Hierdoor resteert een verlofuren-waarde van bijna €905.000. De hoogte van de reserve verlofkosten bedraagt per ultimo 2023 bijna €482.000. Het resterende, niet-afgedekte bedrag komt uit op €424.000.

Aan het algemeen bestuur wordt voorgesteld om voor de egalisatiefunctie van deze reserve als minimum 40% en als maximum 60% van de waarde van de verlofrechten aan te houden. De huidige hoogte van de reserve (€482.000) komt overeen met bijna 44% van de waarde van de totale verlofrechten. Op basis van dit voorstel (dat ingaat vanaf boekjaar 2024) zou de hoogte van deze reserve niet te hoeven worden bijgesteld. Bij een totaalwaarde van de verlofrechten van €1.107.000 dient deze bestemmingsreserve minimaal €443.000 (40%) en maximaal €664.000 (60%) groot te zijn.

### **Kanttekeningen en onderbouwing**

Voor de goede orde wordt gemeld dat de accountant een verklaring heeft afgegeven op de huidige versie van de jaarstukken 2023. Een eventuele bestuurlijk gewenste bijstelling van de jaarstukken 2023 kan leiden tot een aanvullende toets van de accountant voordat deze verklaring gestand kan worden gedaan.

### **Financiën / Personeel**

Zie jaarstukken



# OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

## **Vervolg / Communicatie**

Na vaststelling van de jaarstukken door het algemeen bestuur worden deze vóór 15 juli aanstaande aangeleverd bij de toezichthouder (Ministerie Bzk).

## **Bijlagen**

- Jaarstukken 2023 ODZOB en controleverklaring
- Rapport van Flynth accountants: *Accountantsverslag ODZOB – boekjaar 2023*
- Verslag vergadering auditcommissie ODZOB d.d. 5 juni 2024

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;

Gezien voorgaand voorstel van het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

#### BESLUIT

1. Kennisnemen van de bevindingen van de accountant, zoals vastgelegd in het *Accountantsverslag Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant – boekjaar 2023*;
2. Kennisnemen van de bevindingen van de auditcommissie;
3. Kennisnemen van de nieuw ingestelde voorziening *transitievergoedingen*;
4. Vaststellen van de jaarstukken 2023 inclusief het jaarverslag en jaarrekening van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant;
8. Vaststellen van het resultaat over 2023 van €532.056 en dit als volgt te bestemmen:
  - c. €300.000 te storten in de algemene reserve ter versterking weerstandsvermogen;
  - d. €232.056 naar rato uit te keren aan de deelnemers van de ODZOB;
5. Instemmen met het oprichten van een nieuwe bestemmingsreserve *voormalige ISV-middelen* per 1/1/2024;
6. Vaststellen van het beleid tot egaliseren van de hoogte van de (bestaande) reserve verlofkosten met ingang van 1/1/2024.

Zo vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 3 juli 2024.

J.C.J. van Bree  
voorzitter

F.A.H. Piepers  
secretaris

# JAARSTUKKEN 2023

Versie 22 mei 2024



OMGEVINGSDIENST  
ZUIDOOST-BRABANT





## Jaarstukken 2023

Versie 22 mei 2024

In opdracht van

Dagelijks Bestuur

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

Datum

22 mei 2024

Status

Vaststelling door dagelijks bestuur

# Inhoudsopgave

<b>1</b>	<b>INLEIDING .....</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>JAARVERSLAG .....</b>	<b>5</b>
2.1	BELEIDSVERANTWOORDING .....	5
2.1.1	<i>Omgevingswet .....</i>	5
2.1.2	<i>Regionale operationele kaders (ROK's) .....</i>	5
2.1.3	<i>Toekomstbestendige veehouderij .....</i>	7
2.1.4	<i>Governance .....</i>	8
2.2	PROGRAMMAVERANTWOORDING .....	9
2.2.1	<b><i>Inleiding .....</i></b>	9
2.2.2	<b><i>Programma lokale dienstverlening.....</i></b>	10
2.2.3	<b><i>Programma regionale samenwerking .....</i></b>	12
2.2.4	<b><i>Algemene dekkingsmiddelen .....</i></b>	16
2.2.5	<b><i>Kosten van de overhead.....</i></b>	16
2.2.6	<b><i>Heffing vennootschapsbelasting.....</i></b>	17
2.2.7	<b><i>Onvoorzien.....</i></b>	17
2.3	PARAGRAFEN.....	18
2.3.1	<b><i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....</i></b>	18
2.3.2	<b><i>Financiering .....</i></b>	20
2.3.3	<b><i>Bedrijfsvoering.....</i></b>	22
2.3.4	<b><i>Openbaarheidsparagraaf.....</i></b>	27
2.3.5	<b><i>Verbonden partijen.....</i></b>	28
<b>3</b>	<b>JAARREKENING .....</b>	<b>29</b>
3.1	BALANS PER 31 DECEMBER 2023.....	29
3.2	HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING.....	29
3.3	TOELICHTING OP DE BALANS .....	30
3.3.1	<b><i>Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling .....</i></b>	30
3.3.2	<b><i>Toelichting op de balans per 31 december 2023 .....</i></b>	32
3.4	TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	39
3.4.1	<b><i>Overzicht van baten en lasten.....</i></b>	39
3.4.2	<b><i>Exploitatielasten en directe programmakosten .....</i></b>	46
3.5	INFORMATIE IN HET KADER VAN DE WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT) .....	46
3.6	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM .....	48
<b>4</b>	<b>BIJLAGEN .....</b>	<b>50</b>
4.1	DETAILOVERZICHTEN BATEN PER OPDRACHTGEVER .....	50
4.2	OVERZICHT LASTEN VERDEELD NAAR DIRECT EN OVERHEAD .....	51
4.3	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD .....	52
4.4	SAMENVATTING GEÏNVENTARISEERDE RISICO'S ODZOB.....	53
4.5	SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE.....	54
4.6	RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING .....	55
4.7	CONTROLEVERKLARING.....	58

## 1 Inleiding

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is in 2013 opgericht. De dienst heeft de juridische vorm van een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waar 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant in participeren. De ODZOB voert werkzaamheden uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast worden er specialistische (advies)taken uitgevoerd. De ODZOB werkt samen met gemeenten, provincie en samenwerkingspartners aan een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving.

In deze jaarstukken wordt teruggeblikt op 2023. De jaarstukken bestaan uit twee hoofdbestandsdelen; het jaarverslag (hoofdstuk 2) en de jaarrekening (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 zijn enkele bijlagen opgenomen.

In september 2023 stelde het algemeen bestuur de herziene begroting 2023 vast. Deze herziening was nodig omdat dat de loon- en prijsontwikkelingen waarop de oorspronkelijke begroting 2023 was gebaseerd achterhaald bleken te zijn.

Bij de presentatie van de bestuursrapportage 2023 (oktober 2023) werd duidelijk dat de ODZOB afstevende op een positief resultaat over 2023. De nu voorliggende jaarstukken 2023 bevestigen in grote lijnen het beeld uit de bestuursrapportage 2023.

Het resultaat zonder mutaties in de reserves komt uit op €1.468.539. Rekening houdend met enkele stortingen in diverse reserves, komt het nog te bestemmen resultaat uit op een bedrag van €532.056.

## 2 Jaarverslag

### 2.1 Beleidsverantwoording

In de (herziene) begroting 2023 zijn onderstaande speerpunten benoemd, waarvan hieronder is aangegeven wat in 2023 gerealiseerd is.

#### 2.1.1 Omgevingswet

Het *Programma voor- en nazorg Omgevingswet* is dit jaar gestart en uitgevoerd als vervolg op het in 2022 afgesloten *Programma Omgevingswet*. Het programma voor- en nazorg is mede op basis van de resultaten uit de, in het najaar van 2022, uitgevoerde stresstest Omgevingswet opgesteld. Er zijn hierin acties en projecten benoemd en uitgevoerd die nodig waren om de taken vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet, op 1 januari 2024 jl., adequaat uit te kunnen voeren.

Het *Programma voor- en nazorg Omgevingswet* is een nieuwe fase in de voorbereiding op de Omgevingswet. Deze staat in het teken van de overdracht van programma naar de lijn, van accent op het oefenen en inregelen en van het uitvoeren van belangrijke onderdelen van het opleidingsprogramma Omgevingswet. Het oefenen en inregelen heeft als resultaat opgeleverd dat de systemen getest zijn en dat er regionaal ketentesten zijn uitgevoerd, op basis waarvan de samenwerkingsafspraken nader zijn gedetailleerd. In het najaar is vervolgens in samenwerking met deelnemers geoefend met echte (Wabo-)aanvragen.

In het najaar hebben alle medewerkers de 'knoppencursus' en competentietraining gehad, waarmee duidelijk is gemaakt hoe we onder de Omgevingswet gaan werken.

De communicatie is geïntensiveerd door onder andere het beschikbaar komen van een interactieve infographic (*praatplaat*), waarin alles wat tot nog toe is opgeleverd in de voorbereiding op de Omgevingswet overzichtelijk is samengevat. Zowel regionaal als landelijk is de samenwerking gecontinueerd (met ketenpartners, provincie, gemeenten en Omgevingsdienst NL). Regionaal is een bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomst georganiseerd in het Speelhuis in Helmond, waar bewustwording en overdracht van programma naar lijn belangrijke thema's waren. Er is meegewerkt aan een landelijke monitor van Omgevingsdienst NL, waarin de stand van zaken van de voorbereiding kritisch getoetst is aan de minimum vereisten om de Omgevingswet uit te voeren. Daarbij is geconcludeerd dat we op koers liggen.

Dat betekent trouwens niet dat alles vlekkeloos zal verlopen. We houden rekening met de situatie dat er knelpunten opgelost moeten worden en dat er de nodige vragen beantwoord dienen te worden, zowel voor als na inwerkingtreding. Daartoe is in het najaar van 2023 het *Interventieteam Omgevingswet* opgericht, dat gaat functioneren als interne helpdesk en helpdesk voor vragen van onze deelnemers.

#### 2.1.2 Regionale operationele kaders (ROK's)

Voor toezicht & handhaving (industrie en agrarisch), vergunningverlening, bodem en asbest zijn in voorafgaande jaren afspraken gemaakt over een "nieuwe manier van werken" die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. Dit zorgt voor een uniforme en meer risicogerichte benadering voor alle deelnemers. Het algemeen bestuur heeft in maart 2023 ingestemd om zowel het ROK Toezicht en handhaving (ROK TH) als ook het ROK Vergunningverlening (ROK VV) met een jaar te verlengen tot 1 januari 2025. In de AB-vergadering van eind november 2023 is de harmonisatie (samenvoeging) van het ROK TH en het ROK VV tot één ROK VTH 2025-2028 door het algemeen bestuur uitgesteld.

Deze harmonisatie wordt in 2024 opnieuw ter vaststelling aan het algemeen bestuur aangeboden. Daarnaast zijn eind 2023 de aangepaste uitvoeringskaders bodem en asbest vastgesteld, zij treden 1 januari 2024 in werking.

#### Industrieel toezicht

In 2023 lag de aandacht op de verbetering van projectmatig werken. Onder leiding van een projectleider is het proces geoptimaliseerd. Hierbij is ook kritisch gekeken naar de doelstellingen binnen de projecten. Verder is de aanpak van aandachtsbedrijven verbeterd. Voor elk aandachtsbedrijf is een projectplan op maat gemaakt waarin de beoogde aanpak en voortgang wordt beschrijven. Dit wordt met elke gemeente gedeeld of besproken. Tevens is aandacht besteed aan het concreter benoemen van de doelstellingen binnen de projecten. Andere projecten die zijn opgepakt betreffen sportvelden, F-gassen, cryogene opslag, onbekende propaantanks en ammoniakkoelinstallaties.

In 2024 wordt gewerkt binnen de kaders van het ROK TH. Voor gepland toezicht is per thema een projectplan opgesteld. Deze zijn in samenvattende vorm met de gemeenten gedeeld. Een aantal projecten die opgepakt gaan worden zijn: controles op LPG tankstations, li-ion energiedragers, loonbedrijven en de afvalbranche. Naast deze thema's worden controles op aandachtsbedrijven uitgevoerd en is er altijd de mogelijkheid voor signaaltoezicht. Ook meldingen en ongewone voorvallen worden, zoals ook in 2023 het geval was, opgepakt. De voortgang van de projecten worden per kwartaal in een infographic verwerkt en daarnaast wordt ook ieder kwartaal een update gemaakt van de bedrijvenlijst.

#### Agrarisch toezicht

In 2023 zijn er, voor wat betreft het agrarisch toezicht, veel openstaande (her)controles opgepakt. Door deze opschoning was het mogelijk om medio 2023 aan de slag te gaan met een risicogerichte aanpak binnen het agrarisch werkveld. Bedrijven met veel stikstofverbindingen (veelal ammoniak), uitstoot en/of de toepassing van emissie-reducerende maatregelen óf toepassing van systemen met een grote faalkans zijn in een korte tijd opnieuw bezocht. Ook de score volgens de Landelijke Handhavingsstrategie uit het verleden zegt iets over het naleefgedrag van een bedrijf.

De werkwijze van het prioriteren en toepassen van een bepaalde frequentie van toezicht zorgt ervoor dat bij slecht naleefgedrag sneller bestuurlijk kan worden opgetreden om overtredingen ongedaan te maken. Daarnaast wordt goed naleefgedrag beloond door de frequentie van het toezicht te verlagen. In 2024 vindt een verdieping plaats van de risicoprioritering en wordt de huidige werkwijze voortgezet. Hierbij is ook aandacht voor het continu verzamelen van milieurelevante data om op deze wijze het risicogericht prioriteren, waar nodig, te kunnen bijsturen.

2023 was een jaar waar de stikstofproblematiek met regelmaat stof deed opwaaien. Maar ook het voldoen aan de Interim Omgevingsverordening heeft veel roering veroorzaakt binnen de agrarische sector. Dit alles had impact op de uitvoering, bijvoorbeeld over de houdbaarheid van de RAV (Regeling ammoniak en veehouderij) t.o.v. de Wnb-vergunningssystematiek. Dit leidt tot veel onzekerheden in de agrarische sector.

#### Uitvoering ROK-VV

In 2023 is, in samenwerking met deelnemers, een begin gemaakt met een nieuw uitvoeringsprogramma. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt en vastgesteld.

#### Asbest

In november 2023 heeft het algemeen bestuur het regionaal uitvoeringsprogramma voor asbest vastgesteld. Dit kader benadrukt het risicogericht beoordelen van sloopmeldingen en is vanaf 1 januari 2024 leidend voor alle deelnemers. Door risicogericht te werken is een efficiëntieslag gerealiseerd.

### 2.1.3 Toekomstbestendige veehouderij

De ODZOB levert via advisering en uitvoering van VTH-taken een bijdrage aan de transitie naar een toekomstbestendige en duurzame veehouderij in Zuidoost-Brabant. In 2023 hebben we in vijf bijeenkomsten Agrofood en Leefomgeving (WAL) met de regiogemeenten informatie en actualiteiten uitgewisseld over ontwikkelingen op agrarisch gebied. Het ging daarbij over de volgende onderwerpen:

#### Innovatieve stalsystemen

Veehouders die willen verduurzamen hebben momenteel de nodige procedurele hindernissen te nemen. Het doorvoeren van technische vernieuwingen om emissies terug te dringen is veelal een zaak van een lange adem. Het Rijk heeft via de Crisis- en herstelwet (en vanaf 1 januari 2024 via de Omgevingswet) meer mogelijkheden gegeven aan lokale overheden en initiatiefnemers om innovaties sneller onder een vergunning te krijgen. Het aantal initiatieven is nog gering, maar gaat naar verwachting toenemen.

De ODZOB ondersteunt gemeenten procesmatig en inhoudelijk bij de behandeling van deze nieuwe aanvragen en initiatieven in onze regio. Deze initiatieven zijn gericht op het nemen van bronmaatregelen (en het meten met sensoren) en het in de vergunning opnemen van doelvoorschriften. Om de vergunningverlening bij deze complexe procedures op een effectieve en efficiënte wijze te kunnen uitvoeren heeft de ODZOB een handreiking voor gemeenten opgesteld. Voor het interne proces binnen de ODZOB is een stappenplan vastgesteld.

#### Stikstofemissies

De gevolgen van stikstofemissies op Natura 2000-gebieden blijven een belangrijk onderwerp in politiek en openbaar bestuur. De veehouderij heeft een belangrijk aandeel in de emissies en dit vertaalt zich naar allerlei beleid(voornemens) en maatregelen. De ODZOB heeft de regio het afgelopen jaar ondersteund en van informatie voorzien over de Landelijke bedrijfsbeëindiging veehouderijlocaties (Lbv-plus en Lbv) die in juli 2023 is opengesteld. De ODZOB heeft zijn expertise ingebracht bij de door de VNG uitgebrachte handreiking voor gemeenten om de beide regelingen toe te kunnen passen. De ODZOB geeft daarnaast input voor het (door de provincie georganiseerde) gebiedsproces. Er is een expertteam ingericht voor de extra VTH-werkzaamheden die voortvloeien uit de uitvoering van de genoemde beëindigings-regelingen. Met de andere Brabantse omgevingsdiensten, is een handelingsperspectief opgesteld waarmee agrarische vergunningverleners duiding kunnen geven aan wat wel en wat niet mogelijk is gezien de wetgeving en actuele jurisprudentie. Hierbij is veel aandacht voor de communicatie met gemeenten.

#### Veehouderij en leefomgeving

De veehouderij kan lokaal grote impact hebben op de leefomgeving. Denk aan emissies van ammoniak en fijnstof of overlast vanwege geur en geluid. Enerzijds worden randvoorwaarden gesteld via vergunningverlening en het toezicht daarop. Anderzijds staat op een aantal plaatsen in de regio de leefomgeving onder druk als gevolg van historisch gegroeide situaties. Uit onderzoek is gebleken dat combi-luchtwassers en (bepaalde) emissiearme stalsystemen in de praktijk vaak minder zuiveringsrendement behalen. De regio wordt op een aantal fronten ondersteund. Zo willen we met het goed monitoren met het *Regionaal Meetnet* meer inzicht krijgen op emissies en de (verwachte) gevolgen van mogelijke maatregelen. Als ODZOB hebben we (onderzoek)locaties voorgesteld die meedraaien in het provinciale combi-luchtwater-project. Daarin participeert de ODZOB ook om het toezicht te optimaliseren. De problematiek van de combiluchtwassers wordt door onze regionale bestuurders ook bij VNG en landelijke overheid aangekaart en de ODZOB levert daarbij inhoudelijke ondersteuning.

Daarnaast ondersteunen we bij de sanering van fijnstoflocaties onder het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). In provinciaal verband is meegewerkt aan de evaluatie en actualisatie van het endotoxine-toetsingskader. Hiervoor zijn botsproeven uitgevoerd en is een Brabantbrede ambtelijke themabijeenkomst georganiseerd. Het concept toetsingskader is toegelicht en besproken in de laatste WAL-bijeenkomst van 2023.

#### 2.1.4 Governance

##### Meerjarenvisie ODZOB 2023-2027

In maart 2023 heeft het algemeen bestuur de *Meerjarenvisie 2023-2027* vastgesteld. De meerjarenvisie is gestoeld op de missie en visie van de ODZOB. Deze geldt voor de lange termijn, de meerjarenvisie geldt voor de middellange termijn. In tijden van grote transities en opgaven zijn richting, focus en keuzes nodig bij de inzet van de ODZOB voor vier jaar. Door meer richting en focus als collectief te bepalen, kan de ODZOB beter zijn inzet bepalen bij de huidige grote transities en opgaven. En daarmee ook een betere bijdrage leveren aan een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving. In de meerjarenvisie zijn de pijlers veilig, gezond, duurzaam en omgeving verder uitgewerkt. Een belangrijk uitgangspunt bij de meerjarenvisie is het “fundament op orde”. Alleen aanvullende inzet op de niveaus “in samenhang” en “regionaal platform”, daar waar urgentie of bestaande afspraken er specifiek om vragen.

##### Commissie van Aartsen - IBP versterking VTH-stelsel

De adviescommissie VTH (voorheen: Commissie Van Aartsen) heeft geconstateerd dat er sprake is van vermijdbare milieuschade doordat het VTH-stelsel niet overal afdoende functioneert. De aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen hebben een follow up gekregen via het Bestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP versterking VTH-stelsel). In dit programma werken gemeenten, provincies, omgevingsdiensten, Unie van Waterschappen en diverse ministeries samen aan de versterking van het VTH-stelsel. Eén van de oorzaken is dat niet alle omgevingsdiensten robuust genoeg zijn en daarmee ook niet kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen. Het IBP VTH heeft daarom robuustheidscriteria met kritische prestatie-indicatoren (kpi's) vastgesteld. Aan de omgevingsdiensten was verzocht om uiterlijk 1 oktober 2023 met behulp van een toetsingskader te bepalen of de diensten aan deze kpi's voldoet. De ODZOB is tot de conclusie gekomen dat nog niet aan alle kpi's (volledig) wordt voldaan. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld.

##### Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr)

De Wgr is op 1 juli 2022 gewijzigd. De wetwijziging heeft als doelstelling om de politieke verantwoording over gemeentelijke en provinciale samenwerkingen te versterken. Dit vanuit de gedachte dat het bestuur van een samenwerkingsverband geen rechtstreekse democratische legitimatie heeft. Op 6 juli 2023 is de Ontwerpregeling Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024 aan het algemeen bestuur voorgelegd, waarin de wetwijziging van de Wgr verwerkt was. Tussen de GGD Brabant-Zuidoost, Metropoolregio Eindhoven, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en ODZOB heeft afstemming plaatsgevonden met als doel waar dat kan gezamenlijk op te trekken op proces en inhoud. Daarnaast is van de gelegenheid gebruikgemaakt om de tekst van de GR ODZOB daar waar nodig te actualiseren, een harmonisatieslag te maken met de tekst van de gemeenschappelijke regelingen van de andere twee omgevingsdiensten in Brabant én de regeling op te stellen in overeenstemming met de Aanwijzingen voor de regelgeving. De ontwerpregeling is na de AB-beraadslaging toegezonden aan de colleges van de deelnemers met het verzoek een voorgenomen besluit te nemen tot vaststelling van de regeling en dit voorgenomen besluit voor een zienswijzeprocedure aan te bieden aan de raden en Provinciale Staten. In 2024 zal de regeling voor vaststelling worden aangeboden aan de deelnemers.

## 2.2 Programmaverantwoording

### 2.2.1 Inleiding

De (herziene) begroting 2023 bestaat uit de programma's *lokale dienstverlening* en *regionale samenwerking*. Vanzelfsprekend wordt deze indeling ook gebruikt in de voorliggende verantwoording.

In onderstaand overzicht wordt de realisatie versus de begrote bedragen weergegeven. De begroting na wijziging betreft de herziene begroting 2023 die door het algemeen bestuur werd vastgesteld.

Bij het bepalen van het resultaat spelen de mutaties in de reserves een bijzondere rol. Vandaar dat in de toelichting een onderscheid wordt gemaakt tussen de totalen in- en exclusief de mutaties in de reserves.

Zonder rekening te houden met mutaties in de reserves sluit de ODZOB het jaar 2023 met een positief saldo van €1.468.539. Eerdere besluitvorming over het versterken van de algemene reserve tot een bedrag van €1,2 miljoen betekent dat er een bedrag van €669.226 aan de algemene reserve is toegevoegd. Hier was bij de herziene begroting 2023 overigens al rekening mee gehouden. Daarnaast heeft er in 2023 besluitvorming plaatsgevonden over het introduceren van een tweetal (tijdelijke) bestemmingsreserves.

In onderstaand overzicht zijn stortingen in deze reserves verwerkt, die aansluiten bij de genoemde bestuurlijke besluitvorming. Het gaat hierbij om een bedrag van €267.257. Hierdoor komt het totaal van stortingen in de reserves uit op €936.483. Het nog te bestemmen resultaat over 2023 is €532.056.

Programmaverantwoording

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Primaire begroting 2023			Herziene begroting 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Lokale Dienstverlening	23.502.763	16.486.683	7.016.081	26.403.901	18.800.193	7.603.707	26.535.330	18.146.361	8.388.969
Programma Regionale Samenwerking	2.097.749	1.619.081	478.667	2.356.691	1.837.933	518.758	2.373.065	1.585.778	787.286
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	669.226	0	669.226	392.506	0	392.506
Kosten van de overhead	0	7.484.748	-7.484.748	0	8.112.465	-8.112.465	0	8.092.863	-8.092.863
Heffing VPB	0	10.000	-10.000	0	10.000	-10.000	0	7.359	-7.359
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	25.600.512	25.600.512	0	29.429.818	28.760.592	669.226	29.300.900	27.832.361	1.468.539
<b>Toevoeging en onttrekking reserves</b>									
Algemene reserve	0	0	0	0	669.226	-669.226	0	669.226	-669.226
Bestemmingsreserve Fitte Organisatie	0	0	0	0	0	0	0	215.791	-215.791
Bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet	0	0	0	0	0	0	0	51.466	-51.466
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	669.226	-669.226	0	936.483	-936.483
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>25.600.512</b>	<b>25.600.512</b>	<b>0</b>	<b>29.429.818</b>	<b>29.429.818</b>	<b>0</b>	<b>29.300.900</b>	<b>28.768.844</b>	<b>532.056</b>



## 2.2.2 Programma lokale dienstverlening

### Wat hebben we bereikt?

De ODZOB heeft door uitvoering van de opgedragen werkprogramma's en aanvullende opdrachten van onze deelnemers bijgedragen aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

### Wat hebben we gedaan?

De ODZOB voert werkzaamheden uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van omgevingsrecht. De werkzaamheden omvatten een breed scala aan expertises, zoals milieu, bodem, ontgrondingen, water, erfgoed, welstand, geluid, lucht, geur, omgevingsveiligheid, duurzaamheid, asbest, bouwen, ruimtelijke ordening & ontwikkeling en ecologie.

Het grootste deel van deze werkzaamheden wordt door deelnemers van ODZB opgedragen via de vastgestelde werkprogramma's. Daarnaast worden aanvullende werkzaamheden opgedragen buiten deze werkprogramma's en door niet-deelnemende organisaties.

Hieronder wordt inzicht gegeven in het type werkzaamheden dat in 2023 is uitgevoerd, verdeeld naar basis- en verzoektaken.

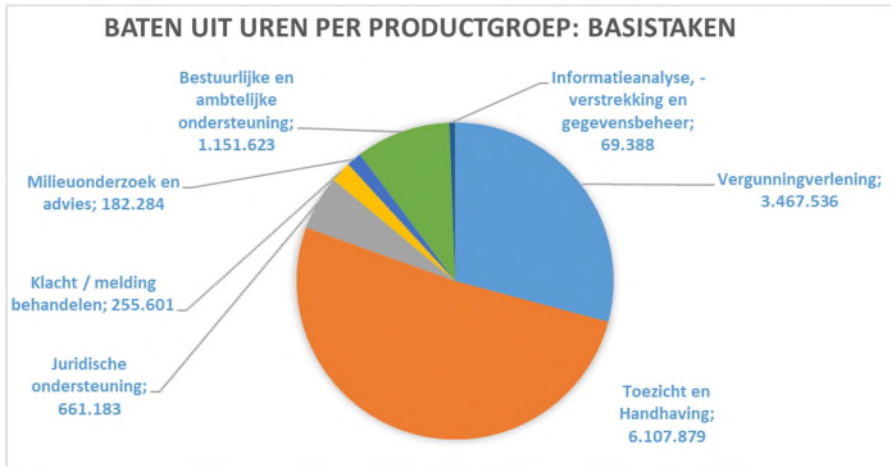
De inhoudelijke en financiële verantwoording over de gerealiseerde werkprogramma's van deelnemers (voortgang basis- en verzoektaken) loopt via de individuele lijn opdrachtgever-opdrachtnemer. Op concernniveau kan het volgende beeld worden geschetst:

Baten uren per product groep

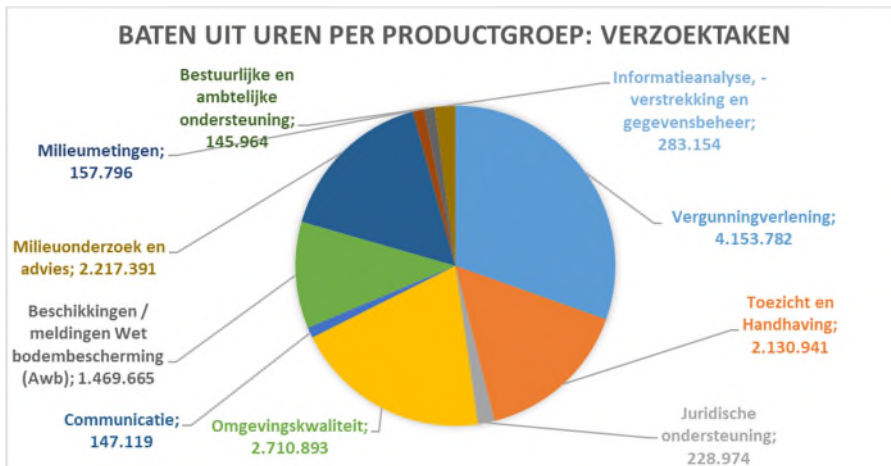
\* bedragen x 1 €

Product groep	Omschrijving	Basistaken	%	Verzoektaken	%
1	Vergunningverlening	3.467.536	29%	4.153.782	30%
2	Toezicht en Handhaving	6.107.879	51%	2.130.941	16%
3	Juridische ondersteuning	661.183	6%	228.974	2%
4	Klacht / melding behandelen	255.601	2%	17.192	0%
5	Bouwen en Wonen	0	0%	0	0%
6	Omgevingskwaliteit	13.514	0%	2.710.893	20%
7	Communicatie	1.512	0%	147.119	1%
8	Milieubeleid	0	0%	0	0%
9	Beschikkingen / meldingen Wet bodembescherming (Awb)	13.923	0%	1.469.665	11%
10	Milieuonderzoek en advies	182.284	2%	2.217.391	16%
11	Milieumetingen	15.845	0%	157.796	1%
12	Bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning	1.151.623	10%	145.964	1%
13	Informatieanalyse, -verstrekking en gegevensbeheer	69.388	1%	283.154	2%
<b>Totaal baten uit uren</b>		<b>11.940.286</b>	<b>100%</b>	<b>13.662.870</b>	<b>100%</b>
Doorbelaste externe projectkosten		55.028		877.145	
<b>Totaal baten</b>		<b>11.995.315</b>		<b>14.540.015</b>	

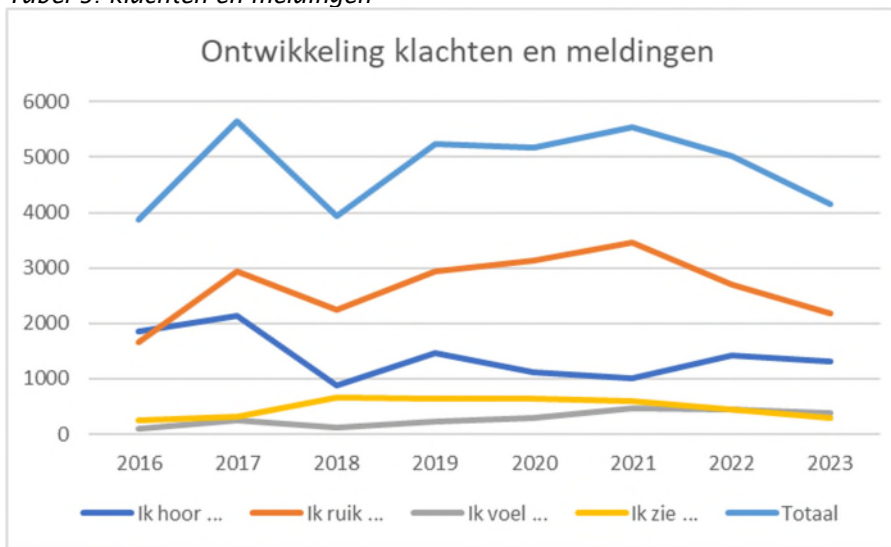
Tabel 1: basistaken



Tabel 2: verzoektaken



Tabel 3: klachten en meldingen



### Wat heeft het gekost?

Het programma lokale dienstverlening herbergt zowel basis- als verzoektaken. De baten bestaan uit de in rekening gebrachte bedragen voor uitgevoerde werkzaamheden. De lasten bestaan uit uren van ODZOB-medewerkers en daarnaast uit externe, door te belasten, programmakosten.

Programma Lokale Dienstverlening

\* bedragen x 1€

	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Baten</b>			
Basistaken	11.867.895	11.995.315	127.420
Verzoektaken	14.536.006	14.540.015	4.009
<b>Totaal baten</b>	<b>26.403.901</b>	<b>26.535.330</b>	<b>131.429</b>
<b>Lasten</b>			
Basistaken	8.412.511	7.892.948	-519.563
Verzoektaken	10.387.683	10.253.413	-134.270
<b>Totaal lasten</b>	<b>18.800.193</b>	<b>18.146.361</b>	<b>-653.833</b>
<b>Totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>7.603.707</b>	<b>8.388.969</b>	<b>785.262</b>
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Ontrekkingen aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>7.603.707</b>	<b>8.388.969</b>	<b>785.262</b>

De gerealiseerde baten zijn in lijn met de raming uit de herziene begroting en komen €131.000 hoger uit dan was begroot. In de begroting zijn geen externe programmakosten opgenomen aangezien deze budgetneutraal zijn. In de jaarrekening komen deze vanzelfsprekend wel tot uitdrukking. De realisatie van deze (doorbelaste) kosten kwam uit op €932.173.

De gepresenteerde lasten bestaan uit de doorbelasting van kosten, exclusief de overhead, naar dit programma. De werkelijke lasten lagen €654.000 onder het (herziene) begrotingsniveau. Het gerealiseerde saldo van baten en lasten op dit programma ligt €785.000 boven de raming.

### 2.2.3 Programma regionale samenwerking

In 2023 zijn de volgende werkzaamheden ondergebracht onder de collectieve taken voor de regio:

- Collectief Programma
- Samen Sterk In Brabant (SSiB)
- Omgevingsveiligheid
- Programma Omgevingswet (zie paragraaf 2.1.1)

#### Collectief Programma

In het Collectief Programma staan structurele collectieve taken en eenmalige (ontwikkelings-)projecten met als doel de uitvoering van de VTH-taken te versterken. Het programma 2023 is vastgesteld door het algemeen bestuur. In 2023 is ingezet op een viertal thematische lijnen te weten:

1. *Samenwerken en organisatie:* Behoud en verbetering van het regionale netwerk is essentieel voor verbetering van de leefomgeving. Goed samenspel zorgt voor kwaliteit in de opgedragen werkzaamheden.
2. *Wet- en regelgeving:* we werken aan de implementatie van (nieuwe) wet- en regelgeving die van belang is voor de leefomgeving.
3. *Uitvoeringsbeleid:* we maken gezamenlijke afspraken over de inhoudelijke uitvoering van de VTH-taken en ten aanzien van de vereiste kwaliteit.
4. *Maatschappelijke opgaven:* we spelen in op nieuwe ontwikkelingen die de leefomgeving raken.

## **Uitvoering en resultaten van de taken en projecten**

De meeste projecten zijn in 2023 tot uitvoering gebracht en voltooid. Dat geldt niet voor de actualisatie van de Regionale Operationele Kaders (hierna ROK) Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving (VV/TH). De harmonisatie van de huidige afzonderlijke ROK's is in gang gezet. Daarnaast is er een nieuwe opzet gemaakt. Er wordt een nieuwe beleidscyclus ingevoerd voor achtereenvolgens de planning, implementatie, uitvoering en evaluatie van de ROK's. De inhoud van het nieuwe ROK VTH is in voorbereiding en zal in 2024 worden voorgelegd aan het algemeen bestuur. Er zijn enkele projecten die een vervolg krijgen in 2024. Dit geldt voor het thema gezondheid en leefomgeving en de verdere uitrol van het bovenregionale agrarische platform van de omgevingsdiensten vanaf januari 2024.

Een dwarsdoorsnede van belangrijke resultaten en werkzaamheden over 2023:

1. *Meerjarenvisie ODZOB 2023-2027*: Na vaststelling door het algemeen bestuur in maart geldt de Meerjarenvisie als uitgangspunt voor de inhoudelijke koers van de dienst voor de komende jaren. Het zwaartepunt bij de uitwerking betreft daarbij *fundament op orde*. Daarnaast leveren we aanvullende inzet op de niveaus *In samenhang* en *Regionaal platform* daar waar urgentie bestaat en of bestaande afspraken daar specifiek om vragen. In het collectief programma 2024 zijn de inhoudelijke thema's van de Meerjarenvisie opgenomen.
2. *ODZOB on Tour*: Tijdens de 'ODZOB on Tour' konden deelnemers het werk van dichtbij ervaren door een kijkje te nemen achter de schermen. In 2023 zijn we gestart met een pilot om met de 'ODZOB on Tour' naar gemeenten toe te gaan. Zo is er meer maatwerk mogelijk en kunnen we meer raadsleden ontmoeten. De pilot in de gemeenten Deurne en Reusel-De Mierden leidde tot geslaagde bijeenkomsten en daarom komt er een vervolg in 2024; enkele deelnemers hebben zich hiervoor al gemeld.
3. *Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving (WAL)*: We kijken terug op een goede opkomst en deelname aan de vijf bestuurlijke bijeenkomsten voor het werkprogramma Agrofood. Daarbij is de regio meegenomen in de voorgenomen beëindigingsregelingen voor piekbelasters stikstof van het Rijk. Er zijn toelichtingen gegeven op de voorgenomen werkwijze met betrekking tot innovatieve stalsystemen en een groot aantal actualiteiten omtrent bijvoorbeeld geur en fijnstofproblematiek zijn besproken met de regio. De bestuurders hebben in een prioriteitsessie aan kunnen geven waar de speerpunten liggen voor het WAL in de komende jaren en dit is opgenomen in het nieuwe jaarplan. Zie voor verdere inhoudelijke toelichting paragraaf 2.1.3 toekomstbestendige veehouderij.
4. *Regionaal Meetnet (AIREAS)*:  
Voor het *Regionaal Meetnet* is voor de resterende looptijd een nieuwe opzet gemaakt. Dit betreft onder andere de uitwerking van de meetresultaten van de meetboxen.  
AIREAS zet daarnaast in op voorlichting en informatie op basisscholen en middelbaar onderwijs. De nieuwe opzet is gepresenteerd aan de bestuurders van onze regio.
5. *Stikstofproblematiek*: de Brabantse omgevingsdiensten hebben een handelingsperspectief uitgewerkt voor agrarische vergunningverleners waarmee duidelijk is wat wel en niet mogelijk is gezien de actuele wet- en regelgeving en jurisprudentie. Enerzijds heeft dit geleid tot duidelijkheid wat in de vergunningverlening mogelijk is. Anderzijds levert dit beperkingen op bij het geven van ruimte aan nieuwe initiatieven binnen gemeenten. In 2024 wordt samen met de gemeenten gewerkt aan het vinden van een goede balans in dit spanningsveld.
6. *Milieuklachtenapplicatie (MKA)*: De Milieu Klachten Centrale (MKC) is de plek waar de inwoners van Noord-Brabant of Zeeland een melding kunnen maken van milieuklachten. Zo ook de burgers van onze 21 regiogemeenten. De Brabantse en Zeeuwse omgevingsdiensten hebben samen een nieuwe applicatie en website gebouwd en in gebruik genomen.

Met de nieuwe applicatie kunnen we onze toezichthouders efficiënter inzetten bij klachten en voor melders is er een vernieuwde laagdrempelige website ([www.milieuklachtencentrale.nl](http://www.milieuklachtencentrale.nl)). De ondersteuning en coördinatie van klachten en meldingen voor de regio is eveneens vast onderdeel van het takenpakket van het collectief programma.

7. *Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO)*: De ODZOB levert een belangrijke inhoudelijke bijdrage aan de provinciale werkgroep veehouderij en gezondheid ten behoeve van de actualisatie van het endotoxinetoetsingskader. In mei en december zijn provinciale bijeenkomsten georganiseerd voor ambtelijke deskundigen om kennis te delen. De ODZOB heeft daarbij presentaties verzorgd met betrekking tot endotoxinen en innovatieve stalsystemen. In 2024 worden bestuurders betrokken bij verdere uitwerking en besluitvorming over toetsing van endotoxinen.

#### Samen Sterk in Brabant (SSiB)

SSiB maakt onderdeel uit van het programma regionale samenwerking. Met deze samenwerking is in heel Noord-Brabant een team van natuurinspecteurs actief om er op toe te zien dat gebruikers het milieu niet te zwaar belasten en om op te treden bij overtredingen hiertegen. Speerpunten zijn het tegengaan van afvaldumping en wildcrossen. De uitvoering van SSiB is centraal voor Brabant georganiseerd bij de Omgevingsdienst Brabant Noord. Medio 2023 werd de *Visie op toezicht en handhaving in het Noord-Brabantse buitengebied in 2030* aan het algemeen bestuur gepresenteerd. De provincie neemt in 2024 besluit of de tijdelijke versterkingsmiddelen voor SSiB worden omgezet naar een structurele bijdrage. Eveneens volgt in 2024 besluitvorming in het algemeen bestuur ODZOB over de voortzetting door de deelnemers aan de SSiB-samenwerking.

#### Omgevingsveiligheid

Alle werkzaamheden Omgevingsveiligheid zijn voor de regio opgenomen in het programma regionale samenwerking. In 2023 zijn bijna alle risicobronnen overgezet vanuit het RRGs (Register Risico Gevaarlijke Stoffen) naar het REV (Register Externe Veiligheid). Nieuwe risicobronnen, met name kwetsbare gebouwen zoals gereguleerd in de Omgevingswet, zullen worden ingevoerd vanaf 2024. Daarnaast heeft de ODZOB deelgenomen aan landelijke bijeenkomsten over omgevingsveiligheid en is een notitie over omgevingsveiligheid onder de Omgevingswet opgesteld. Dit document krijgt in 2024 verdere verdieping met de opgedane ervaringen vanuit het werken onder de Omgevingswet.

#### Wat heeft het gekost?

Programma Regionale Samenwerking					
Baten	Begroting 2023	Saldo 2022	Budget 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023
Samen Sterk in Brabant	369.935		369.935	337.906	32.029
Omgevingsveiligheid	149.333		149.333	118.471	30.862
Voorbereiding Omgevingswet	466.489		466.489	415.023	51.466
Overige collectieve taken	1.370.933	16.374	1.387.307	1.178.115	209.192
<b>Totaal</b>	<b>2.356.691</b>	<b>16.374</b>	<b>2.373.065</b>	<b>2.049.516</b>	<b>323.549</b>

In de herziene begroting 2023 was geen rekening gehouden met de doorgeschoven middelen uit 2022. De beschikbare middelen voor 2023 kwamen hierdoor uit op €2.373.065. De gerealiseerde baten zijn hoger dan de raming uit de herziene begroting. Zoals blijkt uit het onderstaand overzicht is in deze realisatie een bedrag van €323.549 opgenomen als 'overige' baten. Dat vergt enige toelichting.

Programma Regionale Samenwerking

\* bedragen x 1€

	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Baten</b>			
Samen Sterk in Brabant (SSiB)	369.935	337.906	-32.029
Omgevingsveiligheid	149.333	118.471	-30.862
Voorbereiding Omgevingswet	466.489	415.023	-51.466
Overige collectieve taken	1.370.934	1.178.115	-192.819
<b>Subtotaal</b>	<b>2.356.691</b>	<b>2.049.516</b>	<b>-307.175</b>
Overige baten	0	323.549	323.549
<b>Totaal baten</b>	<b>2.356.691</b>	<b>2.373.065</b>	<b>16.373</b>
<b>Lasten</b>			
Lasten	1.837.933	1.585.778	-252.155
<b>Totaal lasten</b>	<b>1.837.933</b>	<b>1.585.778</b>	<b>-252.155</b>
<b>Totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>518.758</b>	<b>787.286</b>	<b>268.528</b>
Toevoegingen aan reserves	0	51.466	51.466
Ontrekkingen aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>518.758</b>	<b>735.821</b>	<b>217.062</b>

De bijdragen voor het programma Regionale Samenwerking worden eenmalig, voorafgaand aan de uitvoering van het programma, volledig bij de deelnemers in rekening gebracht. Uitgangspunt is dat het programma volledig wordt gerealiseerd. Er bestaan geen bestuurlijke afspraken over hoe er gehandeld moet worden in een situatie waarbij een significant deel van het programma niet is uitgevoerd. Dat betekent dus ook dat het geen automatisme is dat de niet-benutte middelen worden doorgeschoven naar het volgende jaar om alsnog de niet uitgevoerde werkzaamheden uit te voeren.

In 2023 was er sprake van bovenstaande bijzondere omstandigheid. De waarde van de niet uitgevoerde werkzaamheden (voornamelijk in de collectieve taken) bedraagt €230.590. Dit komt voort uit een minder grote inzet (wegens een tekort aan projectleiders) op het project omgevingsatlas, het project gezondheid, de uitwerking van de nieuwe DVO, het regionaal meetnet en een andere invulling van de ODZOB on tour.

Daarnaast is het zo, dat met het vaststellen van de herziene begroting 2023, het algemeen bestuur instemde met een verhoging van het gemiddeld uurtarief van €110,61 tot €115,16. Omdat dit besluit pas werd genomen in september 2023 kon daarna pas actie ondernomen worden om dit besluit te effectueren. Het effect van deze tariefverhoging op het programma Regionale Samenwerking bedraagt €92.959. Dit bedrag is tot op heden niet als 'naheffing' bij de deelnemers in rekening gebracht. Het is opgenomen onder de post 'nog te factureren omzet' en is daarnaast meegenomen in bovenstaande opstelling.

In de wetenschap dat een behoorlijk groot deel van de werkzaamheden niet zijn uitgevoerd, ligt het versturen van aanvullende rekeningen niet direct voor de hand. De gepresenteerde overige baten bestaan dus enerzijds uit de niet uitgevoerde werkzaamheden (ad €230.590) en anderzijds uit de niet verstuurd aanvullende nota's wegens de nog te verwerken tariefstijging (ad €92.959). In totaal €323.549.

De werkelijke lasten hebben enerzijds betrekking op uren die ODZOB-medewerkers hebben besteed aan dit programma en anderzijds op externe kosten, zoals de bijdragen aan SSiB of het Regionale Meetnet.

De gerealiseerde lasten blijven €252.000 achter bij de raming. Een deel van dit saldo is toegevoegd aan de (nieuwe) bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet. Dit volgt uit besluitvorming van het algemeen bestuur uit oktober 2023 (vaststellen Bestuursrapportage 2023).

## 2.2.4 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen hebben in 2023 voornamelijk betrekking op ontvangen rente wegens het aanhouden van middelen bij het Rijk (schatkistbankieren). De geraamde baten uit de herziene begroting 2023 hadden betrekking op het versterken van het weerstandsvermogen door middel van een eenmalige aanvullende deelnemersbijdrage. De beoogde versterking wordt inderdaad gerealiseerd, maar op een andere wijze dan eerder was bedacht. Een deel van het positief resultaat over 2023 wordt, in lijn met besluitvorming van het algemeen bestuur hierover, toegevoegd aan de algemene reserve.

### Algemene dekkingsmiddelen

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	669.226	392.506	-276.720
Lasten	0	0	0
<b>Saldo Algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>669.226</b>	<b>392.506</b>	<b>-276.720</b>
Toevoeging aan reserves	669.226	669.226	0
Ontrekking aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>0</b>	<b>-276.720</b>	<b>-276.720</b>

## 2.2.5 Kosten van de overhead

De overheadkosten betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) schrijft voor dat overheadkosten afzonderlijk begroot en verantwoord moeten worden. Het Bbv hanteert als definitie van de overhead: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. Het programma overhead kent geen baten aangezien de overheadkosten niet rechtstreeks bij de deelnemers in rekening gebracht worden. Deze kosten maken onderdeel uit van de integrale tarieven die bij de deelnemers in rekening worden gebracht.

### Wat heeft het gekost?

#### Kosten van de overhead

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	8.112.465	8.092.863	-19.602
<b>Saldo kosten van de overhead</b>	<b>-8.112.465</b>	<b>-8.092.863</b>	<b>19.602</b>
Toevoeging aan reserves	0	215.791	215.791
Ontrekking aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>-8.112.465</b>	<b>-8.308.654</b>	<b>-196.189</b>

De werkelijke overheadkosten (exclusief de mutaties in de reserves) liggen in lijn met de raming uit de herziene begroting. Daarnaast is er sprake van een toevoeging van €216.000 aan de recent opgerichte bestemmingsreserve voor de Fitte Organisatie (besluitvorming hierover vond plaats bij het vaststellen van de Bestuursrapportage 2023). Dit betreft de niet uitgegeven middelen uit 2023 die via deze reserve beschikbaar komen in 2024.

Kosten van de overhead naar kostensoort

\* bedragen x 1€

POST	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking t.o.v. begroting
Personeel	5.589.919	5.668.273	78.355
Uitbesteding	446.667	314.457	-132.210
Kapitaallasten	289.000	249.004	-39.996
Organisatiekosten	1.786.879	1.861.129	74.250
<b>Totaal kosten van de overhead</b>	<b>8.112.465</b>	<b>8.092.863</b>	<b>-19.602</b>

De geraamde overheadkosten (uit de herziene begroting) en de werkelijke overheadkosten komen nagenoeg overeen. Op kostensoortniveau zijn er enkele afwijkingen die hieronder worden toegelicht:

Personele kosten (te verklaren: €78.355):

- Lagere loonkosten -/- € 124.301
- Lagere opleidingskosten -/- € 136.045
- Lagere reis- en verblijfskosten -/- € 48.648
- Hogere overige personele kosten € 44.416
- Hogere kosten externe inhuur € 343.203

Uitbesteding (te verklaren: - €132.210):

- Hogere externe advieskosten € 92.077
- Onderuitputting Fitte Organisatie -/- € 224.286

Kapitaallasten (te verklaren: - €39.996):

- Lagere kapitaallasten door achterblijvende investeringen -/- € 40.687

Organisatiekosten (te verklaren: €74.250):

- Hogere kosten telefonie € 44.008
- Lagere kosten abonnementen / lidmaatschappen -/- € 38.451
- Lagere kosten leaseauto's -/- € 20.751
- Hogere pandgebonden servicekosten € 84.340

## 2.2.6 Heffing vennootschapsbelasting

De realisatie over 2023 is het saldo van de aangiftes over de afgelopen jaren.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting (VPB)

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	10.000	7.359	-2.641
<b>Saldo heffing voor de VPB</b>	<b>-10.000</b>	<b>-7.359</b>	<b>2.641</b>

## 2.2.7 Onvoorzien

In 2023 beschikte de ODZOB niet over een post onvoorzien.



## 2.3 Paragrafen

Het Bbv schrijft voor dat de jaarstukken een zevental verplichte paragrafen bevatten. Lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor de ODZOB. Vandaar dat daar niet nader op ingegaan wordt.

### 2.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de *financiële verordening* is bepaald dat het algemeen bestuur het beleid over risico's vastlegt in een *nota weerstandsvermogen en risicomangement*. De meest recente nota, met daarin kaders voor onder andere het risicomangement, weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit, algemene reserve en de verhoudingen binnen de gemeenschappelijke regeling is in 2022 door het algemeen bestuur vastgesteld.

Om adequaat en effectief te kunnen reageren op onvoorziene situaties met een onbekende impact dient de ODZOB te beschikken over een financiële buffer. Hierdoor kan de ODZOB risico's opvangen zonder dat dit leidt tot een extra financiële bijdrage van de deelnemers.

De *weerstandscapaciteit* bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de ODZOB kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken; dit betreft de algemene reserve.

Het *weerstandsvermogen* is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) die de ODZOB loopt. Om het weerstandsvermogen te kunnen duiden is inzicht nodig in de aard en omvang van risico's en in de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen komt tot uitdrukking in de verhouding (ratio) tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Indien deze ratio kleiner is dan 1, betekent dit dat de potentiële impact van de geïnventariseerde risico's groter is dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Het deel dat de ODZOB niet zelfstandig kan afdekken dient door de deelnemers in hun eigen weerstandsvermogen te worden afgedekt. De ODZOB heeft als streefwaarde voor het weerstandsvermogen  $\geq 1,0$  vastgesteld. De werkelijke waarde per eind 2023 komt uit op 1,09.

In 4GR-verband is afgesproken dat de streefwaarde van de algemene reserve wordt gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting, zodat deze streefwaarde eenvoudig herkenbaar is. Voor de ODZOB betekent dit dat de streefwaarde van de algemene reserve ligt tussen de €1,2 mln. en €1,5 mln.

Bij het vaststellen van de herziene begroting 2023 lag de effectuering van het eerder, door het algemeen bestuur genomen, principebesluit voor om de algemene reserve middels een éénmalige deelnemersbijdrage te versterken tot een bedrag van € 1,2 miljoen.

Bij het vaststellen van de Bestuursrapportage 2023 heeft het dagelijks bestuur voorgesteld om de uitvoering van dit principebesluit nogmaals uit te stellen, en wel tot het moment dat de jaarstukken 2023 worden vastgesteld. Reden hiervoor was dat in de loop van 2023 het beeld ontstond dat de ODZOB een dusdanig positief resultaat over 2023 zou genereren, dat deze deelnemersbijdrage achterwege kon blijven. Inmiddels is duidelijk dat het resultaat van de ODZOB over 2023 voldoende groot is om deze éénmalige deelnemersbijdrage daadwerkelijk achterwege te laten.

Bij het vaststellen van de jaarstukken 2023 en de daarmee samenhangende resultaatsbestemming over 2023 wordt voorgesteld om een bedrag van € 0,67 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve, waardoor deze, na het vaststellen van de jaarstukken 2023 uitkomt op € 1,2 miljoen.

Ontwikkeling algemene reserve:

- Stand begin 2023 € 0,53 mln.
- Stand eind 2023 € 0,53 mln.
- Resultaatsbestemming: versterking algemene reserve € 0,67 mln.
- Stand na vaststellen jaarstukken 2023 € 1,20 mln.

Risicomanagement komt neer op het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de continuïteit van de organisatie kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Anders dan in het verleden het geval was, kiezen de bedrijfsvoeringsmanagers ervoor de risico-inventarisatie voortaan tweemaal per jaar te actualiseren. Per potentieel risico is daarbij bepaald of de kans en/of impact veranderd is ten opzichte van de vorige inventarisatie. De meest recente inventarisatie is opgenomen in bijlage 4.4.

De risico's met de hoogste potentiële impact kennen een verwachtingswaarde van ruim € 1,1 mln. en de risico's met een minder grote impact hebben een totale verwachtingswaarde van ruim € 0,6 mln.

De omvang van de algemene reserve is, na de beoogde resultaatsbestemming over 2023, zowel in overeenstemming met de regionale richtlijn als met de geactualiseerde en gekwantificeerde risico's. Om een indruk te krijgen van de financiële positie van de ODZOB worden enkele kentallen gepresenteerd:

#### Kengetallen

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Netto schuldquote	-2,5%	-13,9%	-7,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2,5%	-13,9%	-7,7%
Solvabiliteitsratio	13,2%	52,7%	24,1%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	1,8%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

*Netto schuldquote (streefwaarde: < 100%)*

De netto schuldquote toont de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatieve waarde duidt er op dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

*Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (streefwaarde: < 100%)*

Dit kengetal is gelijk aan de ongecorrigeerde versie omdat de ODZOB geen leningen verstrekt.

*Solvabiliteitsratio (streefwaarde: ≥ 20%)*

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Het betreft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit alle reserves en het exploitatieresultaat.

*Structurele exploitatieruimte*

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele mutaties op de reserves te delen door de totale baten.

### *Grondexploitatie en belastingcapaciteit*

Deze kengetallen zijn niet van toepassing op de ODZOB.

### *Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.*

De kengetallen van de ODZOB sluiten aan bij wat verwacht kan worden bij een gemeenschappelijke regeling. De solvabiliteit is verbeterd ten opzichte van vorig jaar.

De structurele exploitatieruimte heeft voor de ODZOB slechts een beperkte betekenis. Deelnemers mogen verzoektaken enkel onder bepaalde voorwaarden en in beperkte mate verminderen. Daarnaast wordt in de begroting uitgegaan van een kostendekkend gemiddeld uurtarief, waardoor baten en lasten in principe structureel in evenwicht zijn.

## 2.3.2 Financiering

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en uitgangspunten gepresenteerd met betrekking tot kasgeldlimiet, rente, geldleningen en beleid ten aanzien van treasury.

### *Leningen en kredietfaciliteiten*

De ODZOB financiert zijn activiteiten voornamelijk door de werkzaamheden op voorschotbasis te factureren. Enkel voor de verzoektaken buiten de werkprogramma's moet zelf financiering geregeld worden. De ODZOB had in 2023 toegang tot een rekening courant krediet bij BNG van € 1,8 mln. Tijdelijk overtollige middelen worden wegens het verplichte schatkistbankieren bij het Rijk gestald.

### *Rentetoerekening*

In onderstaand overzicht wordt in beeld gebracht welke belastingen en renteresultaat er gerealiseerd zijn en wordt inzicht gegeven op welke wijze rente wordt toegerekend aan taakvelden. Er is enkel sprake van rentetoerekening aan het taakveld overhead. Reden hiervan is, dat vrijwel alle activa van de ODZOB gerelateerd zijn aan het taakveld overhead.

### Renteschema

\* bedragen x 1€

a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		723
b	De externe baten (idem)		-387.494
	Saldo rentelasten en rentebaten		-386.770
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-386.770
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-386.770
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		386.770
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		0

### Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld heeft de wetgever de renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm schrijft voor welk deel van de lange termijn leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De ODZOB heeft geen langlopende schulden. Daarmee voldoet de ODZOB automatisch aan de norm zoals ook uit onderstaande tabel blijkt.

\* bedragen x 1 €

Renterisiconorm		2023	2022
<b>Variabelen</b>			
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	0	0
3	Renterisico (1+2)	0	0
4	Renterisiconorm	5.885.964	4.589.435
5a	Ruimte onder risiconorm	5.885.964	4.589.435
5b	Overschrijding risiconorm	n.v.t.	n.v.t.
<b>Berekening renterisiconorm (4)</b>			
	Begrotingstotaal	29.429.818	22.947.175
	Percentage 20%	5.885.964	4.589.435
	Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000

### Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlottende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens een boekjaar.

\* bedragen x 1 €

Kasgeldlimiet	KW 1 2023	KW 2 2023	KW 3 2023	KW 4 2023	2022
<b>Kasgeldlimiet</b>					
1 Vlottende schuld					
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-
- schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-
- overige schulden/overlopende passiva	1.498.270	3.427.759	4.449.312	510.443	669.602
<i>Totaal vlottende schuld</i>	<i>1.498.270</i>	<i>3.427.759</i>	<i>4.449.312</i>	<i>510.443</i>	<i>669.602</i>
2 Vlottende middelen					
- contante gelden in kas	-	-	-	-	-
- tegoeden rekening courant	13.891.180	12.571.765	13.549.242	5.638.209	4.655.351
- overige uitstaande tegoeden	6.232.514	317.908	308.231	1.874.223	1.510.117
<i>Totaal vlottende middelen</i>	<i>20.123.695</i>	<i>12.889.673</i>	<i>13.857.473</i>	<i>7.512.432</i>	<i>6.165.468</i>
3 Toets kasgeldlimiet					
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-18.625.424	-9.461.913	-9.408.161	-7.001.989	-5.495.866
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	2.413.245	2.413.245	2.413.245	2.413.245	1.881.668
<b>Ruimte (3.2 -/- 3.1)</b>	<b>21.038.670</b>	<b>11.875.158</b>	<b>11.821.406</b>	<b>9.415.234</b>	<b>7.377.534</b>
<b>Berekening toegestane kasgeldlimiet</b>					
Begrotingstotaal	29.429.818	29.429.818	29.429.818	29.429.818	22.947.175
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	2.413.245	2.413.245	2.413.245	2.413.245	1.881.668

Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal. Het saldo van vlottende schulden en vlottende middelen wordt afgezet tegen het begrotingstotaal. Voor 2023 bedraagt deze norm € 2.41 mln. Aangezien de vlottende schuld van de ODZOB lager was dan de vlottende middelen, bleef de ODZOB ruimschoots binnen deze norm.

### 2.3.3 Bedrijfsvoering

#### Organisatieontwikkeling

Medio 2023 stelde het dagelijks bestuur de nota *Naar een fitte organisatie* vast, als bijlage bij de reactienota op de ontvangen zienswijzen op de herziene begroting 2023 en de begroting 2024.

Het betreft een plan om de ODZOB van de juiste impulsen te voorzien met als doel het functioneren van de ODZOB te verbeteren. Daarmee wordt invulling gegeven aan de Meerjarenvisie 2023-2027 en dan vooral op het gebied 'fundament op orde', het versterken van de operationele cyclus.

Als gevolg van de robuustheidscriteria (Interbestuurlijk Programma, zie paragraaf 2.1.4) in het kader van verbetering van het VTH-stelsel, is in het laatste kwartaal van 2023 de actualisatie van de kwaliteitscriteria voorbereid.

Begin 2024 vindt de daadwerkelijke screening bij medewerkers plaats en wordt duidelijk of er op de verschillende onderdelen van de VTH-taakuitvoering voldoende kwaliteit in huis is om het werk goed aan te kunnen en welke (eventuele) aanvullende acties eventueel nodig zijn. De actualisatie voor nieuwe medewerkers zal vervolgens cyclisch plaatsvinden.

De impulsen zijn en worden uitgewerkt in concrete maatregelen die deels in 2023 en grotendeels in 2024 ten uitvoer worden gebracht. Zo zijn eerste stappen gezet op het gebied van vitaliteit, heeft een aantal medewerkers de Greenbelt opleiding doorlopen en zijn in 2023 grote stappen gezet in de modernisering van de ICT-voorzieningen.

Hierdoor is de stabiliteit van het systeem sterk verbeterd en is de afhankelijkheid van de servers is verminderd (I- Cloud). In 2023 is overgestapt op Microsoft 365 en met de uitlevering van de laptops zal in 2024 een volgende belangrijke stap gezet worden in het realiseren van moderne werkplekken.

Medio 2023 is besloten tot invoering van een nieuw financieel systeem: Microsoft Dynamics (Axapta) is met ingang van 2024 vervangen door Afas Profit. Dit was noodzakelijk omdat de financiële software niet langer meer werd ondersteund en steeds meer problemen opleverde. Vanwege de korte voorbereidingstijd zijn de minimale functionaliteiten ingericht en zal op basis daarvan worden doorontwikkeld. De invoering van het systeem moet ertoe leiden dat informatie over de bedrijfsvoering beter en sneller beschikbaar is. Door het gebruik van Afas voor zowel HRM als financiën zal het inzicht in de bedrijfsvoering naar verwachting verbeteren. Daarnaast is er nadrukkelijk een koppeling gelegd tussen het zaakstelsel PowerBrowser en het tijdschrijven in Afas waardoor naar verwachting het zaakgericht werken wordt verbeterd, de datakwaliteit verbetert en de administratieve last in de werkprocessen wordt verminderd. Daarmee ligt er een basis waarop in de komende jaren kan worden doorontwikkeld.

Informatiegestuurd werken wordt binnen de ODZOB inmiddels binnen een aantal projecten toegepast. Zo zijn enkele dashboards ontwikkeld (bijvoorbeeld voor zwemwater en asbest) en werken we informatiegestuurd bij het opzetten van het nieuwe Regionaal Operationeel Kader (ROK). Daardoor wordt gaandeweg meer informatiebewustzijn gerealiseerd bij de ODZOB-medewerkers.

De samenwerking tussen de drie Brabantse omgevingsdiensten wordt voortgezet op (met name) drie strategische thema's, die zijn afgestemd met de provincie. Het betreft Energie, Brancheplannen voor de toekomst en Veehouderij. Voor deze onderwerpen wordt gezamenlijk een aantal dashboards ontwikkeld.

In september 2023 is besloten tot het uitvoeren van een Medewerkersonderzoek. Bij de totstandkoming van de vragenlijst is een klankbordgroep van medewerkers betrokken geweest. In december is het onderzoek uitgevoerd met een zeer hoge respons (91,1%). In het eerste kwartaal van 2024 zullen op basis van de resultaten de benodigde vervolgacties worden bepaald.

De ODZOB heeft in 2023 de doorontwikkeling van PowerBrowser opgepakt om het gebruik verder te optimaliseren en voorbereid te zijn op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Inmiddels zijn tussen de deelnemers in de gemeenschappelijke omgeving afspraken gemaakt over het beheer en wordt aan de verdere inrichting van het locatiedossier gewerkt. Ter ondersteuning hiervan is een GBO (gemeenschappelijke beheer organisatie) ingericht. Ook de monitoring van de kwaliteit van de gegevens die we in en over processen willen vastleggen wordt hierbij verder geoptimaliseerd en uitgerold. Zo halen we meer uit de informatie die we verzamelen en beschikbaar hebben (Informatiegestuurd werken).

Eind 2023 is gestart met de voorbereiding van een meerjarige verbeter- en ontwikkelaanpak. In het eerste tot en met derde kwartaal 2024 vinden er diverse onderzoeken plaats die ieder op zich inzicht en aanbevelingen opleveren in de stappen die moeten worden gezet. Verder moet de ODZOB uiterlijk 1 april 2026 voldoen aan alle robuustheidscriteria én in het kader van de Meerjarenvisie het fundament op orde krijgen.

De opgave is in de kern het binden en boeien van medewerkers, goede werkprocessen en aandacht voor een goede samenwerking met de deelnemers. Niet alles kan tegelijk en daarom is het belangrijk te komen tot een meerjarige, samenhangende aanpak zodat binnen de beschikbare tijd en capaciteit de volgorde en prioritering kan worden bepaald en de sturing en monitoring op de veelheid van activiteiten en projecten kan worden ingericht.

In de laatste twee maanden van 2023 is (het functioneren van) de ODZOB enkele keren negatief in het nieuws geweest. In onder meer personeelsbijeenkomsten en informatiebijeenkomsten is extra aandacht besteed aan de vragen en gevoelens die dat bij de medewerkers oproep. Tegelijk is waar nodig actie genomen gericht op het bespreekbaar maken van de zorgen en zijn afspraken gemaakt om die zorgen weg te gaan nemen. In december is bovendien het eigen 'verhaal van de ODZOB' opgesteld en in het kader van de actieve informatieplicht gedeeld met de deelnemers/eigenaren, gemeenteraden en provinciale staten. Eind 2023 is bij twee deelnemers de pilot 'ODZOB on Tour' voor raads- en commissieleden met succes uitgevoerd. In 2024 wordt dat uitgerold bij meerdere deelnemers.

#### Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2023 moeten gemeenschappelijke regelingen zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. De rechtmatigheidsverantwoording is de schriftelijke verklaring die het dagelijks bestuur afgeeft bij de jaarrekening. Het dagelijks bestuur verklaart daarbij dat zij rechtmatig heeft gehandeld, dat wil zeggen dat alle financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (externe en interne) wet- en regelgeving en dat alle lasten in het begrotingsjaar vallen binnen de begroting (incl. wijzigingen) zoals door het algemeen bestuur is goedgekeurd. De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening (bijlage 4.6).

### VIC (verbijzonderde interne controle) functie

Het is de ambitie van de ODZOB om de VIC-functie zodanig in te richten dat deze functioneert als interne beheersingsmaatregel. Dit betekent dat de kwaliteit van de VIC in de toekomst dusdanig moet zijn dat ook de externe accountant volledig gebruik kan maken van de rapportages van de VIC-functie. In 2023 zijn grote stappen gemaakt om de gewenste ambitie te realiseren. In 2024 dient de VIC-functie verder doorontwikkeld te worden om tot de gewenste ambitieniveau te komen.

De VIC-functie voert zijn interne controles uit op basis van het bestuurlijk vastgestelde interne controle plan (ICP). De interne controles zijn het kader om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Het ICP wordt jaarlijks herijkt vormt de basis van de VIC. In het ICP geeft de VIC-functie aan op welke wijze invulling wordt gegeven aan de uitvoering van de controles en de randvoorwaarden zoals scoping, risico analyse, controle aanpak, materialiteit, dossiervorming en op welke wijze objectieve deelwaarnemingen bepaald worden. De focus van het ICP ligt met name op rechtmatigheid vanwege de rechtmatigheidsverantwoording. De volgende processen zijn gecontroleerd door de VIC-functie:

- Inkoopfacturen
- Betaalproces
- Investerings
- Sisa
- Crediteuren bankrekening stamgegevens mutaties
- Memorialen
- Crediteuren analyse
- Lonen & salarissen
- WNT
- Voorzieningen

De uitkomsten van de interne controles zijn gerapporteerd in half jaarlijkse rapportages. De openstaande bevindingen van de externe accountant (management letter en accountantsverslag) en de VIC worden gemonitord met behulp van een audit monitor. De audit monitor wordt regelmatig geactualiseerd en zowel besproken met de besproken met de externe accountant als binnen de directe en management van de ODZOB.

### Uitkomsten rechtmatigheidscriteria

Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria:

- Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)
- Begrotingscriterium
- Voorwaardencriterium

Onderstaand is per criterium aangeven op welke wijze de ODZOB rechtmatig heeft gehandeld.

#### *M&O criterium*

Het belang van het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik is breed bekend en de organisatie heeft effectieve maatregelen ingeregeld om dit zoveel als mogelijk te voorkomen. Omdat de ODZOB niet over een nota M&O beschikt, is een memo opgesteld waarin aangeven is op welke wijze aan het M&O-beleid invulling wordt gegeven en welke controles de VIC-functie heeft ingebed. Er zijn binnen de ODZOB in 2023 geen signalen geweest over (het vermoeden van) misbruik of oneigenlijk gebruik.

De VIC-functie heeft bij het uitvoeren van verschillende controles stil gestaan bij potentiële fraudesignalen (memorialen, prestatielevering en (Europese) aanbestedingen).

Er is in de zomerperiode een uitgebreide frauderisicoanalyse opgesteld. Deze is in januari 2024 geactualiseerd. Hierbij zijn de opmerkingen van de externe accountant opgevolgd.

#### *Begrotingsrechtmatigheid criterium*

Alle gerealiseerde baten, lasten en mutaties in de reserves in het begrotingsjaar 2023 vallen binnen de contouren van de herziene begroting 2023 (vastgesteld door het algemeen bestuur in september 2023). Een gedetailleerde uiteenzetting hierover is, op advies van de Commissie Bbv, toegevoegd aan paragraaf 4.6 (rechtmatigheidsverantwoording).

#### *Voorwaarden criterium*

Bij het voorwaardencriterium wordt vooral gekeken of de financiële beheershandelingen binnen de ODZOB voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving. Hierbij is het normenkader uitgewerkt in een toetsingskader (recht, hoogte en duur). Qua onderbouwing van de verantwoording op dit gebied wordt gebruik gemaakt van de interne controles die worden uitgevoerd om vast te stellen of voldaan is aan het voorwaardencriterium. De voorwaarden criterium heeft voornamelijk betrekking op de (Europese) aanbestedingen analyse.

Bij de crediteurenanalyse is naast een marginale ook een drietal significante onrechtmatige financiële beheershandelingen geconstateerd. Deze hebben betrekking op de (niet-)naleving van de Europese aanbestedingswet- en regelgeving bij de opdrachtverstrekking voor het inhuren van externe adviseurs.

De afwijkingen liggen boven de rapportagegrens ad €50.000. De totale waarde van de geconstateerde onrechtmatigheden bedraagt €521.392. Bij andere interne controles zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd. Alle overige financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (externe en interne) wet- en regelgeving.

Omdat de drie genoemde onrechtmatigheden ontstaan zijn in 2023 en doorwerkingskracht hebben naar 2024 is er voor gekozen om de gehele materiële impact op te nemen in de voorliggende jaarstukken 2023. De onrechtmatige bestedingen in 2023 bedragen €325.854 en de geraamde doorlopende bestedingen in 2024 komen uit op een bedrag van €195.538. Deze zijn ook opgenomen onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

De (beheers)maatregelen ter voorkoming van vergelijkbare onrechtmatigheden in de toekomst zijn tweeledig. Op korte termijn worden, voor zover mogelijk, wijzigingen doorgevoerd in de betreffende inhuurovereenkomsten:

- Een overeenkomst wordt beëindigd per 1/7/2024 in plaats van per 31/12/2024
- Een overeenkomst wordt zo spoedig mogelijk beëindigd. Vervolgens op correcte wijze een nieuwe inkoopprocedure opgestart
- Een overeenkomst kent 1/7/2024 als einddatum. Het is de bedoeling dat de betreffende medewerker dan in vaste dienst komt bij de ODZOB.

Daarnaast wordt in beeld gebracht welke aanvullende maatregelen nodig zijn om onrechtmatigheden tijdig te voorkomen en signaleren. Dit vergt afstemming tussen de inkoopadviseurs van Bizob, het inhuurportaal Wizob, het management van de ODZOB en de bedrijfsvoeringsadviseurs van de ODZOB.

Daarnaast wordt minimaal 2 keer per jaar een crediteurenanalyse uitgevoerd. De focus ligt daarbij niet enkel op crediteuren waarvan de uitgaven de EU-aanbestedingsdrempel hebben overschreden maar ook over meervoudige en enkelvoudige opdrachten.



De VIC-functie rapporteert zowel procesmatige bevindingen als bevindingen met financiële impact. Deze bevindingen worden opgenomen in de audit monitor en worden minimaal twee keer per jaar geactualiseerd en zowel besproken met de externe accountant als binnen de directe en management van de ODZOB.

### Personeel

De gerealiseerde gemiddelde bezetting lag onder het niveau van de herziene begroting 2023. Circa 21% van de bezetting bestond uit externe inhuur. Eind 2022 lag dit aandeel iets lager (circa 18%). Het vinden en binden van voldoende en gekwalificeerd personeel is lastig gebleken. Het tekort aan vast personeel kon enigszins worden gecompenseerd door de inzet van meer externe inhuur. De uitstroom van vast personeel lag met 32 fte iets hoger dan de aanwas van nieuw vast personeel (30 fte).

### Bezetting: abeidsmix

\* aantallen x 1 Fte

Bezetting in Fte's	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023	Gemiddelde bezetting 2023	Ultimo 2023	Gemiddelde bezetting 2022
Dienstverband	195,7	185,0	178,9	180,6	182,5
Inhuur / payroll	31,1	48,2	47,8	46,5	40,4
<b>TOTAAL bezetting in FTE's</b>	<b>226,8</b>	<b>233,2</b>	<b>226,7</b>	<b>227,1</b>	<b>222,9</b>

### Bezetting

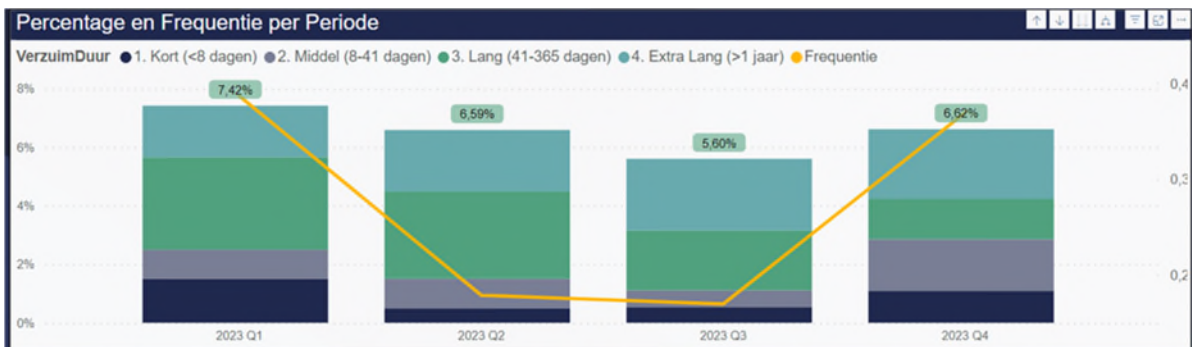
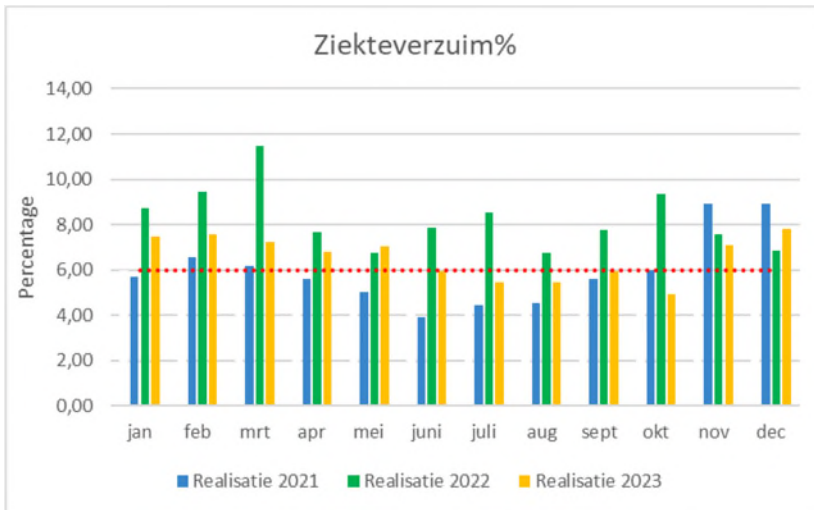
\* aantallen x 1 Fte

Bezetting in Fte's	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023	Gemiddelde bezetting 2023	Ultimo 2023	Gemiddelde bezetting 2022
Primair proces	181,4	186,6	180,0	180,2	176,7
Overhead	45,4	46,6	46,7	46,9	46,2
<b>TOTAAL bezetting in FTE's</b>	<b>226,8</b>	<b>233,2</b>	<b>226,7</b>	<b>227,1</b>	<b>222,9</b>

Ruim 20% van het personeelsbestand was in 2023 werkzaam in een overheadfunctie. Deze verhouding ligt iets hoger dan de raming uit de herziene begroting 2023.

Het ziekteverzuim is in 2023 uitgekomen op een gemiddelde van 6,6%. Hiermee is een duidelijk herstel ingezet ten opzichte van vorig jaar (8,1%) maar ligt het nog wel iets boven 2021 (5,9%). Het ziekteverzuim over 2023 sluit aan bij de toelichting hierover in de *Bestuursrapportage 2023*. De ODZOB streeft er naar om het ziekteverzuim terug te brengen naar 6% (lieft nog daaronder).

De meldingsfrequentie (gele lijn in de onderste figuur) ligt, zoals bij nagenoeg alle organisaties, hoger in het eerste en laatste kwartaal van het jaar. In het laatste kwartaal van 2023 is zowel het 'lang' verzuim als 'extra lang' verzuim afgenomen ten opzichte van het kwartaal daarvoor.



### 2.3.4 Openbaarheidsparagraaf

In de Wet open overheid (Woo) is bepaald dat in de jaarlijkse begroting aandacht besteed moet worden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. Daarnaast moet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan gedaan worden, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In het eerste kwartaal van 2023 heeft de ODZOB zich gebogen over de vraag hoe de wettelijke taak- en bevoegdheidsverdeling eruit ziet tussen een gemeenschappelijke regeling en haar deelnemers bij het afdoen van Woo-verzoeken, met betrekking tot informatie die in mandaat (van deelnemers) is opgesteld. De kernvraag die hierbij op tafel lag was: *heeft de ODZOB mede tot taak om namens haar deelnemers te beslissen op Woo-verzoeken aangaande VTH-informatie?*

In samenspraak met een gespecialiseerd extern adviesbureau is hierbij, door het dagelijks bestuur, geconcludeerd dat: *'De verantwoordelijk deelnemer (van de ODZOB) dient op dergelijke Woo-verzoeken te besluiten, ongeacht of dit verzoek is ingediend bij de verantwoordelijke deelnemer of de ODZOB en ongeacht of de informatie in mandaat is vervaardigd door de ODZOB. De ODZOB kan uitsluitend op Woo-verzoeken besluiten indien daartoe een specifiek mandaat is verleend door de desbetreffende deelnemer(s). Ook in geval van verstrekt mandaat zal een besluit op een Woo-verzoek in naam van de desbetreffende deelnemer zijn'.*

Bovenstaande conclusies zijn zowel in het ambtelijke regionale overleg (GPO) als op individuele basis tussen opdrachtgever en opdrachtnemer (zijnde de ODZOB) aan de orde gesteld.

### 2.3.5 Verbonden partijen

Sinds 2018 is de ODZOB aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob). Deze stichting is uitgegroeid tot een expertisecentrum op het gebied van inkoop en aanbestedingen, waar inmiddels meer dan 35 publieke organisaties bij aangesloten zijn. De ODZOB heeft een indirect bestuurlijk belang (via vertegenwoordiging in de Vergadering van Aangeslotenen) en een financieel belang in de Bizob, vandaar dat Bizob hier als verbonden partij wordt gepresenteerd.

*Informatie betreffende verbonden partij Bizob:*

- a) Het financiële belang van de ODZOB bestaat uit een afnameverplichting van een aantal dagdelen waarvoor de ODZOB een financiële vergoeding dient te verstrekken. Deze afname kan jaarlijks maximaal met 15% verlaagd worden. Als het bestuur van Bizob voorziet dat niet aan de opeisbare verplichtingen voldaan kan worden, zal het bestuur een plan opstellen en presenteren aan de vergadering van aangeslotenen. Bij een tekort kan het bestuur besluiten de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen.
- b) De ODZOB heeft zich voor 2023 gecommitteerd aan een afnameverplichting van 126 dagen. Hier stond een vergoeding van ruim € 86.000 tegenover.
- c) Het eigen vermogen van Bizob bedraagt ultimo 2023 €358.695 en het (voorlopig) resultaat over 2023 bedraagt €943.507.
- d) Het financiële risico voor de deelnemende organisaties bestaat hoofdzakelijk uit de personeelslasten van de concerninkopers. Het risico voor Bizob is beperkt van aard, doordat de deelnemers minimaal vier jaar capaciteit inkopen waardoor de personele capaciteit bij vermindering van het aantal uren ingeperkt kan worden en de vaste kosten beheerst kunnen worden.

## 3 Jaarrekening

### 3.1 Balans per 31 december 2023

De in de onderstaande balans opgenomen bedragen zijn vóór resultaatbestemming.

Balans						* bedragen x 1 €	
ACTIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022	PASSIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022		
<b>Vaste activa</b>			<b>Vaste passiva</b>				
<b>Materiële vaste activa</b>	545.150	528.121	<b>Eigen vermogen</b>	2.480.854	1.012.315		
<i>Investerings met een economisch nut</i>	545.150	528.121	<i>Algemene reserve</i>	1.200.000	530.774		
			<i>Bestemmingsreserves</i>	748.798	481.541		
			<i>Resultaat boekjaar voor bestemming</i>	532.056	0		
			<b>Voorzieningen</b>	314.737	88.264		
			<i>Spaarverlof</i>	43.174	23.824		
			<i>Bovenmatig verlofsaldo</i>	158.951	64.440		
			<i>Transitievergoedingen</i>	112.612			
<b>Totaal vaste activa</b>	545.150	528.121	<b>Totaal vaste financieringsmiddelen</b>	2.795.590	1.100.579		
<b>Viottende activa</b>			<b>Viottende passiva</b>				
<b>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</b>	7.260.359	5.914.998	<b>Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</b>	510.443	669.602		
<i>Te vorderen op openbare lichamen</i>	1.856.349	1.466.407	<i>Overige schulden</i>	510.443	669.602		
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	5.386.136	4.404.881					
<i>Overige vorderingen</i>	17.874	43.710					
<b>Liquide middelen</b>	252.072	250.470	<b>Overlopende passiva</b>	6.980.594	5.878.803		
<i>Banksaldi</i>	252.072	250.470	<i>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume</i>	1.724.544	1.473.086		
<b>Overlopende activa</b>	2.229.047	955.395	<i>De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar:</i>				
<i>De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:</i>			<i>- Europese overheidslichamen</i>			960.748	644.534
<i>- Europese overheidslichamen</i>			<i>- het Rijk</i>				
<i>- het Rijk</i>			<i>- overige Nederlandse overheidslichamen</i>				
<i>Overige nog te ontvangen bedragen</i>	1.817.595	529.828	<i>Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</i>	4.295.302	3.761.183		
<i>Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen</i>	411.451	425.567					
<b>Totaal viottende activa</b>	9.741.478	7.120.863	<b>Totaal viottende passiva</b>	7.491.037	6.548.405		
<b>TOTAAL ACTIVA</b>	10.286.628	7.648.984	<b>TOTAAL PASSIVA</b>	10.286.628	7.648.984		

### 3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten										* bedragen x 1 €	
Programma	Primaire begroting 2023			Herziene begroting 2023			Realisatie 2023			Saldo	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo		
Programma Lokale Dienstverlening	23.502.763	16.486.683	7.016.081	26.403.901	18.800.193	7.603.707	26.535.330	18.146.361	8.388.969		
- <i>Basisakten</i>	10.516.766	7.377.285	3.139.481	11.867.895	8.412.511	3.455.384	11.995.315	7.892.948	4.102.367		
- <i>Verzoektaken</i>	12.985.997	9.109.397	3.876.600	14.536.006	10.387.683	4.148.323	14.540.015	10.253.413	4.286.602		
Programma Regionale Samenwerking	2.097.749	1.619.081	478.667	2.356.691	1.837.933	518.758	2.373.065	1.585.778	787.286		
- <i>Programma Regionale Samenwerking 2023</i>	2.097.749	1.619.081	478.667	2.356.691	1.837.933	518.758	2.049.516	1.585.778	463.738		
- <i>Saldo 2023</i>	0	0	0	0	0	0	323.549	0	323.549		
<b>Totaal programma's</b>	25.600.512	18.105.764	7.494.748	28.760.592	20.638.127	8.122.465	28.908.394	19.732.139	9.176.255		
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	669.226	0	669.226	392.506	0	392.506		
- <i>Overige algemene dekkingsmiddelen</i>	0	0	0	669.226	0	669.226	0	0	0		
- <i>Overige opbrengsten</i>	0	0	0	0	0	0	392.506	0	392.506		
Kosten van de overhead	0	7.484.748	-7.484.748	0	8.112.465	-8.112.465	0	8.092.863	-8.092.863		
Heffing VPB	0	10.000	-10.000	0	10.000	-10.000	0	7.359	-7.359		
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
<b>Totaal saldo van baten en lasten</b>	25.600.512	25.600.512	0	29.429.818	28.760.592	669.226	29.300.900	27.832.361	1.468.539		
<b>Toevoeging en onttrekking reserves</b>											
Algemene reserve	0	0	0	0	669.226	-669.226	0	669.226	-669.226		
Bestemmingsreserve Fittte Organisatie	0	0	0	0	0	0	0	215.791	-215.791		
Bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet	0	0	0	0	0	0	0	51.466	-51.466		
<b>Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves</b>	0	0	0	0	669.226	-669.226	0	936.483	-936.483		
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	25.600.512	25.600.512	0	29.429.818	29.429.818	0	29.300.900	28.768.844	532.056		

Het resultaat over 2023 komt, inclusief de verwerkte mutaties in de reserves, uit op €532.056 positief.

### 3.3 Toelichting op de balans

#### 3.3.1 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

##### *Algemeen*

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) daarvoor aan provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen geeft. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

##### *Vaste Activa*

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa. De ODZOB beschikt enkel over materiële vaste activa.

##### *Materiële vaste Activa*

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen.

De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de geschatte economische levensduur vanaf de ingebruikname van een actief. Hierbij gelden de volgende termijnen:

<i>Gronden en terreinen</i>	n.v.t.
<i>Woonruimten</i>	n.v.t.
<i>Bedrijfsgebouwen*</i>	10 jaar
<i>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>	n.v.t.
<i>Vervoersmiddelen</i>	5 jaar
<i>Machines, apparaten, installaties</i>	
• Apparaten	5 jaar
• Hardware	4 jaar
<i>Overige materiële vaste activa</i>	
• Software	4 jaar
• Inventaris	5 jaar

\* afschrijvingen bij bedrijfsgebouwen: einde huurcontract indien resterende termijn korter dan 10 jaar is

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat in enig boekjaar ten laste gebracht van dit resultaat.

Een activum dat buiten gebruik gesteld of afgestoten wordt, wordt afgewaardeerd indien de restwaarde lager is dan de resterende boekwaarde. Een eventuele verkoopopbrengst wordt aangewend ter dekking van de resterende boekwaarde.

##### *Vlottende activa*

De vlottende activa zijn onder te verdelen in voorraden, uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

##### *Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar*

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening wegens oninbaarheid aangebracht.

*Liquide middelen*

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

*Overlopende activa*

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

*Vaste passiva*

De vaste passiva zijn eigen vermogen, de voorzieningen, en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

*Eigen vermogen*

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt.

*Voorzieningen*

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's per balansdatum die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast worden voorzieningen gevormd voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits deze kosten hun oorsprong vinden in het (voorafgaand) begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over de betreffende begrotingsjaren. De ODZOB kent momenteel drie voorzieningen.

*Vaste schulden*

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

*Vlottende passiva*

Onder de vlottende passiva zijn kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen.

*Kortlopende schulden*

Hieronder worden onderhanden werk, te betalen aan openbare lichamen en overige schulden verantwoord. De waarderingsgrondslagen voor onderhanden werk zijn bij de activa weergegeven. De overige posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

*Overlopende passiva*

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

*Baten en lasten algemeen*

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

*Personeelslasten*

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

*Rechtmatigheid*

Het algemeen bestuur heeft op 12 oktober 2023 het normenkader van de relevante wet- en regelgeving voor de rechtmatigheid vastgesteld.

### 3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023

#### ACTIVA

##### Vaste activa

##### *Materiële vaste activa*

De ODZOB kent uitsluitend materiële vaste activa met een economisch nut. Onderstaand overzicht toont de samenstelling van deze materiële vaste activa en het bijbehorende verloop over het afgelopen boekjaar.

##### Staat van materiële vaste activa

\* bedragen x € 1

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2023	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	253.379	2.241	-85.135	170.485
Machines, apparaten en installaties	261.558	262.100	-155.900	367.758
Overige materiële vaste activa	13.184	0	-6.277	6.907
<b>Totaal</b>	<b>528.121</b>	<b>264.342</b>	<b>-247.313</b>	<b>545.150</b>

De in de bovenstaande tabel getoonde investeringen zijn in onderstaande tabel afgezet tegen het beschikbare budget:

##### Investeringen

\* bedragen x € 1

Omschrijving	Restant krediet 2022	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023	Investeringen 2023	Restant krediet 2023
Bedrijfsgebouwen	2.241			2.241	0
Machines, apparaten en installaties	475.814			262.100	213.714
<b>Totaal investeringen</b>	<b>478.055</b>			<b>264.342</b>	<b>213.713</b>

De in 2023 gerealiseerde investeringen (ter waarde van €264.342) passen binnen het beschikbare, deels doorgeschoven, krediet van €478.055. De realisatiewaarden per type investering zijn binnen het beschikbaar gestelde krediet gebleven.

De investering in bedrijfsgebouwen betreft 3 nieuwe vaatwassers. De investeringen getoond onder machines, apparaten en installaties bestaan o.a. uit de aanschaf van geluidmeters (€26.000), laptops (€60.000), audiovisuele apparatuur (€27.000), computernetwerk (€80.000) en een netwerkserver (€16.000). Het restantkrediet van wordt doorgeschoven naar 2024 en zal worden ingezet voor het reeds in gang gezette traject voor de aanschaf van 'moderne IT-werkplekken'.

## Vlottende activa

### *Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar*

De volgende posten zijn op de balans opgenomen:

Omschrijving	* bedragen x 1 €	
	Ult imo 2023	Ult imo 2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.856.349	1.466.407
Uitzettingen in 's Rijks schatksit met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.386.136	4.404.881
Overige vorderingen	17.874	43.710
<b>Totaal uitzettingen</b>	<b>7.260.359</b>	<b>5.914.998</b>

Van de post *vorderingen op openbare lichamen* heeft voor het grootste deel betrekking op de deelnemers van de ODZOB. Het betreft voornamelijk de facturen inzake uitvoering van basis- en verzoektaken. Het overige deel van de vorderingen heeft betrekking op niet-deelnemende organisaties.

De vorderingen zijn relatief jong. Op balansdatum is 94% van de vorderingen jonger dan 30 dagen. Geen enkele vordering is ouder dan 6 maanden. De ODZOB werkt met voorschotfacturatie voor de werkprogramma's. Na afloop van het jaar worden de eindafrekeningen opgesteld en verzonden. Volgens de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) neemt de opdrachtgever binnen zes weken na ontvangst van zijn eindafrekening een beslissing over de acceptatie hiervan.

De post *uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar* betreft het aanhouden van liquide middelen bij het Rijk in het kader van schatkistbankieren; overtollige middelen worden in de vorm van een rekening-courant bij het Rijk ondergebracht.

De volgende tabel geeft inzicht in de mate waarin de ODZOB de drempelbedragen (maximumbedrag dat niet afgestort hoeft te worden bij het Rijk in het kader van schatkistbankieren) gebruikt heeft. Aangezien het banksaldo op een vast tijdstip automatisch afgeroomd wordt en er na dit tijdstip nog betalingen binnen kunnen komen, is het mogelijk dat het drempelbedrag in incidentele gevallen overschreden wordt. Dit is 2023 niet voorgekomen.

#### Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

\* bedragen x 1.000 €

		Verslagjaar 2023			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	220	250	250
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	750	780	750	750
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
<b>(1) Berekening drempelbedrag</b>		<b>Verslagjaar</b>			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	29.420			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	29.420			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln.	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
<b>(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen</b>		<b>Kwartaal 1</b>	<b>Kwartaal 2</b>	<b>Kwartaal 3</b>	<b>Kwartaal 4</b>
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.500	19.999	23.003	23.003
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	220	250	250

De post *overige vorderingen* betreft vorderingen bij privaatrechtelijke instellingen (jonger dan 30 dagen).



### Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uitsluitend uit een tegoed bij de Bank Nederlandse Gemeenten, waarover vrij kan worden beschikt. Daarnaast kan de ODZOB (bij dezelfde bank) beschikken over een rekening courant krediet van €1,8 mln. Hiervan is nog nooit gebruik gemaakt.

\* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2023	Ultimo 2022
Bank BNG	252.072	250.470
<b>Totaal liquide middelen</b>	<b>252.072</b>	<b>250.470</b>

### Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

\* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2023	Ultimo 2022
Overige nog te ontvangen bedragen	1.817.595	529.828
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	411.451	425.567
<b>Totaal overlopende activa</b>	<b>2.229.047</b>	<b>955.395</b>

De post *overige nog te ontvangen bedragen* betreft voornamelijk nog te factureren bedragen aan openbare lichamen voor reeds verrichte werkzaamheden. Daarnaast is er een post voor nog te ontvangen omzetbelasting opgenomen. Dit betreft de afdracht omzetbelasting 4e kwartaal 2023. Dit geldt eveneens voor de nog te ontvangen rente over het 4<sup>e</sup> kwartaal 2023 wegens het schatkistbankieren.

De post *vooruitbetaalde bedragen* betreft uitgaven die in 2023 gedaan zijn voor het kalenderjaar 2024.

## PASSIVA

### Vaste financieringsmiddelen

#### Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Het resultaat over boekjaar 2023 bedraagt €532.056 (dit is inclusief de mutaties in de reserves).

Dit betekent dat het eigen vermogen op 31 december 2023, bestaande uit de algemene reserve, de egaliseringsreserve verlofkosten en het resultaat 2023, uitkomt op €2.480.854.

#### Eigen vermogen

\* bedragen x 1 €

Naam reserve	Ultimo 2022	Resultaats bestemming 2022	Toevoegingen onttrekkingen 2023	Ultimo 2023
Algemene reserve	530.774	0	669.226	1.200.000
Bestemmingsreserves	481.541	0	267.257	748.798
Resultaat voor bestemming	0	0	532.056	532.056
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b>1.012.315</b>	<b>0</b>	<b>1.468.539</b>	<b>2.480.854</b>

## Reserves

### Staat van reserves

\* bedragen x 1 €

Naam reserve	Saldo 1 januari 2023	Mutaties voorgaand boekjaar	Toevoegingen 2023	Onttrekkingen 2023	Verminderen afschrijvingen op activa 2023	Saldo 31 december 2023
<b>Algemene reserve</b>						
Algemene reserve	530.774	0	669.226	0	0	1.200.000
Totaal algemene reserves	530.774	0	669.226	0	0	1.200.000
<b>Bestemmingsreserves</b>						
Bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet	0	0	51.466	0	0	51.466
Bestemmingsreserve Fitte Organisatie	0	0	215.791	0	0	215.791
Egalisatie reserve verlofkosten	481.541	0	0	0	0	481.541
Totaal bestemmingsreserves	481.541	0	267.257	0	0	748.798
<b>Totaal van de reserves</b>	<b>1.012.315</b>	<b>0</b>	<b>936.483</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1.948.798</b>

### Bestemmingsreserves

De ODZOB beschikt over een drietal bestemmingsreserves. De *egalisatiereserve verlofkosten* is gevormd omdat het tegoed aan verlofdagen in feite een claim is op de toekomstige capaciteit. Immers wanneer dat verlof opgenomen wordt zal dat resulteren in lagere baten aangezien de capaciteit ontbreekt om opdrachten uit te voeren, dan wel zal dit resulteren in meer inhuur om de opdrachten alsnog uit te kunnen voeren. Voor de (gedeeltelijke) afdekking van dat deel van deze *jaarlijkse arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume* beschikt de ODZOB over deze reserve van €481.541.

Bij het vaststellen van de Bestuursrapportage 2023 besloot het algemeen bestuur een tweetal (tijdelijke) nieuwe bestemmingsreserves te introduceren. De eerste nieuwe reserve is ten behoeve van de inzet voor de nazorg op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Deelnemers van de ODZOB leveren hiervoor (via het programma Regionale Samenwerking) een bijdrage in 2023 en 2024. Omdat verwacht wordt dat de af te dekken kosten in het kader van de nazorg op de Omgevingswet doorlopen naar 2025, maar dat het niet nodig lijkt te zijn om hiervoor om aanvullende deelnemersbijdragen te vragen, is tot de instelling van deze reserve besloten.

De andere nieuwe bestemmingsreserve is opgericht ter dekking van de kosten die nodig zijn voor het traject 'Naar een fitte organisatie'. Ter dekking hiervan besloot het algemeen bestuur tot een tijdelijke tariefsopslag van €0,95 per uur (in de jaren 2023 en 2024). Het jaar 2023 heeft voornamelijk in het teken gestaan van de voorbereidingen van dit traject, dat in 2024 gerealiseerd en afgerond moet worden. Middels deze nieuwe reserve worden de in 2023 niet bestede middelen doorgeschoven naar 2024.

### Vorzieningen

De ODZOB beschikt over een drietal voorzieningen, te weten:

- Spaarverlof
- Bovenmatig verlofsaldo
- Voorziening transitiekosten

### Staat van voorzieningen

\* bedragen x 1 €

Naam voorziening	Saldo 1 januari 2023	Toevoegingen 2023	Ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen	Aanwendingen 2023	Saldo 31 december 2023
<b>Voorziening</b>					
Spaarverlof	23.824	19.350	0	0	43.174
Bovenmatig verlof	64.440	94.511	0	0	158.951
Transitievergoedingen	0	112.612	0	0	112.612
<b>Totaal voorzieningen</b>	<b>88.264</b>	<b>226.473</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>314.737</b>

Bij het opstellen van de jaarstukken 2022 zijn er een tweetal voorzieningen in het leven geroepen wegens het spaarverlof en het bovenmatig verlofsaldo van het ODZOB-personeel. De Commissie Bbv heeft bepaald dat zowel voor het spaarverlof van medewerkers als voor het bovenmatig verlofsaldo een voorziening moet worden gevormd. In 2021 heeft de ODZOB hierover een *positon paper* opgesteld. De wijze hoe de ODZOB met dit onderwerp omgaat is onlangs geactualiseerd. De waarde van het spaarverlof bedroeg per ultimo 2023 €43.147; een toename van €19.350 te opzichte van vorig jaar. De waarde van het bovenmatig verlofsaldo steeg met €94.511 tot een bedrag per ultimo 2023 van €158.951.

Ter voorbereiding van de voorliggende jaarstukken 2023 werd de conclusie getrokken dat er nog een derde voorziening gevormd moest worden; dit betreft de voorziening transitievergoedingen. De reden voor de vorming van deze voorziening is gelegen in een arbeidsrechtelijk geschil met een medewerker van de ODZOB. Hoewel de rechter in 2023 al een uitspraak deed in dit geschil, was deze uitspraak nog niet onherroepelijk geworden ten tijde van het opstellen van de jaarstukken 2023.

#### *Vlottende passiva*

Onder de vlottende passiva zijn kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen.

#### *Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar*

De netto vlottende schulden bestaan uitsluitend uit de post *overige schulden* en hierbij gaat het om in 2023 ontvangen, maar nog niet betaalde facturen van leveranciers.

\* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ult imo 2023	Ult imo 2022
Overige schulden	510.443	669.602
<b>Totaal netto-vlottende schulden</b>	<b>510.443</b>	<b>669.602</b>

#### *Overlopende passiva*

De overlopende passiva zijn als volgt opgebouwd:

\* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ult imo 2023	Ult imo 2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.724.544	1.473.086
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar Europese overheidslichamen, het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen	960.748	644.534
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	4.295.302	3.761.183
<b>Totaal overlopende passiva</b>	<b>6.980.594</b>	<b>5.878.803</b>

*Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.*

In deze post is voor een bedrag van €1.724.544 aan kosten verantwoord die op 2023 betrekking hebben, maar waarvoor de factuur pas in 2024 wordt ontvangen. Dit betreft onder andere de nog te betalen loonbelasting over 2023.

*De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.*

Dit betreft een tweetal specifieke uitkeringen; *energie toezicht & handhaving* (Ministerie van Economische Zaken & Klimaat) het *interbestuurlijk programma VTH* (Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat).

Verloop vooruitontvangen SISA-gelden \* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ult imo 2022	Ontvangsten	Bestedingen	Ult imo 2023
Interbestuurlijk programma VTH	196.943	399.998	154.212	442.729
Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	447.592	522.269	451.841	518.020
<b>TOTAAL SISA gelden</b>	<b>644.534</b>	<b>922.267</b>	<b>606.053</b>	<b>960.748</b>

*Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.*

Deze post bestaat geheel uit schulden aan overheidslichamen en bedraagt per balansdatum €4.295.302 en is als volgt opgebouwd:

- Vooruit ontvangen bedragen €2.733.122
- Vooruit ontvangen ISV-gelden €1.562.180

Voor de ISV-middelen gelden geen specifieke termijnen over de daadwerkelijke besteding ervan.

Verloop vooruitontvangen ISV-gelden \* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ult imo 2022	Ontvangsten	Bestedingen	Ult imo 2023
Gemeenschappelijk budget regio	1.494.705		49.304	1.445.401
Budget individuele gemeenten	116.779		0	116.779
<b>TOTAAL ISV gelden</b>	<b>1.611.484</b>	<b>0</b>	<b>49.304</b>	<b>1.562.180</b>

### Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen hebben betrekking op langlopende overeenkomsten waar één of meerdere verplichtingen uit voortvloeien. Dit betreft ook de verplichtingen die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en ultimo van dat jaar nog voortduren. In onderstaand overzicht zijn uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting een totale waarde van €25.000 overstijgt.

#### Niet uit de balans blijvende verplichtingen

\* bedragen x 1 €

Omschrijving	Totaalbedrag restant looptijd	Financiële dekking
<b>Huisvesting</b>		
Huurverplichting pand Wal 28 te Eindhoven	840.000	reguliere begroting
Schoonmaakkosten	84.000	reguliere begroting
Beveiliging	27.000	reguliere begroting
<b>Automatisering</b>		
Service-management ICT-omgeving	245.000	reguliere begroting
Licentiekosten	432.000	reguliere begroting
<b>Overig</b>		
Accountant kosten	110.000	reguliere begroting
Lease kosten auto's	82.000	reguliere begroting
Arbodienstverlening	90.000	reguliere begroting
Salarisverwerking	36.000	reguliere begroting
Postverwerking	40.000	reguliere begroting

In aanvulling op bovenstaand overzicht nog een opmerking over de arbeidskostengerelateerde verplichtingen. De waarde van het niet opgenomen verlof bedraagt per ultimo 2023 ruim €1.107.000.

Voor een tweetal specifieke componenten (spaarverlof en bovenmatig saldo) zijn voorzieningen opgenomen voor een totaalbedrag van €202.000. Van het resterende bedrag van circa €905.000 wordt ruim €481.000 afgedekt via de bestemmingsreserve verlofdagen. Het restant, te weten €424.000, wordt vervolgens gepresenteerd bij de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

In de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie Bbv is uiteengezet dat ervoor gekozen kan worden om de doorwerking van een rechtmatigheidsfout uit een meerjarig contract te beperken tot het jaar van de constatering van de rechtmatigheidsfout. Hiervoor is het nodig om verplichtingen die volgen uit dergelijke contracten op te nemen in de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

In de rechtmatigheidsverantwoording is aangegeven dat bij een drietal dossiers onrechtmatige financiële beheershandelingen zijn vastgesteld. De impact hiervan betreft naast concrete bestedingen in 2023 ook een raming van doorlopende bestedingen in 2024. De waarde hiervan bedraagt €195.538.

### 3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

#### 3.4.1 Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten

\* bedragen x 1.000 €

	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Totaal baten	29.430	29.301	-129
Totaal lasten	28.761	27.832	-928
<b>Totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>669</b>	<b>1.469</b>	<b>799</b>
Mutatie reserves	-669	-936	-267
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>0</b>	<b>532</b>	<b>532</b>

Onderstaande ontwikkelingen hebben tot het resultaat van €532.056 geleid:

<b>Begroot resultaat</b>		<b>€0</b>
<i>Mutaties baten:</i>		
Hoger volume basistaken voor deelnemers	€127.420	
Lager volume verzoektaken voor deelnemers	-/- €917.928	
Hoger volume verzoektaken niet-deelnemers	€921.937	
Hoger volume programma regionale samenwerking	€16.374	
Geen deelnemersbijdrage weerstandsvermogen	-/- €669.226	
Overige inkomsten (o.a. rentebaten)	€392.506	
<i>Minder baten</i>		<i>-/- €128.917</i>
<i>Mutaties lasten:</i>		
Hogere doorbelaste externe programmakosten*	€899.864	
Lagere personeelslasten	-/- €1.784.241	
Lagere kosten onderzoek en advies	-/- €95.610	
Lagere kapitaallasten	-/- €39.996	
Hogere organisatiekosten	€94.394	
Lagere vennootschapsbelasting	-/- €2.641	
<i>Minder lasten</i>		<i>€928.230</i>
<b>Resultaat exclusief mutaties reserves</b>		<b>€845.181</b>
Storting bestemmingsreserve Omgevingswet	€51.466	
Storting bestemmingsreserve Fitte Organisatie	€215.791	
<b>Resultaat inclusief mutaties reserves</b>		<b>€532.056</b>

\*de hogere doorbelaste externe programmakosten maken voor een even groot bedrag onderdeel uit van de hogere baten; per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

De belangrijkste mutaties in de lasten hebben zich voorgedaan in de personele kostensfeer (in totaal betreft dit een bedrag van €1.784.241). De gemiddelde bezetting lag in 2023 6,5 fte onder de raming uit de herziene begroting. Het aantal vaste fte's lag 6,1 fte onder de raming en de externe inhuur bleef 0,4 fte achter bij de raming uit de herziene begroting 2023.

De gerealiseerde loonkosten van het eigen personeel zijn lager dan was begroot. Per fte bedraagt het verschil €7.139. Afgezet tegen gemiddeld 178,9 fte vast personeel komt dit neer op een voordeel van €1.227.167. Het achterblijvend aantal fte zorgt daarnaast voor een voordelig effect van €660.811.

De gemiddelde kosten voor externe inhuur lagen €5.638 per fte hoger dan was geraamd. Afgezet tegen gemiddeld 47,8 fte externe inhuur betekent dit een nadelig effect van €269.511. Daartegenover stond een (beperkt) voordelig effect omdat het aantal externe fte achter bleef bij de raming (€43.178).

De opleidingskosten en de reis- en verblijfskosten bleven achter bij de ramingen uit de herziene begroting.

De overige personele kosten zijn hoger uitgekomen dan de raming. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een storting van ruim €226.000 in de voorzieningen wegens spaarverlof en bovenmatig verlofsaldo en in de nieuwe voorziening transitievergoeding.

• Lagere gemiddelde loonkosten	-/- €1.227.167
• Minder personeel in vaste dienst	-/- €660.811
• Hogere gemiddelde kosten externe inhuur	€269.511
• Minder externe inhuur	-/- €43.178
• Lagere reis- en verblijfskosten	-/- €128.772
• Lagere opleidingskosten	-/- €136.045
• Hogere overige personele kosten	€142.221

### Tariefontwikkeling

Het gerealiseerde tarief van €115,14 komt nagenoeg overeen met het tarief uit de herziene begroting 2023. Het werkelijk aantal declarabele uren is lager dan werd geraamd. Dit geldt ook voor het aantal fte's.

#### Kenget allen

	Primaire begroting 2023	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023
Uurtarief (excl. uren gedekt uit algemene reserve)	€ 102,50	€ 115,16	€ 115,14
Declarabele uren	245.000	245.000	235.614
FTE's direct	181,4	186,6	180,0
Gemiddeld aantal declarabele uren per directe FTE	1.350	1.313	1.309
Ziekteverzuim	4,5%	6,0%	6,6%
<b>FTE's</b>			
Direct	181,4	186,6	180,0
Overhead	45,4	46,6	46,7
<i>Totaal</i>	226,8	233,2	226,7

De gerealiseerde gemiddelde declarabiliteit is uitgekomen op 1.309 uur per fte. Dit nagenoeg gelijk aan de raming in de herziene begroting 2023 en beduidend beter dan in 2022 (namelijk 1.264 uur per fte).

### Programma Lokale Dienstverlening

Het programma lokale dienstverlening herbergt zowel basis- als verzoektaken. De baten bestaan uit de in rekening gebrachte bedragen voor uitgevoerde werkzaamheden. De lasten bestaan uit uren van ODZOB-medewerkers en daarnaast uit externe, door te belasten, programmakosten.

#### Programma Lokale Dienstverlening

\* bedragen x 1€

	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Baten</b>			
Basistaken	11.867.895	11.995.315	127.420
Verzoektaken	14.536.006	14.540.015	4.009
<b>Totaal baten</b>	<b>26.403.901</b>	<b>26.535.330</b>	<b>131.429</b>
<b>Lasten</b>			
Basistaken	8.412.511	7.892.948	-519.563
Verzoektaken	10.387.683	10.253.413	-134.270
<b>Totaal lasten</b>	<b>18.800.193</b>	<b>18.146.361</b>	<b>-653.833</b>
<b>Totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>7.603.707</b>	<b>8.388.969</b>	<b>785.262</b>
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Ontrekkingen aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>7.603.707</b>	<b>8.388.969</b>	<b>785.262</b>

De gerealiseerde baten zijn in lijn met de raming uit de herziene begroting en komen €131.000 hoger uit dan was begroot. In de begroting zijn geen externe programmakosten opgenomen aangezien deze budgetneutraal zijn. In de jaarrekening komen deze vanzelfsprekend wel tot uitdrukking. De realisatie van deze (doorbelaste) kosten kwam uit op €932.173.

De gepresenteerde lasten bestaan uit de doorbelasting van kosten, exclusief de overhead, naar dit programma. De werkelijke lasten lagen €654.000 onder het (herziene) begrotingsniveau. Het gerealiseerde saldo van baten en lasten op dit programma ligt €785.000 boven de raming.

### Programma Regionale Samenwerking

In de herziene begroting 2023 was geen rekening gehouden met de doorgeschoven middelen uit 2022. De beschikbare middelen voor 2023 kwamen hierdoor uit op €2.373.065.

Programma Regionale Samenwerking					
Baten	Begroting 2023	Saldo 2022	Budget 2023	Realisatie 2023	Saldo 2023
Samen Sterk in Brabant	369.935		369.935	337.906	32.029
Omgevingsveiligheid	149.333		149.333	118.471	30.862
Vorbereiding Omgevingswet	466.489		466.489	415.023	51.466
Overige collectieve taken	1.370.933	16.374	1.387.307	1.178.115	209.192
<b>Totaal</b>	<b>2.356.691</b>	<b>16.374</b>	<b>2.373.065</b>	<b>2.049.516</b>	<b>323.549</b>



Programma Regionale Samenwerking

\* bedragen x 1€

	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Baten</b>			
Samen Sterk in Brabant (SSiB)	369.935	337.906	-32.029
Omgevingsveiligheid	149.333	118.471	-30.862
Voorbereiding Omgevingswet	466.489	415.023	-51.466
Overige collectieve taken	1.370.934	1.178.115	-192.819
<b>Subtotaal</b>	<b>2.356.691</b>	<b>2.049.516</b>	<b>-307.175</b>
Overige baten	0	323.549	323.549
<b>Totaal baten</b>	<b>2.356.691</b>	<b>2.373.065</b>	<b>16.373</b>
<b>Lasten</b>			
Lasten	1.837.933	1.585.778	-252.155
<b>Totaal lasten</b>	<b>1.837.933</b>	<b>1.585.778</b>	<b>-252.155</b>
<b>Totaal saldo van baten en lasten</b>	<b>518.758</b>	<b>787.286</b>	<b>268.528</b>
Toevoegingen aan reserves	0	51.466	51.466
Ontrekkingen aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>518.758</b>	<b>735.821</b>	<b>217.062</b>

De gerealiseerde baten zijn hoger dan de raming uit de herziene begroting (zoals hiervoor is toegelicht). In deze realisatie is een bedrag van €323.549 opgenomen als 'overige' baten. Dat vergt enige toelichting.

De bijdragen voor het programma Regionale Samenwerking worden eenmalig, voorafgaand aan de uitvoering van het programma, volledig bij de deelnemers in rekening gebracht. Uitgangspunt is dat het programma volledig wordt gerealiseerd. Er bestaan geen bestuurlijke afspraken over hoe er gehandeld moet worden in een situatie waarbij een significant deel van het programma niet is uitgevoerd. Dat betekent dus ook dat het geen automatisme is dat de niet-benutte middelen worden doorgeschoven naar het volgende jaar om alsnog de niet uitgevoerde werkzaamheden uit te voeren.

In 2023 was er sprake van bovenstaande bijzondere omstandigheid. De waarde van de niet uitgevoerde werkzaamheden bedraagt €230.590.

Daarnaast is het zo, dat met het vaststellen van de herziene begroting 2023, het algemeen bestuur instemde met een verhoging van het gemiddeld uurtarief van €110,61 tot €115,16. Omdat dit besluit pas werd genomen in september 2023 kon daarna pas actie ondernomen worden om dit besluit te effectueren. Het effect van deze tariefverhoging op het programma Regionale Samenwerking bedraagt €92.959.

Dit bedrag is tot op heden niet als 'naheffing' bij de deelnemers in rekening gebracht. Het is opgenomen onder de post 'nog te factureren omzet' en is daarnaast meegenomen in bovenstaande opstelling.

In de wetenschap dat een behoorlijk groot deel van de werkzaamheden niet zijn uitgevoerd, ligt het versturen van aanvullende rekeningen niet direct voor de hand. De gepresenteerde overige baten bestaan dus enerzijds uit de niet uitgevoerde werkzaamheden (ad €230.590) en anderzijds uit de niet verstuurd aanvullende nota's wegens de nog te verwerken tariefstijging (ad €92.959). In totaal €323.549.

De werkelijke lasten hebben enerzijds betrekking op uren die ODZOB-medewerkers hebben besteed aan dit programma en anderzijds op externe kosten, zoals de bijdragen aan SSiB of het Regionale Meetnet.

De gerealiseerde lasten blijven €252.000 achter bij de raming. Een deel van dit saldo is toegevoegd aan de (nieuwe) bestemmingsreserve Nazorg Omgevingswet. Dit volgt uit besluitvorming van het algemeen bestuur uit oktober 2023 (vaststellen Bestuursrapportage 2023).

## Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen hebben in 2023 voornamelijk betrekking op ontvangen rente wegens het aanhouden van middelen bij het Rijk (schatkistbankieren). De geraamde baten uit de herziene begroting 2023 hadden betrekking op het versterken van het weerstandsvermogen door middel van een eenmalige aanvullende deelnemersbijdrage. Het versterking weerstandsvermogen wordt inderdaad gerealiseerd, maar op een andere wijze dan eerder was bedacht. Een deel van het positief resultaat over 2023 wordt, in lijn met besluitvorming van het algemeen bestuur hierover, toegevoegd aan de algemene reserve.

### Algemene dekkingsmiddelen

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	669.226	392.506	-276.720
Lasten	0	0	0
<b>Saldo Algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>669.226</b>	<b>392.506</b>	<b>-276.720</b>
Toevoeging aan reserves	669.226	669.226	0
Ontrekking aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>0</b>	<b>-276.720</b>	<b>-276.720</b>

## Kosten van de overhead

De werkelijke overheadkosten (exclusief de mutaties in de reserves) liggen in lijn met de raming uit de herziene begroting. Daarnaast is er sprake van een toevoeging van €216.000 aan de recent opgerichte bestemmingsreserve voor de Fitte Organisatie (besluitvorming hierover vond plaats bij het vaststellen van de Bestuursrapportage 2023). Dit betreft de niet uitgegeven middelen uit 2023 die via deze reserve beschikbaar komen in 2024.

### Kosten van de overhead

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	8.112.465	8.092.863	-19.602
<b>Saldo kosten van de overhead</b>	<b>-8.112.465</b>	<b>-8.092.863</b>	<b>19.602</b>
Toevoeging aan reserves	0	215.791	215.791
Ontrekking aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>-8.112.465</b>	<b>-8.308.654</b>	<b>-196.189</b>

### Kosten van de overhead naar kostensoort

\* bedragen x 1€

POST	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking t.o.v. begroting
Personeel	5.589.919	5.668.273	78.355
Uitbesteding	446.667	314.457	-132.210
Kapitaallasten	289.000	249.004	-39.996
Organisatiekosten	1.786.879	1.861.129	74.250
<b>Totaal kosten van de overhead</b>	<b>8.112.465</b>	<b>8.092.863</b>	<b>-19.602</b>

De geraamde overheadkosten (uit de herziene begroting) en de werkelijke overheadkosten komen nagenoeg overeen. Op kostensoortniveau zijn er enkele afwijkingen die hieronder worden toegelicht:

Personele kosten (te verklaren: €78.355):

• Lagere loonkosten	-/- €124.301
• Lagere opleidingskosten	-/- €136.045
• Lagere reis- en verblijfskosten	-/- €48.648
• Hogere overige personele kosten	€44.146
• Hogere kosten externe inhuur	€343.203

Uitbesteding (te verklaren: - €132.210):

• Hogere externe advieskosten	€92.077
• Onderuitputting Fitte Organisatie	-/- €224.286

Kapitaallasten (te verklaren: - €39.996):

• Lagere kapitaallasten door achterblijvende investeringen	-/- €40.687
------------------------------------------------------------	-------------

Organisatiekosten (te verklaren: €74.250):

• Hogere kosten telefonie	€44.008
• Lagere kosten abonnementen / lidmaatschappen	-/- €38.451
• Lagere kosten leaseauto's	-/- €20.751
• Hogere pandgebonden servicekosten	€84.340

### Heffing vennootschapsbelasting

De realisatie over 2023 is het saldo van de aangiftes over de afgelopen jaren.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting (VPB)

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	10.000	7.359	-2.641
<b>Saldo heffing voor de VPB</b>	<b>-10.000</b>	<b>-7.359</b>	<b>2.641</b>

## Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De totale storting in de reserves is hierover toegelicht. De algemene reserve komt door deze toevoeging uit op het gewenste niveau van €1,2 miljoen. Daarnaast zijn er, conform besluitvorming bij het vaststellen van de Bestuursrapportage 2023, bedragen gestort in een tweetal nieuwe bestemmingsreserves.

### Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

\* bedragen x 1.000 €

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Toevoegingen</b>	669	936	267
- Algemene reserve	669	669	0
- Bestemmingsreserve Fitte Organisatie	0	216	216
- Bestemmingsreserve Omgevingswet	0	51	51
<b>Onttrekkingen</b>	0	0	0
<b>Totaal mutatie reserves</b>	<b>669</b>	<b>936</b>	<b>267</b>

## Incidentele baten en lasten op programma's

De incidentele baten en lasten in 2023 hadden betrekking op het traject 'Naar een fitte organisatie'. Hiervoor is tijdelijk een opslag van €0,95 aan het gemiddeld uurtarief toegevoegd. Omdat het gerealiseerde aantal declarabele uren achter is gebleven op de raming, zijn ook de baten voor dit traject iets lager dan was begroot. De gerealiseerde lasten zijn beduidend achtergebleven bij de raming.

### Overzicht van incidentele baten en lasten

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Incidentele baten</b>			
Tariefopslag Fitte Organisatie	232.686	224.191	-8.496
<b>Totaal incidentele baten</b>	<b>232.686</b>	<b>224.191</b>	<b>-8.496</b>
<b>Incidentele lasten</b>			
Tariefopslag Fitte Organisatie	232.686	8.400	-224.286
<b>Totaal incidentele lasten</b>	<b>232.686</b>	<b>8.400</b>	<b>-224.286</b>

Via een storting in de bestemmingsreserve Fitte Organisatie kan dit traject worden doorgezet naar 2024 en kunnen in dat jaar middelen uit deze bestemmingsreserve worden onttrokken die betrekking hebben op dit traject.

### Fitte Organisatie

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
<b>Baten</b>	232.686	224.191	-8.495
<b>Lasten</b>	232.686	8.400	-224.286
<b>Saldo Fitte Organisatie</b>	<b>0</b>	<b>215.791</b>	<b>215.791</b>
Toevoeging aan reserves	0	215.791	215.791
Onttrekking aan reserves	0	0	0
<b>Gerealiseerde resultaat</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## Overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Bedrag voor onvoorzien

\* bedragen x 1€

Omschrijving	Herziene begroting 2023	Realisatie 2023	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	0	0	0
<b>Saldo onvoorzien</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

In 2023 beschikte de ODZOB niet over een post onvoorzien

## Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Derhalve is er ook geen overzicht toegevoegd. Wel zijn er, zoals hierboven toegelicht, incidentele mutaties geweest op reserves.

### 3.4.2 Exploitatielasten en directe programmakosten

De exploitatiekosten zijn toegelicht bij de programmaverantwoording. De toerekening van de totale exploitatiekosten naar de programma's en de overhead is weergegeven in bijlage 4.2.

## 3.5 Informatie in het kader van de Wet normering topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden.

De verantwoording is opgesteld op basis van de voor de ODZOB van toepassing zijnde regelgeving waarbij het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De omvang van het dienstverband kan nooit groter zijn dan 1,0 fte.

Het voor de ODZOB toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2023 €223.000 en betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

Er wordt voor het verslagjaar 2023 onderscheid gemaakt in:

- leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
- topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.900 of minder.

### Overzicht van de leidinggevende topfunctionaris(sen):

De binnen de ODZOB geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris.

#### Leidinggevende topfunctionaris(sen)

Gegevens 2023 bedragen x € 1	
	M. van Dort
<b>Functiegegevens</b>	<b>Algemeen Directeur</b>
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.274
Beloningen betaalbaar op termijn	21.742
<i>Subtotaal</i>	<i>151.016</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
<b>Bezoldiging</b>	<b>151.016</b>
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2022 bedragen x € 1	
	M. van Dort
<b>Functiegegevens</b>	<b>Algemeen Directeur</b>
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.975
Beloningen betaalbaar op termijn	21.807
<i>Subtotaal</i>	<i>142.783</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
<b>Bezoldiging</b>	<b>142.783</b>

In het overzicht op de volgende pagina zijn de leden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van de ODZOB opgenomen. Voor allen geldt dat zij deze bestuursfunctie onbezoldigd verrichten. Ook ontvangen zij geen onkostenvergoeding van de ODZOB. Zij vallen hiermee onder de categorie topfunctionarissen met een bezoldiging van €1.900 of minder.

### Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder (leden AB/DB)

Deelnemer	Naam	
Gemeente Asten	de heer J.P.E. Bankers	AB
Gemeente Bergeijk	de heer S. Lijten	AB
Gemeente Best	de heer H.M.C. Dijkhoff	AB
Gemeente Bladel	de heer A.P. d'Haens	AB
Gemeente Cranendonck	de heer K. Boonen	AB
Gemeente Deurne	de heer M.H. Biemans	AB
Gemeente Eersel	de heer S.J. Kraaijeveld	AB
Gemeente Eindhoven	de heer R. Thijs	AB
Gemeente Geldrop-Mierlo	de heer J.C.J. van Bree	DB
Gemeente Gemert-Bakel	mevrouw W.S.A. van Zeeland	AB
Gemeente Heeze-Leende	mevrouw M. van Breugel-Smolders	AB
Gemeente Helmond	de heer A. Bonte	DB
Gemeente Laarbeek	de heer R.A.G. van den Berkmortel	DB
Gemeente Nuenen c.a.	de heer P. Kok	AB
Gemeente Oirschot	de heer A. van Beek	AB
Gemeente Reusel-De Mierden	de heer P. van de Noort	DB
Gemeente Someren	de heer W. van Doorn	AB
Gemeente Son en Breugel	de heer J.D. de Jong	AB
Gemeente Valkenswaard	de heer T.P.T.H. Geldens	DB
Gemeente Veldhoven	mevrouw H.M.M. Giesbertz	AB
Gemeente Waalre	mevrouw P.J.E van de Loo	AB
Provincie Noord-Brabant	mevrouw H.I. Roijackers	DB
Provincie Noord-Brabant	de heer M. Oudenhoven	DB

AB = Lid Algemeen Bestuur

DB = Lid Dagelijks Bestuur

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

### 3.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Eind maart 2024 bleek dat er geen hoger beroep wordt aangetekend in het arbeidsrechtelijk geschil met een medewerker van de ODZOB. Dit betekent dat er geen aanvullende kosten voortvloeien uit deze procedure in 2024.



## 4 Bijlagen

### 4.1 Detailoverzichten baten per opdrachtgever

Baten

\* bedragen x 1€

Deelnemer	Herziene begroting 2023						Realisatie 2023						Realisatie 2022	
	Programma Lokale dienstverlening				Programma Regionale Samenwerking (collectieve taken) <sup>1)/2)</sup>	Totaal taken	Programma Lokale dienstverlening				Programma Regionale Samenwerking (collectieve taken) <sup>1)/2)</sup>	Totaal taken	Totaal taken	
	Landelijke basistaken	Verzoek taken	Verzoektaken buiten werkprogramma	Totaal			Landelijke basistaken	Verzoek taken	Verzoektaken buiten werkprogramma	Totaal				Waarvan: In rekening gebrachte externe kosten
Gemeente Asten	581.095	229.688	19.391	830.175	69.736	899.910	664.388	213.570	70.145	948.102	23.796	60.646	1.008.748	781.643
Gemeente Bergeijk	286.086	83.908	84.820	454.814	57.833	512.647	365.354	55.425	114.847	535.626	11.424	50.295	585.921	410.697
Gemeente Best	400.682	140.764	123.016	664.463	64.671	729.133	371.025	249.264	275.637	895.926	18.407	56.241	952.168	757.592
Gemeente Bladel	481.209	35.163	64.036	580.408	73.977	654.385	381.941	119.056	83.120	584.117	11.847	64.335	648.452	346.844
Gemeente Cranendonk	401.118	90.528	306.699	798.345	82.045	880.390	442.625	42.065	314.664	799.353	6.550	71.351	870.704	718.060
Gemeente Deume	992.162	580.082	11.796	1.584.039	121.114	1.705.153	904.796	470.599	39.423	1.414.818	24.008	105.327	1.520.145	1.324.071
Gemeente Eersel	334.203	35.063	23.592	392.859	87.374	480.233	295.910	66.376	27.984	390.270	5.343	75.986	466.256	344.729
Gemeente Eindhoven	845.982	794.308	117.961	1.758.251	236.243	1.994.494	942.298	732.323	430.411	2.105.032	186.209	205.450	2.310.482	1.740.074
Gemeente Geldrop-Mierlo	260.974	123.438	94.369	478.781	70.847	549.628	315.579	147.952	158.146	621.678	19.623	61.613	683.290	484.918
Gemeente Gemert-Bakel	854.082	273.692	264.008	1.391.782	129.200	1.520.983	949.668	293.949	105.209	1.348.827	28.077	112.360	1.461.187	1.375.934
Gemeente Heeze-Leende	452.191	57.959	81.449	591.599	50.451	642.050	328.209	50.006	283.514	661.728	34.321	43.875	705.603	394.947
Gemeente Helmond	502.956	465.783	168.516	1.137.255	143.708	1.280.963	770.903	164.163	147.878	1.082.944	16.919	124.977	1.207.921	972.240
Gemeente Laarbeek	602.900	573.216	215.700	1.391.816	90.321	1.482.137	542.082	1.087.876	113.270	1.743.228	21.063	78.548	1.821.777	1.305.634
Gemeente Nuenen	331.218	103.483	131.442	566.143	42.101	608.245	279.862	85.045	116.358	481.265	15.656	36.614	517.879	446.080
Gemeente Oirschot	442.959	52.396	69.091	564.446	69.761	634.207	379.902	84.930	67.599	532.431	12.015	60.669	593.100	418.591
Gemeente Reusel-de Mierden	365.084	26.340	40.444	431.867	46.100	477.967	435.111	38.872	57.092	531.075	10.086	40.091	571.166	385.883
Gemeente Someren	629.441	259.594	124.702	1.013.737	79.374	1.093.111	592.170	337.931	120.458	1.050.558	21.695	69.028	1.119.586	807.866
Gemeente Son en Breugel	335.279	107.588	55.610	498.477	58.376	556.853	301.997	76.534	87.407	465.938	8.809	50.767	516.705	329.125
Gemeente Valkenswaard	355.024	104.101	203.904	663.029	50.529	713.558	385.239	79.614	171.625	636.478	7.448	43.943	680.421	517.839
Gemeente Veldhoven	292.509	65.082	229.181	586.773	83.559	670.332	331.540	173.850	278.255	783.645	22.524	72.668	856.313	664.779
Gemeente Waale	156.224	30.694	50.555	237.472	29.126	266.598	160.906	39.403	86.509	286.818	7.209	25.330	312.147	257.839
Provincie Noord-Brabant	1.964.515	6.059.055	786.407	8.809.977	620.245	9.430.223	1.853.811	4.416.833	465.501	6.736.145	228.082	539.401	7.275.546	7.025.167
<b>Subtotaal deelnemers</b>	<b>11.867.894</b>	<b>10.291.925</b>	<b>3.266.690</b>	<b>25.426.509</b>	<b>2.356.691</b>	<b>27.783.200</b>	<b>11.995.315</b>	<b>9.025.635</b>	<b>3.615.052</b>	<b>24.636.001</b>	<b>741.112</b>	<b>2.049.516</b>	<b>26.685.517</b>	<b>21.810.554</b>
<b>Overige klantgroepen</b>	<b>0</b>	<b>977.391</b>		<b>977.391</b>		<b>977.391</b>	<b>0</b>	<b>1.899.329</b>		<b>1.899.329</b>	<b>191.061</b>		<b>1.899.329</b>	<b>1.198.622</b>
<b>Totaal</b>	<b>11.867.894</b>	<b>11.269.316</b>	<b>3.266.690</b>	<b>26.403.900</b>	<b>2.356.691</b>	<b>28.760.591</b>	<b>11.995.315</b>	<b>10.924.964</b>	<b>3.615.052</b>	<b>26.535.330</b>	<b>932.173</b>	<b>2.049.516</b>	<b>28.584.846</b>	<b>23.009.176</b>

<sup>1)</sup> Totaal programma Regionale Samenwerking is inclusief externe kosten (begroting € 2.356.691 en realisatie € 2.049.516).

<sup>2)</sup> Op het Programma Regionale Samenwerking resteerde in 2022 een budget van € 16.734 waarmee het totaalbudget 2023 uitkomt op € 2.373.065. De realisatie in 2023 bedraagt € 2.049.516 waarmee een restant budget overblijft van € 323.909. Een deel van het saldo op het programma Regionale Samenwerking wordt bestemd in de bestemmingsreserve Omgevingswet. Deze dotatie bedraagt € 51.466 waardoor het resterende saldo € 272.443 bedraagt.



## 4.2 Overzicht lasten verdeeld naar direct en overhead

Lasten

\* bedragen x 1€

NR	POST	Herziene begroting 2023			Realisatie 2023			Afwijking t.o.v. begroting		
		Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's
<b>1</b>	<b>PERSONEEL</b>									
1.0	Fte	233,2	46,6	186,6	226,7	46,7	180,0	-6,5	0,1	-6,6
1.1	Salariskosten	18.423.566	3.883.887	14.539.679	16.535.588	3.759.586	12.776.002	-1.887.978	-124.301	-1.763.676
1.2	Opleidingskosten	382.505	382.505	0	246.460	246.460	0	-136.045	-136.045	0
1.4	Reis- en verblijfskosten	417.983	88.746	329.237	289.211	40.098	249.113	-128.772	-48.648	-80.124
1.5	Overige personeelskosten	383.110	333.770	49.340	525.331	377.916	147.416	142.221	44.146	98.075
1.6	Inhuur	5.714.313	901.012	4.813.301	5.940.646	1.244.215	4.696.431	226.333	343.203	-116.870
	<b>TOTAAL personeel</b>	<b>25.321.477</b>	<b>5.589.919</b>	<b>19.731.558</b>	<b>23.537.236</b>	<b>5.668.273</b>	<b>17.868.963</b>	<b>-1.784.241</b>	<b>78.355</b>	<b>-1.862.595</b>
<b>2</b>	<b>UITBESTEDING</b>									
2.1	Onderzoeken, advies	213.981	213.981	0	342.657	306.057	36.600	128.677	92.077	36.600
	Fitte Organisatie	232.686	232.686	0	8.400	8.400	0	-224.286	-224.286	0
	<b>TOTAAL uitbesteding</b>	<b>446.667</b>	<b>446.667</b>	<b>0</b>	<b>351.057</b>	<b>314.457</b>	<b>36.600</b>	<b>-95.610</b>	<b>-132.210</b>	<b>36.600</b>
<b>3</b>	<b>KAPITAALLASTEN</b>									
3.1	Afschrijving gebouwen	90.000	90.000	0	85.135	85.135	0	-4.865	-4.865	0
3.3	Afschrijving machines, apparaten en installaties	166.000	166.000	0	155.900	155.900	0	-10.100	-10.100	0
3.4	Afschrijving overige materiële vaste activa	32.000	32.000	0	6.277	6.277	0	-25.723	-25.723	0
3.6	Rente wegens externe financiering	1.000	1.000	0	1.691	1.691	0	691	691	0
	<b>TOTAAL kapitaallasten</b>	<b>289.000</b>	<b>289.000</b>	<b>0</b>	<b>249.004</b>	<b>249.004</b>	<b>0</b>	<b>-39.996</b>	<b>-39.996</b>	<b>0</b>
<b>4</b>	<b>ORGANISATIE KOSTEN</b>									
4.1	Telefonie (vast / mobiel)	28.272	28.272	0	72.280	72.280	0	44.008	44.008	0
4.2	Printen / kopiëren	19.957	19.957	0	14.933	14.933	0	-5.024	-5.024	0
4.3	ICT helpdesk / externe support	177.393	177.393	0	432.572	432.572	0	255.178	255.178	0
4.4	Automatisering / licenties / onderhoud	1.048.839	697.572	351.267	826.063	496.350	329.713	-222.776	-201.222	-21.554
4.5	Kantoor / drukwerk / porto	73.175	73.175	0	64.495	57.723	6.772	-8.680	-15.452	6.772
4.6	Abonnementen / lidmaatschappen	118.632	118.632	0	80.181	45.256	34.926	-38.451	-73.376	34.926
4.7	Verzekeringen	47.674	47.674	0	49.656	49.656	0	1.981	1.981	0
4.8	Leaseauto's	59.870	59.870	0	39.119	39.119	0	-20.751	-20.751	0
4.10	Huur gebouw	331.504	331.504	0	335.584	335.584	0	4.080	4.080	0
4.11	Servicekosten pandgebonden (beheer)	232.829	232.829	0	317.169	317.169	0	84.340	84.340	0
4.12	Uitbesteding salaris administratie	0	0	0	488	488	0	488	488	0
4.13	Overige kosten	0	0	0	-2	-2	0	-2	-2	0
	<b>TOTAAL organisatie kosten</b>	<b>2.138.145</b>	<b>1.786.879</b>	<b>351.267</b>	<b>2.232.539</b>	<b>1.861.129</b>	<b>371.410</b>	<b>94.394</b>	<b>74.250</b>	<b>20.143</b>
	<b>TOTAAL LASTEN (voor programmakosten)</b>	<b>28.195.289</b>	<b>8.112.465</b>	<b>20.082.824</b>	<b>26.369.836</b>	<b>8.092.863</b>	<b>18.276.973</b>	<b>-1.825.453</b>	<b>-19.601</b>	<b>-1.805.850</b>
<b>7</b>	<b>PROGRAMMA KOSTEN</b>									
7.1	Externe kosten t.b.v. programma Regionale Samenwerking	555.302	0	555.302	522.993	0	522.993	-32.309	0	-32.309
7.2	Externe kosten t.b.v. opdrachten	0	0	PM	932.173	0	932.173	932.173	0	932.173
	<b>TOTAAL programma kosten</b>	<b>555.302</b>	<b>0</b>	<b>555.302</b>	<b>1.455.166</b>	<b>0</b>	<b>1.455.166</b>	<b>899.864</b>	<b>0</b>	<b>899.864</b>
	<b>TOTAAL LASTEN programma en overhead</b>	<b>28.750.592</b>	<b>8.112.465</b>	<b>20.638.127</b>	<b>27.825.002</b>	<b>8.092.863</b>	<b>19.732.139</b>	<b>-925.589</b>	<b>-19.601</b>	<b>-905.986</b>
<b>8</b>	<b>Overige lasten</b>									
8.1	Heffing VPB	10.000			7.359			-2.641		
8.2	Bedrag onvoorziën	0			0			0		
	<b>TOTAAL overige lasten</b>	<b>10.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>7.359</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-2.641</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	<b>TOTAAL LASTEN</b>	<b>28.760.592</b>	<b>8.112.465</b>	<b>20.638.127</b>	<b>27.832.361</b>	<b>8.092.863</b>	<b>19.732.139</b>	<b>-928.230</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 4.3 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld

\* bedragen x 1€

		Realisatie 2023		
		Baten	Lasten	Saldo
<b>0.</b>	<b>Bestuur en ondersteuning</b>			
0.4	Overhead	0	8.092.140	-8.092.140
0.5	Treasury	387.494	723	386.770
0.8	Overige baten en lasten	5.012	0	5.012
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	7.359	-7.359
0.10	Mutaties reserves	0	936.483	-936.483
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	532.056	-532.056
<b>7.</b>	<b>Volksgezondheid en milieu</b>			
7.2	Riolering	555.120	404.796	150.324
7.4	Milieubeheer	23.495.788	15.776.809	7.718.979
<b>8.</b>	<b>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</b>			
8.3	Wonen en bouwen	4.857.487	3.550.535	1.306.952
<b>Saldo van baten en lasten op taakvelden</b>		<b>29.300.901</b>	<b>29.300.901</b>	<b>0</b>

*Toelichting verdeling taakvelden naar programma's.*

De toerekening van baten en lasten aan de taakvelden geschiedt op basis van de producten die aan het betreffende taakveld zijn gekoppeld.

De toerekening van de taakvelden aan de programma's is eenvoudig van opzet. Het programma Regionale Samenwerking heeft volledig betrekking op *taakveld 7.4 milieubeheer*.

De *taakvelden 7.2 riolering, 8.3 wonen en bouwen* én het restant van het *taakveld 7.4 milieubeheer* zijn gerelateerd aan het programma Lokale Dienstverlening.

## 4.4 Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Risico	Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtingswaarde
		1) kans	2) effect	3) score	
<b>a. Strategische risico's</b>					
<b>b. Informatie risico's</b>					
2.5 Ransomware	Medewerkers voortdurend attenderen op gevaar. Friendly hackers benaderen voor test. Bewustwordingscampagne: blijvende aandacht! 2023: workshops voor alle medewerkers	15%	€ 600.000	6	€ 90.000
<b>c. Imago/politieke risico's</b>					
3.3 Publiciteit en negatieve berichtgeving leidt tot negatief imago	Zowel deelnemers als ODZOB moeten blijvend investeren in samenwerking. Verbetertraject medio 2023 afgerond.	60%	€ 500.000	12	€ 300.000
<b>d. Materiële risico's</b>					
<b>e. Procedure risico's</b>					
<b>f. Aansprakelijkheidsrisico's</b>					
<b>g. Financiële risico's</b>					
7.2 Niet-actuele beheer- en investeringsplannen voor apparatuur / faciliteiten en PBM's	Beheerfunctie verstevigen. Regie bij Financien, verantwoordelijkheid bij IT en facilitair. Bij uitrol nieuwe laptops wordt registratie gefaciliteerd door IT-leverancier.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
7.4 Toename regeldruk vanuit de rijksoverheid	Ontwikkelingen beoordelen en noodzakelijke gevolgen in uitvoering nemen. Waar nodig verwerken in de begroting. Aandacht voor gedegen governance i.r.t. ministeries en ODNL.	60%	€ 225.000	8	€ 135.000
<b>h. Let sel en veiligheidsrisico's/Arbo en arbeidsrisico's</b>					
<b>i. Personeelsrisico's</b>					
10.1 Ziekteverzuim en doorbetaling loonkosten	Traject Fitte Organisatie ingezet om ziekteverzuim te voorkomen en te beteugelen.	40%	€ 250.000	6	€ 100.000
10.4 Niet kunnen beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel, zowel vast als inhuur	Strategische personeelsplanning is voorwaarde, uitvoeren van gerichte acties bepalen succes. Gaat bijvoorbeeld om andere manier van werven en benaderen arbeidsmarkt. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie. Samen met andere OD's benadrukken meerwaarde werken voor publieke zaak.	60%	€ 600.000	12	€ 360.000
10.8 Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers / inhuur via flexibele schil	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom. Bij jonge medewerkers is dit moeilijker te voorzien. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
Totaal risico's categorie 6 t/m 12			€ 2.475.000		€ 1.105.000

### Toelichting op de kolommen:

Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een viertal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%).

Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3 en 4.

Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet.

Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:

- < € 100.000 : wegingsfactor 1
- € 100.000 - € 500.000 : wegingsfactor 2
- € 500.000 - € 1.000.000 : wegingsfactor 3
- > € 1.000.000 : wegingsfactor 4

Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico. Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

### Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie kleiner is dan 6, is het risico niet gepresenteerd. De totale verwachtingswaarde van deze risico's bedraagt circa € 752.250.

## 4.5 SiSa bijlage verantwoordingsinformatie



SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 09-03-2024							
Verantwoorder	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Onderwerp	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle: R Indicator: E9301	Aard controle n.v.t. Indicator: E9302	Aard controle n.v.t. Indicator: E9303		
			€ 154.212	€ 157.288	Nee		
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E9304	Aard controle n.v.t. Indicator: E9305	Aard controle n.v.t. Indicator: E9306		
			1 Deelname aan werk- en projectorpen	€ 42.970	€ 42.970		
			2 Aanleveren van data voor het IPB	€ 9.908	€ 12.964		
			3 Scholing en opleiding medewerkers voor kwaliteitsverbetering	€ 10.748	€ 10.748		
			4 Inzicht krijgen in de bestaande vormen van bekostiging	€ 4.202	€ 4.202		
			5 Actuelisten implementatie van de LHO	€ 398	€ 398		
			6 Actuelisten interne indeling	€ 0	€ 0		
			7 Openbaar maken van handvaagsbeschikking wabo inspecties	€ 2.411	€ 2.411		
			8 Actuelisten in afstemming met CODIL	€ 0	€ 0		
			9 Participeren in het onderzoek onder het IBP naar opgaven	€ 80.303	€ 80.303		
10 Participeren onderzoek IBP gericht op ontwikkelen van 1 microanalyse	€ 2.521	€ 2.521					
11 Opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma	€ 265	€ 265					
12 Participeren in onderzoek naar marktovergang	€ 0	€ 0					
13 Voorbereiden en uitvoeren van visitaties	€ 487	€ 487					
EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Eindeverantwoording (ja/nee)
			Aard controle: R Indicator: F2101	Aard controle n.v.t. Indicator: F2102	Aard controle: R Indicator: F2103	Aard controle: O Indicator: F2104	Aard controle: R Indicator: F2105
			451.841	497.574	Ja	Ja	Nee

## 4.6 Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties, moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreft het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium is nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 12 oktober 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves. Voor 2023 komt deze grens uit op een bedrag van €266.323. De grondslag voor deze verantwoording is Kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie Bbv van november 2023.

### Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, niet (volledig) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen.

De geconstateerde afwijkingen hebben betrekking op de naleving van de Europese aanbestedingswet- en regelgeving. De door het algemeen bestuur gestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is hierbij overschreden. De geconstateerde bevindingen liggen boven de rapportagegrens ad €50.000.

Bij drie opdrachtverstrekkingen voor de inzet van externe inhuur is geen gebruik gemaakt van het inhuurportaal *Werken in Zuidoost-Brabant*, terwijl dit gezien de contractwaarden van deze opdrachten wel had moeten gebeuren. De hieruit voortvloeiende onrechtmatige bestedingen in 2023 bedragen €325.854. De verwachte bestedingen in 2024 die eveneens voortvloeien uit deze opdrachten zijn geraamd op €195.538. Deze ramingen voor 2024 zijn opgenomen in de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen'. De totale rechtmatigheidsfout in de jaarrekening 2023 komt uit op €521.392.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie Bbv en op basis van afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie zij reeds genomen heeft (en aanvullend gaat ondernemen) om dergelijke afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De Commissie Bbv heeft geadviseerd om onderstaande tabel op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur.

<b>Begrotingscriterium</b>	
1A. Overschrijding lasten programma's	€0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld:	
• Onderschrijding lasten	€928.230
• Onderschrijding baten	€128.917
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>€1.057.147</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid	€1.057.147
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€0
<b>Voorwaardencriterium</b>	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€521.392
<b>Misbruik - en oneigenlijk gebruik criterium</b>	
Geen bevindingen	€ 0
<i>Totaal van onrechtmatigheden</i>	<i>€521.392</i>

### Begrotingscriterium

Het algemeen bestuur heeft in het controleprotocol 2023 vastgelegd dat de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld dient te worden op het totaal van de begroting en niet per programma.

De totale lasten komen uit op €27,83 mln. De geraamde lasten van de herziene begroting 2023 lagen op €28,76 mln. De realisatie komt daarmee €0,93 mln. lager uit dan de raming. Op begrotingsniveau is geen sprake van een overschrijding van de lasten.

De onderschrijding van de lasten heeft een duidelijke relatie met de hoeveelheid personeel waar de ODZOB in 2023 over kon beschikken. In de herziene begroting 2023 werd uitgegaan van ruim 233 fte. De gemiddelde bezetting kwam uit op bijna 227 fte; dat is bijna 3% minder. Dit percentage sluit aan bij de onderschrijding van de gerealiseerde lasten. In het AB-voorstel bij de Bestuursrapportage 2023 is vermeld dat 'de prognose nog omgeven is met onzekerheden' en 'dat het lastig blijft om over voldoende personeel te beschikken'. Deze ontwikkeling maakt ook onderdeel uit van de risicomatrix van de Bestuursrapportage 2023. Het algemeen bestuur is derhalve op de hoogte gebracht van deze onzekerheden. In strikte zin leidt deze onderschrijding van de lasten (zie onderdeel 3 van bovenstaande tabel) tot een begrotingsonrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheid wordt vervolgens als acceptabel geduid omdat het algemeen bestuur op de hoogte is gebracht van deze ontwikkelingen.

De in 2023 gedane investeringen kwamen uit op €0,26 mln. Het voor 2023 beschikbare krediet lag op €0,48 mln. Er is geen sprake van een overschrijding van een of meerdere kredieten.

In 2023 is een bedrag van €0,94 mln. toegevoegd aan zowel de algemene reserve als aan een tweetal bestemmingsreserves. Deze mutaties zijn doorgevoerd op basis van (bestuurlijke) besluitvorming bij de Bestuursrapportage 2023. Er is geen sprake van ongeautoriseerde reservemutaties.

De totale baten komen uit op €29,30 mln. De geraamde baten uit de herziene begroting 2023 lagen op €29,43 mln. De realisatie komt daarmee €0,13 mln. lager uit dan de raming. Deze onderschrijding wordt veroorzaakt doordat er, anders dan werd verwacht bij de herziene begroting 2023, er geen éénmalige deelnemersbijdrage heeft plaatsgevonden ter versterking van het weerstandsvermogen. In plaats daarvan is een deel van het positieve resultaat over 2023 ingezet ter versterking van het weerstandsvermogen. Er is geen sprake van onder- of overschrijdingen van de baten die niet tot een begrotingswijziging hebben geleid óf die niet aan het algemeen bestuur zijn gemeld. In strikte zin leidt de bovenstaande onderschrijding van de baten (zie onderdeel 3 van de tabel op de vorige pagina) tot een begrotingsonrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheid wordt vervolgens als acceptabel geïdentificeerd omdat het algemeen bestuur op de hoogte is gebracht van deze ontwikkelingen.

## 4.7 Controleverklaring



## **CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

*Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst  
Zuidoost-Brabant*

### **Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023**

#### **Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van het vermogen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. het overzicht van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

#### **De basis voor ons oordeel**

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de controleverordening die is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 november 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### **Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording**

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 55 tot en met 57. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 1.578.539, bestaande uit € 1.057.147 aan fouten ten aanzien van het begrotingscriterium en € 521.392 aan fouten ten aanzien van het voorwaardencriterium, liggen boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

### **Informatie ter ondersteuning van ons oordeel**

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

### **Materialiteit**

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 287.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

### **Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd**

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

### **Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie**

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

### **Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

#### **Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader 2023 als bijlage van het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 oktober 2023 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke Regeling.

### **Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 30 november 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder.

Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 7 juni 2024  
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

J. Smit RA

# Gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst Zuidoost- Brabant

## Accountantsverslag controle 2023



OMGEVINGSDIENST  
ZUIDOOST-BRABANT

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant  
Ter attentie van het algemeen bestuur  
Wal 28  
5611 GG EINDHOVEN

Papendorpseweg 75-79  
3528 BJ UTRECHT  
telefoon (088) 236 7000  
e-mail Audit@flynth.nl

**kenmerk**  
661078430/JS/1234

**behandeld door**  
J. Smit RA

**datum**

**onderwerp**  
accountantsverslag 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2023. Dit verslag bevat de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde werkzaamheden, waarvan wij vinden dat die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2023 en voor het beoordelen van de financiële positie van Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (hierna ODZOB).

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 gecontroleerd.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2023 van ODZOB.

Wij hebben deze concept rapportage met de ambtelijke organisatie op 12 april 2024 besproken alsmede met de directeur op 31 mei 2024. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden. Het verslag van bevindingen is, zoals hiervoor reeds verwoord, bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2023. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij bedanken de medewerkers van de ODZOB voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,  
Flynth Audit B.V.

J. Smit RA

## Inleiding

In het kader van de door de het algemeen bestuur aan ons verstrekte opdracht voor de controle van de jaarrekening 2023 van ODZOB brengen wij u hierbij verslag uit van onze belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden die wij hebben uitgevoerd.

Dit accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in uw beoordeling van de jaarrekening 2023. Wij wijzen u erop dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling.

Onze werkzaamheden zijn erop gericht een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening 2023 van ODZOB en niet primair op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. De bevindingen in deze brief zijn daarom beperkt tot de punten die voortvloeien uit de controle van de jaarrekening.

### Structuur rapportage

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Jaarrekening
Hoofdstuk 3	Jaarverslag
Hoofdstuk 4	Significante risico's
Hoofdstuk 5	Interne beheersing
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen
Bijlage A	(Gecorrigeerde) bevindingen
Bijlage B	SiSa – Fouten en onzekerheden 2023
Bijlage C	Communicatie
Bijlage D	Onze communicatie met u



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Bestuurlijke samenvatting



## Onze belangrijkste conclusies

### Controleverklaring

De voor fouten en onzekerheden gehanteerde materialiteit bedraagt € 287.000 (betreft 1% van de lasten inclusief dotatie reserves). Voor de uitvoeringsmaterialiteit hebben wij € 201.000 (70% van de materialiteit) gehanteerd. Dit betekent dat indien de fouten onder de € 201.000 blijft, er een goedkeurende controleverklaring verstrekt kan worden. De bevindingen in onze rapportage zijn opgenomen vanaf € 50.000. De gehanteerde grenzen sluiten aan op uw controleprotocol.

Vaktechnisch zijn wij verplicht om controleverschillen boven de € 14.000 te rapporteren. De reden hiervoor is dat afwijkingen boven dit bedrag materieel worden beschouwd en van invloed kunnen zijn op de gebruiker van de jaarrekening.

### Reikwijdte van de controle

In de opdrachtbevestiging heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2023. De reikwijdte van onze controle staat hierin omschreven. Gedurende het verloop van de controle over boekjaar 2023 is op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2023 voldoende voor de doelstelling van de controle van ODZOB.

### Grondslagen en verantwoording conform BBV

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het dagelijks bestuur gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. In het boekjaar 2023 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van de belangrijkste verslaggevingsgrondslagen in het BBV en relevante notities uitgebracht door de Commissie BBV.

### Schattingen

Schattingen op basis waarvan een aantal jaarrekeningposten worden bepaald zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld. Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen, na de doorgevoerde correctie ten aanzien van de voorziening bovenmatig verlof, aanvaardbaar zijn in het kader van de jaarrekening als geheel. Wij rapporteren verderop in dit verslag over de door het dagelijks bestuur gedane schattingen.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Onze belangrijkste conclusies

### Analyse vermogen en resultaat

Het gerealiseerde resultaat (inclusief de mutaties in de reserves) bedraagt € 532.000 positief versus een begroot resultaat (na wijziging) van nihil. Het positieve resultaat ten opzichte van de begroting wordt onder andere veroorzaakt door:

- Hogere overige inkomsten waar o.a. de rentebaten inzake schatkistbankieren onder vallen € 0,4 miljoen.
- Lagere personeelskosten (€ 1,8 miljoen), maar deze dienen samen te worden gezien met per saldo lagere opbrengsten deelnemers (€ 0,5 miljoen). Voordeel per saldo € 1,3 miljoen.
- Hogere externe programmakosten € 0,9 miljoen.
- Stortingen bestemmingsreserves € 0,3 miljoen.

Voor een nadere toelichting en inzicht in alle verschillen tussen gewijzigde begroting en realisatie verwijzen wij u naar hoofdstuk 3.4.1 overzicht van baten en lasten in de jaarstukken 2023. In hoofdstuk 3 van dit verslag gaan wij nader in op het resultaat en de ontwikkeling van het (weerstands)vermogen.

### Controleproces

Wij hebben een intensiever en langer controleproces gehad dan verwacht. De afwijking in het controleproces komt gedeeltelijk door de wijzigingen in teambezetting. Voor een ander deel ligt dat aan de kwaliteit en volledigheid van oplevering vanuit ODZOB. Daarnaast hebben zowel ODZOB als wij te maken gehad met de overgang van de rechtmatigheidsverantwoording naar het dagelijks bestuur. Deze overgang heeft er voor gezorgd dat ODZOB nu verantwoording aflegt over de rechtmatigheid en wij als accountants de getrouwheid hiervan vaststellen. Deze wijziging heeft, doordat wet- en regelgeving niet tijdig gewijzigd was ook impact gehad.

Wij nemen waar dat vanuit ODZOB met veel inzet is gewerkt aan de op te leveren stukken, desondanks onderkennen wij een noodzaak tot een verbetering op de kwaliteit- en diepgang van onderbouwing en overwegingen. De noodzakelijke verbetering zien onder meer toe op:

- De spendanalyse en het daarbij zichtbaar toetsen aan alle noodzakelijke controlepunten.
- Uitvoering en documentatie van de verbijzonderde interne controle, bijvoorbeeld de controle van prestatielevering bij inkopen.
- Bijzonderheden in de boekingsgang op voorhand onderkennen, analyseren en verklaren.
- Aansluiting tussen de gestelde kaders door het algemeen bestuur, Verbijzonderde Interne Controle (VIC) plan, de uitgevoerde werkzaamheden en vereisten vanuit de kadernota rechtmatigheid.
- Navolgbaarheid van de aangeleverde specificaties met een zichtbare audittrail en aansluiting naar de onderliggende brondocumentatie.
- Voor aanvang van de controle een volledige aanlevering waarop voor aanlevering intern een kwaliteitscontrole heeft plaatsgevonden.

Dit beeld wordt onderschreven door de controlebevindingen die wij hebben naar aanleiding van de uitgevoerde controle. Wij hebben met de organisatie afgesproken de controle te evalueren om zodoende voor beide partijen te komen tot een beter en efficiënter controleproces.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Kernpunten van onze jaarrekeningcontrole

### Voorzieningen

Bij het opstellen van de jaarrekening is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor de schattingen die in de jaarrekening zijn verwerkt. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van het dagelijks bestuur beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze over het algemeen zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en gebaseerd zijn op gebalanceerde overwegingen. Wel hebben wij ten aanzien van de voorziening bovenmatig verlof een gecorrigeerd controleverschil.

### Rechtmatigheids- verantwoording

De controle van de aanbestedingen is een complex en tijdrovend proces geweest. Verbeterslag die gemaakt kan worden is het spendanalyse model van beter aanbesteden te hanteren zodat wordt gewaarborgd dat alle benodigde stappen zichtbaar worden uitgevoerd en gedocumenteerd. Daarnaast is het van belang dat de dossiers die ten grondslag alleen de controle van de bestedingen van crediteur uniform, volledig en navolgbaar zijn opgebouwd.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft u een onrechtmatigheid ten aanzien van de aanbestedingsregels opgenomen van € 521.392. In dit bedrag zijn tevens de (verwachte) bestedingen 2024 meegenomen zodat in 2024 niet opnieuw over deze onrechtmatigheden gerapporteerd hoeft te worden.

### Single Information Single Audit (SiSa)

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd voor ontvangen specifieke uitkeringen en gerelateerde bestedingen door middel van de SiSa-bijlage. Het Rijk en provincies maken in toenemende mate gebruik van deze specifieke uitkeringen. Het afzonderlijk verantwoorden van deze specifieke regelingen zorgt voor de ambtelijke medewerkers voor een verzwaring van de administratieve lasten en voor een verhoging van onze controlekosten. De controledruk neemt zowel voor de ambtelijke organisatie als voor ons als accountant toe.

### Frauderisicoanalyse

ODZOB heeft een frauderisicoanalyse opgesteld. In de managementletter hebben wij hier aandacht voor gevraagd om de huidige opzet van de analyse blijvend door te ontwikkelen en te verbeteren. Dit vanwege de toenemende aandacht vanuit het maatschappelijke verkeer voor fraude. Wij adviseren het dagelijks bestuur de fraudeanalyse periodiek op de agenda te plaatsen zodat dit een vast onderdeel van de interne beheersomgeving wordt. Wij hebben aan u verzocht in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag, een tekstuele toelichting op te nemen inzake frauderisico's.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Jaarrekening

## Jaarverslag – Rechtmatigheidsverantwoording (1/5)

### Definitie rechtmatigheid

Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wet- en regelgeving. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met de wet- en regelgeving. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is een minder omvattend begrip. Hierbij bestaat er een duidelijke relatie met het financieel beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

### Verantwoordings- en rapportagegrens

De verantwoordingsgrens valt binnen een bandbreedte van 0% en 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief toevoegingen aan de reserves. Voor zowel de fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage, waarbij fouten en onduidelijkheden niet bij elkaar opgeteld worden.

We hebben vastgesteld dat in de financiële verordening de verantwoordingsgrens is opgenomen ter hoogte van 1%. In de financiële verordening heeft u verder een rapportagegrens opgenomen van € 287.000. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden hanteert een percentage van 1% voor fouten, waardoor uw verantwoording met gelijke zekerheid verschaft.

### Normen en toetsingskader

Het normenkader voor de rechtmatigheidsverantwoording betreft uw inventarisatie van de voor de verantwoording relevante regelgeving.

Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving. Het normenkader is onderdeel van het controleprotocol welke op 12 oktober 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. Uw inventarisatie van regelgeving bestaat uit externe en interne regelgeving. We constateren dat u de actualisatie nauwkeurig heeft uit gevoerd en het normenkader aansluit op de geldende externe en gemeentelijke regelgeving.

Het operationaliseren van het normenkader is een taak van het dagelijks bestuur en wordt vastgelegd in een toetsingskader. In het toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing. Uw organisatie heeft ervoor gekozen geen toetsingskader vast te stellen, waardoor de operationalisatie van het normenkader niet inzichtelijk is voor het algemeen bestuur. Op basis van de kadernota rechtmatigheid ben u niet verplicht het toetsingskader vast te stellen, maar we adviseren u het toetsingskader wel vast te stellen vanuit een oogpunt van transparantie.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarverslag - Rechtmatigheidsverantwoording (2/5)

### Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium).

Uitgangspunt is het niveau waarop het algemeen bestuur de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft, in lijn met de door u vastgestelde financiële verordening. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet) en heeft de algemeen bestuur nader ingevuld en geconcretiseerd in de financiële verordening.

Uw algemeen bestuur heeft het begrotingscriterium geconcretiseerd door:

- Over- en onderschrijdingen op programmaniveau te autoriseren in de financiële verordening en te laten controleren op totaal niveau middels controleprotocol.
- Verschuiving tussen jaarschijven in een investeringskrediet is toegestaan.
- U acht afwijkingen van begroting acceptabel wanneer:
  - sprake is van lastenoverschrijding met direct compenserende baten;
  - sprake is van open-einde regeling;
  - sprake is rapportage in de tussentijdse rapportage;
  - sprake is van toelichting in de jaarrekening.

Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag en het begrotingsjaar van belang zijn.

Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen hoger zijn dan de, ook na de laatste begrotingswijziging, geraamde bedragen dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid). Deze lasten zijn dan namelijk buiten het budgetrecht van de algemeen bestuur tot stand gekomen.

In deze paragraaf gaan wij in op het begrotingscriterium en de verschillende onderwerpen die het begrotingscriterium raken.

Het algemeen bestuur bepaalt zelf op welk niveau de budgetten in de begroting en investeringen worden geautoriseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarverslag - Rechtmatigheidsverantwoording (3/5)

### Begrotingsrechtmatigheid

Uit onze controle van de getrouwe weergaven van de rechtmatigheidsverantwoording constateren we dat alle afwijkingen toegelicht zijn in de jaarrekening. Wanneer een toelichting in de jaarrekening is opgenomen acht het algemeen bestuur de over- en onderschrijdingen acceptabel.

Ter recapitulatie hebben we het overzicht van afwijkingen onderstaand opgenomen.

#### Begrotingscriterium

1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	€	0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	€	1.057.000
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>		<i>€ 1.057.000</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€	1.057.000
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	€	0



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarverslag - Rechtmatigheidsverantwoording (4/5)

### Misbruik en Oneigenlijk (M&O) gebruik criterium

De rechtmatigheids criterium misbruik & oneigenlijk (M&O) gebruik betreft de toetsing op interne beleid ter voorkoming M&O en uitgevoerde werkzaamheden om tijdig te constateren als M&O door burgers en bedrijven buiten de organisatie zich voordoet. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium).

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheids gelden te voorkomen, zijn functionerende beheersmaatregelen nodig. Het gaat er bij het M&O-criterium om dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat vigerende wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is. Om dit te bewerkstelligen is een mix van maatregelen nodig.

Uw organisatie heeft geen specifiek beleid opgesteld ten aanzien van M&O. Ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording heeft ODZOB in memo uiteengezet hoe het M&O-criterium wordt ondervangen.

We hebben uw werkzaamheden vanuit de (VIC) met betrekking tot het M&O-criterium beoordeeld. We constateren dat u preventieve interne beheersing heeft ingericht op het voorkomen van M&O te reduceren tot een aanvaardbaar laag niveau. Vanuit de VIC heeft u ook werkzaamheden uitgevoerd om de rechtmatigheid vanuit M&O vast te stellen door:

- Vast te stellen dat functiescheiding in het proces aanwezig is.
- Steekproef van de lasten en betalingen.

We constateren dat de uitgevoerde werkzaamheden toereikend zijn om tot een oordeel te komen voor de rechtmatigheidsverantwoording.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen



## Jaarverslag - Rechtmatigheidsverantwoording (4/5)

### Voorwaarde criterium

Het voorwaarde criterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

In de hierna volgende paragrafen worden de voorwaarde met de hoogste impact / risico binnen de jaarrekening nader toegelicht.

### Voorwaarde criterium - Aanbestedingswet

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. Om de rechtmatigheid van de aanbestedingen vast te stellen heeft u een analyse uitgevoerd op de verstrekte inkoopopdrachten over een periode van vier jaar. In de analyse heeft u beoordeeld of de opdrachten tijdig zijn aanbesteed en in overeenstemming met de vigerende aanbestedingsregels. Voor de aanbestede opdrachten is beoordeeld of de realisatie van de inkoopopdracht past binnen de aanbesteding. Ten aanzien van het onderliggende proces van toetsing hebben wij geconstateerd dat de toetsing vooral heeft plaatsgevonden aan het eind van het jaar en ten behoeve van de accountantscontrole.

De bevindingen en aandachtspunten ten aanzien van de wijze waarop de spendanalyse tot stand is gekomen hebben wij in de kernpunten van onze controle reeds onderkend.

### Voorwaarde criterium - Wet Fido, schatkistbankieren, Ufdo en Ruddo

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) en onderliggende regelingen in de vorm van Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, Uitvoeringsregel financiering decentrale overheden (Ufdo) en Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), bevatten regels die de risico's voor gemeenten moeten beperken bij lenen en beleggen. Aan deze overtredingen van de Wet Fido zijn in veel gevallen geen (directe) financiële gevolgen verbonden. Uit de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle (VIC) blijken geen bevindingen aanwezig zijn.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarrekening – Schattingen


### Algemeen


Bij het opstellen van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames van het dagelijks bestuur beoordeeld en zijn tot de conclusie gekomen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Belangrijk schattingen	Mate van Subjectiviteit	Onze beoordeling		Toelichting
		2022	2023	
Waardering materiële vaste activa	Laag			De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met voorgaand jaar en de termijnen die wij bij andere vergelijkbare organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur van de activa.
Waardering debiteuren	Laag			Vorderingen zijn op openbare lichamen. Hierdoor is risico op oninbaarheid beperkt. Wij kunnen ons derhalve verenigen met de gedane inschatting om geen voorziening voor oninbaarheid op te nemen.
Voorziening Spaarverlof	Laag			De voorziening is gevormd voor de personen die zich hebben aangemeld en voor het gespaarde verlof. Uit de werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gekomen.
Voorziening Bovenmatig verlof	Laag			De voorziening is gevormd voor het bovenmatige verlof. In eerste instantie was bij de berekening van het saldo van het bovenmatige gedeelte ten onrechte rekening gehouden met het wettelijk verlof. Dit is in definitieve versie, verlaging van de voorziening met € 30.000, van de jaarrekening gecorrigeerd waardoor er sprake is van een evenwichtige schatting.
Voorziening transitievergoedingen	Laag			De voorziening is gevormd voor personele aangelegenheden. Wij hebben vastgesteld dat er sprake is van een evenwichtige schatting.
Volledigheid van de verplichtingen	Laag			Uit de werkzaamheden op de verplichtingen en de daarvoor gemaakte inschattingen zijn geen bijzonderheden gekomen.

 = controleverschil

 = Optimistisch

 = Evenwichtig

 = Voorzichtig



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarrekening – Nadere toelichting

### Wijziging in overige wet- en regelgeving

In de jaarrekening 2023 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt.

ODZOB heeft de jaarrekening verder opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV). Om aan deze voorwaarden te voldoen zijn er ten opzichte van de eerste versie van de jaarrekening verschillende tekstuele alsmede presentatie technische aanpassingen doorgevoerd.

### Bevestiging van het dagelijks bestuur

Wij hebben het algemeen bestuur ter confirmatie een schriftelijke bevestiging gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Van het algemeen bestuur van ODZOB is een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

### Reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het dagelijks bestuur van ODZOB de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

### Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd, beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging van € 233.000 niet te boven gaan. Daarnaast dient u het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2023 voor de topfunctionarissen (directeur) en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen. Wij hebben vastgesteld dat WNT verantwoording juist is opgenomen in de jaarstukken.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

### Opbrengsten

Bij de controle van de opbrengsten hebben wij de volgende bevindingen en bijzonderheden geconstateerd:

- De opbrengsten in de jaarrekening en de financiële administratie sluiten niet op elkaar aan. Per saldo is er sprake van een verschil van € 119.000. Dit verschil is hoofdzakelijk ontstaan doordat kosten die direct aan een deelnemer moeten worden doorbelast administratief onjuist zijn verwerkt. Wij hebben vastgesteld dat de kosten zijn doorbelast aan de deelnemer en dat de correctie op een juiste wijze extracomptabel in de jaarrekening is verwerkt.

Het is van belang dat ODZOB zelf periodiek vaststelt of de door te belasten kosten en de opbrengsten die hier tegenover staan aan elkaar gelijk zijn. Eventuele verschillen dienen te worden geanalyseerd en in het kader van het opstellen van de jaarrekening te worden gecorrigeerd.

- Voor de collectieve taken is de afspraak dat er jaarlijks een vast bedrag wordt gefactureerd voor de uitvoering van de taken. In 2023 heeft dit geleid tot de volgende bijzonderheden:
  - er is een resultaat gerealiseerd op deze activiteiten van € 324.000, doordat er in 2023 minder activiteiten zijn uitgevoerd. In de gemeenschappelijke regelingen zijn geen afspraken gemaakt dat deze taken in 2024 alsnog moeten worden uitgevoerd dan wel dat het saldo moet worden terugbetaald aan de deelnemers. Op grond hiervan kunnen wij ons er mee verenigen dat dit bedrag onderdeel uitmaakt van het resultaat en dat de gehanteerde verwerkingswijze juist is;
  - onderdeel van het hierboven genoemde resultaat is € 93.000 aan nog te factureren opbrengsten (vordering) vanwege de aanpassing van het tarief. Wij hebben de bevestiging gekregen dat dit bedrag werkelijk wordt verrekend met de deelnemers. Op grond hiervan kunnen wij instemmen met deze vordering.

Om bovenstaande onduidelijkheden in de afspraken te voorkomen is ons advies dat hierover aan de voorkant duidelijke afspraken worden gemaakt. Indien geconstateerd wordt dat deze afspraken er niet zijn is het van belang dat ODZOB deze ontwikkelingen tijdig constateert en nog voor opstellen van de jaarrekening de afstemming heeft met de deelnemers hoe met deze situatie omgegaan dient te worden.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

### Opbrengsten (vervolg)

- Het tarief is gedurende 2023 twee keer geïndexeerd. De eerste keer met 8% en vervolgens nog een keer met 4,4%. De eerste aanpassing van de tarieven is nog verwerkt in de producten catalogus voor aanvang van het boekjaar. De tweede aanpassing is niet meer verwerkt in de tarieven en is extra comptabel berekend op totaal niveau op basis van de gerealiseerde uren. Wij hebben vastgesteld dat omzet van deze 2<sup>e</sup> aanpassing juist is berekend en volledig in de administratie is verwerkt.

Wij adviseren ODZOB om na te gaan of het in het nieuwe administratieve pakket wel mogelijk is om gedurende het jaar tariefsaanpassingen met terugwerkende kracht door te voeren. Dit scheelt achteraf een complexe externe berekening en kan daarmee de controle vereenvoudigen.

- Bij de controle van de gerealiseerde uren hebben wij vastgesteld dat er eenmaal tegen een verkeerd, te laag tarief, is gefactureerd. Wij hebben hier navraag over gedaan bij de klant en die heeft hier geen verklaring voor. De opbrengsten, doordat er geen correctie achteraf is doorgevoerd, zijn hierdoor € 25.000 te laag. Wij nemen dit mee als controleverschil bij het bepalen van ons oordeel.

Wij adviseren ODZOB om tenminste als onderdeel van het afsluitproces ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening vast te stellen dat de juiste tarieven zijn gehanteerd. Dit omdat bij bevindingen deze nog gecorrigeerd kunnen worden ten behoeve van de jaarrekening.

- Uitgangspunt van de controle van de opbrengsten zijn de geschreven uren. Hierop worden verschillende analyse gedaan. Bij deze analyses zijn door ODZOB de gegevens vaak “hard” ingevoerd, waardoor niet is vast te stellen welke brondata voor de analyse is gebruikt. Wij hebben nu aanvullende werkzaamheden moeten uitvoeren om vast te stellen waar desbetreffende brondata vandaan komt en of de juiste brondata is gebruikt. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gekomen.

Wij adviseren ODZOB in de analyse zichtbare aansluitingen te maken met de gebruikte brondata. Daarnaast is het van belang dat ODZOB analyse met nadere diepgang uitvoert en afwijkingen ten opzichte van een norm analyseert en verklaard.

- Er is door ODZOB vastgesteld dat er ten onrechte geen rekening was gehouden met de nog te ontvangen rente schatkistbankieren van het 4<sup>e</sup> kwartaal ad € 98.000. In de definitieve versie van de jaarrekening is deze bate alsnog verwerkt.

Het is van belang dat ODZOB zijn afsluitproces dusdanig inricht dat de volledigheid van de opbrengsten zijn gewaarborgd en dat deze in één keer volledig in de jaarrekening zijn verantwoord.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

### Inkopen

Wij hebben een gegevensgerichte controle uitgevoerd op de inkopen. Dit betekent dat op basis van een steekproef een groot aantal transacties is gecontroleerd waarbij is vastgesteld of deze juist zijn verwerkt en de prestatie is geleverd.

Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij zo veel mogelijk gebruik gemaakt van de werkzaamheden die ODZOB heeft voorbereid vanuit de verbijzonderde interne controle (VIC). Wij constateren dat in de afstemming vanuit ons alsmede de wijze van uitvoering door de VIC kan worden verbeterd. Wij nemen dit mee als onderdeel van onze evaluatie.

Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden op de inkopen hebben wij de volgende bevindingen:

- Wij hebben vastgesteld dat er binnen de gemaakte kosten veel correcties hebben plaatsgevonden. Dit heeft er toe geleid, doordat ODZOB de correcties er niet onderbouwd uit heeft kunnen halen, tot een hogere controlepopulatie. Wij adviseren ODZOB dit punt mee te nemen als ze voor komend jaar zelf de te controleren populatie gaan bepalen.
- In de managementletter hebben wij aandacht gevraagd voor de prestatielevering. Bij de controle hebben wij vastgesteld dat dit nog altijd een aandachtspunt is. Uiteindelijk, met wederzijdse inspanning en verschillende aanleveringen, hebben wij voldoende zekerheid verkregen over de prestatielevering.

Naar aanleiding van de controle van de voorziening bovenmatig verlof hebben wij de volgende controlebevindingen:

- Ten aanzien van het verloop van de voorziening valt ons op dat er geen onttrekkingen zijn. Dit zou betekenen dat er geen enkele medewerker in 2023 bovenwettelijk verlof vanuit 2022 heeft opgenomen. Dit is niet in lijn met onze verwachting. Omdat het saldo zoals verantwoord in de jaarrekening volledig is kunnen wij ons verenigen met de gehanteerde verwerkingswijze.

Wij adviseren ODZOB de administratie zo in te richten dat volgend jaar de onttrekking kan worden bepaald en kan worden opgenomen in het verloopoverzicht van de voorziening.

- Bij het bepalen van het bovenmatig saldo was ook rekening gehouden met het wettelijke verlof. Dit is niet toegestaan op het BBV. ODZOB heeft het bovenmatige verlof opnieuw berekend zonder rekening te houden met het wettelijke verlof. Uitkomst hiervan is dat de voorziening met € 30.000 naar beneden is bijgesteld.

### Voorziening bovenmatig verlof



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarrekening – Nadere toelichting

### Materiële vaste activa

Naar aanleiding van de controle hebben wij de volgende bevindingen:

- ODZOB hanteert de systematiek dat er gestart wordt afschrijven zodra een actief in gebruik is genomen. Bij de controle op de activastaat hebben wij vastgesteld dat er ook op basis van termijnfacturen gestart wordt met afschrijven. Dit betekent dat er te vroeg gestart wordt met afschrijven. Gezien de omvang van de investeringen 2023 waar dit betrekking op heeft, heeft dit geen materiële impact. Wel willen wij ODZOB adviseren er op toe te zien dat eigen financiële spelregels worden nageleefd.
- Er hebben in 2023 geen desinvesteringen plaatsgevonden op bijvoorbeeld telefoons en laptops. Dit zouden wij gezien de (vervangings)investeringen die in 2023 zijn gedaan wel verwachten. Aangezien desbetreffende activa wel al volledig zijn afgeschreven heeft dit geen impact op de jaarrekening. Wel willen wij ODZOB adviseren om het bestaan activa periodiek vast te stellen door een inventarisatie uit te voeren.

### Vorderingen

Naar aanleiding van de controle van de vorderingen hebben wij de volgende bevindingen:

- ODZOB heeft facturen als vooruitbetaalde bedragen opgenomen. Wij hebben vastgesteld dat dit niet in alle gevallen daadwerkelijk vooruitbetaalde bedragen zijn doordat het bedrag ook nog openstaat onder de crediteuren. Hierdoor is er sprake van balansophoging. Gezien de financiële positie van ODZOB, er zijn geen leningen, kunnen wij ons verenigen met de gehanteerde verwerkingswijze.

### Overlopende passiva

Naar aanleiding van de controle van de overlopende passiva hebben wij de volgende controlebevindingen:

- Ultimo 2023 heeft ODZOB € 1,6 miljoen aan vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen verantwoord die betrekking hebben op ISV gelden. Tijdens de controle hebben wij navraag gedaan welke verplichting richting de verstrekker van deze gelden dan wel richting de deelnemers van ODZOB er nog zijn. ODZOB heeft aangegeven dat er geen harde verplichtingen meer zijn en dat gelden niet aan de verstrekker terugbetaald hoeven te worden. Als er geen verplichtingen meer resteren dient ODZOB desbetreffende gelden vrij te laten vallen en adviseren wij het bedrag op te nemen in een te vormen bestemmingsreserve.
- Er is een bedrag nog te betalen accountantskosten opgenomen voor € 26.000. Het BBV schrijft voor dat de lasten gelijk dienen te lopen met het moment van leveren van de prestatie. Deze kosten hebben betrekking op controle van de jaarrekening wat in 2024 heeft plaatsgevonden. Derhalve zijn dit lasten 2024. Wij hebben vastgesteld dat dit in de definitieve versie van de jaarrekening is gecorrigeerd.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

### Overlopende passiva (vervolg)

- ODZOB heeft van zijn deelnemers een bedrag ontvangen dat bestemd is voor de uitvoering van een specifiek project. Dit project is niet volledig in 2023 afgerond waardoor ook in 2024 nog een deel van de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd. Het vooruit ontvangen bedrag is € 29.000 en is ten onrechte als verplichting verantwoord in plaats van als vooruit ontvangen bedrag. Omdat hier sprake is van een presentatiecorrectie nemen wij deze niet mee in de foutevaluatie.
- Bij de controle van de nog te betalen bedragen hebben wij vastgesteld dat verschillende facturen een factuurdatum in 2023 hebben. Dit is niet in lijn met onze verwachting, aangezien facturen met factuurdatum 2023 via de crediteuren dienen te verlopen. Middels aanvullende werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de kosten aan de juiste periode zijn toegerekend. Doordat deze bevinding geen impact heeft op de gebruikers van de jaarrekening wordt deze bevinding niet meegenomen in de foutevaluatie.
- Ten aanzien van de verplichting verlofuren (overuren) hebben wij de volgende bevindingen:
  - het gaat hier om een personele verplichting. Op basis van het BBV mag er geen verplichting worden gevormd voor gelijkblijvende personele verplichtingen. Wij vragen de aandacht dat ODZOB deze analyse tenminste jaarlijks uit te voeren en vast te stellen of de huidige verwerkingwijze in overeenstemming met het BBV is. Voor 2023 geldt dat er sprake is van verschillende soorten van verlof en daarmee verschillende verplichtingen/ voorzieningen. Wij hebben vastgesteld dat er op totaalniveau een stijging is en dat er daarmee geen indicatie is dat er niet wordt voldaan aan de voorwaarden zoals opgenomen in het BBV;
  - wij hebben een analyse gedaan op de ontvangen specificatie van de verlofuren en vastgesteld dat in de specificatie verschillende fouten in zitten. Wij hebben hier vragen over gesteld en aanvullende informatie ontvangen. Wij hebben voldoende zekerheid verkregen dat de geconstateerde fouten niet kunnen leiden tot een materiele fout. Wel is het van belang dat ODZOB in het vervolg zelf de juistheid van de specificatie vaststelt.

Naar aanleiding van de controle op het eigen vermogen hebben wij de volgende bevindingen:

- Wij hebben vastgesteld dat de mutaties in de reserves, voor wat betreft de analyse van het resultaat niet op een juiste wijze waren gepresenteerd. De mutaties dienen apart, los van het operationele resultaat gepresenteerd te worden. In de definitieve jaarrekening is voldaan aan deze voorwaarden.
- Wij hebben begrepen dat de egalisatie reserve verlofkosten is gevormd bij de oprichting van ODZOB. Bij controle is ons opgevallen dat doordat de reserve niet muteert er feitelijk geen sprake is van egalisatie. Mede gezien de ontwikkelingen in de regelgeving ten aanzien van het vormen van voorziening voor verlof adviseren wij ODZOB beleid te formuleren wat het doel is van deze reserve ten einde de hoogte van deze reserve te bepalen.

### Eigen vermogen



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen



## Jaarrekening – Nadere toelichting

### Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

Bij de controle van de niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen hebben wij de volgende controlebevindingen:

- In de toelichting is opgenomen dat alleen contracten met een totaalwaarde van minimaal € 25.000 is opgenomen. Wij onderschrijven het onderkennen van een drempelbedrag voor de niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen. Wel is het van belang dat het gehanteerde grensbedrag juist en consistent wordt toegepast. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden op de spendanalyse (aanbestedingen) hebben wij vastgesteld dat dit niet het geval is. Het is van belang dat ODZOB de consistentie van de jaarrekening vaststelt in relatie tot de andere controle informatie en –documentatie die beschikbaar is.

### Tijdschrijven versus verlof

Binnen ODZOB is er sprake van een tijdschrijfsysteem en een systeem voor de verlofregistratie. Tussen beide systemen is geen sprake van een interface waardoor er verschillen ontstaan tussen beide. In het kader van de jaarrekening zijn de verschillen toereikend geanalyseerd en verklaard. Wel adviseren wij u, om analyses/ correcties achteraf te voorkomen een interface tussen beide systemen te overwegen dan wel tenminste maandelijks een aansluiting tussen beide systemen te maken en eventuele verschillen te laten corrigeren zodat beide systemen jaareinde integraal op elkaar aansluiten.

### SiSa

Tijdens de controle heeft afstemming plaatsgevonden met het Ministerie over de interpretatie van de op SiSa-regeling F21 van toepassing zijnde regels. Uit deze afstemming is naar voren gekomen dat de personele kosten die verband houden met extern ingehuurd personeel niet ten laste van deze regeling mogen komen. ODZOB heeft in dit kader een correctie doorgevoerd van € 45.000 in de SiSa-verantwoording. Deze correctie is ook direct van invloed op de opbrengsten. Het is van belang dat ODZOB op voorhand vaststelt wat de voorwaarden zijn ten aanzien van de subsidies die zijn ontvangen om zo te voorkomen dat er mogelijk geleden mis worden gelopen. Indien er ruimte is voor verschillende interpretaties is het van belang dat ODZOB hier tijdig met de juiste organisaties (subsidieverstrekkers) afstemming over heeft.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Jaarverslag

## Jaarverslag – Kwaliteit toelichting

### Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

BBV zijn eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

### Kwaliteit paragrafen

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

Er is ook opgenomen welke paragrafen niet van toepassing.

### Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval.

### Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarrekening gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit algemeen bestuursperspectief. De inzichtelijkheid is toereikend en heeft de aandacht van dagelijks bestuur en auditcommissie.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarverslag - Kengetallen

### Relatie tussen kengetallen

De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden verkregen van de financiële positie van uw organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van uw financiële positie.

De analyse van de weerstandsratio en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol is vastgesteld of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat.

### Weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het dagelijks bestuur een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen bedraagt volgens deze paragraaf € 1,9 miljoen (2022: € 1,9 miljoen).

In het weerstandsvermogen per 31-12-2023 is geen bedrag aan vrij aanwendbare bestemmingsreserves opgenomen. Deze werkwijze is consistent aan voorgaande jaren.

In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. Uw organisatie heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan gewogen risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 1,7 miljoen (2022: € 2,2 miljoen). In de bijbehorende programmaverantwoording in de bijlage risico inventarisatie is een specificatie van deze risico's opgenomen. Het weerstandsvermogen is op basis van deze analyse als voldoende te kwalificeren.

### Solvabiliteit

Het solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2023 43% (2022: 45%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter uw organisatie in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt -22% (2022: -27%). De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van uw organisatie ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote laten ten opzichte van voorgaand jaar een vergelijkbaar beeld zien.

### Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie van uw organisatie is het van belang te beoordelen of de structurele baten en lasten in verhouding tot elkaar zijn. Een positief kengetal betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten en uw organisatie daardoor incidentele kosten kan permitteren.

We merken op dat uw structurele exploitatieruimte toeneemt en achten de ontwikkeling positief.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Significante risico's

## Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
<p>Het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersing te doorbreken die anderszins effectief lijkt te werken. Het risico is verondersteld in alle entiteiten aanwezig.</p>	<p>Gegeven de aard van het risico, waarbij interne beheersing wordt doorbroken, kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.</p>	<p>Het doorbreken van beheersmaatregelen door het management is op basis van de controlestandaarden altijd een significant fraude risico. Interne beheersmaatregelen, ongeacht hoe goed in opzet en bestaan, kunnen risico's van materiële onjuistheden in de jaarrekening slechts beperken, en niet volledig mitigeren, wegens de inherente beperkingen van interne beheersmaatregelen.</p> <p>Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken.</p> <p>Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.</p> <p>Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het dagelijks bestuur zoals de volledigheid van de voorzieningen. We hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het dagelijks bestuur bij deze posten. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het dagelijks bestuur.</p>
<b>Conclusie</b>		
<p>Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij de onderkende risico's tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden alsmede gevoerde gesprekken met de organisatie hebben wij geen signalen en/of vermoedens van fraude.</p>		



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

### Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het bestuur en de directie. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw organisatie in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw organisatie integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van het bestuur en de directie wordt gebracht; en
- Daarnaast is het bestuur verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

### Onze verantwoordelijkheid

- Wij hebben een fraudediscussie gevoerd en bevestigingen verkregen van de directie en anderen binnen de organisatie ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de organisatie te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij de organisatie verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop het bestuur toezicht uitoefenen op de door de directie gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij hebben de geplande controlewerkzaamheden gecommuniceerd met het bestuur.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
- Wij rapporteren over onze gevolgde controleaanpak met betrekking tot fraude(risico's) in de controleverklaring.

### Geen aanwijzingen

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Interne beheersing



## Algeheel beeld interne beheersing

Proces	Status 2023	Status 2022	Bevinding 2023	Bevinding 2022
Financial reporting (P&C Cyclus)				4, 5, 6 en 7
Memoriaal boekingen				
Inkopen			1	
Aanbestedingen				
Betalingen			3 en 4	
Personeel en salarisadministratie			5	
Verkopen o.b.v. geschreven uren			2, 6, 7 en 8	
IT General Controls				1
Informatiebeveiliging				3
Fraude en corruptie				2

### Toelichting

Wij hebben in bovenstaand overzicht aangegeven wat de kwaliteit van het primaire proces is. Oranje wil zeggen dat niet alle risico's zichtbaar in het proces worden afgedekt. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat een controle onvoldoende zichtbaar is of omdat het een bewuste keuze is om een bepaald risico te accepteren, omdat het bijvoorbeeld te veel inspanning kost om het risico in het proces zelf te mitigeren. Slot- en sluitstuk van de controle van de gemeenschappelijke regeling is de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC stelt achteraf gegevensgericht vast of transacties op een juiste manier tot stand zijn gekomen en zijn verwerkt in de administratie. Op basis van de huidige informatie hebben wij dan ook geen indicatie dat de bevindingen van invloed hoeven te zijn op het oordeel bij de jaarrekening.

### Status agenda

	De inrichting van het proces is zodanig dat een (deels)systeem gerichte controle mogelijk is. De systeem gerichte controle is alleen mogelijk wanneer proces opzet is beschreven waardoor er sprake is van een uniforme werkwijze, de IT passende maatregelen heeft, toereikende en zichtbare interne beheersing en de VIC de werking heeft vastgesteld.
	De inrichting van het proces voldoen gedeeltelijk, maar de risico's die ermee samenhangen, vormen geen directe bedreiging voor de bedrijfsprocessen en de risico's zijn met aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden af te dekken.
	De inrichting van het proces voldoet niet en geeft aanvullende wezenlijk aanvullende risico's voor de jaarrekening controle.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing









Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## IT-omgeving (1/4)

Tijdens de uitvoering van de interim-controle beoordelen we de IT-omgeving in relatie tot de jaarrekening. De inzichten die wij verworven hebben uit de IT-omgeving in het kader van de jaarrekening controle willen we graag met u delen voor logische toegangsbeveiliging en wijzigingen beheer op applicatie niveau en voor de continuïteit op organisatieniveau.

	Logische toegangsbeveiliging	Autorisatie-beheer	Toelichting
<i>Netwerk</i>	 		<p>De omgevingsdienst heeft het beheer van het netwerk uitbesteed aan een service organisatie. De service organisatie heeft een ISAE 3402 Type 2 verklaring. In de rapportage waren voor het afgelopen jaar toereikende maatregelen getroffen voor de logische toegangsbeveiliging en beheer van autorisaties.</p> <p>Voor 2023 is het van belang om vast te stellen dat ISAE rapportage dezelfde zekerheid geeft. Dit, het beoordelen van de ISAE rapportage, is iets wat door de organisatie zelf moet worden gedaan.</p>
<i>Financiële administratie</i>	 		<p>De applicatie is voorzien van een gebruikersnaam en wachtwoord, zonder two-factor authenticatie. We onderkennen daarbij dat toegang tot het netwerk noodzakelijk is om toegang tot de applicatie te krijgen.</p> <p>De autorisatie is verdeeld in groepen binnen de applicatie. U heeft de koppeling met de werkzaamheden in de functie niet zichtbaar gedocumenteerd. Ook heeft u generieke accounts met beheerrechten. Het gevolg is dat we een bedreiging onderkennen voor het beheer van autorisaties en adviseren u de breigingen weg te nemen. Voor de jaarrekening is het noodzakelijk een analyse op de werkzaamheden van de generieke accounts uit te voeren.</p>



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing







Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## IT-omgeving (2/4)

	Logische toegangsbeveiliging	Autorisatiebeheer	Toelichting
Urenadministratie			<p>Voor de applicatie is SSO ingericht, waardoor de medewerker via zijn netwerk account inlogt bij de applicatie en daardoor afhankelijk is van de beveiliging van de netwerk account. Gezien de netwerk account toereikend is beveiligd onderkennen we hiervoor geen nader risico.</p> <p>Voor de autorisatie is een normpositie bepaald en opgenomen als groep binnen de rechten. U heeft de koppeling met de werkzaamheden in de functie niet zichtbaar gedocumenteerd. Verder zien we generieke accounts met beheerrechten, waardoor een bedreiging aanwezig is voor de logische toegangsbeveiliging.</p> <p>Voor de jaarrekening is het noodzakelijk een analyse op de werkzaamheden van de generieke accounts uit te voeren.</p>
Personeelsadministratie			<p>De applicatie is voorzien van een gebruikersnaam en wachtwoord, zonder two-factor authenticatie. We onderkennen daarbij dat toegang tot het netwerk noodzakelijk is om toegang tot de applicatie te krijgen.</p> <p>De personeelsadministratie wordt in een SaaS-omgeving verzorgd door de leverancier. Uit de ISAE 3402 Type 2 verklaring blijkt voor boekjaar 2022 geen bedreiging van de continuïteit. We hebben geen indicatie verkregen dat het tijdens boekjaar 2023 is gewijzigd en verifiëren dat tijdens het voorjaar middels de actuele verklaring bij de jaarrekeningcontrole. Ook deze rapportage dient door de organisatie zelf te worden beoordeeld.</p>



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing




Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## IT-omgeving (3/4)

Onderdeel continuïteit	Kwaliteit	Toelichting
Fysieke beveiliging		<p>Bij de organisatie wordt gebruik gemaakt van een pasjes/badges-systeem omtrent de toegang van de niet publieke ruimte. Gezien de aard van de activiteiten worden de getroffen maatregelen toereikend geacht.</p> <p>De toegang tot de servers wordt beheerd door de serviceorganisatie. Uit de ISAE 3402 rapportage van de service organisatie blijken meerdere interne beheersmaatregelen voor de fysieke beveiliging. De maatregelen uit de rapportage worden toereikend geacht.</p>
Remote access		Voor het inloggen vanaf een externe locatie op het netwerk of in de applicaties is de beveiligingsmaatregel in de vorm van tweefactor authenticatie actief, gelijk aan de interne locatie. Het beheer van de maatregel wordt beheerd door de service organisatie.
Preventie		Een firewall en virusscanner is aanwezig en wordt actief beheerd door uw service organisatie. De service organisatie omschrijft verder in haar ISAE 3402 rapportage dat penetratietesten plaatsvinden om preventief kwetsbaarheden te constateren. De combinatie wordt toereikend geacht voor uw organisatie.
Monitoring		Ten aanzien van monitoring maakt u gebruik van een service organisatie, welke onder meer een ISO27001 certificaat beschikt waar monitoring onderdeel van is. De maatregelen getroffen door uw service organisatie worden toereikend geacht in relatie tot de aard van uw activiteiten.
BIO	Onbekend vanwege migratie	Uit de werkzaamheden is gebleken dat u een risicoanalyse hebt uitgevoerd in kader van de baseline informatiebeveiliging overheden (BIO) en voor de risico's ook beheersmaatregelen heeft onderkent. De analyse hiervoor is per heden niet verstrekt aan ons, waardoor we er geen oordeel over hebben kunnen vormen. U heeft aangegeven dat de registratie plaatsvindt in een applicatie die zeer bewerkelijk is, waardoor u per heden bezig bent met de migratie naar een andere applicatie. We kunnen de uitkomsten pas medio december 2024 betrekken in onze controle en onze risico inschatting hierop aanscherpen.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing






Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## IT-omgeving (4/4)

Onderdeel continuïteit	Kwaliteit	Toelichting
Informatie-beveiligingsbeleid		We hebben kennisgenomen van uw informatiebeveiligingsbeleid. We hebben vastgesteld dat het voldoende actueel is en geen aanleiding geeft om aanvullende risico's in kader van de AVG te onderkennen.
Back-up		De back-up procedures en uitvoering zijn geheel belegd bij de service organisatie. Uit de ISAE 3402 rapportage blijkt dat de service organisatie voldoende maatregelen heeft getroffen. Op basis hiervan achten we de kwaliteit toereikend.
Change management		De organisatie is verantwoordelijk voor het tijdig melden van benodigde changes in applicaties. De service organisatie voert de verandering volgens instructie uit in samenwerking met u. Het is van belang dat u zelf en zichtbaar vaststelt dat de change op de juiste wijze heeft plaatsgevonden alvorens deze te accepteren.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Externe ontwikkelingen

De externe ontwikkelingen die op de volgende pagina's staan zijn ontwikkelingen in wet- en regelgeving die wij in generieke zin onderkennen. Deze ontwikkelingen zijn niet specifiek gemaakt voor ODZOB.

## Externe ontwikkelingen (1/4)

### Werkkosten regeling

De toepassing van de werkkostenregeling vraagt uw aandacht om correct toe te passen. We zien namelijk in de praktijk dat het aanwijzen van vergoedingen, verstrekkingen en ter beschikkingstellingen aan werknemers, te laat worden aangewezen.

Aanwijzen luistert heel nauw, dit moet uiterlijk worden gedaan op het moment dat de vergoeding wordt uitbetaald, vorderbaar en inbaar is en/of rentedragend. Verder zien wij dat niet altijd de juiste kosten worden ondergebracht onder de gerichte vrijstellingen, dit geldt bijvoorbeeld voor personeelsuitjes, lunches op de werkplek, vergoedingen aan externen niet in loondienst. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor loon in natura en eigen bijdrage van de werknemers hiervoor. Dit geldt voor de financiële en salarisadministratie. Verder vindt er niet altijd een regelmatig overleg plaats tussen de afdelingen financiën, salarisadministratie, HR en soms facilitair. Hierdoor is uiteindelijk de salarisadministratie niet volledig op de hoogte van alles wat te maken heeft met de werkkostenregeling, maar zij dienen wel de loonaangifte in. Verder wordt er niet altijd rekening gehouden met het gebruikelijkheidscriterium van € 2.400 per werknemer per jaar, wat in ieder geval mag worden ondergebracht in de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Het is daarom van belang om hier als werkgever goed op te letten.

### Wagenpark

We zien dat werkgevers hun werknemers een auto ter beschikking stellen. Nu wordt een persoonsgebonden auto over het algemeen wel juist in de salarisadministratie verwerkt, maar gaat het niet altijd goed bij de niet persoonsgebonden voertuigen.

De fiscale bijtelling vind bij niet persoonsgebonden voertuigen plaats bij de werknemers, of de kilometeradministratie voldoet niet aan de vereisten van de Belastingdienst. Een auto van € 60.000 kan op basis van een naheffing van 5 kalenderjaren oplopen tot een bedrag van circa € 60.000. Verder zien wij dat er bijvoorbeeld wordt gewerkt met een verklaring verbod op privégebruik, maar dat hier geen controles op plaatsvinden en er dus privé toch voor meer dan 500 kilometer per jaar mee wordt gereden en dan is dit voor de Belastingdienst bij een controle een naheffing. Kortom wanneer u een wagenpark heeft met niet persoonsgebonden auto's, let hier dan goed op.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Externe ontwikkelingen (2/4)

### Inhuur van externe

Op 1 mei 2006 is de Verklaring Arbeidsrelatie vervallen en vanaf dat moment is de Wet DBA van kracht geworden. Hierbij heeft de Belastingdienst in overleg modelovereenkomsten bij de inhuur van externen, direct of via bijvoorbeeld een uitzendbureau, of bemiddelingsbureau opgesteld.

Op het moment dat exact volgens deze regels wordt gewerkt, loopt de opdrachtgever geen risico, in de praktijk is dat echter over het algemeen niet zo. Een externe doet mee aan het personeelsfeest, ontvangt een kerstpakket, werkt op een laptop van de opdrachtgever, werkt er al jaren 4 dagen per week etc. De modelovereenkomsten voor vrije vervanging zijn bijvoorbeeld per 1 januari 2024 vervallen waar niet altijd op wordt gelet.

Tot en met 2024 geldt er vanuit de Belastingdienst nog het handhavingsmoratorium, maar dat vervalt per 1 januari 2025. Dit houdt in dat de Belastingdienst dan kan gaan naheffen, niet terug naar het verleden, maar wel vanaf dat moment. Op dit moment wordt er ook gecontroleerd door de Belastingdienst, zij hebben hiervoor extra personeel aangenomen en bij deze controles wordt vaak geconstateerd dat er geen sprake is van een externe, maar gewoon van een werknemer. Dit bijvoorbeeld omdat iemand via zijn eigen B.V. wordt ingehuurd tijdens ziek en piekdiensten. Van belang om in 2024 ervoor te gaan zorgen dat het proces bij de inhuur van externen op orde wordt gebracht.

### Notitie Rente

In de Notitie rente 2023 wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

De bepalingen en richtlijnen van deze notitie treden in werking met ingang van het begrotingsjaar 2025. Eerdere toepassing bij de begroting 2024 is toegestaan. Met het verschijnen van deze notitie wordt de eerdere versie (gepubliceerd in 2017) buiten werking gesteld.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen



## Externe ontwikkelingen (3/4)

### NIS2

De NIS2-regelgeving introduceert strenge(re) eisen op het gebied van cyber- en informatiebeveiliging voor de ondernemingen die onder de nieuwe wet als essentiële of belangrijke entiteit worden aangewezen.

Volgens de NIS2-regelgeving kan ODZOB als een NIS2 essentiële entiteit worden aangemerkt. Het moeten voldoen aan NIS2 is niet op basis van aanwijzing, maar automatisch. Belangrijke nieuwe verplichtingen zijn:

- Verplichting tot uitvoeren risicobeoordeling en nemen van passende maatregelen om risico's te mitigeren.
- Verplichting tot het melden van incidenten binnen 24 uur; en
- Verplichting tot het registreren in een Europees register.

Inwerkingtreding van de NIS2-regelgeving is per 1 september met handhaving vanaf 1 oktober 2024. Het is van belang dat u tijdig uw voorbereidingen afrondt. Het niet voldoen aan de NIS2-regelgeving kan significante boetes tot gevolg hebben in de vorm van geldboetes als ook eventuele persoonlijke aansprakelijkheid van het bestuur.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Externe ontwikkelingen (4/4)

### Duurzaamheid - ESG

In een tijdperk waarin duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid centraal staan, wordt de noodzaak voor duurzaamheidsverslaggeving in de publieke sector steeds urgenter. Organisaties in de publieke sector hebben een intrinsieke verantwoordelijkheid om transparantie te bieden over hun impact op mens en milieu. Het opstellen en delen van een duurzaamheidsverslag is niet langer een optionele praktijk, maar eerder een essentiële stap naar het opbouwen van vertrouwen, het voldoen aan verwachtingen van belanghebbenden en het stimuleren van positieve verandering.

Duurzaamheidsverslaggeving is momenteel geen wettelijke vereiste voor organisaties in de publieke sector, maar het belang ervan wordt steeds groter. De samenleving hecht veel waarde aan duurzaamheid en verslaggeving hierover. Vanaf het boekjaar 2024 zullen beursgenoteerde bedrijven zich conformeren aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) als leidende richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving.

Duurzaamheidsonderwerpen worden volgens de laatste standaarden gecategoriseerd in Environmental, Social en Governance, ofwel ESG. Dit gaat dus verder dan alleen klimaat gerelateerde aspecten. In de ESRS is een nuttig kader opgenomen van thema's die relateren aan ESG. Het is echter geen allesomvattend model, aangezien er voor organisaties mogelijk relevante thema's zijn die niet zijn opgenomen, en omgekeerd. Het kader en de thema's zoals opgenomen in de ESRS kan ook de publieke sector ondersteunen bij verantwoordingsprocessen.

Voor publieke organisaties die geen onderneming voeren (zijnde een grote B.V. of N.V.) is de CSRD momenteel niet van toepassing. Het is nog niet duidelijk of andere Nederlandse rechtspersonen waaronder die in de publieke sector in de toekomst mogelijk verplicht zullen worden om een duurzaamheidsverslag op te stellen. Mogelijk kunt u wel worden benaderd door een CSRD plichtige onderneming die u vragen stelt over uw duurzaamheidsbeleid en doelstellingen.

Gezien de kerntaak van de publieke sector om duurzame meerwaarde voor de samenleving te creëren, ligt het voor de hand dat de sector bekend is met het rapporteren van toegevoegde waarde in het jaarverslag. Het toevoegen van duurzaamheidsinformatie zou dan ook een logische stap zijn. De publieke sector kan hierbij leren van (beursgenoteerde) bedrijven om op die manier meer maatschappelijke waarde te genereren.



Inleiding



Samenvatting



Jaarrekening



Jaarverslag



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

# Bijlagen

## Bijlage A1 – Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Opbrengsten te laag door foutief uurtarief	€ 25.000	
<b>Totaal</b>	<b>€ 25.000</b>	

-  Aanbiedingsbrief
-  Samenvatting
-  Jaarverslag
-  Jaarrekening
-  Significante risico's
-  Interne beheersing
-  Externe ontwikkelingen
-  Bijlagen

## Bijlage A2 – Gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
Rente schatkistbankieren ten onrechte niet meegenomen (baten te laag)	+ € 98.000	
Voorziening bovenmatig verlof was te hoog doordat ten onrechte in de berekening ook met het wettelijke verlof rekening was gehouden	+ € 30.000	
Accountantskosten deel controle jaarrekening is ten onrechte aan 2023 toegerekend	+ € 26.000	
Lasten SiSa E93 verlagen waardoor opbrengst vanuit SiSa met zelfde bedrag is verlaagd	-/- € 45.000	
<b>Totaal</b>	<b>€ 109.000</b>	<b>€ 0</b>

Naast bovenstaande getalsmatige correcties zijn er in de jaarstukken verschillende tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

	Aanbiedingsbrief
	Samenvatting
	Jaarverslag
	Jaarrekening
	Significante risico's
	Interne beheersing
	Externe ontwikkelingen
	Bijlagen

## Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2023

In onze controle zijn specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening.

Voor de werkzaamheden stelt het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) andere rapportage toleranties dan gehanteerd zijn bij de controle van uw jaarrekening. De rapporteringstolerantie per specifieke uitkering is:

- € 12.500 wanneer de omvangsbasis niet hoger is dan €125.000.
- 10% van de omvang wanneer de omvangsbasis tussen €125.000 en €1.000.000 ligt.
- € 125.000 wanneer de omvangsbasis hoger is dan € 1.000.000.

Wanneer de regelingen geen toelichting bevatten hebben we geen bevindingen geconstateerd met een omvang groter dan de rapportage tolerantie.

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring) GOEDKEUREND

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening GOEDKEUREND

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
lenW E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH.			
EZK F21	Enmalige specificatie uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.			



Aanbiedingsbrief



Samenvatting



Jaarverslag



Jaarrekening



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

### Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van ODZOB, inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

### Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2023 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2024 te roteren.

### Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en ODZOB, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

### Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.



Aanbiedingsbrief



Samenvatting



Jaarverslag



Jaarrekening



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

## Onze communicatie met u

### Bevestiging van onafhankelijkheid

Door middel van dit accountantsverslag informeren wij het bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2023.

#### *Bevestigingen van het bestuur*

Wij hebben bij het bestuur ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen opgevraagd aangaande uw verantwoordelijkheden inzake de jaarrekening en de andere informatie.

Daarnaast hebben wij van u een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening van ODZOB ontvangen.

Wij hebben in ons controleplan gecommuniceerd over onze verantwoordelijkheden en onafhankelijkheid.

Door middel van ons controleplan hebben wij ook een beschrijving gegeven van de reikwijdte en timing van onze controle, waaronder significante risico's en materialiteit.

Eveneens door middel van dit accountantsverslag informeren wij het algemeen bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2023.

Er zijn geen meningsverschillen met het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door het dagelijks bestuur en de medewerkers van ODZOB de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

### Onze communicatie met het algemeen bestuur

### Geen meningsverschillen met bestuur en/of beperkingen in reikwijdte van de controle



Aanbiedingsbrief



Samenvatting



Jaarverslag



Jaarrekening



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen



## Bijlage C - Onze communicatie met u

### Urenrealisatie

Hieronder zijn de uren opgenomen vanuit onze urenbegroting. Deze uren hebben wij afgezet tegen de gerealiseerde uren. Aangezien de controle nog niet is afgerond zullen wij onderstaand overzicht actualiseren nadat de controle is afgerond.

	Begroting	Realisatie
Externe accountant	56	95
Manager	84	156
Controleleider	86	78
Assistenten	114	167
<b>Totaal</b>	<b>340</b>	<b>496</b>

Door de toename van de complexiteit in de controle zijn er verhoudingsgewijs veel senior (manager en externe accountant) uren gemaakt.



Aanbiedingsbrief



Samenvatting



Jaarverslag



Jaarrekening



Significante risico's



Interne beheersing



Externe ontwikkelingen



Bijlagen

### Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het bestuur van ODZOB en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het dagelijks bestuur en de algemeen bestuursleden behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.



Introductie



Samenvatting



Belangrijkste bevindingen



Oordeel bij de jaarrekening



Overige onderwerpen



Ontwikkelingen



## Verslag vergadering Auditcommissie

5 juni 2024, 15:00 – 15.40 uur, Teams

**Aanwezig** Willeke van Zeeland – algemeen bestuur (gemeente Gemert-Bakel)  
Theo Geldens – dagelijks bestuur (portefeuillehouder Financien)  
Jelle Smit – externe accountant Flynth  
Meindert Wenting – junior manager Flynth  
Frank Piepers – directeur ODZOB  
Kees van Daal – controller ODZOB (verslag)

---

### *Vaststelling agenda*

Het enige onderwerp voor deze bespreking waren de jaarstukken 2023. Naast de jaarstukken, zijn ook het concept rapport van bevindingen van Flynth en het concept voorstel aan het algemeen bestuur voorgelegd aan de commissie.

### *Mededelingen*

Stef Luijten en Karel Boonen zijn verhinderd wegens andere afspraken.

### *Bespreking*

Vanuit Flynth is een korte toelichting gegeven op het doorlopen (controle)proces. Een deel van de bevindingen komt voort uit het verouderde financieel systeem dat de ODZOB gebruikt tot en met boekjaar 2023. Daarnaast is er in de loop der jaren enig ‘achterstallig onderhoud’ ontstaan aan enkele balansposten. Dit is tijdens de controlewerkzaamheden opgepakt en hierover worden aan het algemeen bestuur voorstellen gedaan. Met name op het gebied van inkopen en prestatielevering zijn er voor de ODZOB nog verbeterlagen te maken.

Daarnaast is er in de eerste maanden van 2024 enige onduidelijkheid geweest over de wijze waarop de commissie Bbv omgaat met de wet- en regelgeving over de rechtmatigheidsverantwoording (specifiek: het begrotingscriterium). Zowel voor de publieke organisaties als de accountants is dit een ongewenste situatie die snel verbeterd dient te worden.

De scope van de controleverklaring betreft het getrouwe beeld. Het dagelijks bestuur is immers sinds het verslagjaar 2023 verantwoordelijk voor het onderdeel rechtmatigheid.

Het rapport van bevindingen is een lijvig rapport. Dat vloeit enerzijds voort uit het vaste format dat Flynth hanteert en anderzijds de wet- regelgeving die bepaalde onderdelen simpelweg voorschrijft.

De commissie hinkt met het lezen van het rapport van bevindingen op twee gedachten; enerzijds lijkt de ODZOB de weg naar boven terug gevonden te hebben, anderzijds zou je op basis van dit rapport kunnen constateren dat er nu weer een stapje terug wordt gedaan. Flynth heeft eerder toegezegd in een volgende versie naar de (herhaalde) toonzetting te kijken.

Het is goed om in ogenschouw te nemen dat de accountant bij de controle op de jaarrekening in overwegende mate terugkijkt. Enkel voor een klein onderdeel (continuïteit van de organisatie) wordt er vooruit gekeken. We spreken medio 2024 dus over de situatie van ruim een jaar geleden.



## OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Binnenkort, na het vaststellen van de jaarstukken 2023 door het algemeen bestuur, start de ambtelijke evaluatie tussen Flynth en de ODZOB. Het nieuwe intern controleplan voor 2024 is inmiddels in concept gereed. Bij de interimcontrole (najaar 2024) zal blijken welke verbeterlagen de ODZOB heeft weten de maken.

De ODZOB erkent dat de voorbereiding op de jaarrekeningcontrole deze keer minder gedegen was dan in andere jaren het geval was. Zoals ook wordt gememoreerd in het voorstel aan het algemeen bestuur heeft dit alles te maken met de grote aandacht die (noodzakelijkerwijs) is gegeven aan de implementatie Afas. Dit viel samen met het opstellen van de jaarstukken 2023, het openen van het boekjaar 2024 en het opstellen van de ontwerpbegroting 2025.

De portefeuillehouder meldt dat zijn primaire scope gericht is op het verkrijgen van een goedkeurende verklaring. De aangereikte verbetermaatregelen worden aan de orde gesteld in het dagelijks bestuur, zodat op de juiste plaats de juiste verantwoordelijkheid kan worden genomen.

Flynth oppert om vooral te benadrukken dat er een goedkeurende verklaring wordt verstrekt, ondanks enkele rechtmatigheidsissues, die niet anders dan geaccepteerd kunnen worden. Al met al bestaat er best een positief beeld over ODZOB.

Er is uitgelegd waarom in de definitieve jaarstukken een correctie is doorgevoerd op de uitputting van de SPUK toezicht en handhaving energiebesparingsplicht. Een ongelukkige samenloop van omstandigheden heeft ertoe geleid dat er teveel uren waren doorbelast aan deze regeling.

Binnenkort hebben Flynth en de ODZOB contact over meerwerkkosten die voortvloeien uit de controle op de jaarrekening. De gezamenlijke inzet van alle betrokkenen heeft ertoe geleid dat dit dossier binnenkort afgerond kan worden.

### *Sluiting*

De auditcommissie constateert dat de verstrekte toelichting duidelijk is. Er resteren geen vragen naar aanleiding van de besproken stukken. Namens de ODZOB dankt de directeur alle betrokkenen.



7 maart 2024, concept 18 maart

## Verslag AB-vergadering

7 maart 2024, 9:00 – 12:00, Gemeente Eindhoven, Stadhuisplein 1, Eindhoven, raadzaal

<b>Aanwezig</b>	de heer J. (Jos) van Bree de heer J. (John) Bankers de heer S. (Stef) Luijten de heer R. (Rik) Dijkhoff de heer F. (Fons) d'Haens mevrouw M. (Marjan) Vrijnsen - de Corte de heer S. (Steven) Kraaijeveld de heer R. (Rik) Thijs mevrouw W. (Willeke) van Zeeland mevrouw M. (Maaïke) van Breugel-Smolters de heer A. (Arno) Bonte de heer R. (Ron) van den Berkmortel de heer P. (Patrick) Kok de heer A. (Ad) van Beek de heer P. (Peter) van de Noort de heer J. (Jelle) de Jong de heer T.P.T.H. (Theo) Geldens mevrouw M. (Mariëlle) Giesbertz de heer K. (Kees) Vortman (vervanger) de heer M. (Marc) Oudenhoven de heer E. (Erik) de Ridder de heer F. (Frank) Piepers de heer R. (Ron) Cremers de heer M. (Mark) v.d. Ven mevrouw J. (Judith) le Pair	voorzitter gemeente Asten gemeente Bergeijk gemeente Best gemeente Bladel gemeente Deurne gemeente Eersel gemeente Eindhoven gemeente Gemert-Bakel gemeente Heeze-Leende gemeente Helmond gemeente Laarbeek gemeente Nuenen gemeente Oirschot gemeente Reusel-De Mierden gemeente Son en Breugel gemeente Valkenswaard gemeente Veldhoven gemeente Waalre provincie Noord-Brabant waterschap de Dommel interim-directeur ODZOB concernmanager VTH directiesecretaris, ODZOB bestuursondersteuner, ODZOB
<b>Verslag</b>		
<b>Afwezig</b>	gemeente Cranendonck gemeente Someren	

9.00 - 10.00 uur : Meningsvormende bijeenkomst AB over plan van aanpak robuustheidscriteria (zie bijlage)

10.00 - 12.00 uur : (regulier) AB

### 1. Opening AB-vergadering en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering, met een speciaal welkom aan het nieuwe AB-lid mevrouw Vrijnsen-De Corte van gemeente Deurne (opvolger de heer Biemans) en de heer Vortman (vervanger mevrouw Van de Loo).



## OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

In verband met de langdurige afwezigheid van mevrouw Van Dort, is de heer Piepers, concernmanager dienstverlening, tijdelijk benoemd als interim-directeur. Samen met de heer Cremers, de concernmanager VTH, vormen zij de directie.

Er zijn geen opmerkingen over verslag, actie- en besluitenlijst, deze zijn hiermee vastgesteld.

De heer Geldens meldt dat agendapunt 2.d Nyrstar van de AB-agenda wordt gehaald. Met de 5 betrokken gemeenten (stroomgebied met invloedssfeer van Nyrstar) en het waterschap vindt afstemming plaats over dit complexe dossier. Naar aanleiding van de gesprekken neemt de heer Geldens het initiatief voor de agendering van een oplegnotitie voor een volgend AB. In dit kader geeft de heer Luijten aan dat er gerelateerde zaken spelen in zijn gemeente (wateronttrekkingen over de grens) die in dit kader ook relevant zijn.

### **2. Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten**

#### *2.a Ingekomen brief provincie Noord-Brabant onderzoek bedrijfsvoeringsaspecten Omgevingsdiensten*

Met de vorming van een nieuw college van GS is er een nieuw bestuursakkoord opgesteld. Verzocht is om een efficiencyonderzoek bij de 3 Brabantse Omgevingsdiensten, waarin huisvesting, management en staffuncties worden meegenomen. Vanuit gemeentelijke deelnemers wordt opgemerkt dat efficiency sinds de oprichting van de omgevingsdienst al een punt van aandacht is in het AB en bij de raden/Staten (zienswijzen). De verwachting is dat hieromtrent nog weinig winst te behalen valt. De ontwikkeling naar een robuuste dienst kan gezien worden als op gespannen voet hiermee. De gedeputeerde geeft aan dat de intentie is om het onderzoek klein te houden.

#### *2.b Stand van zaken medewerkersonderzoek*

Hieraan is al aandacht besteed in de meningsvormende bijeenkomst over het plan van aanpak robuustheidscriteria (zie agendapunt 0).

#### *2.c Terugblik DB-heidag 25 januari 2024*

De voorzitter geeft aan dat er gesproken is over:

- het fundament op orde en robuustheid (zie plan van aanpak robuustheidscriteria).
- gemeenschappelijkheid met deelnemers: er wordt ingestoken op de onderlinge relatie. Jaarlijks vindt een gesprek plaats over de onderlinge samenwerking en ontwikkelingen in de dienst tussen AB-lid, GPO-lid, directeur en accountmanager.
- open cultuur: het DB hecht veel belang aan een organisatie, waar mensen met passie en zorg voor een gezonde leefomgeving werken. Elke medewerker dient zich ambassadeur te voelen van de ODZOB. Dit vraagt om een open cultuur.
- samenspel DB en directie: we willen graag het boegbeeld naar buiten toe zijn, naar deelnemers en inwoners.
- Aandachtspunt overvolle agenda's bestuurders: kritisch zijn op datgene wat voor het DB en AB wordt geagendeerd, hier gedoseerd mee omgaan. De directie kan hierin zelfbewust een rol nemen.

#### *2.d Nyrstar België: lozing afvalwater in de Dommel*

Dit punt is van de agenda gehaald en komt terug in een volgend AB.



### 3. Bespreekpunten (discussie en besluitvorming)

#### 3.a Plan van aanpak robuustheidscriteria

In het AB-verslag zal ook een weergave van de meningsvormende sessie worden opgenomen, dit is hiermee openbaar. Het verslag hiervan is in de bijlage opgenomen. Het AB spreekt uit het van groot belang te vinden dat het plan van aanpak tot rust leidt in de organisatie en een dienstverlening die overeenkomt met de verwachtingen van de deelnemers. Het AB stemt in met het voorstel.

#### 3.b Aanpassing gemeenschappelijke regeling ODZOB

Van de 22 deelnemers hebben er 12 besloten een zienswijze in te dienen. Naast inhoudelijke zienswijzen zijn er ook technische opmerkingen meegegeven en suggesties ter verbetering van de tekst van de GR.

Bij de deelnemers wordt gesondeerd hoe zij staan ten opzichte van het voorstel dat het AB opdracht geeft een startdocument te agenderen in het AB van 3 juli, op basis waarvan het AB een besluit kan nemen op welke wijze de stemverhouding moet worden geëvalueerd en hoe dat proces wordt vormgegeven:

##### Gemeente Eindhoven

Groot voorstander van onderzoek, de provincie heeft nu een groot aandeel in de besluitvorming, in relatie tot de gemeenteraden. Er gaan regelmatig taken over van provincie naar gemeenten (bv. bodem, toezicht bepaalde bedrijven). Vraag om het traject af te ronden voor installatie van nieuwe DB/AB.

##### Gemeente Gemert-Bakel

Is dit het juiste tijdstip om een onderzoek te doen, wat is het motief hiervoor? Eerst de stappen naar robuustheid doorlopen.

##### Gemeente Nuenen

Vraagt naar de opstelling van de provincie Noord-Brabant en of er realiteitszin zit in het voorstel de stemverhoudingen aan te passen.

##### Provincie Noord-Brabant

Geeft aan hier geen voorstander van te zijn.

##### Gemeente Veldhoven

Impact van een dergelijk onderzoek kan groot zijn. Is dit het goede moment? Zorg over haalbaarheid van de vraag.

##### Gemeente Valkenswaard

Het is nu niet het moment om dit mee te nemen in de aangepaste GR, maar het getuigt wel van respect in relatie tot de zienswijzen om een startdocument op te stellen. Vanuit Valkenswaard geen reden om dit niet te doen.

##### Gemeente Eersel

De gemeente kan zich vinden in de lijn van Eindhoven/Valkenswaard.

##### Gemeente Best

De gemeente kan zich vinden in de lijn van Eindhoven/Valkenswaard en doet de suggestie om capaciteit buiten de ODZOB om te zoeken (de directeur geeft aan dat deze capaciteit binnen de ODZOB beschikbaar is).

##### Gemeente Nuenen en Oirschot

Zij volgen de lijn van gemeente Eindhoven.

##### Gemeente Waalre

Gemeente volgt de lijn van Eindhoven/Valkenswaard, maar geeft aan dat het traject rondom de robuustheidscriteria niet in het geding mag komen.



## OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

### Gemeente Laarbeek

De gemeente volgt de lijn van gemeente Eindhoven/Valkenwaard. Er wordt wel aandacht gevraagd voor een goede timing, in de tijd uitstrekken. Er wordt een vraagteken gezet bij de uitvoerbaarheid, omdat er unaniem instemming nodig is.

### Gemeente Son en Breugel

Er ligt al een forse opgave voor de organisatie, het voorstel voor een startdocument over de stemverhouding wordt wel als reëel beschouwd.

Verder wordt gesproken over de uittredingsregeling en de uniformering ervan bij de 4 GR'en. Dit zou dan een onderwerp van gesprek kunnen zijn in 4 GR-verband. In dit kader wordt verwezen op het wettelijke kader van de GR, dat hiervoor leidend is.

Het AB stemt als volgt:

- beslispoint 1: akkoord
- beslispoint 2: akkoord
- Beslispoint 3: akkoord
- beslispoint 4: alle aanwezige deelnemers kiezen voor optie 1, alleen de provincie kiest optie 2.
- beslispoint 5: in het beslispoint wordt "onderzoek" vervangen door "verkenning".  
Optie 1. In te stemmen met een onderzoek naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR. -> In te stemmen met een verkenning naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR. Gemeenten Best, Deurne, Eersel, Eindhoven, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Oirschot, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre kiezen voor optie 1.  
Optie 2. Niet in te stemmen met een onderzoek naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR. -> Niet in te stemmen met een verkenning naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR. Gemeenten Asten, Bergeijk, Bladel, Nuenen, Valkenwaard en de provincie kiezen voor optie 2.
- beslispoint 6: akkoord

### *3.c Verlengen Dienstverleningsovereenkomst (DVO)*

Het AB stemt unaniem in met het voorstel.

### *3.d SSiB: voortzetting financiering*

Op verzoek van het GPO is het 1<sup>e</sup> beslispoint aangepast waarbij een voorbehoud wordt gemaakt voor voortzetting van deelname die afhankelijk is van aanvullende financiering door de provincie Noord-Brabant. Provinciale Staten moeten nog een besluit nemen over een voorstel voor continuering in hun vergadering van 5 april. Het AB stemt unaniem in met het voorstel.

### *3.e Externe veiligheid*

Het AB stemt unaniem in met het voorstel.

### *3.f Sonderen afvaardiging AB-lid in stuurgroep regionaal Meetnet*

De heer Geldens is bereid tot afvaardiging in de stuurgroep. Het AB stemt hiermee in, de felicitaties worden overgebracht.





#### **4. Informerend**

##### *4.a Terugkoppeling bestuurlijk overleg handelingsperspectief*

Er is een overleg geweest met verschillende betrokken deelnemers. Besloten is tot een pilot vergunningverlening, waarbij uitgangspunt is dat er geen verslechtering mag zijn voor wat betreft het milieu. Dit om zaken voort te kunnen zetten.

Gevraagd wordt aan de provincie Noord-Brabant of er door agrariërs die stappen willen zetten die tot verminderen van ammoniakuitstoot kunnen leiden, acties kunnen worden ondernomen. Komt er nog een passende beoordeling voor rundvee- en pluimveestallen? De provincie kan hieromtrent melden dat de passende beoordeling reeds klaar is waardoor er mogelijkheden zijn. Onderzocht wordt wat aanvullend nodig is. Verder wordt gekeken of bepaalde stalsystemen in het vergunningentraject (niet alleen luchtwassers) meegenomen kunnen worden. In dit kader wordt aangegeven dat gemeenten blij zijn met de gewijzigde verhouding met de provincie (meer openheid voor overleg). Wel zijn er nog onderwerpen waarvoor de oproep wordt gedaan als overheden nog meer samen te werken, in het belang van de gemeenschap.

#### **5. Rondvraag**

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

#### **6. Sluiting AB-vergadering**

De heer Van Bree dankt de deelnemers voor hun aanwezigheid en inbreng.

#### **Volgende vergadering**

De volgende AB-vergadering is op woensdag 3 juli 2024, 10.00-12.00 uur bij gemeente Bladel.



### **Bijlage: Meningsvormend deel plan van aanpak robuustheidscriteria**

De heer Van de Noort geeft aan dat het plan is opgesteld in de context van IBP VTH. Omdat nog niet aan alle robuustheidscriteria is voldaan, is een plan van aanpak gemaakt om te komen tot een robuuste Omgevingsdienst per (uiterlijk) 1 april 2026.

De heer Piepers schetst de context en geeft een toelichting op het plan van aanpak. Conclusie is dat er nog veel werk te verrichten is, maar dat er vanaf eind 2023 ook al diverse interventies worden gedaan in de goede richting. Voor wat betreft op te pakken zaken is een duidelijke link te zien met de resultaten die uit het medewerkersonderzoek (MO) komen. Geconcludeerd wordt dat er op het MO een uitzonderlijk hoog responspercentage (91%) is. Het wordt als prettig ervaren dat alles nu duidelijk op tafel ligt, dit heeft rust in de organisatie gebracht. In onderling vertrouwen wordt met de medewerkers gesproken over de resultaten en de te nemen vervolgacties.

Een belangrijk aspect binnen de robuustheidscriteria is het voldoen aan de kwaliteitscriteria. Hiervoor is begin 2024 een screening uitgevoerd bij medewerkers. Het blijkt dat de ODZOB op dit punt qua robuustheid (kwaliteit en massa) bovengemiddeld scoort ten opzichte van andere omgevingsdiensten. Ondanks het verloop van personeel is goed gewerkt aan het op orde hebben van kennis en bezetting. De dienst voldoet op de 27 gedefinieerde expertisegebieden. Er is nog wel ruimte voor verbetering. Door de screening is er een dashboard waarmee we verder kunnen werken aan de kwaliteit. Andere onderdelen die deel gaan uitmaken van het verbeterplan zijn de resultaten van de archiefinspectie en het efficiencyonderzoek van de provincie Noord-Brabant. Ook volgt nog de zelfevaluatie en in september de visitatie vanuit Omgevingsdienst NL in het kader van het Interbestuurlijk Programma. De komende maanden volgen dan nog andere producten uit het Interbestuurlijk programma waarin onder meer VNG, IPO en het Rijk afspraken maken over versterking van het landelijke VTH-stelsel en waarvan de verwachting is dat Omgevingsdiensten dat overnemen.

Eind september 2024 dienen alle ingrediënten voor een integraal verbeterplan voor de dienst helder te zijn. De methodiek om hiertoe te komen, zal voor 1 mei 2024 gereed zijn. Hiermee kunnen verbeterpunten worden geplott en keuzes worden gemaakt die aan het AB van 19 december voor besluitvorming worden voorgelegd. Duidelijk is dat er 3 grote onderdelen zijn die aandacht dienen te krijgen: 1) processen goed op orde krijgen met een goede, informatiehuishouding en -ontsluiting naar de deelnemers, 2) binden en boeien van de medewerkers, 3) samenwerking met de deelnemers en relatiebeheer. Het AB spreekt waardering uit over het feit dat er nu een integraal plaatje voor de dienst op tafel komt.

Gevraagd wordt om voor wat betreft inhuur in de begroting 2025, waarvoor een andere doelstelling wordt gehanteerd (streven 82% vast, 18% inhuur), helder te maken welke financiële consequenties dit heeft.

Aangestipt wordt dat de verwachting is dat andere regionale GR'en extra middelen zullen vragen om tot een sluitende begroting 2025 te komen. Toegelicht wordt dat er verschillen in indexering zijn tussen de 4 GR'en (omdat er sprake is van verschillende organisaties), maar dat eenzelfde methodiek voor loon- en prijsindexeringen wordt gebruikt.

Verder spreken de AB-leden over de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan van aanpak. Vanuit de ODZOB wordt aangegeven dat de interventies zowel qua planning als kwalitatief haalbaar worden geacht. Over de verschillende onderdelen zullen voorstellen aan het AB worden voorgelegd.



## OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Geconcludeerd wordt dat het AB zich kan vinden in de voorgestelde lijn van het plan van aanpak robuustheidscriteria. Het AB is voorstander van sessies voor beeldvorming/oordeelvorming over dit soort grote dossiers. De voorkeur gaat dan uit naar het organiseren van dergelijke sessies enige tijd voorafgaand aan de agendering ter besluitvorming in het AB (voor het plan van aanpak robuustheidscriteria was dat agenda technisch niet mogelijk).

Concept 7 maart 2024

# Besluitenlijst AB-vergadering

7 maart 2024, 10.00 – 12.00 uur, gemeente Eindhoven, raadzaal

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
3.a	Plan van aanpak robuustheidscriteria	1. Stelt het plan van aanpak robuuste omgevingsdienst Zuidoost-Brabant vast.	Het AB besluit conform voorstel.
3.b	Aanpassing gemeenschappelijke regeling (GR)	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kennis te nemen van de ingediende zienswijzen op de Ontwerpregeling GR ODZOB 2024.</li> <li>2. In te stemmen met de reactie op de ingediende zienswijzen en de tekst van de Ontwerpregeling GR ODZOB 2024 hieraan conform aan te passen.</li> <li>3. De voorgestelde wijziging van de stemverhouding in de zienswijze niet op te nemen in de definitieve Ontwerpregeling GR ODZOB 2024.</li> <li>4. Voor het vervolgtraject van de wijziging in de stemverhouding een keuze te maken: <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Optie 1. Het AB geeft opdracht in de AB-vergadering van 3 juli een startdocument te agenderen op basis waarvan het AB een besluit kan nemen op welke wijze de stemverhouding moet worden geëvalueerd en hoe dat proces wordt vormgegeven.</li> <li>b. Optie 2. Het AB besluit geen traject op te starten om de stemverhouding te evalueren.</li> </ol> </li> <li>5. Voor het vervolgtraject van de uittredingsregeling een keuze te maken: <ol style="list-style-type: none"> <li>a. Optie 1. In te stemmen met een onderzoek naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR.</li> </ol> </li> </ol>	<p>Het AB stemt in met beslispunten 1 tot en met 3 en 6.</p> <p>Beslispunt 4: het AB kiest voor optie 1.</p> <p>Beslispunt 5: het AB kiest voor optie 1, waarbij het beslispunt is aangepast naar: In te stemmen met een verkenning naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR.</p>



		<p>b. Optie 2. Niet in te stemmen met een onderzoek naar de harmonisatie van de uittredingsregeling bij de 4 GR.</p> <p>6. De colleges van de deelnemers voor te stellen de Gemeenschappelijke regeling ODZOB te wijzigen conform de definitieve Ontwerpregeling GR ODZOB 2024.</p>	
3.c	Verlengen Dienstverlenings-overeenkomst (DVO)	<p>1. Verlengen van de looptijd van de huidige Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) met 1 jaar om een zorgvuldige actualisatie van de DVO te kunnen borgen. Deze termijn gaat in per 1-7-2024.</p>	Het AB besluit conform voorstel.
3.d	SSiB voortzetting financiering	<p>1. In te stemmen met de voortzetting van de deelname en financiering door de ODZOB-deelnemers aan SSiB na 2024, onder voorbehoud van voortzetting van aanvullende financiering door de provincie Noord-Brabant.</p> <p>2. In te stemmen met de financiering voor SSiB na 2024, via de ODZOB, inclusief de van toepassing zijnde jaarlijkse indexering van de kosten.</p> <p>3. In te stemmen met het opnemen van de kosten die voortvloeien uit de SSiB-deelname vanaf 2025, die betrekking hebben op het structureel fundament van SSiB, in de ontwerpbegroting 2025 (die in het eerste kwartaal van 2024 ter zienswijze aan de ODZOB-deelnemers wordt voorgelegd).</p> <p>4. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2024 waardoor de deelnemersbijdragen worden verlaagd tot aan de bijdrage die de ODBN voor SSiB in 2024 van regio Zuidoost-Brabant verwacht.</p>	Het AB besluit conform voorstel.
3.e	Externe veiligheid	<p>1. De taken op het gebied van externe veiligheid, zoals deze de afgelopen 4 jaar zijn uitgevoerd en gefinancierd, structureel op dezelfde manier voortzetten.</p> <p>2. De verplichte registratie van de (zeer) kwetsbare gebouwen in het Register Externe Veiligheid (REV) door de ODZOB uit te laten voeren, zonder ophoging van de middelen.</p>	Het AB besluit conform voorstel.



3.f	Sonderen afvaardiging AB-lid in Stuurgroep Regionaal Meetnet	1. Het AB-lid ... als vertegenwoordiger van de ODZOB in de Stuurgroep van het Regionaal Meetnet aan te wijzen.	Het AB besluit de heer T. Geldens als vertegenwoordiger van de ODZOB in de Stuurgroep van het Regionaal Meetnet aan te wijzen.
-----	--------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



Concept 19 maart 2024

# Actiepuntenlijst AB-vergadering

7 maart 2024, 10.00-12.00 uur,  
Gemeente Eindhoven, raadzaal

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
105	12-10-2023	In-plan van aanpak robuustheidscriteria meenemen ambitieniveau regio en link maken met visie, met helderheid over basistaken, verzoektaken en collectieve taken	De heer Van der Ven	7-3-2024
109	30-11-2023	Afspraak bestuurders over herijking handelingsperspectief agrarisch	De heer Van der Ven	7-03-2024
110	30-11-2023	In afstemming met Waterschap, provincie en gemeente Eindhoven speelveld in beeld brengen van de toezing in de Dommel door Nyrstar	De heer Van der Ven	7-03-2024
111	7-3-2024	<ul style="list-style-type: none"><li>• Startdocument evaluatie stemverhoudingen en hoe dat proces wordt vormgegeven</li><li>• Verkenning harmonisatie uittredingsregeling</li></ul>	De heer Piepers	<ul style="list-style-type: none"><li>• AB 3-7-2024</li><li>• AB 19-12-2024</li></ul>
112	7-3-2024	Integraal ODZOB meerjarenverbeterplan	De heer Piepers	AB 19-12-2024



Versie 20 maart

## Verslag DB-vergadering

14 maart 2024, 10:30 – 12.00 uur, ODZOB, 0.6

<b>Aanwezig</b>	J.C.J. (Jos) van Bree, voorzitter DB T.P.T.H. (Theo) Geldens P.J.M. (Peter) van de Noort M. (Marc) Oudenhoven F. (Frank) Piepers, interim-directeur R. (Ron) Cremers, concernmanager VTH M. (Mark) van der Ven, directiesecretaris K. (Kees) van Daal, controller J. (Judith) le Pair, bestuursondersteuning
<b>Afwezig</b>	R.A.G. (Ron) van den Berkmortel A. (Arno) Bonte

---

### 1. Opening, vaststelling agenda

De heer Van Bree opent de vergadering.

Er zijn geen opmerkingen binnen gekomen over de verslagen, de besluitenlijst en actielijst, deze worden vastgesteld.

Bij de DB-vergaderstukken zat een impressie van de DB-heidag. Alle acties die tijdens de DB-heidag zijn besproken, zijn in gang gezet.

In verband met afwezigheid van mevrouw Van de Loo is de afspraak over reflectie RKO – rol ambassadeur verschoven naar het DB van 18 april.

### 2. Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten

#### *2.a Save the date: Regionale raadsbijeenkomst zienswijzen gemeenschappelijke regelingen 15 mei 2024*

Er is een uitnodiging uitgegaan richting raden en Staten. De bijeenkomst vindt plaats in Helmond. Voorafgaand aan de bijeenkomst ontvangen de raden- en Statenleden een filmpje, met informatie over de begroting. De heer Van Bree en de heer Piepers zullen hierin te zien zijn. De DB-leden wordt gevraagd bij de bijeenkomst aanwezig te zijn. Deze is van 19.00-21.30 uur gepland, vanaf 20.00/20.30 uur is vooral relevant, omdat de bestuurders dan kunnen reflecteren op het gesprek dat plaatsvindt tussen raads- en Statenleden. Er zal naar de DB-leden (ook de heren Bonte en Van den Berkmortel) een agendaverzoek worden uitgedaan. De heren Van Bree en Geldens zijn in ieder geval aanwezig en mogelijk de heer Oudenhoven.

### 3. Bespreekstukken (discussie en besluitvorming)

#### *3.a Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028*

De heer Geldens geeft een toelichting op de uitgangspunten van de begroting.

Belangrijke elementen zijn:





- versterking weerstandsvermogen in verband met een hogere tranche omzet (€ 0,3 miljoen).
- voorstel om van de beschikbare ruimte van € 1,2 miljoen 1/3 deel te reserveren voor verlaging tarief en 2/3 deel vasthouden voor ontwikkelbudget. Eind 2024 wordt helder wat nodig is om te komen tot een robuuste omgevingsdienst in 2026. Het is niet gewenst om het gehele bedrag al terug te laten vloeien naar de deelnemers en vervolgens eind 2024 tot de conclusie te komen dat er weer middelen gevraagd dienen te worden van de deelnemers.

Het is van belang dat de DB-leden uitdragen dat zij het belang van een robuuste organisatie onderschrijven en dat het nodig is om het ontwikkelbudget ter beschikking te houden totdat er meer inzicht is in de verbeter- en ontwikkelagenda voor de komende jaren.

In het AB van 19 december zullen daarvoor aan het AB enkele scenario's voorliggen met als variabele de ontwikkelsnelheid. Het DB concludeert dat het belangrijk is dat het verhaal over het ontwikkelbudget van € 0,8 miljoen goed wordt verteld. Hierop zal in de aanbiedingsbrief en de begroting nog extra focus worden gelegd.

- Mogelijk zijn er verwachtingen van deelnemers richting GR'en in relatie tot het financiële ravijnjaar 2026 waar deelnemers mee worden geconfronteerd. Geconstateerd wordt dat nu nog onduidelijk is welke gevolgen dit precies heeft voor de gemeenten. Ook het nog op te stellen (Rijks) coalitieakkoord is hierbij relevant. De rol die de ODZOB hier past is het in overleg treden met de deelnemers om te kijken naar een werkprogramma dat is afgestemd op een eventueel gewijzigde situatie.
- ODNL wil een belangrijke rol gaan spelen in het landelijk robuuste stelsel van de Omgevingsdiensten door belangenbehartiging, het functioneren als kennisplatform en het aanbieden van een landelijke opleidingsacademie. Bepaalde dienstverlening wordt nu versnipperd door diverse aangesloten omgevingsdiensten uitgevoerd. De wens is om dit met meer impact vanuit één (robuust) bureau te laten uitvoeren. Daarom is in de ALV het principebesluit genomen tot verhoging van de contributie in 2025. Deze is inpasbaar in de begroting. Er wordt een aparte bijdrage voor de opleidingsacademie gevraagd, deze zal drukken op het opleidingsbudget en vergt geen budgettaire aanpassing. Verwachting is dat deze academie zal leiden tot meer efficiency in het organiseren van opleidingen voor de aangesloten diensten. De ODZOB maakt in 2024 een programma voor opleidingen, waaruit volgt hoeveel middelen nodig zijn (tot op heden werd het opleidingsbudget nooit opgemaakt).
- Het DB verzoekt in de aanbiedingsbrief en de begroting meer focus te leggen op het belang dat de DB-leden hechten aan een ontwikkelbudget om tot een robuuste ODZOB te komen. Inclusief deze wijziging, gaat het DB akkoord met voorstel.

### *3.b Eerste contouren jaarcijfers 2023*

Het betreft hier voorlopige jaarcijfers waarvan in 4 GR-verband is afgesproken deze te verzenden aan de deelnemers. Zij kunnen de gegevens gebruiken in de paragraaf Verbonden partijen in hun begroting.

De bij de stukken verstuurd position paper (opgesteld op verzoek van de accountant, omdat dit buiten mandaat van de controller valt) heeft betrekking op het programma regionale samenwerking (collectieve taken). In de jaren voorafgaand aan 2023 waren de begrote en bestede uren nagenoeg in evenwicht. Dat was dit jaar anders omdat er te weinig personele capaciteit



ingezet kon worden om alle taken af te ronden. Omdat nu nog niet duidelijk is welke ontwikkelopgave er ligt voor de ODZOB, zal het overschot waarschijnlijk worden teruggegeven aan de deelnemers. Besluitvorming hierover volgt bij het vaststellen van de jaarstukken 2023. Gereflecteerd wordt op de accountantscontrole en het proces dat nog doorlopen wordt. Op 18 april ligt de (gehele) voorlopige jaarrekening voor aan het DB.

#### **4. Rondvraag**

De heer Piepers meldt dat hij een WOO-verzoek heeft ontvangen van de ED-journalist die recent enkele artikelen heeft gepubliceerd over de ODZOB. Verzocht wordt het volledige Medewerkersonderzoek te ontvangen. De journalist heeft de conclusies en aanbevelingen van het Medewerkersonderzoek al ontvangen. De ODZOB vindt het niet gewenst hem alle informatie te geven, en maakt daarin een belangenafweging (openbaar maken informatie versus belang van de organisatie en medewerkers). De wens is om intern het goede proces te kunnen doorlopen: bespreking van de resultaten en formuleren van verbeterpunten.

Het DB vindt het verstandig om als reactie op het WOO-verzoek mee te bewegen door aan te bieden desgewenst bepaalde specifieke informatie te verstrekken en in de brief duidelijk aan te geven waarom openbaarmaking niet in het belang is van de ODZOB-medewerkers. De heer Piepers laat de concernjurist meekijken voor wat betreft het wettelijk kader. Het is wenselijk om een goede relatie met de pers te onderhouden.

De heer Piepers meldt verder de stand van zaken rondom een personele kwestie. Als interim-directeur heeft hij mandaat dit af te handelen. Graag sondeert hij met de DB-leden de handelwijze die hij voor ogen heeft. Het DB kan zich vinden in de financiële afwikkeling en uit de complimenten voor behandeling van het dossier.

De heer Cremers meldt dat er gesprekken lopen in de Kempen (Bergeijk) in relatie tot gemaakte afspraken over het handelingsperspectief vergunningverlening. De ODZOB wil dienstverlenend zijn en gaat daar waar nodig het gesprek aan.

De heer Van Bree meldt dat op 27 juni de eerste ODZOB-dag (community) is. 's Ochtend is er een educatief programma, 's middags een activiteit en 's avonds een feestelijke afsluiting. Het DB ontvangt een uitnodiging, DB-leden bekijken bij welke onderdelen zij aanwezig willen/kunnen zijn.

#### **5. Sluiting**

De heer Van Bree sluit de DB-vergadering.

#### **Volgende vergadering**

De volgende DB-vergadering is op 18 april 2024 van 10.00-12.30 uur (inclusief 1 uur reflectie RKO – rol ambassadeur) bij de ODZOB.



Versie 2 april 2024

## Besluitenlijst DB-vergadering

14 maart 2024, 10:30 - 12:00 uur, ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
3.a	Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028	<ol style="list-style-type: none"><li>1. De ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 ODZOB vast te stellen.</li><li>2. De bijgevoegde aanbiedingsbrief vast te stellen.</li><li>3. In te stemmen met het versturen van de ontwerpbegroting naar de raden en staten om hen in de gelegenheid te stellen zienswijzen in te dienen.</li></ol>	Het DB verzoekt in de aanbiedingsbrief en de begroting meer focus te leggen op het belang dat de DB-leden hechten aan een ontwikkelbudget om tot een robuuste ODZOB te komen. Inclusief deze wijziging (tekst af te stemmen met de portefeuillehouder) gaat het DB akkoord met voorstel.
3.b	Eerste contouren jaarcijfers 2023	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Kennis te nemen van de eerste contouren van de jaarcijfers over 2023.</li><li>2. Kennis te nemen van de position paper over het programma Regionale Samenwerking.</li><li>3. Bijgaand informatieblad te verzenden naar de ODZOB-deelnemers.</li></ol>	Het DB besluit conform voorstel.



Versie 2 april 2024

## Actielijst DB-vergadering

14 maart 2024, 10:30 – 12:00 uur, ODZOB, Wal 28, Eindhoven

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
210	21-07-2023	Afronding rekenkameronderzoek, rol en opdracht ambassadeur samenwerking deelnemers, mevrouw V.d. Loo uitnodigen voor DB/afroendend verslag AB	De heer Van der Ven	DB 18-4-2024 AB 3-7-2024
213	21-07-2023	<ul style="list-style-type: none"><li>Opdrachtformulering onderzoek externe partij vereenvoudiging verantwoording in DB</li><li>AB informeren resultaat/uitkomst</li></ul>	De heer van Daal	<ul style="list-style-type: none"><li>DB 6-6-2024</li><li>AB 28-10-2024</li></ul>
217	8-2-2024	Bedankje medewerkers bijdrage medewerkersonderzoek	De heer Van Helvoort	20-3-2024
218	8-2-2024	Resultaten onderzoek provincie naar bedrijfsvoeringsaspecten Brabantse omgevingsdiensten agenderen voor het DB	De heer Van der Ven	DB 6-6-2024 AB 3-7-2024
219	8-2-2024	Robuustheidscriteria vergezeld van brief laten toesturen aan raden/Staten	De heer Piepers	21-3-2024
220	8-2-2024	Ambtelijke afstemming gemeente Eindhoven over GR	De heer Piepers	5-3-2024
221	8-2-2024	<ul style="list-style-type: none"><li>Interesse peilen bij AB-leden afvaardiging regionaal Meetnet</li><li>afstemmen met geïnteresseerden</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>De heer Van der Ven</li><li>De heer Van Bree</li></ul>	5-3-2024
222	8-2-2024	Raadsinformatiebrief pilot horizontale verantwoording over de uitvoering van taken van omgevingsdiensten.	De heer Van der Ven	1-5-2024
223	14-3-2024	Reserveren 15 mei in agenda DB-leden voor raadinformatieavond	Mevrouw Le Pair	19-3-2024
224	14-3-2024	Uitnodigen DB-leden ODZOB-dag 27 juni	De heer Piepers	1-4-2024



Versie 1 mei

## Verslag DB-vergadering

18 april 2024, 10.00 – 12.00 uur, ODZOB, 0.6

<b>Aanwezig</b>	J.C.J. (Jos) van Bree, voorzitter DB
	R.A.G. (Ron) van den Berkmortel
	T.P.T.H. (Theo) Geldens
	P.J.M. (Peter) van de Noort
	M. (Marc) Oudenhoven
	F. (Frank) Piepers, interim-directeur
	R. (Ron) Cremers, concernmanager VTH
	M. (Mark) van der Ven, directiesecretaris
	K. (Kees) van Daal, controller
	J. (Judith) le Pair, bestuursondersteuning
	J. (Jurrien) Biessen (punt 3.d), programmamanager ontwikkeling
<b>Afwezig</b>	A. (Arno) Bonte

---

### 1. Opening, vaststelling agenda

De heer Van Bree opent de vergadering.

Het DB heeft nader afgestemd over de re-integratie van mevrouw Van Dort.

Er zijn geen opmerkingen binnen gekomen over de verslagen, de besluitenlijst en actielijst, deze worden vastgesteld. Naar aanleiding van de actielijst wordt vermeld dat de resultaten van het onderzoek van de provincie over de bedrijfsvoering van de Brabantse omgevingsdiensten in het DB/AB van september/oktober geagendeerd worden. De vragenlijst zal voor 26 april worden aangeleverd bij het onderzoeksbureau; de resultaten van het onderzoek zullen voor de zomer worden opgeleverd. De pilot over de horizontale verantwoording zal in mei/juni worden uitgevoerd. Daarvoor volgt nog een wervende uitnodiging.

Op 27 juni wordt een ODZOB-dag georganiseerd. 's Ochtends is er een educatief programma over toepassing van AI bij VTH-processen. 's Middags zijn er diverse activiteiten. Vervolgens een borrel met barbecue. De DB-leden ontvangen een uitnodiging en kijken of zij aanwezig kunnen zijn.

### 2. Ingekomen stukken, mededelingen en actualiteiten

De heer Van der Ven koppelt terug over de bijeenkomst die op 15 april heeft plaatsgevonden met de gemeente Eindhoven, Valkenswaard en de provincie Noord-Brabant over het startdocument stemverhoudingen. In het AB van 7 maart is besloten tot het opstellen hiervan en ter besluitvorming voorleggen aan het AB van 3 juli. De deelnemers aan het overleg van 15 april waren van mening dat er voor het traject ruimte/tijd genomen dient te worden, waarbij een voorstel 4 maanden voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 aan het AB zal worden voorgelegd. Participatie is een punt dat meegenomen zal worden in het startdocument. Ook wijst het DB op het belang van meenemen van een urenraming van de ambtelijke inzet voor dit traject. Het startdocument wordt nog voor het zomerreces (vergadering 3 juli 2024) ter vaststelling aan het AB voorgelegd.

### 3. Bespreekstukken (discussie en besluitvorming)

#### *3.a Voorlopige jaarstukken*

De voorlopige jaarstukken worden voorgelegd zonder rapport van bevindingen. Dit was eerder niet gebruikelijk, maar het is geen vereiste om dat te doen. In het DB van 6 juni/AB van 3 juli zullen de definitieve jaarstukken inclusief controleverklaring en met een rapport van bevindingen voorliggen. In het derde beslispunt wordt “zonder accountantsverslag” wegegelaten.

Doordat de controle nog niet is afgerond, bestaat de mogelijkheid dat de jaarcijfers nog wijzigen, hoewel het risico hierop niet hoog wordt ingeschat.

In de aanbiedingsbrief van de voorlopige jaarstukken wordt een zin toegevoegd over de wijze waarop een eventueel positief resultaat aangewend zou kunnen worden. Het voorstel tot vaststelling van de jaarstukken 2023 gaat (in de AB-vergadering van 3 juli 2024) vergezeld van een voorstel tot het bestemmen van het resultaat over 2023. In hetzelfde AB worden ook de zienswijzen op de begroting 2025 besproken. In dit kader komt ook de wenselijkheid van verzending van alle documenten (jaarstukken, accountantsverslag) aan de raden/Staten de orde. Wellicht dat een beknopte informatiebrief meer voldoet aan de behoefte van raads- en Statenleden. Nadere afstemming in 4 GR-verband hierover is wenselijk. Mogelijk dat in de toekomst één brief voor de 4 GR'en verzonden kan worden.

Inclusief wijzigingen in het beslispunt en de aanbiedingsbrief, gaat het DB akkoord met het voorstel.

#### *3.b Resultaten nulmeting Kwaliteitscriteria 2.3*

Het is een mooi resultaat. De ODZOB voldoet op alle expertisegebieden door comply of explain en er is op een uitzoekpunt (afval) een actie uitgezet. De meting maakt de aanwezige deskundigheid, vervangbaarheid en bezetting van de ODZOB inzichtelijk. Het DB gaat akkoord met het voorstel.

#### *3.c Inspectieverslag archief- en informatiebeheer 2024*

De archiefinspectie heeft geconstateerd dat een aantal zaken beter kunnen en moeten. In het vorige inspectierapport is minder naar voren gekomen welke knelpunten er toen ook al waren. Veel zaken komen voort uit de opgave die er voor de ODZOB ligt voor wat betreft de informatiehuishouding. Op 12 april is hierover een interne sessie geweest waarbij diverse vervolgstappen zijn vastgelegd om te komen tot verbetering. Wat nu niet kan wachten wordt door de organisatie opgepakt. Verder zullen de verbeterpunten een plek krijgen in de meerjarige integrale verbeteraanpak. Vanuit de provincie wordt opgemerkt dat de provinciearchivaris oproept tot meer aandacht voor de strategische kant.

Het DB besluit conform voorstel.

#### *3.d Doorontwikkeling organisatie*

De heer Piepers en de heer Biessen praten het DB bij over de doorontwikkeling van de ODZOB. Dit naar aanleiding van het medewerkersonderzoek, verdiepende gesprekken met de OR, reflectiegesprekken met het management en de systematiek die ontwikkeld is om zaken te prioriteren en monitoren. DB-leden die de verslagen van de OR-gesprekken willen ontvangen (de voorzitter is hiervan al in het bezit) kunnen dit doorgeven aan de heer Piepers.

Eind april zal het management de prioritering van de op te pakken zaken in 2024 bespreken.



Zodra deze bekend is, zal het AB via een tussenbericht geïnformeerd worden over de organisatieontwikkeling. Het DB wijst op het belang van realiteitszin. Bij het bouwen aan de organisatie dienen de beperkte financiële mogelijkheden van de deelnemers (zeker gedurende de komende jaren) in ogenschouw te worden genomen. Dit vraagt ook om verwachtingenmanagement (het dealen met zaken die niet opgepakt worden). Er zal binnen het kader (vierkant) van de in de begroting ter beschikking gestelde middelen worden geopereerd. De presentatie wordt meegezonden met het DB-verslag.

### *3.e Agendering meningsvormende onderwerpen in het AB*

De meningsvormende sessie over het plan van aanpak robuustheidscriteria is goed ontvangen bij de deelnemers. Gevraagd is om hier een vervolg aan te geven. Het DB kan zich vinden in het meningsvormend bespreken van onderwerpen in het AB en wil dit zo veel mogelijk incorporeren in de reguliere AB-vergaderingen. Eventueel wordt het overleg iets verlengd. Er zal in elk geval een verslag op hoofdlijnen (conclusies) worden gemaakt en het is een openbaar deel van de vergadering.

#### **4. Rondvraag**

De heer Van den Berkmortel meldt vanuit zijn positie als AB-lid dat er in Laarbeek vanuit de opdrachtgeversrol een discussie speelt over overschrijdingen op het werkprogramma. Er loopt overleg tussen gemeente en de ODZOB hierover. Deze situatie zal waarschijnlijk terugkomen in de zienswijze van Laarbeek op de ontwerpbegroting 2025.

#### **5. Reflectie RKO – ambassadeurschap, mevrouw Van de Loo – AB-lid**

Dit agendapunt is vervallen in verband met afwezigheid mevrouw Van de Loo.

#### **6. Sluiting**

De heer Van Bree sluit de DB-vergadering.

#### **Volgende vergadering**

De volgende DB-vergadering is op 6 juni 2024 van 10.00-12.00 uur de ODZOB.



Versie 25 april 2024

## Besluitenlijst DB-vergadering

18 april 2024, 10:00 – 12:00 uur, ODZOB, Wal 28, Eindhoven, 0.6

Agendapunt	Onderwerp	Voorstel	Besluit
3.a	Voorlopige jaarstukken 2023	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Vaststellen van de voorlopige jaarstukken 2023.</li><li>2. Kennismaken van de voortgang van de accountantscontrole.</li><li>3. Instemmen met de verzending van de voorlopige jaarstukken 2023 zonder accountantsverslag naar betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten.</li></ol>	Inclusief wijzigingen in het beslispunt en de aanbiedingsbrief, gaat het DB akkoord met het voorstel.
3.b	Resultaten nulmeting Kwaliteitscriteria 2.3	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Kennismaken van de memo en rapportage van de nulmeting kwaliteitscriteria 2.3.</li><li>2. Informeren van het AB middels deze memo en rapportage.</li></ol>	Het DB besluit conform voorstel.
3.c	Inspectie archief- en informatiebeheer	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Kennis te nemen van het inspectieverslag archief- en informatiebeheer van het BHIC (Brabants Historisch Informatie Centrum).</li><li>2. In te stemmen met de uitwerking van de aanbevelingen en de follow up hiervan.</li><li>3. Het AB te informeren met een toelichtende memo en het inspectieverslag.</li></ol>	Het DB besluit conform voorstel.
3.d	Doorontwikkeling organisatie	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Kennis te nemen van de tussenstand van het proces van het medewerkersonderzoek, de gesprekken met de OR en de vervolgaanpak.</li><li>2. Sonderen op welke wijze het AB wordt geïnformeerd over de hoofdlijnen van de resultaten en de vervolgaanpak.</li></ol>	Het DB besluit conform voorstel, het AB zal via een tussenbericht op de hoogte worden gebracht van de ontwikkelingen, zodra de prioriteiten 2024 door het management zijn vastgesteld.
3.e	Agendering meningsvormende onderwerpen AB	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Sonderen of het DB de ruimte wil bieden voor agendering van onderwerpen die menings-</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Het AB besluit de mogelijkheid te bieden voor bespreking van</li></ol>





		<p>vormend of informeel worden besproken voorafgaande aan het reguliere AB.</p> <p>2. Wanneer deze ruimte wordt geboden, een uitvraag te doen aan het AB naar mogelijke onderwerpen.</p>	<p>meningsvormende onderwerpen in het AB, in de reguliere AB-vergaderingen (eventueel door verlenging van de vergadering).</p> <p>2. Het DB besluit conform voorstel.</p>
--	--	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



Versie 30 april 2024

## Actielijst DB-vergadering

18 april 2024, 10:00 – 12:00 uur, ODZOB, Wal 28, Eindhoven

Nr.	Datum overleg	Onderwerp / Afspraken	Wie	Wanneer
210	21-07-2023	Afronding rekenkameronderzoek, rol en opdracht ambassadeur samenwerking deelnemers, mevrouw V.d. Loo uitnodigen voor DB/afroendend verslag AB	De heer Van der Ven	DB 6-6-2024/ AB 3-7-2024
213	21-07-2023	<ul style="list-style-type: none"><li>• Opdrachtformulering onderzoek externe partij vereenvoudiging verantwoording in DB</li><li>• AB informeren resultaat/uitkomst</li></ul>	De heer van Daal	<ul style="list-style-type: none"><li>• DB 26-9-2024</li><li>• AB 28-10-2024</li></ul>
218	8-2-2024	Resultaten onderzoek provincie naar bedrijfsvoeringsaspecten Brabantse omgevingsdiensten agenderen voor het DB	De heer Van der Ven	DB 26-9-2024/ AB 28-10-2024
222	8-2-2024	Raadsinformatiebrief pilot horizontale verantwoording over de uitvoering van taken van omgevingsdiensten.	De heer Van der Ven	1-5-2024
224	14-3-2024	Uitnodigen DB-leden ODZOB-dag 27 juni	De heer Piepers	1-5-2024
225	18-4-2024	Afstemming verzending jaarstukken 2023 aan raden/Staten 4 GR	De heren Piepers en Van Daal	1-6-2024
226	18-4-2024	Tussenbericht AB over organisatieontwikkeling/prioriteiten 2024	De heer Piepers	15-5-2024



# OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Vergadering Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant d.d. 3 juli 2024

Vertrouwelijk : Nee

Onderwerp : Vergaderschema DB en AB ODZOB 2025

## Kennismemen van

De data waarop de vergaderingen van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant in 2025 worden gepland.

## Aanleiding

De vergaderdata van DB en AB dienen tijdig te worden vastgelegd.

## Kernboodschap

Kennismemen van onderstaande vergaderdata voor DB/AB ODZOB 2025.

- DB: donderdag 13 maart 9.00-11.00 uur
- AB: donderdag 10 april 10.00-12.30 uur
- DB: donderdag 24 april 10.00-12.00 uur
- DB: donderdag 5 juni 10.00-12.00 uur
- DB: donderdag 3 juli 9.00-10.00 uur
- AB: donderdag 3 juli 10.00-12.30 uur
- AB: donderdag 11 september 9.30-12.00 uur
- DB: donderdag 25 september 10.00-12.00 uur
- AB: donderdag 23 oktober 9.30-12.00 uur
- DB: donderdag 20 november 10.00-12.00 uur
- AB: donderdag 18 december 9.30-12.00 uur

De DB's vinden bij de ODZOB plaats (tenzij anders gecommuniceerd), de AB's in de raadzaal van de deelnemers en worden nog gecommuniceerd.

## Vervolg / Communicatie

Na agendering in het AB van 3 juli 2024, zullen de vergaderdata gecommuniceerd worden naar de bestuurssecretariaten en GPO-leden.